

Erste Bank Hungary Zrt.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL BEFOGADOTT
NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK SZERINT
ELKÉSZÍTETT KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK
A 2021. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVRE

Konszolidált pénzügyi kimutatások

Konszolidált pénzügyi kimutatások	2
I. Konszolidált eredménykimutatás a 2021. december 31-ével zárult évre.....	4
II. Konszolidált átfogó jövedelemkimutatás a 2021. december 31-ével zárult évre.....	5
III. Konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2021. december 31-i állapot szerint.....	6
IV. Konszolidált saját tőkeváltozás kimutatás.....	8
V. Konszolidált cash-flow kimutatás.....	9
VI. Kiegészítő melléklet a konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz.....	11
A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ.....	11
B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK.....	12
C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN.....	13
D. SZÁMVITELI IRÁNYELVEK.....	17
EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE	20
1) Szegmens riport.....	20
2) Nettó kamatbevétel.....	23
3) Nettó díj- és jutalékbevétel.....	24
4) Osztalék bevételek.....	26
5) Kereskedési tevékenység nettó eredménye.....	26
6) Valós értékelés nettó eredménye.....	26
7) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei.....	27
8) Általános adminisztratív költségek.....	27
9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek.....	28
10) Egyéb nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetéséből származó egyéb nyereségek / veszteségek.....	29
11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan.....	29
12) Egyéb működési eredmény.....	30
13) Nyereséget terhelő adók.....	32
Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei	35
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	42
14) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök.....	42
15) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök.....	42
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok.....	42
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések.....	44
Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések.....	45
16) Szerződés módosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok.....	48
17) Vevő és egyéb követelések.....	49
18) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek.....	50
Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	55
EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK	55
19) Származékos ügyletek.....	56
Kereskedési célú származékos pénzügyi instrumentumok.....	56
20) Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök.....	57
21) Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök.....	57
22) Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek.....	57
23) Erdeménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek.....	58
EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEMMEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK	59
24) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök.....	59
Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek	62
25) A pénzügyi instrumentumok valós értéke.....	62
26) Fedezeti elszámolás (IAS 39 alapon).....	69
27) Nettó módon történő bemutatás.....	69
28) és visszavásárlási tranzakciók.....	71
29) Biztosítékok.....	72
30) Értékpapírok.....	73
Kockázatkezelés	74
31) Kockázatkezelési politika és stratégia.....	74
32) Szavatoló tőke és a magyarországi tőkekövetelményeknek való megfelelés.....	79
33) Hitelezési kockázat.....	80

34) Piaci kockázat.....	130
35) Likviditási kockázat	133
36) Működési kockázat.....	137
Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések	138
37) Nem pénzügyi eszközök.....	138
38) Egyéb eszközök.....	142
Lízingügyletek.....	144
39) Lízingügyletek.....	144
Erste Hungary, mint bérbeadó.....	144
Lízingkövetelések.....	145
Erste Hungary, mint bérbefizető.....	147
Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek és jogi ügyek.....	149
40) Egyéb kötelezettségek	149
41) Céltartalékok	149
42) Függő kötelezettségek	153
Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok.....	154
43) Saját tőke összesen	154
Egyéb bemutatandó tételek	156
44) Tranzakciók kapcsolt felekkel	156
45) Könyvvizsgálat díja és adó tanácsadási díjak	161
46) Értékesítésre tartott eszközök és a kapcsolódó kötelezettségek.....	161
47) Külföldi pénznemre szóló eszközök és források.....	162
48) Hátralévő lejáratok elemzése.....	163
49) Mérlegfordulónap utáni események	164
50) Egyéb közzététel.....	165
51) 2020. és 2021. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai.....	165

I. Konszolidált eredménykimutatás a 2021. december 31-ével zárult évre

millió forintban	Megjegyzések	2020	2021
Nettó kamatbevétel	2)	79 944	95 743
Kamatbevétel		82 029	108 627
Egyéb kamatjellegű bevételek		13 294	17 260
Kamatráfordítás		- 11 673	- 26 048
Egyéb kamatjellegű ráfordítások		- 3 706	- 4 096
Nettó díj- és jutalékbevétel	3)	63 633	74 351
Díj- és jutalékbevétel		80 596	93 504
Díj- és jutalékráfordítás		- 16 963	- 19 153
Osztalék bevételek	4)	-	25
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	5)	9 413	13 642
Deviza műveletek		- 471	- 12 208
Egyéb		9 884	25 850
Valós értékelés nettó eredménye	6)	- 1 153	- 10 009
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	7)	2 714	2 894
Személyi jellegű ráfordítások	8)	- 33 056	- 37 290
Egyéb általános adminisztratív költségek	8)	- 27 674	- 29 303
Értékcsökkenés	8)	- 14 208	- 16 117
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	9)	162	868
Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	10)	248	298
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	11)	- 31 555	- 8 974
Egyéb nettó működési eredmény	12)	- 18 841	- 18 440
Egyéb működési bevételek	12)	8 996	9 254
Egyéb működési ráfordítások	12)	- 27 837	- 27 694
Adózás előtti eredmény		29 627	67 688
Jövedelemadók	13)	- 6 675	- 8 450
Adózott eredmény		22 952	59 238

II. Konszolidált átfogó jövedelemkimutatás a 2021. december 31-ével zárult évre

millió forintban	2020	2021
Adózott eredmény	22 952	59 238
Egyéb átfogó jövedelem		
Eredménybe átsorolható tételek		
Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok nem realizált tartaléka	- 1 565	- 9 458
Tárgyévi nyereség/veszteség	- 1 349	- 9 040
Átsorolás miatti módosítás	- 248	- 400
Hitelkockázatra képzett értékvesztés	32	- 18
Eredménybe átsorolható tételekre jutó halasztott adó	140	403
Tárgyévi nyereség/veszteség	118	364
Átsorolás miatti módosítás	22	39
Egyéb átfogó jövedelem összesen	- 1 425	- 9 055
Átfogó jövedelem összesen	21 527	50 183

Kelt: Budapest, 2022. április 1.

Jelasiy Radován
Elnök-vezérigazgató

Manfred Schmid
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

III. Konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2021. december 31-i állapot szerint

millió forintban	Megjegyzések	2020	2021
Eszközök			
Kézpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	14)	197 463	131 299
Kereskedési célú pénzügyi eszközök		159 707	82 092
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	19)	51 008	55 534
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	20)	108 699	26 558
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	21)	212 283	273 713
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	21)	2 739	1 611
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	21)	1 100	1 206
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	21)	208 444	270 896
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	24)	135 071	139 467
Ebből fedezetként zárolva	29)	10 598	10 820
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	25)	135 071	139 467
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	15)	2 820 178	3 475 139
Ebből fedezetként zárolva	29)	357 279	424 134
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	15)	1 018 975	1 241 098
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	15)	308 830	688 703
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	15)	1 492 373	1 545 338
Pénzügyi lízing követelések	38)	38 940	35 103
Tárgyi eszközök	36)	28 945	28 983
Befektetési célú ingatlanok	36)	16 455	16 254
Immateriális javak	36)	31 922	34 024
Adókövetelések	13)	1 133	101
Halasztott adókövetelések	13)	3 017	2 338
Értékesítésre szánt eszközök	45)	1 490	-
Kereskedelmi hitelek és előlegek	17)	12 219	19 883
Egyéb eszközök	37)	39 062	32 788
Eszközök összesen		3 697 885	4 271 184

millió forintban	Megjegyzések	2020	2021
Források			
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek		49 810	41 699
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	19)	48 180	41 699
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	22)	1 630	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	23)	18 392	-
Kibocsátott értékpapírok	23)	18 392	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	18)	3 148 257	3 708 063
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	18)	317 208	364 781
Ügyfelek által elhelyezett betétek	18)	2 683 241	3 195 819
Kibocsátott értékpapírok	18)	141 168	142 237
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	18)	6 640	5 226
Lízing kötelezettségek	38)	21 710	20 860
Céltartalékok	40)	8 520	9 124
Adókötelezettségek	13)	279	2 728
Halasztott adókötelezettségek	13)	28	-
Egyéb kötelezettségek	39)	27 027	34 656
Saját tőke	42)	423 862	454 054
Anyavállalatra jutó saját tőke		423 862	454 054
Jegyzett tőke		146 000	146 000
Tőketartalék		117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok		160 370	190 562
Források összesen		3 697 885	4 271 184

Kelt: Budapest, 2022. április 1.

Jelasy Radován
Elnök-vezérigazgató

Manfred Schmid
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

IV. Konszolidált saját tőkeváltozás kimutatás

millió forintban	Megjegyzé- sek	Jegyzett tőke ¹⁾	Tőketarta- lék	Eredménytar- talék	Értékelési tartalék ²⁾	Halasz- tott adó	Anyavállalatra jutó sa- ját tőke	Saját tőke
Saját tőke								
2021. január 1-én	42)	146 000	117 492	156 309	4 464	- 403	423 862	423 862
Osztalékfizetés ⁴⁾		-	-	- 20 000	-	-	- 20 000	- 20 000
Konszolidációs kör változása ³⁾		-	-	9	-	-	9	9
Átfogó jövedelem összesen		-	-	59 238	- 9 458	403	50 183	50 183
ebből: Adózott eredmény		-	-	59 238	-	-	59 238	59 238
ebből: Egyéb átfogó jövedelem		-	-	-	- 9 458	403	- 9 055	- 9 055
Saját tőke								
2021. december 31-én	42)	146 000	117 492	195 556	- 4 994	-	454 054	454 054

1) Részletesebb információ a Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok részben található a 163. oldalon.

2) Tárgyévi eredménybe átvezethető elemek, mindkét évben.

3) Az Eredménytartalék 9 millió forintos változása a Sió Ingatlan Kft. értékesítéséhez kapcsolódik, a részleteket lásd a B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK fejezetben.

4) Az Erste Hungary 20 000 millió forint osztalékot fizetett ki a társaság tulajdonosainak.

millió forintban	Megjegyzé- sek	Jegyzett tőke	Tőketarta- lék	Eredménytar- talék	Értékelési tartalék	Halasz- tott adó	Anyavállalatra jutó sa- ját tőke	Saját tőke
Saját tőke								
2020. január 1-én	42)	146 000	117 492	133 357	6 029	- 543	402 335	402 335
Átfogó jövedelem összesen		-	-	22 952	- 1 565	140	21 527	21 527
ebből: Adózott eredmény		-	-	22 952	-	-	22 952	22 952
ebből: Egyéb átfogó jövedelem		-	-	-	- 1 565	140	- 1 425	- 1 425
Saját tőke								
2020. december 31-én	42)	146 000	117 492	156 309	4 464	- 403	423 862	423 862

V. Konszolidált cash-flow kimutatás

millió forintban	2020	2021
Adózott eredmény	22 952	59 238
Jövedelemadó korrekció	6 675	8 451
Korrigált adózott eredmény	29 627	67 689
Adózott eredmény nem-pénzeszköz korrekciói		
Értékcsökkenés és amortizáció, értékvesztés képzése és visszairása, eszköz átértékelés (nem pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó)	14 271	17 121
ebből eszközhasználati jogokhoz kapcsolódó	2 846	2 741
Céltartalék képzése és visszairása (ideértve a kockázati céltartalékot és a deviza elszámoláshoz kapcsolódó céltartalékot)	23 497	2 993
Hitelek és előlegek módosításából adódó nyereségek/veszteségek	8 225	4 360
Eszközök értékesítésének bevételei és ráfordítása	410	1 166
Hátrasorolt kötelezettségek átértékelése	5 653	723
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök átértékelése	3 777	- 10 405
Egyéb korrekciók	1 819	1 721
ebből IFRS 16 vonatkozású Lízingkötelezettségekhez kapcsolódó változások	1 833	126
Üzleti tevékenység eszközeinek és forrásainak nettó változása a nem-pénzeszköz korrekciók után		
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	- 75 938	81 304
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök		
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	- 1 510	1 128
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	721	- 106
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	- 96 606	- 62 474
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	- 1 808	- 9 984
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	93 056	11 227
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	- 208 359	- 379 873
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	- 111 022	- 64 534
Pénzügyi lízing követelések	- 1 597	6 498
Üzleti tevékenységből származó egyéb eszközök	- 9 006	820
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	- 1 152	- 1 396
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	- 455	- 18 392
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek		
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	153 359	46 064
Ügyfelek által elhelyezett betétek	534 069	512 578
Kibocsátott értékpapírok	11 845	1 069
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	2 478	- 2 044
Üzleti tevékenységből származó egyéb kötelezettségek	- 3 281	7 629
Lízing kötelezettségek	180	176
Fizetett jövedelemadó	- 6 214	- 4 871
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	366 039	210 187

millió forintban	2020	2021
Értékesítés		
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	5 349	43 400
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	63 891	181 101
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	415	448
Beszerezés		
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	- 14 652	- 47 549
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	- 342 359	- 414 563
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	- 13 733	- 16 708
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	- 301 089	- 253 871
Fizetett osztalék	-	- 20 000
Hátrasorolt kötelezettségek visszafizetése	- 389	- 59 630
Hátrasorolt kötelezettségek növekedése	-	60 416
Lízingkötelezettségek visszafizetése	- 3 158	- 3 266
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	- 3 547	- 22 480
Pénzeszközök nyitó egyenlege	136 060	197 463
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	366 039	210 187
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	- 301 089	- 253 871
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	- 3 547	- 22 480
Pénzeszközök záró egyenlege	197 463	131 299
Kamatokhoz és osztalékhoz kapcsolódó pénzeszközváltozás (üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás tartalmazza)		
Kapott kamat	95 706	143 691
Kapott osztalék	-	25
Fizetett kamat	- 14 491	- 29 966

A táblázatban szereplő 2020-as számok javításra kerültek a 'Céltartalék képzése és visszairása (ideértve a kockázati céltartalékot és a deviza elszámoláshoz kapcsolódó céltartalékot)', az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök - Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok', az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök - Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek', az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök - Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek' és a 'Pénzügyi lízing követelések' sorok közötti átsorolással.

VI. Kiegészítő melléklet a konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ

Az Erste Bank Hungary Zrt. (a továbbiakban: „Bank” vagy „Erste Hungary”) a magántulajdonban lévő legnagyobb, a bécsi, prágai és bukaresti tőzsdéken jegyzett osztrák bankcsoport, az Erste Group („Erste Group Bank AG”) tagja.

A Bank a kizárólagos tulajdonában álló leányvállalataival együttesen alkotja az Erste Hungary-t. A Bank magyarországi bejegyzésű és székhelyű, zártkörűen működő részvénytársaság. A Bank bejegyzett székhelye 1138 Budapest, Népfürdő utca 24-26. szám alatt található.

A konszolidált pénzügyi kimutatások (a továbbiakban éves beszámoló vagy beszámoló) a következő weboldalon kerül közzétételre:

<https://www.erstebank.hu/hu>

A konszolidált beszámoló angol és magyar nyelven kerül elkészítésre és közzétételre. A nyelvi verziók eltérése esetén az angol nyelvű változat az irányadó.

2021. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata 70%-os tulajdonrészrel az Erste Group Bank AG, amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, az 1100 Bécs Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóját az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbíróságon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

2021. december 31-én a DIE ERSTE oesterreichische Spar-Casse Privatstiftung (‘ERSTE Alapítvány), egy alapítvány, ami a partnereivel kötött részvényesi megállapodások által összesen hozzávetőleg 22,25%-os (2020: 31,17%) részesedést birtokol az Erste Group Bank AG-ben és 16,50 %-os (2020: 16,50%) tulajdonrészrel a társaság fő részvényese. Az Erste Alapítvány a részvények 5,90%-ának (2020: 5,90%) közvetlenül, 10,60%-ának (2020: 10,60%) pedig közvetetten tulajdonosa a Sparkassen Beteiligungs GmbH & Co KG részesedésén keresztül, ami az Erste Alapítvány és az Erste Group Bank AG kapcsolt vállalkozása a Haftungsverbundon keresztül. A jegyzett tőke 1,67%-a (2020: 1,67%) közvetlenül a takarékszövetkezeti alapítványok birtokában van, amik az Erste Alapítvánnyal közös vezetésűek. 4,08% (2020: 3,08%) pedig egyéb partnerek tulajdonában van, egyéb részvényesi megállapodások által. 2021. november elején a 9,92%-os CaixaBank A.S részesedés eladásra került, ami a szindikátusból való kikerülésüket eredményezte.

Az Erste Alapítvánnyal nem volt tranzakciója az Erste Hungary-nek, így nincs olyan jelentős, közvetett hatás, amely befolyásolná az Erste Hungary konszolidált beszámolóját.

A magyar állam és az EBRD kisebbségi részesedést szerez az Erste Bank Hungary Zrt.-ben

2016 júniusában a Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val, amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. Az eladási ár 77,78 milliárd forint volt. Az eladási tranzakcióhoz kapcsolódó szabályozói jóváhagyások és egyéb szerződéses feltételek teljesítése után a tulajdonjog átruházás 2016 augusztusában történt meg.

A részesedés vásárlást a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2016 augusztus 4-én hagyta jóvá (H-EN-I-693/2016), a tulajdonjog változást a cégjegyzékbe 2016 augusztus 24-én jegyezték be.

Az Erste Bank Hungary Zrt. tulajdonosi struktúrája a következő 2021. december 31-én (nem változott 2020-hoz képest):

Tulajdonos	Részvény darab-szám	Részesedés
Erste Group Bank AG	102 200 000 000	70%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	21 900 000 000	15%
European Bank for Reconstruction and Development	21 900 000 000	15%
Összesen	146 000 000 000	100%

A megállapodás részeként az EBRD és a Corvinus Zrt. is delegált egy-egy tagot a Felügyelőbizottságba és egy-egy nem ügyvezető tagot az Erste Bank Hungary Igazgatóságába.

Leányvállalatok

A Bank leányvállalatai, amelyek mindegyikét Magyarországon jegyezték be, 2021. december 31-én a következők voltak:

Az Erste Bank Hungary Zrt. közvetlen vagy közvetett befolyásoló részesedése százalékban			
Társaság neve	2020	2021	Alaptevékenység
Erste Befektetési Zrt.	100%	100%	brókeri szolgáltatások
Erste Ingatlan Kft.	100%	100%	ingatlangazdálkodás
Sió Ingatlan Invest Kft.	100%	0%	ingatlanfejlesztés
Erste Lakástakarék Zrt.	100%	100%	lakástakarék-pénztár
Collat-Reál Kft.	100%	100%	ingatlankezelés
Erste Jelzálogbank Zrt.	100%	100%	refinanszírozási tevékenység
Random Capital Bróker Zrt.	0%	100%	brókeri szolgáltatások
RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt.	0%	100%	informatikai szolgáltatások

Az Erste Hungary Zrt. tevékenysége

A Bank leányvállalataival együtt teljes körű banki és egyéb pénzügyi szolgáltatásokat nyújt ügyfeleinek, köztük megtakarítási számlákat, vagyonkezelést, fogyasztói hiteleket, és jelzáloghitelvezést, lakás előtakarékossági betétgyűjtést és hitelezést, befektetési banki tevékenységeket, értékpapírok és származékos instrumentumok kereskedelmét, portfóliókezelést, projektfinanszírozást, külkereskedelmi finanszírozást, vállalatok pénzügyeinek kezelését, tőkepiaci és pénzügyi szolgáltatásokat, devizakereskedelmet, lízinget és faktoringot. Az Erste Hungary tevékenységét a magyar piacra összpontosítja.

Az Erste Hungary jogszabály által könyvvizsgálatra kötelezett.

B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK

December 17-én a Bank adásvételi szerződést írt alá a Commerzbank AG-val utóbbi magyarországi leányvállalata, a Commerzbank Zrt. részvényei 100%-ának megvásárlásáról.

A Commerzbank Zrt. egy teljeskörű banki szolgáltatásokat nyújtó, vállalati piacon aktív hitelintézet, a hitelezés mellett fejlett tranzakciós banki szolgáltatásokat kínál. Vállalati hitelállományok alapján a Commerzbank Zrt. a piac nyolcadik legnagyobb szereplője. A tranzakció jelenleg a hatósági jóváhagyásokra vár, ezek megszerzését követően várhatóan 2022 második felében zárulhat le.

A Sió Ingatlan Invest Kft. 2020-ban átsorolásra került 'Értékesítésre szánt eszközök' kategóriába, mivel a Bank aktívan tervezte a Sió Ingatlan Invest Kft. eladását, a tárgyalások előrehaladott állapotban voltak egy potenciális vevővel, aki már vételi ajánlatot is tett. Az eladás 2021 novemberében jött létre, miután a szerződéses adminisztratív folyamatok lezárultak. Ez a befektetés kivezetését eredményezte, melynek 9 millió forintos hatása a Konszolidált saját tőkeváltozás kimutatás Konszolidációs kör változása sorában kerül bemutatásra.

Az Erste Befektetési Zrt. megvásárolta a Random Capital Zrt. (Random) 100%-át, amely, úttörő vállalkozás az online brókerpiacon, amely az évek során vezető pozíciót szerzett az egyéni ügyfelek ('háztartások') szegmensében, amely működésének fókuszja. Az ügylet során megvásárlásra került a Random IT infrastruktúrájának karbantartását végző vállalat (RND Solutions Zrt.) is. Mindkét vállalat az Erste Befektetési Zrt. leányvállalataként működik.

A 2021. december 31-i akvizíció időpontjában az alábbi pénzügyi instrumentumok valós érték módosítása nélkül kerültek megjelenítésre milliárd forintban:

Tőke instrumentumok:	0.07
Hitelek:	16.6
Betétek:	15.6

A vételár túlnyomó részét készpénzben fizették ki, azonban a felek megállapodtak abban, hogy fennmaradó részt függő vételárként határozzák meg (az „Egyéb pénzügyi kötelezettségek” alpont alatt kerül bemutatásra), amelyet később, az adminisztrációs folyamat lezárásakor

teljesítenek. Az Erste Hungary ezekhez az akvizíciókhoz kapcsolódóan az „Immateriális javak” soron 2,1 milliárd forint értékű cégértéket mutatott ki.

C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN

2021

i)

A koronavírussal kapcsolatos kormányzati intézkedések

A magyar kormány először 2020 márciusában hirdetett ki veszélyhelyzetet, amelyet többször is meghosszabbított 2020-ban illetve 2021-ben, és ami 2022 április 1-én továbbra is érvényben van.

A kormány magyar állampolgárokat segítő intézkedései leginkább a pénzügyi szektort érintették. Meghosszabbításra került a moratórium II. (első körben 2021 szeptember 30-ig, majd 2021 október 31-ig), illetve bevezetésre került a moratórium III. a 2020-ban indított moratórium I-II. programok folytatásaként (a moratórium I-II. részleteit lásd a 2020-as bekezdésben).

Szintén bevezetésre került a kamatvisszatérítés, aminek a keretében visszamenőlegesen kamatplafont vezettek be bizonyos rulírozó termékekre, és a kamatkülönbözet jóváírásra került, valamint a "kamatstop" intézkedés, ami bizonyos változó kamatozású és újraárazódó termékek kamatát fagyasztotta be.

1. Hiteltörlesztési moratórium

2021 szeptember 15-én jelent meg a rendelet a moratórium II. meghosszabbításáról, valamint a moratórium III. indulásáról. A moratórium III-ban azok az ügyfelek vehettek részt, akik 2021 szeptember 30-áig nem léptek ki a moratórium II-ből. A moratórium III. számviteli kezelését tekintve a moratórium II. meghosszabbítása volt.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '536/2021. (IX.15.) Korm. rendelet')

1.1 A moratórium II. meghosszabbítása

A 2021 június 30-áig tartó moratórium október 31-éig került meghosszabbításra változatlan feltételek mellett.

1.2 Moratórium III

A moratórium III-ban azok az ügyfelek vehettek részt, akik 2021 szeptember 30-ig nem léptek ki a moratóriumból, illetve teljesítették a részvétel egyéb feltételeit. A korábbi programokkal ellentétben a részvétel a moratórium III. esetében nem volt automatikus, erről az érintett ügyfeleknek nyilatkozniuk kellett. A nyilatkozattételre rendelkezésre álló határidő leteltét követően az ügyfelek nem tudtak belépni a moratórium III-hoz (kilépésre volt lehetőség, de visszalépésre nem, ellentétben a moratórium I-II. programokkal).

A moratórium III-ban való részvétel további feltételei: az ügyfél jövedelme tartósan csökkent, álláskereső, közfoglalkoztatott, nyugdíjas, vagy gyermeket vár vagy nevel.

A moratórium III-ban résztvevő ügyfelekkel szembeni kitettségeket a Bank az MNB iránymutatásai alapján nem sorolta Stage 2-nél magasabb értékvesztési kategóriába.

2020-hoz hasonlóan az Erste Hungary szerződésmódosításból eredő veszteséget számolt el a moratóriummal érintett ügyletek esetében.

A 38. oldalon található 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat' részének 'ii) Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan' bekezdésnek megfelelően, amennyiben az érintett ügylet Stage 1 kategóriába tartozó ügylet, a szerződésmódosításból származó veszteség a 'Nettó kamat bevétel – Kamatbevételek' soron kerül bemutatásra, míg a nem Stage 1 kategóriába tartozó ügyletek esetén az 'Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron.

A 2021-es évet érintő teljes szerződésmódosításból eredő veszteség 2,5 milliárd forint, ami részben szakértői becsléseken alapul (az Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan soron kerül bemutatásra).

2. Kamatvisszatérítés

A 2021 szeptemberében megjelent kormányrendelet visszamenőleges kamatplafont vezetett be olyan moratórium alatt álló rulírozó termékek esetében, mint a hitelkártya tartozások vagy a folyószámlahitelek. A rendelet mögött meghúzódó fő érv az volt, hogy az ügyfelek a moratórium ideje alatt nem használták ezeket a kereteket, így nem is tudták azok előnyeit kihasználni a nem rulírozó konstrukciókhoz képest, ezért a rulírozó szolgáltatást is magában foglaló árazás és a nem rulírozó termékek ára (plafon vagy referenciaár) közötti különbséget meg kell határozni, és azt vissza kell téríteni az ügyfeleknek.

A rendelet hatálya a teljes moratórium időtartama (2021 március 18-tól 2022 június 30-ig).

A kalkuláció az alábbiak szerint történik:

- a rendelet alapján azonnali visszatérítésre jogosultak azok a korábbi ügyfelek, akik nem rendelkeznek élő szerződéssel;
- az élő szerződéssel rendelkező ügyfeleket két csoportba osztja a rendelet:
 1. az ügyfél nyilatkozhat arról, hogy a moratórium alatt felgyűlt meg nem fizetett tételeket egy összegben kifizeti a moratórium lejártával;
 2. ennek hiányában a bank részletfizetést (12 részlet) tesz lehetővé a moratórium lejártát követően a következő módon:
 - a. a moratóriumból 2021 szeptember 16 előtt kilépő ügyfelek esetében a meg nem fizetett tőke továbbra is a rulírozó keret részét képezi, míg a meg nem fizetett felgyűlt kamatok 12 havi egyenlő, kamatmentes részletben kell megfizetni;
 - b. A moratóriumban maradó vagy azt 2021 szeptember 16 után elhagyó ügyfelek esetében mind a meg nem fizetett tőkét, mind a felgyűlt kamattartozást 12 havi részletben kell megfizetni. A felgyűlt kamattartozás kamatmentes, míg a tőkére csökkentett (11,99%) kamat került felszámításra.

Az Erste Hungary 2021 októberéig 3,5 milliárd forint veszteséget számolt el a kamatvisszatérítéshez kapcsolódóan a 'Nettó kamat bevétel – Kamatbevételek' soron. A moratórium III. fennmaradó időszakára (2021 november 1-től 2022 június 30-ig) a csökkenő részvételi arány miatt alacsonyabb, további 140 millió forint veszteséget számolt el az Erste Hungary a 2021 december 31-ig elzáródó üzleti évre szakértői becslések alapján.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '537/2021. (IX.15.) Korm. rendelet')

3. Kamatstop

A 2021 során a pénzügyi szektort érintő legutolsó rendelet a "kamatstop" néven emlegetett 2021 december 24-ei rendelet volt.

A kamatstop során a változó kamatozású és újrarázódó jelzőloghitelek kamata került befagyasztásra az október 27-ei állapotnak megfelelően 2022. június 30-áig. 2021 december 31-ével szakértői becslés alapján került elszámolásra a veszteség. A kamatok rögzítése a következő módon történik meg:

- az átárazódás 2021-ben történt meg (október 27 és december 31 között): a fix kamatot 2022 január 1-étől kell alkalmazni
- az átárazódás 2022-ben történik meg (január 1 és június 30 között): a fix kamatot az átárazódás időpontjától kell alkalmazni

Az Erste Hungary szerződésmódosításból eredő veszteséget számolt el a kamatstoppal érintett ügyletek esetében.

A 38. oldalon található 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat' részének 'ii) Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan' bekezdésnek megfelelően, amennyiben az érintett ügylet Stage 1 kategóriába tartozó ügylet, a szerződésmódosításból származó veszteség a 'Nettó kamat bevétel – Kamatbevételek' soron kerül bemutatásra, míg a nem Stage 1 kategóriába tartozó ügyletek esetén az 'Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron.

A 2021-es évet érintő teljes szerződésmódosításból eredő veszteség 1,7 milliárd forint, ami szakértői becsléseken alapul (ebből 1,1 milliárd forint Stage 1-es ügyletekhez kapcsolódóan).

(Kapcsolódó kormányrendelet: '782/2021. (XII.24.) Korm. rendelet')

4. Osztalékfizetés a bankszektorban

A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB), mint a magyar bankszektor felügyeleti hatósága arra utasította a pénzintézeteket, hogy a 2019-es és 2020-as pénzügyi évre ne fizessenek osztalékot és ne döntsenek osztalékfizetésről. Ezt az intézkedést 2021-ig meghosszabbították, de úgy, hogy az MNB által meghatározott feltételek mellett – a tőkestabilitás és a likviditás biztosítása érdekében – a pénzintézeteknek lehetőségük nyílt osztalékfizetésre, miután az MNB-nek igazolták a feltételek teljesítését. A Bank 2021-ben 20 milliárd forint osztalékot fizetett.

ii)

A monetáris politika változásai - folytatódó alapkamat emelés

2021 nyarán az MNB a növekvő inflációra válaszul kamatemelésbe kezdett, és ezzel párhuzamosan megkezdte a hosszú lejáratú eszközállományának csökkentését, hogy rugalmasabban reagálhasson a koronavírus válságra. 2021 novemberében újra bevezetésre került az egyhetes betét, mint irányadó monetáris eszköz. 2022 február végére az alapkamat elérte a 3,4%-os szintet (0,9%-ról indulva 2021 júniusában, majd elérve a 2,4%-os szintet 2021 decemberére), miközben az egyhetes betét kamata 5,35%-ig emelkedett 2022 március 2-ára.

Az MNB kommunikációja szerint a két kamatláb 2022 nyarán érheti el ugyanazt a szintet, a kamatemelési ciklus pedig folytatódik az infláció stabilizálódásáig. A monetáris politika az inflációs stabilitási cél elérése módosulhat a jövőben az MNB kommunikációja szerint.

A 2022 februárjában kezdődött ukrán-orosz geopolitikai válság tovább növeli a bizonytalanságot, és a kamatemelési ciklusokat is befolyásolhatja, amennyiben az infláció meghaladja az előzetes, válság előtti várakozásokat.

A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB), mint a magyar bankszektor felügyeleti hatósága arra utasította a pénzintézeteket, hogy a 2019-es és 2020-as pénzügyi évre ne fizessenek osztalékot és ne döntsenek osztalékfizetésről. Ezt az intézkedést 2021-ig meghosszabbították, de úgy, hogy az MNB által meghatározott feltételek mellett – a tőkestabilitás és a likviditás biztosítása érdekében – a pénzintézeteknek lehetőségük nyílt osztalékfizetésre, miután az MNB-nek igazolták a feltételek teljesítését. A Bank 2021-ben 20 milliárd forint osztalékot fizetett.

2020

i)

A koronavírussal kapcsolatos kormányzati intézkedések

Az új koronavírus (COVID-19) megjelenése 2020 elején megerősítésre került, és a vírus Kína egész szárazföldi részén és környékén elterjedt, zavarokat okozva a vállalkozások és a gazdasági tevékenység működésében.

A magyar kormány először 2020 márciusában hirdetett ki vészhelyzetet, melyet egész évben további korlátozások és lezárások követtek, valamint számos egészségvédelmi intézkedést rendelt el a vírus terjedésének lelassítására. Március 18-án közzétette első gazdasági csomagját, melyet évközben további rendelkezések követtek a COVID-19 járvány terjedésének megfelelően.

A legfontosabb bankszektorra érintő intézkedések a törlesztési moratórium (I és II.), melyet 2020 márciusában és decemberében jelentettek be, illetve az osztalékfizetések elhalasztása és a járványügyi különadó bevezetése.

1. Hiteltörlesztési moratórium

A bankszektorra leginkább érintő intézkedés a törlesztési moratórium volt, mely minden magánszemély és vállalkozás számára igénybe vehető és magában foglalja mind a tőke- és kamatfizetést. A moratórium a legkésőbb 2020. március 18-ig megkötött ügyletekre vonatkozik. Az első moratórium (moratórium I.) 2021. december 31-én járt le. A második moratóriumot (moratórium II.) 2020 december 22-én jelentették be, mint egy különálló moratóriumot, mely felfüggeszti az ügyfelek törlesztő részleteit 2021 január 1 és június 30 között.

A moratórium I. esetén a feltételeknek megfelelő ügyfelek részvétele automatikus volt, és egy lemondó nyilatkozattal lehetett jelezni, ha nem szeretnének részt venni benne.

A moratórium II. rendelkezései vegyesek. A moratórium I-ben résztvevő ügyfelek automatikusan részt vesznek benne, és jelezniük kell, ha nem kívánják élni a moratórium II-vel. A moratórium I-ben nem részt vevő ügyfelek esetén nyilatkozat kitöltéssel kell jelezniük a részvételi szándékukat.

További jellemző, hogy az ügyfelek a moratórium végéig folyamatosan jelezhetik be és kilépési szándékukat.

Mivel a meg nem fizetett kamatok nem kerülnek tőkésítésre, csak egy későbbi időpontban kerülnek megfizetésre, az IFRS 9 előírásainak megfelelően a Bank 8,3 milliárd forint szerződésmódosításból származó veszteséget számol el a moratórium I. és II. vonatkozásában (az IFRS 9-nek való megfelelés miatti szerződésmódosítás hatása), a fennálló tartozásra számolt kamatok továbbra is elhatárolásra kerülnek. A moratórium I. esetén a szerződésmódosításból származó veszteséget a Bank a 2021. december 31-én fennálló részvételi aránynak megfelelően számolta el.

A moratórium II esetén ez a veszteség a moratórium I. során szerzett tapasztalatokat is figyelembe vevő szakértői becslés alapján került elszámolásra. A kilépési szándékot jelző mutatót állandónak feltételezték.

A 38. oldalon található 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat' részének 'ii) Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan' bekezdésnek megfelelően, amennyiben az érintett ügylet Stage 1 kategóriába tartozó ügylet, a szerződésmódosításból származó veszteség (4,7 milliárd forint) a 'Nettó kamat bevétel – Kamatbevételek' soron kerül bemutatásra, míg a nem Stage 1 kategóriába tartozó ügyletek esetén (3,6 milliárd forint) az 'Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron.

A szerződésmódosításból származó veszteséggel kapcsolatos részletek a 23. oldalon található 2. Nettó kamatbevétel megjegyzésben és a 29. oldalon található 11. Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan megjegyzésben találhatóak.

(Kapcsolódó kormányrendeletek: moratórium I. – '47/2020. (III.18.) Korm. rendelet'; moratórium II. – '637/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet')

A hitelezési kockázat jelentős növekedésének meghatározásakor (SICR- significant increases in credit risk) a Bank a moratóriumban való részvételt önmagában nem tekinti automatikus SICR indikátornak, azonban speciális kvalitatív információkat és mennyiségi értékhatárokat figyelembe vevő értékelést alkalmaznak. A 33. megjegyzésben, a 109. oldalon található az értékelés részletei valamint annak vizsgálata, hogy a COVID-19 járvány milyen hatással lehet a várható hitelezési kockázatra.

2. Az bankszektor osztalékfizetéseinek elhalasztása

A Magyar Nemzeti Bank, mint a magyar bankszektor felügyeleti szerve előírta, hogy a pénzügyi szervezetek nem fizethetnek osztalékot, illetve nem határozhatnak osztalékfizetésről a 2019-es és 2020-as évekre, valamint a korábbi évek felhalmozott nyereségére vonatkozóan. A korlátozás, melynek célja a szektor tőke stabilitásának és likviditásának megóvása, 2021 szeptember 31-ig van érvényben. A hivatalos előírásnak megfelelően a Bank nem fizetett osztalékot 2021-ben.

3. Járványügyi különadó

Ez a különadó 2021-ben került kivetésre a pénzügyi intézményekre. az adó alapja (a bankadó mintájára) az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain alapuló módosított mérlegfőösszeg 50 milliárd forint feletti összege, az adó mértéke 0,19%.

A törvény meghatározza az összeg három részletben történő megfizetését 2021-ben és lehetőséget nyújt az összeg bankadóból történő levonására 5 egyenlő részletben 2021 és 2025 között.

Az IFRS-eknek megfelelően a levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 4,2 milliárd forint követelést számolt el 2020 december 31-én a kifizetéssel szemben ('Egyéb eszközök' soron kerül bemutatásra, lásd a 38. megjegyzést), a követelést az eredmény terhére számolja el 2021 és 2025 között.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '108/2020 (IV. 14.) Korm. rendelet')

4. Teljes Hiteldíj Mutató ('THM') maximálása

A kormány első gazdasági csomagjának részeként 2020 márciusában bejelentett intézkedés, amely a 'THM'-et az MNB alapkamat + 5%-ban maximálja azzal a céllal, hogy segítse a kiskereskedelmi üzletág számára a fedezet nélküli hitelek felvételét 2020. március 18-a után. Ez az intézkedés 2021. december 31-ig volt érvényben. 2021. január 1-jétől az érintett hitelek THM-je automatikusan piaci alapúvá módosult.

ii)

Magyar Nemzeti Bank Növekedést támogató programja Növekedési Hitelprogram – NHP Hajrá

Az MNB 2019 elején vezette be ezt a programot. A program keretein belül kis és középvállalatok jogosultak meghatározott összegű hiteltre 2,5%-os kamattal, maximum 20 éves futamidőre, míg az MNB refinanszírozza a résztvevő bankokat 0%-os kamattal.

A program további eleme, hogy az MNB a résztvevő bankok preferenciális letételhelyezési lehetőséget biztosít magasabb kamattal. A tartományokat és a maximum összeget az MNB határozza meg az NHP-s kitétségek figyelembevételével. A releváns kitétség a 'Hitelintézetekkel szembeni követelések' sor 'Magyar Nemzeti Bank' kategóriájában kerülnek kimutatásra, lásd a 15-ös megjegyzést. A kapcsolódó bevételek a 'Nettó kamatbevétel' Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök soron található, lásd a 2-es megjegyzésben.

(Jogi forrás: <https://www.mnb.hu/letoltes/nhp-hajra-termektajekoztato-4-mod-clean.pdf>)

Preferenciális betét összefoglalója: <https://www.mnb.hu/monetaris-politika/a-monetaris-politikai-eszkoztaar/preferencialis-betet>)

D. SZÁMVITELI IRÁNYELVEK

a) A BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉS ALAPJA

Az Erste Hungary a 2021. üzleti évre vonatkozó konszolidált éves beszámolója és az összehasonlítás alapját képező 2020. évi adatok a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kiadott vonatkozó Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS) és a Nemzetközi Számviteli Standardokkal (IAS), valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC, korábban Állandó Értelmezési Bizottság, avagy SIC) által kiadott, az Európai Unió által elfogadott értelmezésekkel összhangban kerültek összeállításra.

A konszolidált éves beszámoló az IFRS által előírt, illetve megengedett értékelési módszereknek megfelelően bekerülési költség (amortizált bekerülési költség) alapon készül, kivéve az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket, amelyek mindegyike valós értéken szerepel. A számviteli irányelvek megegyeznek a 2020-ban alkalmazottakkal.

A konszolidált beszámoló a vállalkozás folytatása elvének megfelelően került összeállításra.

Amennyiben nincs máshogy jelölve, minden összeg millió Magyar forintban (HUF) értendő. A beszámolóban szereplő táblázatok tartalmazhatnak kerekítésből adódó eltéréseket.

A 2021. december 31-ével zárult pénzügyi évre vonatkozó konszolidált éves beszámoló kiadását az Igazgatóság 2022. április 1-jei határozatában hagyta jóvá.

A konszolidáció alapja

A Bank minden leányvállalata konszolidálásra került. A leányvállalatok konszolidációs körbe való bekerülésének dátuma az a nap, amikor azok a Bank ellenőrzése alá kerültek. Ellenőrzésről akkor beszélhetünk, amikor a Bank olyan befolyással rendelkezik egy szervezetben, hogy képes annak pénzügyi és működési politikáját úgy irányítani, hogy abból számára előnyök származzanak. Az év közben felvásárolt vagy értékesített leányvállalatok eredménye a konszolidált átfogó eredménykimutatásban a vásárlás napjától az eladás napjáig szerepel. A Bank leányvállalatainak éves beszámolóit ugyanarra a beszámolási évre készülnek, mint a Banké, konzisztens számviteli irányelvek alapján. Az Erste Hungary-n belül minden egyenleg, tranzakció, bevétel és ráfordítás, nem realizált nyereség és veszteség, valamint osztalék kiszűrésre kerül. A kisebbségi részesedés a teljes átfogó eredmény és mérlegfőösszeg azon részét jelenti, amely nem a fő tulajdonost illeti.

b) KÖNYVELÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDSZEREK

Devizák átszámítása

A konszolidált éves beszámoló magyar forintban (HUF) készül, amely az Erste Hungary funkcionális pénzneme. A funkcionális pénznem azon elsődleges üzleti környezetnek a valutája, amelyben a szervezet működik.

Devizanemek közötti átszámításnál a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamok kerülnek alkalmazásra.

Devizás egyenlegek és tranzakciók

A devizás tranzakciók nyilvántartása elsőként a tranzakció dátumán érvényes deviza-átváltási árfolyamon történik. A devizában nyilvántartott pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket a funkcionális pénznemnek a mérlegfordulónapon érvényes árfolyamán számítja át. Az ebből eredő összes árfolyam különbözet az eredménykimutatásban kerül elszámolásra, a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” soron. A bekerülési költségen értékelt nem-pénzügyi devizás tételek a kezdeti tranzakciók dátuma szerinti árfolyamokon kerülnek átszámításra, nem okoznak értékelési különbözetet. A valós értéken értékelt nem-pénzügyi devizás tételek (mint a tőkebefektetések) a valós értékelés dátuma szerinti árfolyamon kerülnek átszámításra, így az értékelési különbözet a valós értékelésből származó nyereség/veszteség része. A cash flow fedezeti ügyletekből származó értékelési különbözetek elszámolása a tőkében történik.

c) Jelentős számviteli feltételezések és becslések

A konszolidált éves beszámoló olyan összegeket is tartalmaz, amelyek becslések és feltételezések alkalmazásával kerültek megállapításra. Az alkalmazott becslések és feltételezések korábbi tapasztalatokon és egyéb olyan tényezőkön alapulnak, mint a tervezés, valamint az aktuálisan ésszerűnek tartott elvárások és előrejelzések. Az ilyen feltételezésekhez és becslésekhez társított bizonytalanság következtében a tényleges eredmények a későbbi időszakokban a kapcsolódó eszközök és források könyv szerinti értékének módosításához vezethetnek. A legjelentősebb becslések és feltételezések a megfelelő eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó megjegyzésekben kerülnek kifejtésre. A főbb témák a következők:

- Nyereséget terhelő adók és halasztott adókövetelések (13. Nyereséget terhelő adók megjegyzés)
- Pénzügyi instrumentumok SPPI tesztje (Kizárólag tőke és kamatfizetés teszt) (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei)
- Pénzügyi instrumentumok Üzleti modell értékelése (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei)
- Pénzügyi instrumentumok valós értéke (25. A pénzügyi instrumentumok valós értéke megjegyzés)
- Pénzügyi instrumentumok értékvesztése (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei, 33. Hitelezési kockázat megjegyzés)
- Céltartalékok (41. Céltartalékok megjegyzés)

A COVID-19 járvány megnövelte a bizonytalanságot. A járvány gazdasági következményei és a kormány és más szabályozó szervezetek intézkedései befolyásolják a Bank pénzügyi teljesítményét és helyzetét, beleértve a várható hitelezési veszteségeire, valamint a működési eredményre és az egyéb nem-pénzügyi eszközök lehetséges értékvesztési becsléseire vonatkozó jelentős hatásokat. A Bank 2021 év végével figyelembe vett minden megfelelően becsülhető (negatív) hatást és továbbra is figyeli a fejleményeket.

d) Módosított és új IFRS/IAS standardok alkalmazása

A következő – EU által elfogadott - standardok, azok módosításai és értelmezései a 2021-es pénzügyi évre váltak kötelezően alkalmazandókká:

- **Módosítások az IFRS 9-hez, IAS 39-hez, az IFRS 7-hez, IFRS 4-hez, illetve az IFRS 16-hoz: Irányadó Kamatláb Reform – Fázis 2**
- **Módosítások az IFRS 16-hoz: Lízingek Covid-19-cel összefüggő bérleti díj kedvezmények 2021. június 30 után**

A fent említett módosítások 2021-re történő alkalmazása nem volt jelentős hatással az Erste Bank beszámolójára. Az EURIBOR és a BUBOR irányadó kamatlábakra vonatkozóan nem volt hatása a módosításoknak, míg más használt irányadó kamatlábak esetén a hatás mérsékelte volt (például EONIA vagy ESTR).

Standardok és értelmezések melyek még nem hatályosak

Az alább bemutatott standardokat, módosításokat és értelmezéseket az IASB adta ki, de ezek még nem léptek hatályba.

Módosítások és standardok, melyeket az EU már jóváhagyott:

- **Az IFRS-ek éves fejlesztései 2018-2020-as ciklus**

Az alábbi bemutatott standardokat, módosításokat és értelmezéseket az IASB adta ki, de az EU még nem hagyta jóvá:

- IFRS 17: Biztosítási szerződések
- Módosítások az IAS 1. A számviteli politika bemutatása standardhoz
- Módosítások az IAS 8 Számviteli becslések standardhoz
- Módosítások az IAS 12: Nyereséget terhelő adók: egyszeri tranzakció során megszerzett eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó

Az IFRS-ek éves fejlesztései 2018-2020-as ciklus: 2020 májusában az IASB számos módosítást adott ki több standardhoz. Az IFRS 1, az IFRS 9, az IFRS 16 és az IAS 41 módosításai a 2022. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. Ezeknek az alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Bank beszámolójára.

IFRS 17: Biztosítási szerződések: az IFRS 17-et májusban bocsátották ki, és a 2023 január 1-jén vagy azt követő éves beszámolási időszakokra érvényes. Az IFRS 17 meghatározza a standard hatálya alá tartozó biztosítási szerződések megjelenítésének, értékelésének, bemutatásának és közzétételének alapelveit. A standard célja, hogy a gazdálkodó egység releváns információkat szolgáltatson, melyek tükrözik ezeket a szerződéseket. Ez az információ megalapozza a beszámoló felhasználói számára annak értékelését, hogy a biztosítási szerződések milyen hatással vannak a gazdálkodó egység pénzügyi helyzetére, pénzügyi teljesítményére és cash flow-jára. Folyamatban van annak felmérése, hogy egyes szerződések megfelelnek-e az IFRS 17 hatályának, illetve az Erste Bank megbecsüli a beszámolóra gyakorolt hatást.

Módosítások az IAS 1. A számviteli politika bemutatása standardhoz: Az IAS 1 módosításait 2021 februárjában adták ki, és a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. A módosítások előírják, hogy a gazdálkodó egységnek közzé kell tennie számviteli politikájának lényeges részeit. Készült egy útmutató, amely elmagyarázza, hogyan azonosíthatja a gazdálkodó egység a lényeges számviteli politika információit, és példákat ad arra, hogy a számviteli politika információi mikor lehetnek lényegesek. Ezeknek az alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Bank beszámolójára, szükség lehet azonban a számviteli politika közzétételének felülvizsgálatára.

Az IAS 1-nek folyamatban van egy másik módosítása, amelyet szintén nem hagyott jóvá az EU. A kötelezettségek rövid vagy hosszú lejáratú besorolásáról szóló módosítást 2020 januárjában adták ki, eredeti hatálybalépési dátuma 2022. január 1. A Covid-19 világjárványra válaszul azonban a hatályba lépést egy évvel elhalasztották. A módosítások alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Bank beszámolójára.

Módosítások az IAS 8 Számviteli becslések standardhoz: Az IAS 8 módosításait 2021 februárjában adták ki, és a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. A módosítások pontosítják, hogy a társaságoknak miként kell megkülönböztetniük a számviteli politika változásait a számviteli becslések változásaitól. A módosítások alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Bank beszámolójára.

Módosítások az IAS 12: Nyereséget terhelő adók: egyszeri tranzakció során megszerzett eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó: Az IAS 12 módosításait 2021 márciusában adták ki, és a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. A módosítások előírják, hogy az IAS 12.15(b) és IAS12.24 standardban előírt kezdeti megjelenítési mentesség nem vonatkozik azokra az ügyletekre, amelyekben a kezdeti megjelenítéskor azonos összegű levonható és adóköteles átmeneti különbözet keletkezik. A módosítások alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Bank beszámolójára.

EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE

1) Szegmens riport

Az Erste Hungary szegmensek szerinti beszámolója az IFRS bemutatási és értékelési követelményei szerint készült. Irányítási szempontból a Bank a termékek és szolgáltatások alapján négy operációs szegmensre és egy technikai szegmensre osztható fel a következőképpen.

Lakossági szegmens

A lakossági üzletágat a fiókhálózat alkotja, ahol az Erste Hungary főként privát és mikrovállalati (maximum 1,0 millió euro GDP-vel súlyozott árbevétel) ügyfelek számára értékesíti termékeit. Az Erste Hungary lakossági üzletága 2021-ben 5 régióra és 105 fiókra (2020-ben 5 régióra és 109 fiókra) oszlott.

A lakástakarék-pénztár (Erste Lakás-takarékpénztár Zrt.), a befektetési vállalkozás (Erste Befektetési Zrt.) releváns eredményei szintén ebbe a szegmensbe tartoznak, együtt a workout tevékenységet végző vállalkozások eredményével (Collat-real Kft és az Erste Ingatlan Kft.). 2021-ben az Erste Befektetési Zrt. tulajdonába került a Random Capital Zrt., az Erste Hungary mérlegében 2021 decembertől került kimutatásra.

Vállalati szegmens

A vállalati szegmenshez a különböző méretű (KKV, Nagyvállalatok) vállalatok, valamint a kereskedelmi ingatlanokkal foglalkozó ügyfelek, illetve az állami szervezetek tartoznak.

A kis- és közepes vállalkozások (SME) olyan ügyfelek, amelyek a helyi vállalati kereskedelmi központ hálózatának felelősségi körébe tartoznak, és főként olyan társaságokból állnak, amelyek éves árbevétele 1 millió EUR és 50 millió EUR közé esik.

Az ingatlankezelő cégek (Erste Ingatlan Kft.) releváns eredményei szintén ebbe a szegmensbe tartoznak. A Sió Ingatlan Invest Kft. 2021-ben eladásra került, az eredményeit 2021 novemberig tartalmazza az eredménykimutatás.

A nagyvállalati ügyfelek konszolidált éves árbevétele meghaladja az 50 millió EUR értéket.

A Kereskedelmi ingatlan üzletágba tartoznak olyan ingatlanbefektetők, akiknek a célja az egyes ingatlanok vagy ingatlan portfóliók bérbeadásából való bevételszerzés, olyan fejlesztők, akik egyes ingatlanokat vagy ingatlan portfóliókat fejlesztenek tőkenyereség termelése céljával értékesítés, eszközkezelési szolgáltatások, üzleti célú saját fejlesztések útján. Az ingatlankezelő cégek (Erste Ingatlan Kft.) releváns eredményei szintén ebbe a szegmensbe tartoznak.

Az állami szektor három típusú ügyfelet takar: a közszférát, az állami tulajdonban levő társaságokat és non-profit szervezeteket. Az önkormányzatok többsége is jellemzően az Állami szektor szegmensbe tartozó ügyfelek.

Csoportszintű Piacok (GM)

A Csoportszintű Piacok (GM) szegmensbe kereskedelmi és piaci szolgáltatások, valamint pénzügyi intézményekkel folytatott üzleti tevékenységek tartoznak. A Kereskedelmi és Piaci szolgáltatások közé tartozik az Erste Hungary felügyeleti kereskedési könyveiben szereplő aktív kockázatvállaláshoz és kockázatkezeléshez tartozó minden tevékenység, valamint az ügyletek piac ellenében való végrehajtása az Erste Hungary kereskedési könyveinek használatával árjegyzés, rövid lejáratú likviditáskezelés céljára. Emellett ide tartoznak a pénzügyi intézmények ügyfélként való kiszolgálásához kapcsolódó üzleti tevékenységek, beleértve a letéti őrzést, a letétkezelői szolgáltatásokat, kereskedelmi üzleti tevékenységet (hitelek, készpénzkezelés, kereskedelem- és exportfinanszírozás) és tőkepiacokat. A Bank saját kereskedelmi és értékesítési tevékenységei mellett idetartozik a brókervállalat (Erste Befektetési Zrt.) intézményi ügyfelei (jellemzően alapok és vagyonkezelő cégek) által generált vonatkozó költségek is.

Eszköz - és forrás menedzsment (ALM) szegmens és Vállalati Központ (LCC)

Az ALM (Eszköz-Forrás Menedzsment) és Corporate Centre (CC) szegmens egyrészt a banki eszközök és források kezelését jelenti a cash-flowk, finanszírozási költségek és a megtérülés bizonytalansága ismeretében, célja pedig a kockázat, megtérülés és likviditás előnyök és hátrányok mérlegelésen alapuló optimális kompromisszumának meghatározása. Továbbá ide tartoznak a finanszírozási ügyletek, fedezeti ügyletek, nem kereskedési célú értékpapír-befektetések, saját kibocsátású értékpapírok kezelése és a devizapozíciók.

Másrészt ide tartozik minden leányvállalat olyan fennmaradó lokális vállalati központja, amelybe a fő banküzemi tevékenységekhez nem tartozó tevékenységek tartoznak, mint pl. non-profit szolgáltatási részesedések (pl. IT, Üzemeltetés), csoporton belüli konszolidációs tételek, osztalékok, részesedések refinanszírozási költségei, minden olyan nem banki mérlegpozíció (pl. befektetett eszközök, immateriális eszközök), amely más üzleti szegmensekhez nem allokálható, valamint az ilyen mérlegtételekből eredő eredménypozíciók.

Ezekon túl, a Vállalati Központokhoz tartoznak a számviteli eredményhez történő kiigazítások. Ebbe a szegmensbe tartozik a jelzálogbanki/refinanszírozási tevékenység (Erste Jelzálogbank Zrt.) teljes eredménye is. A konszolidáció hatásai, az allokációba be nem vont vállalkozások, például az ingatlankezelő cégek (Erste Ingatlan Kft., Sió Ingatlan Invest Kft., Collat-real Kft.) általános bevételei és ráfordításai szintén ebbe a szegmensbe tartoznak.

A szegmensek közötti tranzakciók az üzletkötési szándékukat kinyilvánító felek között a szokásos piaci feltételeknek megfelelő ügylet keretében történtek.

Szegmens riport 2021

	Lakossági	Vállalati	Csoportszintű piacok	ALM & LCC	Összesen
millió Forintban	2021	2021	2021	2021	2021
Nettó kamatbevétel	68 403	26 132	8 303	- 7 095	95 743
Nettó díj- és jutalékbevétel	54 263	11 422	8 808	- 141	74 351
Osztalék bevételek	-	-	-	25	25
Nettó kereskedési eredmény	6 822	3 325	- 639	4 135	13 642
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökből származó nyereségek/vesztések	- 10 816	- 42	-	849	- 10 009
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bevételi díj bevételei	-	2 917	-	- 22	2 894
Általános adminisztratív költségek	- 65 911	- 10 959	- 5 032	- 808	- 82 710
ebből értékcsökkenés és amortizáció	- 13 027	- 1 821	- 1 090	- 179	- 16 117
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/vesztések	-	85	-	783	868
Egyéb nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/vesztések	-	211	-	87	298
Értékvesztés eredménye a pénzügyi eszközökre vonatkozóan	- 6 447	928	- 245	- 3 210	- 8 974
Egyéb működési eredmény	- 14 593	- 2 793	- 2 352	1 298	- 18 440
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	- 14 084	- 7 455	- 1 753	672	- 22 620
Adózás előtti eredmény	31 719	31 225	8 843	- 4 099	67 688
Jövedelemadók	- 4 792	- 2 085	- 673	- 900	- 8 450
Adózott eredmény	26 927	29 140	8 170	- 4 999	59 238
Ebből: kisebbségi részesedésekre jutó eredmény	-	-	-	-	-
Anyavállalatra jutó eredmény	26 927	29 140	8 170	- 4 999	59 238
Működési bevételek	118 671	43 752	16 472	- 2 248	176 647
Működési ráfordítások	- 65 911	- 10 959	- 5 032	- 808	- 82 710
Működési eredmény	52 760	32 793	11 440	- 3 056	93 937
Kockázattal súlyozott eszközérték (hitelkockázat, záróállomány)	911 497	1 046 230	147 642	630 264	2 735 633
Átlagos allokált tőke	162 490	128 369	25 649	115 475	431 983
Költség/bevétel arány	55,5%	25,0%	30,5%	-35,9%	46,8%
Átlagos sajáttőke-arányos megtérülés	16,6%	22,7%	31,9%	-4,3%	13,7%
Eszközök összesen	1 394 426	847 779	1 006 897	1 022 082	4 271 184
Források összesen (tőke nélkül)	1 803 196	1 133 903	543 599	336 432	3 817 130
Értékvesztés	- 6 620	1 457	- 245	- 3 351	- 8 759
Amortizált bekerülési értéken/egyéb átfogó eredménnyel szemben való értéken értékelt pénzügyi eszközök, illetve pénzügyi lízingkövetelések értékvesztése	- 6 918	1 264	- 220	- 3 235	- 9 109
Mérlegben kívüli kitettségek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	470	- 335	- 25	25	135
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	- 173	529	-	- 141	215

Szegmens riport 2020

millió forintban	Lakosság	Vállalatok	Csoportszintű vállalatok	ALM & LCC	Total group
	2020	2020	2020	2020	2020
Nettó kamatbevétel	58 675	22 091	3 978	- 4 800	79 944
Nettó díj- és jutalékbevétel	46 331	9 726	7 573	3	63 633
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	4 601	2 642	3 199	- 1 030	9 413
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó /nyereségek/veszteségek	- 2 192	- 3	-	1 042	- 1 153
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	-	2 794	-	- 80	2 714
Általános adminisztratív költségek összesen	- 59 858	- 10 105	- 4 620	- 356	- 74 939
ebből értékcsökkenés	- 11 280	- 1 884	- 872	- 172	- 14 208
Egyéb nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételéből származó nyereségek/veszteségek	- 2	-	-	164	162
Értékvesztés eredménye a pénzügyi eszközökre vonatkozóan	-	248	-	-	248
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	- 8 439	- 18 448	- 112	- 4 557	- 31 556
Egyéb nettó működési eredmény	- 11 294	- 7 186	- 1 302	942	- 18 841
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	- 12 497	- 6 577	- 959	- 75	- 20 108
Adózás előtti eredmény	27 822	1 759	8 716	- 8 671	29 626
Jövedelemadók	- 4 010	- 1 209	- 678	- 778	- 6 675
Nem megszűnt tevékenységek adózott eredménye	23 812	550	8 039	- 9 449	22 952
Adózott eredmény	23 812	550	8 039	- 9 449	22 952
Anyavállalatra jutó nettó eredmény	23 812	550	8 039	- 9 449	22 952
Működési bevételek	107 415	37 250	14 750	- 4 864	154 551
Működési ráfordítások	- 59 858	- 10 105	- 4 620	- 356	- 74 939
Működési eredmény	47 557	27 145	10 130	- 5 220	79 613
Kockázattal súlyozott eszközök	804 361	997 816	87 007	486 860	2 376 044
Átlagos allokált tőke	133 865	124 688	15 389	65 758	339 700
Költség/bevétel arány	55,7%	27,1%	31,3%	-7,3%	48,5%
Átlagos sajáttőke-arányos megtérülés	17,8%	0,4%	52,2%	-14,4%	6,8%
Eszközök összesen	1 250 558	830 457	587 967	1 028 903	3 697 885
Források összesen (tőke nélkül)	1 511 078	839 854	570 353	352 736	3 274 022
Értékvesztés	- 8 502	- 18 708	- 112	- 4 692	- 32 014
Amortizált bekerülési értéken/egyéb átfogó eredménnyel szemben való értéken értékelt pénzügyi eszközök, illetve pénzügyi lízingkövetelések értékvesztése	- 7 843	- 17 222	- 112	- 4 542	- 29 718
Mérlegen kívüli kitettségek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	- 596	- 1 227	-	- 15	- 1 838
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	- 63	- 260	-	- 135	- 458

Földrajzi szegmentálás nem került alkalmazásra, mivel az Erste Hungary üzleti tevékenysége Magyarország területére koncentrálódik (az árbevétel 95%-a belföldön realizált).

2) Nettó kamatbevétel

A nettó kamatbevétel beszámoló sor a kamatbevétel, egyéb kamatjellegű bevétel, kamatráfordítás és egyéb kamatjellegű ráfordítás alábontó sorokból áll. A besorolás az alapján történik, hogy a kamatbevétel vagy kamatráfordítás elszámolása kötelezően az effektív kamatláb (EIR) módszerrel történik-e az IFRS 9 előírásainak megfelelően.

A 'Kamatbevételek' az amortizált bekerülési értéken értékelt és egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet, a 'Pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi eszközök, kereskedési célú derivatívák és negatív kamatú pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza.

A 'Kamatráfordítások' az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezetben, a 'Pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi kötelezettségek, kereskedési célú derivatívák, lízingkötelezettségek és negatív kamatú pénzügyi eszközök, IFRS 9 vagy IAS 37 hatókörébe tartozó céltartalékok (diszkontálás hatása, az idő múlása miatti pénz időérték változás), valamint IAS 19 szerinti kötelezettség (végkielégítések, nyugdíj és jubileumi juttatások kamatköltsége) kamatát tartalmazza.

A pénzügyi instrumentumok típusát tekintve a kamatbevételek és az egyéb kamatjellegű bevételek tartalmazzák a hitelintézeteknek és ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek, készpénz és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok után kapott kamatokat minden értékelési kategóriában. A kamatráfordítások és egyéb kamatjellegű ráfordítások tartalmazzák az ügyfelek és hitelintézetek által elhelyezett betétek, a kibocsátott értékpapírok és egyéb pénzügyi kötelezettségek kamatráfordítását minden értékelési kategóriában.

A kamatbevétel tartalmazza a szerződésmódosításból adódó nyereséget vagy veszteséget a stage 1-es pénzügyi eszközökre vonatkozóan. Továbbá a folyósítási díj és tranzakciós díjak el nem amortizált egyenlegét a stage 1-es és 2-es eszközök kivezetésekor, ami az effektív kamat számításakor figyelembevételre kerül és kamatbevételeként kerül kimutatásra a kivezetéskor.

millió forintban	2020	2021
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	79 493	105 977
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	2 536	2 650
Kamatbevétel	82 029	108 627
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	7 132	10 644
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	4 531	4 715
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	3 687	4 075
Pénzügyi kötelezettségek negatív kamata	1 076	891
Egyéb eszközök - Pénzügyi lízingkövetelések	555	1 010
Egyéb kamatjellegű bevételek	13 294	17 260
Kamat- és egyéb kamatjellegű bevételek	95 323	125 887
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	- 11 673	- 26 048
Kamatráfordítás	- 11 673	- 26 048
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	- 452	- 370
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	- 2 715	- 3 377
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	- 2 715	- 3 377
Egyéb kötelezettségek	- 182	- 180
Pénzügyi eszközök negatív kamata	- 357	- 169
Egyéb kamatjellegű ráfordítások	- 3 706	- 4 096
Kamat- és egyéb kamatjellegű ráfordítások	- 15 379	- 30 144
Nettó kamatbevétel	79 944	95 743

A nem teljesítő hitelportfólió kamatbevétele 2021-ben 1 078 millió forint (2020-ban 1 124 millió forint).

Az " Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök " soron szereplő összegből 1 062 millió forint a Stage 1-es kitettségekhez kapcsolódó szerződés módosításból adódó veszteség 2021-ben (4 193 millió forint 2020-ban). A 2021-ben keletkezett COVID-19 miatti fizetési moratóriummal kapcsolatos szerződés módosításból adódó veszteség háttere a FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben található.

2014 decembere óta több irányadó kamatláb - köztük az Euribor - is negatívra fordult át, ami az Erste Hungary kamatbevételei és kamatráfordításaira is hatással volt. A pénzügyi kötelezettségekhez és eszközökhöz tartozó negatív kamatok külön soron kerültek kiemelésre. Ezek az összegek kizárólag a bankközi ügyletekhez, illetve a központi banknál elhelyezett betétekhez kapcsolódnak.

3) Nettó díj- és jutalékbevétel

Az Erste Hungary díj- és jutalékbevételei az ügyfeleinek nyújtott különféle szolgáltatások széles köréből származnak. A bevételek összegének és az elszámolásuk idejének meghatározása az IFRS 15 öt lépéses modelljének megfelelően történik.

A díj- és jutalékbevételek elszámolása az ügyféllel kötött szerződésben meghatározott ellenérték alapján történik. Az Erste Hungary akkor számolja el a bevételt, amikor a szolgáltatások feletti irányítást átadta az ügyfélnek.

Az egy adott időszakon keresztül nyújtott szolgáltatások díja a szolgáltatási időszak tartama alatt kerül elhatárolásra. Az ilyen díjak közé tartoznak a garanciadíjak, a vagyonkezelés jutalékbevétele, a letéti őrzés, egyéb kezelési és tanácsadási díjak, valamint lakástakarékpénztári

termékekhez kapcsolódó ügynöki tevékenység és deviza átváltás díjai is. A fizetési szolgáltatások részben tartalmaznak olyan díjakat is, amelyek egy időszak alatt kerülnek megfizetésre, mint például az időszakra vonatkozó kártya díjak, illetve egyéb díjakat is, mint például bankszámlavezetés vagy mobilbank díja. Az Erste Hungary-nek nincsen biztosítási terméke a saját portfóliójában, de az ügyfeleknek kínál ilyen termékeket biztosító társaságok megbízásából.

Az olyan tranzakciós szolgáltatások díjai, mint például részvények vagy más értékpapírok vásárlásának, vállalkozások vásárlásának vagy eladásának lebonyolítása, a mögöttes ügylet teljesülésekor kerülnek elszámolásra. A fizetési szolgáltatások részben tartalmaznak átváltási díjakat, mint például visszavonási díj.

Az olyan szerződések, amelyek egy pénzügyi instrumentum kimutatását eredményezik a Bank pénzügyi beszámolójában részben az IFRS 9, részben pedig az IFRS 15 hatókörébe is tartozhatnak. Ebben az esetben az Erste Hungary első sorban az IFRS 9-et alkalmazza és a szerződés IFRS 9 hatókörébe tartozó részét számszerűsíti, majd a maradék részre az IFRS 15-öt alkalmazza. Azok a díj- és jutalékbevételek, amelyek a pénzügyi instrumentum effektív kamatának részei, az IFRS 9 hatókörébe tartoznak és részei az effektív kamatnak.

millió forintban	2020		2021	
	Bevétel	Ráfordítás	Bevétel	Ráfordítás
Értékpapírok	16 228	- 3 209	17 943	- 3 216
Kibocsátások	3 814	- 359	3 731	- 357
Transzfermegbízások	10 318	- 2 850	11 835	- 2 859
Egyéb	2 096	-	2 377	-
Eszközkezelés	13 948	- 1 169	18 529	- 1 624
Letétkezelés	41	- 244	66	- 332
Fizetési szolgáltatások	42 977	- 10 191	48 209	- 11 356
Kártya üzletág	14 795	- 6 377	17 086	- 7 416
Egyéb	28 182	- 3 814	31 123	- 3 940
Ügyfelek elosztott, de nem kezelt forrásai	4 075	- 28	4 984	- 27
Biztosítási termékek	4 042	- 28	4 966	- 27
Egyéb	33	-	18	-
Hitelszolgálati tevékenység	2 379	- 2 000	2 476	- 2 472
Adott és kapott garanciák	421	- 25	503	- 33
Adott és kapott hitelkötelezettség	480	-	663	-
Egyéb hitelszolgálati tevékenység	1 478	- 1 975	1 310	- 2 439
Egyéb	948	- 122	1 297	- 126
Díj- és jutalékbevételek és ráfordítások összesen	80 596	- 16 963	93 504	- 19 153
Nettó díj- és jutalékbevétel	63 633		74 351	

Az eszköz és letétkezelési jutalékbevételek olyan tranzakciókhoz kapcsolódó bevételek, amelyek során a Bank az ügyfelek nevében tartja és kezeli az eszközöket.

A Nettó díj- és jutalékbevételek között kerül kimutatásra 52 394 millió forint díjbevétel (47 128 millió forint 2020-ban), ami a nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódik. Ez az összeg azokat a tételeket tartalmazza, amelyek nem részei az effektív kamatláb kalkulációnak.

4) Osztalék bevételek

Osztalék bevételként kerül kimutatásra a részvényekből és egyéb tőkéhez kapcsolódó értékpapírokból származó aktuális bevétel, amelyek lehetnek eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt kereskedési vagy nem kereskedési célú értékpapírok vagy egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok. Az ilyen jellegű osztalékbevétel akkor kerül elszámolásra, amikor a fizetés bevételezésének jogcíme keletkezett.

millió forintban	2020	2021
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	-	25
Osztalék bevételek	-	25

5) Kereskedési tevékenység nettó eredménye

A kereskedési tevékenységekből származó eredmény közé tartoznak a valós érték változásaiból (a kamatbevételt nem ide értve) származó összes nyereség és veszteség a kereskedési célú pénzügyi eszközökre és kötelezettségekre vonatkozóan, beleértve a fedezeti kapcsolatba nem volt derivatívákat. A kereskedési célú és a fedezeti kapcsolatba vont származékos ügyletek kamatbevétele vagy ráfordítása az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' vagy 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' soron kerül elszámolásra a 'nettó kamateredmény' soron belül.

Ezen kívül a nettó kereskedési eredmény tartalmazza a valós érték és cash flow fedezeti ügyletek nem hatékony részét és a devizás eszközök és kötelezettségek ártértékelési nyereségeit és veszteségeit is.

millió forintban	2020	2021
Értékpapírok és származékos ügyletek	9 884	25 850
Deviza műveletek	- 471	- 12 208
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	9 413	13 642

A trading eredmény növekedésének 2021-ben a banki könyvi IRS-eken elért bevétel valamint a pozitív CVA eredmény volt a fő mozgatórugója.

6) Valós értékelés nettó eredménye

A nem kereskedési célú valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok valós értékének változása kerül ezen a beszámolósoron kimutatásra, beleértve a kivezetésük nyereségét és veszteségét. Ez vonatkozik a valós értéken értékeltként megjelölt és a kötelezően valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközökre is. Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége is ezen a soron kerül kimutatásra, mindazonáltal a kötelezettség hitelkockázatából adódó valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra.

millió forintban	2020	2021
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek ártértékeléséből/beszerzéséből származó eredmény	455	311
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek eredménye	455	311
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök ártértékeléséből/eladásából származó eredmény	- 1 608	- 10 320
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök eredménye	- 1 153	- 10 009

Az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök ártértékeléséből/eladásából származó eredmény' tartalmazza a babaváró hitelek valós érték változását.

7) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei

A befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei lineárisan kerülnek elszámolásra a lízing időtartama alatt.

millió forintban	2020	2021
Befektetési célú ingatlanok	2 714	2 894
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	2 714	2 894

A befektetési célú ingatlanokhoz közvetlenül hozzárendelhető egyéb működési ráfordítás 2021-ben 905 millió forint volt (2020-ban 960 millió forint), mely az Egyéb működési eredmény soron kerül bemutatásra. A kapcsolódó értékcsökkenés 354 millió forint volt 2021-ben (2020-ban 499 millió forint). A megnövekedett bevétel egy irodaház megvásárlásához kapcsolódik.

8) Általános adminisztratív költségek

Személyi jellegű ráfordítások

A személyi jellegű ráfordítások közé tartoznak a bérek, jutalmak, kötelező és önkéntes társadalombiztosítási hozzájárulások (Cafeteria), alkalmazottakkal kapcsolatos adók és illetékek. Ide tartoznak a végkielégítések és a részvény-alapú kifizetések ráfordításai. Továbbá az átszervezéssel kapcsolatban képzett céltartalék is személyi jellegű ráfordítások között kerülhet kimutatásra. A 44. Tranzakciók kapcsolt felekkel megjegyzésben további információk találhatóak a vezetőség juttatásairól, beleértve a vezetőség teljesítmény alapú javadalmazását.

Egyéb általános adminisztratív költségek

Az egyéb általános adminisztratív költségek közé tartoznak az informatikai ráfordítások, irodaköltségek, irodaüzemeltetési költségek, reklám és marketing, jogi és egyéb tanácsadók költségei, valamint a vegyes egyéb adminisztratív költségek. Továbbá ezen a soron jelentik meg a betétbiztosítási alapba fizetett díj, illetve egyéb adminisztratív költségként kerülhet kimutatásra a befektetésvédelmi alapba fizetett díj is.

Értékcsökkenés

Ez a beszámolósor tárgyi eszközök, befektetési célú ingatlanok és immateriális javak értékcsökkenését tartalmazza.

millió forintban	2020	2021
Személyi jellegű ráfordítások	- 33 056	- 37 290
Béreköltség	- 26 393	- 29 781
Személyi jellegű ráfordításokkal kapcsolatos adók 2)	- 5 178	- 5 232
Munkavállalói juttatásokkal kapcsolatos céltartalékok	- 69	- 75
Egyéb személyi jellegű ráfordítások	- 1 416	- 2 202
Egyéb általános adminisztratív költségek	- 27 674	- 29 303
Betétbiztosítási alaphoz való hozzájárulás díja	- 2 048	- 2 559
Informatikai költségek	- 13 958	- 14 922
Iroda bérleti díj 1)	- 3 202	- 3 264
Irodai működési költségek	- 2 588	- 2 226
Reklám/marketing	- 1 763	- 2 030
Jogi és szakértői díjak	- 1 162	- 1 364
Egyéb általános költségek	- 2 953	- 2 938
Értékcsökkenés	- 14 208	- 16 117
Szoftverek és egyéb immateriális javak	- 7 103	- 9 160
Az Erste Hungary által használt ingatlanok	- 834	- 892
Eszközhasználati jog	- 2 846	- 2 741
Befektetési célú ingatlanok	- 499	- 354
Ügyfélkapcsolatok	- 1 228	- 1 222
Irodai berendezések, gépek, járművek	- 1 698	- 1 748
Általános adminisztratív költségek összesen	- 74 938	- 82 710

Dolgozói létszám adatok az évre vonatkozóan (az átlagot a munkaviszony hosszának figyelembevétel számoljuk)

Teljes munkaidőre számolva	2020 évvége	2020 átlag	2021 year end	2021 average
Erste Bank Hungary	2 995	2 991	2 993	2 984
Teljeskörűen konszolidált leányvállalatok	231	227	245	245
Erste Befektetési Zrt.	151	150	153	152
Erste Ingatlan Kft.	18	21	17	17
Erste Lakástakarék Zrt.	47	41	59	60
Erste Jelzálogbank Zrt.	15	15	16	16
Összesen	3 226	3 218	3 238	3 228

9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek

Ez a beszámoló sor az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban, ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámoló soron kerül kimutatásra.

millió forintban	2020	2021
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök értékesítéséből származó nyereségek	164	2 752
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök értékesítéséből származó veszteségek	- 2	- 1 884
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	162	868

A 2021-ben értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök bruttó értéke 149 milliárd forint volt (2020-ban 16,4 milliárd forint). Valamennyi értékesítés a szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi instrumentumok üzleti modelljének megfelelő volt, mely a Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei fejezet Üzleti modell részében kerül részletezésre.

10) Egyéb nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetéséből származó egyéb nyereségek / veszteségek

Ez a beszámoló sor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök, az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és egyéb, nem eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok, mint például pénzügyi lízing követelések pénzügyi garanciák eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban, ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámoló soron kerül kimutatásra.

millió forintban	2020	2021
Egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszközök értékesítésének eredménye	248	400
Amortizált bekerülési értéken értékelt repo ügyletek eredménye	-	- 102
Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	248	298

11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan

Ebbe a kategóriába tartozik minden típusú pénzügyi instrumentumra képzett értékvesztés és annak visszaírása, amire az IFRS 9 várható hitelezési veszteség modellje vonatkozik. Az értékvesztés tartalmazza a pénzügyi eszközhöz kapcsolódó megtérülést is. A stage 2, stage 3 és POCI besorolású eszközök szerződésmódosításból adódó nyereségei és veszteségei szintén az értékvesztés nettó eredményében kerülnek elszámolásra. Továbbá a stage 3-ba, vagy POCI-ba tartozó pénzügyi eszközök kivezetéséhez kapcsolódó nyereség vagy veszteség is az értékvesztés része.

millió forintban	2020	2021
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	- 32	18
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	- 23 460	- 11 788
Értékvesztés képzés	- 20 714	-8 376
Értékvesztés leírás	- 3 705	-
Közvetlenül az eredményben elszámolt visszaírások	4 519	-
Kivezetésből származó nyereségek/veszteségek	- 3 560	- 3 411
Pénzügyi lízingügyletek	- 6 225	2 661
Mérlegen kívüli tételek értékvesztése	- 1 838	135
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	- 31 555	- 8 974

Az értékvesztés leírás azoknál a nem-teljesítő hiteleknel keletkezik, amelyeket az Erste Hungary workout csoportja úgy zárt le, hogy a megtérülés nem éri el a 100%-ot, és így a különbözet leírásra kerül.

A kivezetésből származó veszteség 2021-ben a fizetési moratórium (IFRS 9 alatti szerződésmódosítás), ami a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben került részletezésre. További információ található a Várható hitelezési veszteség részben a Kockázatkezelés fejezetben.

A hitelezési veszteség éves mozgásának egyeztetése a pénzügyi instrumentumokból származó értékvesztés eredménnyel

millió forintban	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás
	Eredménykimutatásban és értékvesztés kategóriában	Eredménykimutatásban de az értékvesztés kategórián kívül	Eredménykimutatáson kívül	Összesen
Értékvesztés nyitó egyenleg				-66 263
Időszaki értékvesztés	-6 303	-	-	-
Unwinding miatti változás	-	-210	-	-
Eladás miatti értékvesztés csökkenés	-	-	1 336	-
Leírás miatti értékvesztés csökkenés	-	-	764	-
Konszolidációs kör miatti értékvesztés változás	-	-	-25	-
Egyéb értékvesztés változás	-	-182	-	-
Értékvesztés záró egyenleg	-	-	-	-70 884
POCI értékvesztés változás	3,921	-	-	-
Stage 2, 3 POCI-ból származó módosítás miatti nyereség/veszteség	-3 411	-	-	-
Árfolyamhatás kiemelése az egyéb működési eredménybe	-3 181	-	-	-
Pénzügyi instrumentumok értékvesztése	-8 974	-	-	-

12) Egyéb működési eredmény

Az egyéb működési eredményben jelenik meg minden olyan egyéb bevétel és ráfordítás, amely nem az Erste Hungary alaptevékenységéhez köthető. Továbbá a bankadó is az egyéb működési eredményben jelenik meg. Az Erste Hungary akkor jeleníti meg a kötelezettséget vagy céltartalékot, amikor a vonatkozó jogszabályokban meghatározott, a fizetési kötelezettséggel járó tevékenység bekövetkezik. Az egyéb működési eredménybe tartozik a leírás vagy leírás visszairása, az ingatlanok és berendezések értékesítési eredményei.

Emellett az egyéb működési eredmény tartalmazza a következőket: egyéb adó ráfordítások, az egyéb céltartalékok feloldásából származó bevételek és képzéséből származó ráfordítások, értékvesztés (és visszairás), tőkemódszerrel elszámolt befektetések eladásából származó nyereség vagy veszteség és leányvállalatok kivezetéséből származó nyereség vagy veszteség.

millió forintban	2020	2021
Egyéb működési ráfordítások	- 27 837	- 27 694
Egyéb céltartalék képzés ¹⁾	-	- 1 058
Céltartalék képzés egyéb kötelezettségvállalásokra vonatkozóan ²⁾	- 1 675	-
Banki működéshez kapcsolódó adók	- 20 109	- 22 621
Bankadó ³⁾	- 4 668	- 5 433
Pénzügyi tranzakciós adó	- 15 441	- 17 188
Egyéb adók	- 661	- 721
Szanálási alap ⁴⁾	- 1 229	- 2 017
Tárgyi eszközökre és immateriális javakra képzett értékvesztés	- 458	- 210
Egyéb ⁵⁾	- 3 705	- 1 067
Egyéb működési bevételek	8 996	9 254
Egyéb céltartalék felszabadítás ⁶⁾	1 733	-
Céltartalék felszabadítás egyéb kötelezettségvállalásokra vonatkozóan	-	220
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítésének eredménye	11	62
Egyéb eszközök értékesítésének eredménye ⁷⁾	3 109	5 791
Devizahitelek kiegyenlítése kapcsán az „upgrade”-ből származó bevételek ⁸⁾	4 143	3 181
Egyéb nettó működési eredmény	- 18 841	- 18 440

1) 1 188 millió forint kapcsolódik peres ügyekhez. A részleteket lásd a 41) Céltartalékok fejezetben.

2) 2020-ban az Erste Hungary 1,7 milliárd forintot képzett az egyéb nyújtott kötelezettségvállalásokon, amit főként a járvány miatt bevezetett overlay szabályok okoztak. Az Erste Hungary a hitelkockázat könyvekbe kerülés óta történt jelentős romlásának várható megjelenésére portfólió szintű Covid-19 felülbírálatot (overlay) vezetett be. A portfóliót felosztottuk magánszemélyekre (PI) és nem magánszemélyekre (non-PI) és az ügyfelek helyzetét a Covid-19-höz kötődően igénybe vett könnyítés, valamint belső iparági hőterkép és PD szint alapján értékeltük. Ezen értékelés és egyedi felülvizsgálatok alapján adott pénzügyi eszközök stage 2-be lettek sorolva, élettartami ECL (várható hitelezési veszteség) elszámolásával. Ezáltal néhány garanciával rendelkező vállalati ügyfél szintén Stage 2-be került, aminek eredményeként kockázati költséget képeztünk az egyéb nyújtott kötelezettségvállalásokon.

3) A magyar Országgyűlés 2010 augusztusában új törvényt fogadott el, amely megteremt a keretet a pénzügyi szervezetekre kivetett úgynevezett bankadó beszedésére a következő években. A törvény értelmében minden olyan pénzügyi szervezetnek, mely 2010. július 1-én rendelkezett lezárt üzleti évvel és arra vonatkozó pénzügyi beszámolóval, bankadót kell megállapítania és megfizetnie. A fizetendő bankadó alapja és mértéke a pénzügyi szervezet jellegétől függ. A fizetendő adó mértéke minden évre egységesen a 2009. december 31-ével zárult üzleti évre vonatkozó kötelező számviteli beszámoló adatain alapul egészen 2016. december 31-éig, 2017. január 1-étől pedig megváltozott az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain. Hitelintézetek esetén az adókulcsok az első 50 milliárd forint után a korrigált mérlegfőösszeg 0,15 százaléka; az 50 milliárd forint feletti összeg után pedig 0,21 százalék (2016-ban 0,24 százalék). 2019. január 1-től az adó mértéke 0,2%-ra változott.

Mivel a fizetendő bankadó alapja nem az előző év nettó bevétele, így nem felel meg a jövedelemadó IFRS szerinti meghatározásának, ezért a konszolidált eredménykimutatásban működési költségként jelenik meg.

2020-ban különadó került kivetésre a pénzügyi intézményekre. Az adó alapja (a bankadó mintájára) az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain alapuló módosított mérlegfőösszeg 50 milliárd forint feletti összege, az adó mértéke 0,19%. A törvény meghatározza az összeg három részletben történő megfizetését 2020-ban és lehetőséget nyújt az összeg bankadóból történő levonására 5 egyenlő részletben 2021 és 2025 között.

Az IFRS-eknek megfelelően a levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 3,4 milliárd forint követelést számolt el 2021 december 31-én (2020-ban 4,2 milliárd forint) a kifizetéssel szemben ('Egyéb eszközök' soron kerül bemutatásra, lásd a 38. megjegyzést), a követelést az eredmény terhére számolja el 2021 és 2025 között. Lásd még a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

4) A "Szanálási alap" soron a Szanálási Alap felé fizetett 2 017 millió forintos hozzájárulás jelenik meg 2021-ben (2020-ban 1 229 millió forint). A hozzájárulást a Bank az Európai Unió helyreállítási és szanálási irányelve illetve az ezen alapuló magyar szanálási törvény alapján fizeti. Az irányelv alapján a bankok évente fizetnek hozzájárulást az Alap felé, ami első körben a nemzetállamok szintjén valósult meg. A szabályozás alapján 2024. december 31-ére az Alapban összegyűlt összegnek az összes európai uniós pénzügyi intézmény elhelyezett betétállomány 1%-kat kell fedeznie. Így a szanálási alapot egy 10 éves időszak alatt kell feltölteni, amelynek során a hozzájárulásokat a célszint eléréséig a lehető legegyszerűbben kell elosztani.

- 5) A sor egyenlege 905 millió forint befektetési célú ingatlanokhoz kapcsolódó költséget tartalmaz (2020-ban 960 millió forintot).
- 6) 2020-ban az egyéb céltartalékok változásának legmeghatározóbb mozgatórugója a 1,78 milliárd forintos garancia jellegű, a „large debt sale-lel kapcsolatos” tartalék felszabadítása volt, mely a szerződés szerint 2020-ban lejárt.
- 7) Az egyéb eszközök értékesítésének eredménye soron a visszavett eszközökkel, elsősorban visszavett ingatlanokkal kapcsolatos bevételek jelennek meg. Az Erste Hungary 2021-ben 5 795 millió forint bevételt és 4 millió forint ráfordítást számolt el az egyéb eszközök értékesítésével kapcsolatosan (3 193 millió forint bevételt és 84 millió forint ráfordítást 2020-ban).
- 8) A törvényileg előírt devizahitelek konverziója kapcsán érintett hitelek kivezetésre kerültek és új hitelként kerültek be a Bank a könyveibe. Értékvesztés nem lett elszámolva a kezdeti megjelenítéskor, tehát az ügyfelek „felminősítés”-ekor a várható pozitív cash flow-knak megfelelően növelve lett az „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések” soron a kitettség, az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredménnyel” szemben. A kötelező konverzió alapja a 2014. évi LXXVII. törvény az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről (2014-ben elfogadva), amely kötelezővé tette a pénzügyintézetek számára az érintett, devizában denominált fogyasztói hitelek forintra váltását előre rögzített árfolyamon. Ezt követően az érintett kölcsönszerződések köre tovább bővült a 2015. évi CXLV. törvény (2015. október 6-án elfogadva) alapján a deviza-alapú gépjárműhitelekkel, pénzügyi lízingszerződésekkel és nem biztosított hitelekkel. A 2014-ben elfogadott törvény hatályba lépésének dátuma 2015. február 1-e, a 2015-ben elfogadott törvény hatályba lépésének dátuma 2016. január 1-e volt.

13) Nyereséget terhelő adók

A jövedelemadó ráfordítások és a halasztott adó bevételek valamint ráfordítások a tárgyévi eredményben kerülnek elszámolásra. Kivételt képeznek ez alól a közvetlenül egyéb átfogó eredménnyel vagy tőkével szemben elszámolt tranzakciókból vagy eseményekből eredő adók, amelyek közvetlenül az egyéb átfogó eredményben vagy tőkében kerülnek elszámolásra.

Jövedelemadó

A folyó évre és korábbi évekre vonatkozó jövedelemadókkal kapcsolatos eszközök és források az adóhatóságtól várhatóan visszaigényelhető vagy az adóhatóságnak várhatóan fizetendő összegben kerülnek kimutatásra. Az összeg kiszámításához a mérleg fordulónapján hatályban lévő adókulcsok és adójogszabályok alkalmazandók. Jövedelemadónak a társasági adó, a helyi iparüzési adó és innovációs járulék minősül.

Halasztott adó

A halasztott adó az eszközök és források adóalapja és azok mérlegfordulónapi könyv szerinti értéke között fennálló átmeneti különbségre kerül elszámolásra. Halasztott adókötelezettséget minden adóalap növelő átmeneti különbségre el kell számolni. Halasztott adókövetelés abban az esetben kerül elszámolásra az adóalap csökkentő átmeneti különbségek, illetve a fel nem használt negatív adóalap vonatkozásában, ha valószínűsíthetően keletkezik annyi adóköteles nyereség, amellyel szemben érvényesíthető. Üzleti kombinációnak nem minősülő tranzakció során keletkezett üzleti-vagy cégértékre, ill. eszközökre vagy forrásokra vonatkozó átmeneti különbségek esetében halasztott adó nem számolható el.

A halasztott adókövetelések könyv szerinti értéke minden mérlegfordulónapon felülvizsgálatra, valamint csökkentésre kerül, amennyiben már nem valószínű, hogy elegendő adóköteles nyereség keletkezik a halasztott adókövetelés részben vagy egészben történő érvényesítéséhez. Az el nem számolt halasztott adókövetelések minden mérlegfordulónapon átértékelésre és elszámolásra kerülnek, amennyiben valószínűsíthető, hogy a jövőben adóköteles nyereség miatt a halasztott adókövetelést vissza lehet igényelni.

A halasztott adókövetelések és adókötelezettségek olyan adókulcsokkal kerülnek meghatározásra, amelyek az eszköz realizálásakor vagy a kötelezettség kiegyenlítésekor várhatóan érvényben lesznek, a mérlegfordulónapon hatályos adókulcsok (és adótörvények) alapján.

Az egyéb átfogó eredményben kimutatott tételekhez kapcsolódó halasztott adó szintén az egyéb átfogó eredményben szerepel, és nem az eredménykimutatásban. A halasztott adókövetelések és halasztott adókötelezettségek összevontan kerülnek kimutatásra, amennyiben van olyan törvényesen érvényesíthető jog miszerint az aktuális adóköveteléseket az aktuális adókötelezettségekkel szemben ellentételezni lehet, valamint a halasztott adók ugyanahhoz az adóhatósághoz tartoznak.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Az adóalap meghatározása természetéből fakadóan általános bizonytalanságot hordoz, mivel az adójogszabályok értelmezése feltételezéseken alapulhat. Halasztott adókövetelés abban az esetben kerül elszámolásra az adóalap csökkentő átmeneti különbségek, ill. fel nem használt negatív adóalap vonatkozásában, ha valószínűsíthetően keletkezik annyi adóköteles nyereség, amellyel szemben érvényesíthető.

A halasztott adókövetelések összegének meghatározása becslésen és feltételezéseken alapul, úgy, mint a jövőbeli adóköteles nyereségek valószínű időzítése és szintje, illetve a jövőre vonatkozó adótervezési stratégiák. Az alkalmazott tervezési időszak 5 év.

A nyereséget terhelő adók az egyes társaságoknál az adózás előtti eredmény alapján számított aktuális adókból, az előző évek nyereségadóiból és a halasztott adók változásaiból állnak össze.

millió forintban	2020	2021
Tárgyévi fizetendő adó		
Tárgyévi adó	- 5 148	- 7 638
ebből helyi iparüzési adó	- 4 061	- 4 410
ebből innovációs járulék	- 608	- 706
Előző évi adó	- 17	241
Halasztott adóráfördítés / adóbevétel		
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfördítés)	- 1 510	- 1 053
Összesen	- 6 675	- 8 450

Az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök nem realizált tartalékához kapcsolódó halasztott adó az átfogó jövedelemkimutatásban került megjelenítésre 2021-ben 403 millió forintos összegben, valamint 2020-ban 140 millió forintos összegben.

A következő táblázat az eredménykimutatásban feltüntetett nyereségadók egyeztetését tartalmazza:

millió forintban	2020	2021
Adózás előtti eredmény	29 627	67 688
Számított nyereségadó (9%)	- 2 666	- 6 092
Adó alapját nem képező bevételek	2 821	3 871
Le nem vonható kiadások	- 1 565	- 1 678
Iparüzési adó és innovációs járulék	- 4 669	- 5 116
Elhatárolt veszteség felhasználás	652	2 480
IFRS átállás különbözete	650	-
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfördítés)	- 1 510	- 1 053
Egyéb	- 388	- 862
Nyereségadó ráfordítás összesen	- 6 675	- 8 450

Az „Egyéb” kategóriában 408 millió forint az adóból levonható támogatások összege (2020-ban 226 millió forint).

2021. december 31-én az elhatárolt veszteség összege 40 281 millió forint. (2020: 66 456 millió forint).

Az elhatárolt veszteség felhasználhatóságának szabályai a következők:

- A 2014. december 31-ig, illetve korábbi adóévekben keletkezett elhatárolt veszteség egy 10 éves korlátozott időtartam alatt használható fel, azaz 2030. december 31-ig (36 533 millió forint),
- A 2014. december 31-e utáni adóévekben keletkezett elhatárolt veszteség 5 éven belül használható fel
 - 2020-ban lejárt 45 060 millió forint
 - 2021-ig felhasználható 917 millió forint
 - 2022-ig felhasználható 2 105 millió forint
 - 2026-ig felhasználható 1 670 millió forint

Az adott adóévben felhasznált elhatárolt veszteség értéke az adózás előtti eredmény 50%-a lehet. A felhasználás során a korábbi években keletkezett adóvesztéseket kell először elszámolni.

A le nem vonható kiadások alapvetően az értékcsökkenés valamint a céltartalék képzés és feloldás eltér adó és számviteli kezeléséből adódnak. Az adó alapját nem képező bevételek esetében az értékcsökkenés és a céltartalékok mellett az osztalék kerül miatti különbözet kerül bemutatásra.

Adókövetelések és adókötelezettségek

Halasztott adókövetelések és ráfordítások összetétele

millió forintban	Adókövetelések		Adófizetési kötelezettségek		Összesen	Nettó változás 2021		
	2020	2021	2020	2021		eredmény- kimutatá- son ke- resztül	egyéb át- fogó jöve- delmen ke- resztül	tőkén ke- resztül
Átmeneti különbözetek:								
Kereskedési célú eszközök / Kötelezettségek és Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	-	-	- 83	- 89	- 6	- 6	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	-	90	- 401	-	491	89	403	- 1
Tárgyi eszközök (adótörvény szerinti hasznos élettartam különbözõ)	324	338	-	-	14	14	-	-
Egyéb céltartalékok	38	70	- 185	- 122	95	95	-	-
Korábbi évek elhatárolt vesztesége	3 283	2 130	-	-	- 1 153	- 1 153	-	-
Egyéb	25	16	- 12	- 5	- 2	- 2	-	-
Nem realizálható átmeneti különbözetek	-	- 90	-	-	- 90	- 90	-	-
Halasztott adó pozíció nettózásának hatása	- 653	- 216	653	216	-	-	-	-
Halasztott adó	3 017	2 338	- 28	-	- 651	- 1 053	403	- 1
Tárgyévi adók	1 133	101	- 279	- 2 728	- 7 397	- 7 397	-	-
Adók összesen	4 150	2 439	- 307	- 2 728	- 8 048	- 8 450	403	- 1

Az Erste Hungary konszolidált szinten 2,3 milliárd forint halasztott adó eszközt mutatott ki a névleges 9%-os társasági adó mértéke mellett 2021. december 31-ei, az alábbiak szerint:

- 2,1 milliárd forint az IAS12 sztenderddel összhangban került megképzésre, amely szerint halasztott adó eszköz olyan mértékig képzendő, amilyen mértékben azt a valószínűsíthető jövőbeni profit várakozásoknak megfelelően a gazdálkodó fel tudja használni az elhatárolt veszteséget. Az Erste Hungary egy a jövőbeni profitvárakozásokat azok megvalósulási valószínűségével súlyozó, kezdve 20% alattiról az idő előrehaladtával 60%-ot elérve 100% felé tartó haircut elemet is tartalmazó modellt állított fel, melynek során figyelembe vette a gazdasági trendeket, valamint a különösen a banki szektort érintő jogi szabályozási változásokat, mind az elmúlt öt év, mind pedig a közelmúlt tekintetében.
- 0,2 milliárd forint egyéb átmeneti különbözethez kapcsolódó nettó kötelezettség

Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei

Pénzügyi instrumentum minden olyan szerződés, amely valamely gazdálkodó egységnél pénzügyi eszközt, ugyanakkor egy másik gazdálkodó egységnél pénzügyi kötelezettséget vagy tőkeinstrumentumot keletkeztet. Az IFRS szerint minden olyan pénzügyi eszközt és pénzügyi kötelezettséget – beleértve, amelyek származékos pénzügyi instrumentumokat is tartalmaznak - a mérlegben kell megjeleníteni és az előírt értékelési kategóriák szerint értékelni.

A pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek értékelése két fő értékelési módszerre bontható.

i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb

Egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értéke a pénzügyi eszköznek vagy kötelezettségnek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve az ezen kezdeti érték és a lejáratkori érték közötti különbséget effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, és csökkentve az esetleges értékvesztés vagy behajthatatlanság miatti (közvetlenül, vagy egy értékvesztési számlán keresztül elszámolt) leírással.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti, vagy ha megfelelő, egy ennél rövidebb időszak alatti, becsült jövőbeni pénzkifizetéseket vagy pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb kiszámításakor a pénzügyi instrumentum valamennyi szerződéses feltételét (például előtörlesztési, lehívási opciókat) figyelembe véve kell megbecsülni a cash flow-kat, ugyanakkor nem szabad figyelembe venni a jövőbeni hitelezési veszteségeket. A kalkuláció tartalmazza a tranzakciós és adminisztratív díjakat, amelyek az effektív kamatláb szerves részét képezik, illetve minden, a névértéket csökkentő és növelő összeget.

Vásárolt vagy keletkeztetett értékvesztett pénzügyi eszközök (továbbiakban: POCI lásd a Pénzügyi instrumentumok értékvesztése részben) esetében hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatláb kerül meghatározásra. Ez az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti becsült jövőbeni pénzáramokat, a hitelezési veszteségek figyelembevételével pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja.

Az effektív kamatláb módszer a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értékének kiszámítására, valamint a kamatbevételek és kamatráfordítások az adott időszaki eredményben való felosztására és megjelenítésére szolgál. A kamatbevételek meghatározásánál az alábbi tényezőket kell figyelembe venni:

- a nem értékvesztett pénzügyi eszközök esetében az effektív kamatlábat a bruttó könyv szerinti értékre kell alkalmazni (Stage 1, Stage 2);
- az értékvesztett pénzügyi eszközök esetében az effektív kamatlábat az amortizált bekerülési értékre kell alkalmazni (Stage 3);
- a POCI eszközök esetében hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatlábat és az amortizált bekerülési szerinti értékre kell alkalmazni.

A kamatráfordításokat a pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéke és az effektív kamatláb segítségével határozzák meg.

ii. Valós értékelés

A valós érték az az ár, amelyet egy eszköz értékesítésekor kapnának, illetve egy kötelezettség átruházásakor kifizetnének egy piaci szereplők között létrejött szokásos ügylet alapján az értékelés időpontjában. A definíció a nem pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének mérésére is alkalmazandó. A valós érték meghatározását és a valós érték hierarchiára alkalmazott értékelési technikák részleteit a 25. „Pénzügyi instrumentumok valós értékelése” megjegyzés tartalmazza.

Kezdeti megjelenítés és értékelés

i. Kezdeti megjelenítés

A pénzügyi instrumentumok akkor kerülnek megjelenítésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban (mérlegben) amikor az instrumentum szerződéses feltételei az Erste Hungary-re vonatkozóvá válnak. A pénzügyi eszközök megjelenítése a teljesítés napján történik.

ii. Kezdeti értékelés

Egy pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket kezdeti megjelenítésekor valós értéken kell értékelni, beleértve – amennyiben a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt – azokat a tranzakciós költségeket is, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi kötelezettség kibocsátásának vagy megszerzésének tulajdoníthatóak. A kezdeti megjelenítéskor a pénzügyi instrumentumok valós értéke legtöbb esetben a tranzakciós ár.

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése az alábbi két kritériumtól függ:

- (i) A pénzügyi eszközöket milyen üzleti modell alapján tartják –vagyis a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartja a Bank, amelynek célja
 - a pénzügyi eszközök szerződéses pénzáramainak beszedése érdekében történő tartása,
 - vagy a szerződéses pénzáramlásainak beszedése és a pénzügyi eszközök eladása
 - vagy egyéb üzleti modell jellemző rá.
- (ii) A pénzügyi eszköz szerződéses feltételei a meghatározott időpontokban kizárólag olyan pénzáramokat eredményeznek-e, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetésekből állnak.

A fenti két kritérium a következő három IFRS 9 szerinti besorolási kategóriához vezet:

- Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (AC)
- Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok
- Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

A pénzügyi kötelezettségek megjelenítése és értékelése az IFRS 9 standard szabályozása alatt

A pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéken és eredménnyel szemben valós értéken értékelhetők. További részletek az amortizált bekerülési értéken értékelt és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekről a kapcsolódó megjegyzésekben találhatóak: 18. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és 23. Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek.

A pénzügyi instrumentumok értékvesztése az IFRS 9 szerint

Az Erste Hungary értékvesztést számol el a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjaira (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt instrumentumokat), a lízingköveteléseire és a pénzügyi garanciákból és nyújtott hitelkeretektől eredő mérlegen kívüli kitettségeire. Az értékvesztés képzés alapja várható hitelezési veszteség, ami az alábbiakat tükrözi:

- elfogulatlan és valószínűséggel súlyozott összeg, amelyet több lehetséges kimenetel értékelésével határoznak meg;
- a pénz időértéke; és
- a beszámolási időszakban ésszerű költségek mellett elérhető alátámasztható információ a jövőbeni gazdasági kondíciókról.

A várható hitelezési veszteség és a kamatbevétel elszámolásának mérése céljából az Erste Hungary megkülönbözteti az értékvesztés három szakaszát.

A „Stage 1” besorolás olyan pénzügyi instrumentumokra vonatkozik, amelyeknél a kezdeti megjelenítés óta a hitelezési kockázat nem nőtt jelentős mértékben. A Stage 1-es instrumentumok esetében az értékvesztés összege a 12 hónapos várható hitelezési veszteség (ECL). A 12 hónapos ECL a teljes futamidőre számított hitelezési veszteség azon része, ami a teljes élettartam alatt meg nem térülő összeget jelenti abban az esetben, ha az adós a mérlegfordulónapot követő 12 hónapban fizetéseképtelen lesz (vagy ha a fennmaradó futamidő ennél rövidebb, akkor a futamidő végéig), súlyozva a fizetéseképtelenség bekövetkezésének valószínűségével. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik.

A „Stage 2”-esként besorolt kitettségek esetében a kezdeti megjelenítés óta jelentősen nőtt a hitelkockázat. Az értékvesztés összege a Stage 2-es instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. Az egész élettartamra vonatkozó ECL esetében az Erste Hungary a teljes várható élettartam alatti fizetéseképtelenség bekövetkezésének valószínűségét veszi alapul. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik (a Stage 1-es kitettségekhez hasonlóan).

A „Stage 3”-asként besorolt kitétségek egyedileg értékvesztettek. Az IFRS 9 standard alkalmazásával párhuzamosan az Erste Hungary összehangolta az IFRS 9 „értékvesztett” definícióját a szabályozó szervek által előírt „fizetési képtelenség” koncepciójával a hitelezési kitétségek esetében. Az értékvesztés összege a Stage 3-as instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz nettó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik. Mérlegoldalról a kamatok elhatárolása továbbra is a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értéke alapján történik. Az elhatárolt és eredményben elszámolt kamat különbözete az értékvesztés számlán keresztül kerül elszámolásra (anélkül hogy az értékvesztés miatti veszteséget érintené).

Részletesebb információk a hitelkockázat jelentős növekedésének azonosításáról, beleértve a kollektív értékelést, a 12 hónapos és az élettartamra számított ECL mérésére használt becslési technikákat és a fizetési képtelenség meghatározását lásd a 33. Hitelkockázat megjegyzésben.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök mérlegben megjelenített nettó könyv szerinti értéke megegyezik a bruttó érték és a kumulatív értékvesztés különbözetével. Ezzel szemben az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékvesztése az egyéb átfogó eredménnyel, azon belül pedig az „Értékelési tartalékkal” szemben kerül elszámolásra a tőke mozgástáblában. A hitelkeretekre és garanciákra elszámolt értékvesztés a mérlegben a „Céltartalékok” között jelenik meg.

A már kezdeti megjelenítéskor értékvesztett (POCI) pénzügyi eszközök esetében a teljes élettartamra vonatkozó ECL a kezdeti effektív kamatláb kalkulációba is beépül, emiatt nem kerül megállapításra kezdeti értékvesztés. Ennek eredményeképp, a későbbi értékelés során csak a teljes élettartamra vonatkozó ECL negatív változásai kerülnek értékvesztésként elszámolásra, a pozitív változások pedig értékvesztési nyereségként növelik a POCI eszköz bruttó könyv szerinti értékét. A POCI eszközök esetében nem különböztetünk meg értékvesztési Stage-eket.

A pénzügyi instrumentumokra elszámolt értékvesztés és annak visszairása minden pénzügyi instrumentum esetében az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg az eredménykimutatásban.

Leírások

Az Erste Hungary leírja azokat a pénzügyi eszközöket részben vagy egészben, amelyeknek a pénzáramlási várhatóan nem térülnek meg. Amikor egy tétel leírásra kerül, az eszköz bruttó értéke egyidejűleg csökkentésre kerül a kapcsolódó értékvesztés mértékével.

Az Erste Hungary kritériumokat határozott meg a vissza nem téríthető egyenlegek leírása kapcsán a hitelezési üzletágban. A leírások átütemezési intézkedésekből eredhetnek, mely esetben a Bank szerződéses módon lemond a kintlévőségnek egy részéről annak érdekében, hogy az ügyfelek túllendüljenek pénzügyi gondjaikon, és ezáltal javítsa a fennmaradó hitelállomány begyűjtésének az valószínűségét (általában ezek üzletmenet folytonossági problémákhoz vezetnek vállalati ügyfelek esetében). A vállalati ügyfelek üzletmenet folytonossági szcenárióiban a kintlévőségek leírásait végrehajtási tevékenységek (csőd, elszámolás, peres ügyek) indítják be. Egyéb leírást kiváltó ok lehet a követelés/fedezet elértéktelenedése, illetve ha a követelés gazdaságosan nem behajtható. Lakossági (retail) ügyfelek esetében a nem-behajthatóság ténye, illetve a leírás időpontja és összege akkor válik nyilvánvalóvá, amikor a kintlévőség behajthatósága már nem biztos, pl. folyamatban lévő csődeljárás miatt. A behajthatatlan kintlévőségek leírásra kerülnek.

Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat

i. Pénzügyi eszközök kivezetése

Egy pénzügyi eszköz (vagy ha releváns, a pénzügyi eszköz egy része vagy hasonló pénzügyi eszközök csoportjának egy része) akkor kerül kivezetésre ha:

- A szerződéses jogok az eszközhöz tartozó pénzáramokra lejártak, vagy
- Az Erste Hungary átruházta a pénzáramokra vonatkozó jogait vagy megállapodás keretében kötelezettséget vállalt, hogy kifizeti a kapott pénzáramokat jelentős késedelem nélkül egy harmadik félnek

és emellett:

- az eszközhöz kapcsolódó minden kockázatot és hasznot átruházott, vagy
- nem ruházott át és nem is tartott meg minden hasznot és kockázatot, de az eszköz feletti ellenőrzést átruházva.

A különbség a kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és a kapott ellenérték között az eredménykimutatásban az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/vesztés” soron szerepel, egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok esetén pedig a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye”. Az

eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az értékelés eredményével együtt a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” vagy „Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó nyereség/veszteség” soron kerül kimutatásra.

ii. Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan

A hitelezési tevékenység rendes üzletmenete során az adóssal kötött megállapodást az Erste Hungary újratárgyalhatja, vagy módosíthat bizonyos szerződéses feltételeket. Ez magában foglalhatja a piaci alapú újratárgyalásokat vagy a hitelfelvevő pénzügyi nehézségeinek enyhítését vagy megakadályozását célzó szerződéses változtatásokat. Annak érdekében, hogy a szerződésmódosítások gazdasági tartalmát és pénzügyi hatását meghatározza, az Erste Hungary kifejlesztett egy kritériumrendszert, ami felméri, hogy a módosított feltételek lényegesen különböznek-e az eredeti feltételektől.

Az adós által kezdeményezett piaci alapú újratárgyalások, amelyek jobb feltételeket keresnek a refinanszírozás alternatívájaként, abban az esetben, ha előtörlesztési vagy korai felmondási opció és egy megfelelően versenyképes refinanszírozási piac is adott. Továbbá az előtörlesztési vagy korai felmondási opció lehívásának költségei kellően alacsonyak ahhoz hogy ne tartsák vissza az adóst a lehívástól. Ez a kivezetést előidéző esemény ritkán vonatkozik Stage 2-be tartozó hitelekre, Stage 3-ba tartozókra pedig soha.

A lényeges módosítások, amelyek az eredeti pénzügyi eszköz kivezetéséhez és az új módosított pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéséhez vezettek a következő eseményeket tartalmazzák:

- Megváltozik a szerződő fél (kivéve, ha csak formális a változás, mint például jogi névváltoztatás)
- Megváltozik a szerződés pénzneme (kivéve, ha a változás az eredeti szerződésben szereplő opció lehívásának az eredménye az előre megállapodott feltételeknek megfelelően, vagy ha az új deviza az eredeti devizához kötött)
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződéselem bevezetése (kivéve, ha az a célja hogy az adóstól származó megtérülést javítsa azzal, hogy engedményeket biztosít és támogatja az adóst a fizetési nehézségei leküzdésében); és
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződéselem eltávolítása.

Néhány kivezetési feltétel különbséget tesz, hogy a szerződésmódosítások pénzügyi nehézséggel szembenező ügyfelekkel szemben kerülnek-e alkalmazásra. Bizonyos módosítások alkalmazása pénzügyi nehézségekkel küzdő adósok esetén nem tekinthető jelentősnek, mivel céljuk, hogy javítsák a Bank kilátásait a követelések behajtására azáltal, hogy a visszafizetési ütemezéseket az adósok egyedi pénzügyi helyzetére szabják. Ezzel szemben a teljesítő adósok esetén alkalmazott ilyen szerződéses módosítások elég jelentősnek tekinthetők ahhoz, kivezetést indokoljanak, amint azt az alábbiakban részletezzük.

Ebből a szempontból a következő feltételek eredményeznek kivezetést, kivéve, ha azok átütemezési intézkedéseknek tekinthetők, nem teljesítő ügyfelekre alkalmazják, vagy nem teljesítést eredményeznek:

- A visszafizetési ütemezés megváltoztatásra kerül oly módon, hogy az eszközök súlyozott hátralévő lejáratára 100 százaléknál nagyobb mértékben és 2 évet meghaladóan változik az eredeti eszközhöz képest.
- A szerződéses pénzáramok mértéke és ütemezése megváltoztatásra kerül, ami a módosított pénzáramok jelenértékének (módosítás előtti diszkontrátával számolt) a közvetlenül a módosítás előtti bruttó érték 10%-át meghaladó változását eredményezi (kumulatív értékelés, figyelembe véve az elmúlt tizenkét hónapban bekövetkezett összes módosítást).

Ha a szerződésmódosítások, amelyek átütemezésnek minősülnek nem teljesítő ügyfelek esetén kerülnek alkalmazásra és annyira jelentősek, hogy az eredeti szerződéses jogok megszűnését vonják maguk után, akkor azok kivezetést eredményeznek.

Ilyen módosítások például a következők:

- új, lényegesen eltérő feltételekkel kötött megállapodás, amelyet az eredeti eszközhöz kapcsolódó jogok felfüggesztését követő átstrukturálás keretében írtak alá
- több eredeti hitel összevonása lényegesen eltérő feltételekkel; vagy
- rülirozó hitel átalakítása nem rülirozóvá.

A szerződéses módosítások, amelyek a kapcsolódó eredeti hitelek kivezetéséhez vezettek, új pénzügyi eszközök kimutatását eredményezik. Ha az adós nem teljesítő, vagy a jelentős módosítás nem teljesítéshez vezet, akkor az új eszköz POCI-ként lesz kezelve. A különbség a kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és az új POCI eszköz kezdeti valós értéke között az eredménykimutatás 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' során kerül elszámolásra.

Ha az adós teljesítő vagy a jelentős módosítás nem vezet nem teljesítéshez, akkor az új eszköz az eredeti eszköz kivezetése után Stage 1-be kerül. Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelek esetén a folyósítási díj és tranzakciós költségek el nem amortizált része az effektív kamat részeként figyelembe vételre kerül és a 'Nettó kamatbevétel' beszámolósoron jelenik meg a kivezetés időpontjában. A jelentős módosítás időpontjában az eredeti eszközhöz tartozó értékvesztés felszabadítása, valamint az új eszközre képzett értékvesztés is az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra' beszámolósoron kerül elszámolásra. A maradék különbség az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség' soron kerül kimutatásra.

Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén, függetlenül attól, hogy nem teljesítőek-e, a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az eredménykimutatás 'Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök nyeresége/vesztesége' során kerül elszámolásra, ugyan úgy, mint az átértékelési eredményük.

A nem eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok esetén, amelyek olyan szerződés-módosításon esnek át, ami nem eredményezett kivezetést, az eszköz bruttó könyv szerinti értéke az eredménykimutatásban szereplő szerződésmódosításból adódó nyereséggel vagy veszteséggel szemben kerül módosításra. A módosítás eredménye egyenlő a módosítás előtti bruttó könyv szerinti érték és a módosított feltételeknek megfelelő pénzáramok diszkontált jelenértéke közötti különbséggel az eredeti effektív kamattal diszkontálva. Az eredménykimutatásban a szerződésmódosításból adódó eredmény a 'Kamatbevétel' soron kerül kimutatásra a 'Nettó kamatbevétel'-en belül, amennyiben a módosítás Stage 1-es pénzügyi eszközhöz kapcsolódik. Stage 2-es, Stage 3-as és POCI ügyletek esetén a módosítás eredménye az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerül kimutatásra. Azonban amennyiben a szerződésmódosítás azt eredményezi, hogy a Bank feladja a fennmaradó pénzáramlásokra vonatkozó jogait, például lemond a tőke vagy a felhalmozott kamat egy részéről, akkor azt leírásnak kell tekinteni.

iii. Pénzügyi kötelezettségek kivezetése

Egy pénzügyi kötelezettség akkor kerül kivezetésre, amikor a kötelezettség teljesül, megszűnik vagy lejár. Ez általában akkor történik, amikor a kötelezettség visszafizetésre vagy visszavásárlásra kerül. Az eredménykimutatásban a kivezetett kötelezettség könyv szerinti értéke és a fizetett ellenérték közötti különbözet a kivezetett pénzügyi kötelezettség értékelési kategóriájától függően a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye', az 'Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nyeresége/vesztesége' vagy a 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' soron kerül elszámolásra.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt

A pénzügyi eszközök esetében az IFRS 9 irányelvei alapján szükséges arról dönteni, hogy a szerződéses pénzáramok kizárólag tőke- és kamatfizetések-e. Ez a döntés kritikus az IFRS 9 alatti besorolás és értékelés szempontjából, mivel ez alapján dönt a gazdálkodó egység arról, hogy a pénzügyi eszköz eredménnyel szemben valós értéken, vagy az üzleti modellt figyelembe véve amortizált bekerülési értéken vagy egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken kerülnek értékelésre. Az Erste Hungary hitelei esetében a következő jellemzők lehetnek a legjelentősebb becslési területek: előtörlesztési díjak, projektfinanszírozási hitelek illetve a kamattérékek referenciatesztje.

Az előtörlesztési díjak esetében azt szükséges megvizsgálni, hogy a díjak nagysága megfelel-e a hitelező oldaláról az előtörlesztés gazdasági költségeinek. Azt, hogy az előtörlesztési díjak mennyiben felelnek meg ennek, számszerűsíteni is lehet, a piaci előtörlesztési díjak vizsgálatával, valamint azzal, hogy milyen mértékű díjakat engedélyeznek a hatóságok.

A projektfinanszírozási hitelek esetében az Erste Hungary azt vizsgálja, hogy az ilyen szerződések egyszerű hitelszerződésnek tekinthetők-e, vagy befektetésnek a finanszírozott projektbe. Ebből a szempontból kerülnek értékelésre a hitelminősítések, a biztosítékok, a garanciák és a projektfinanszírozás mértéke.

Az SPPI tesztek egyik legkritikusabb területe az Erste Hungary esetében az államilag támogatott ügyfeleknek nyújtott hitelek. Ezek árazása a kvalitatív referencia tesztek szerint is úgy alakul, hogy az megnöveli a szerződéses pénzáramok változékonyságát, így azok nem felelnek meg a kamatok gazdasági jellemzőinek.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt (FVPL) portfólió:

.

- 2018-tól (az IFRS 9 átállás óta FVPL kategóriába sorolva)
A 'CSOK' néven hivatkozott állami támogatást tartalmazó hitelek, amelyek nem feleltek meg az SPPI teszten az ÁKK x 130% referencia ráta formulának köszönhetően (leverage-t tartalmaznak), kötelező jelleggel valós értéken vannak kimutatva, az eredménnyel szemben. A támogatási programot a 16/2016. (II. 10.) Korm. rendelet „az új lakások építéséhez, vásárlásához kapcsolódó lakáscélú támogatásról” szabályozza.
- 2019-től
A 'babaváró hitel' néven hivatkozott állami támogatást tartalmazó hitelek, amelyek nem feleltek meg az SPPI teszten az ÁKK x 130% referencia ráta formulának köszönhetően (leverage-t tartalmaznak), A támogatási programot a 44/2019. (III. 12.) Korm. rendelet „a babaváró támogatásról” szabályozza. A babaváró hitelek a 21-es 'Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök' megjegyzésben szerepelnek.

Üzleti modell értékelés

Az SPPI teszten átment összes pénzügyi eszköz esetében kezdeti megjelenítéskor az Erste Hungary megvizsgálja, hogy az üzleti modell célja a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz lejáratig tartása, a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz értékesítése, vagy ezektől eltérő üzleti modell. Ennek eredményeképpen az egyes üzleti modellek elkülönítésére az alapján kerül sor, hogy milyen gyakorlati és jelentős értékűek az adott üzleti modellben tartott eszközök értékesítései. Mivel az üzleti modell besorolás a kezdeti megjelenítéskor történik meg, előfordulhat, hogy a későbbiekben a pénzáramok realizálása megváltozik a kezdeti becslésekhez képest, és így egy a kezdetitől eltérő besorolás lehet a megfelelő. Az IFRS 9 alapján az ilyen változások nem minden esetben vezetnek átsoroláshoz és a korábbi időszakok hibáinak javításához a meglévő pénzügyi eszközök esetében, viszont az újonnan vásárolt vagy keletkeztetett eszközök esetében az üzleti modell és az értékelési módszer megváltoztatásához vezethetnek.

Az Erste Hungary-nél a hitelkockázat növekedése miatti értékesítés, a lejáratához közeli értékesítés, a ritka, nem visszatérő esemény miatti értékesítés (például a szabályozási háttér, adózási szabályok változása, nagyobb belső átszervezés, üzleti kombinációk vagy jelentős likviditási kockázat) nem zárja ki a „held to collect” (HTC) üzleti modellt, tehát amelynek célja, az eszköz lejáratig tartása és a szerződéses pénzáramok beszedése. A HTC üzleti modelltől történő egyéb értékesítések hatását retrospektív módon vizsgálja az Erste Hungary, és amennyiben meghalad egy előzetesen meghatározott küszöbértéket, vagy bármikor máskor, ha a jövőbeni várakozások módosulnak, az Erste Hungary prospektív tesztet végez. Amennyiben a teszt eredménye szerint a jelenlegi üzleti modellben levő portfólió több mint 10%-a várhatóan – nem a fenti indokok miatt - eladásra kerül az élettartama alatt, akkor az összes újonnan vásárolt és keletkeztetett eszköz új üzleti modellbe kerül besorolásra.

Az Erste Hungary az alábbi általános besorolás alóli kivételeket alkalmazza:

A magyar kormány a vállalati kötvénypiac likviditásának javítását célozva elindította a „növekedési kötvényprogramot” (NKP), ami a helyi nem-pénzügyi vállalatokat célozza előzetes kockázati besorolással. A program keretében az MNB körülbelül 1 550 milliárd forintos értékben a másodlagos piacon is vásárol kötvényeket az elsődleges IPO vásárlótól a programról az MNB hivatalos honlapján közzétett információk alapján (<https://www.mnb.hu/monetaris-politika/novekedesi-kotvenyprogram-nkp>).

Tekintettel a program lent részletezett tulajdonságaira, az Erste Hungary az alábbi általános szabályok alapján kategorizálja a kötvényeket:

- A „held to collect” (HtC) portfólióba kerülnek besorolásra azok a kötvények, amelyeknél a cél a szerződéses pénzáramok beszedése
- A „held to collect and sell” (HtCS) vagy „held for trading (HfT) portfólióba pedig azok a kötvények, amiket várhatóan megvásárol az MNB vagy más piaci szereplő.

Mivel a magyar vállalati kötvénypiac korai szakaszában jár, és a résztvevő kibocsátó vállalatok méretben és tevékenységi kör szempontjából változatos képet mutatnak, az Erste Hungary a fenti általános logika mellett egyedi értékelést alkalmaz az üzleti modell egyedi meghatározására.

Pénzügyi eszközök értékvesztése

A várható hitelezési veszteség modell alapvetően becslésen alapul, mivel folyamatosan szükséges a hitelezési kockázat szignifikáns emelkedésének és a várható hitelezési veszteségnek a vizsgálata anélkül, hogy erre a standard részletes útmutatást adna. A hitelezési kockázat emelkedésének vizsgálatára az Erste Hungary konkrét értékelési szabályokat állapított meg, amelyek kvalitatív információkon és számszerű küszöbértékeken alapulnak. Szintén komplex feladatot jelent a hasonló eszközök csoportjainak létrehozása, mivel a hitelezési kockázat romlását kollektív alapon kell vizsgálni, mielőtt az egyedi információk rendelkezésre állnának az egyes instrumentumok szintjén. A várható hitelezési veszteség vizsgálata bonyolult modellekkel lehetséges, amelyek fizetésképtelenségre illetve fizetésképtelenség esetén a veszteség mértékére vonatkozó múltbéli adatokon, illetve ezek extrapolációján alapulnak. Amennyiben ezek nem elégségesek, további egyedi becslések is bevonhatók korrigált pénzáramokkal és a különböző lehetséges jövőbeni alternatívák valószínűségével. Ezen felül az eszközök élettartamát modellezni kell a megújuló hitelkeretek várható jövőbeni lehívásaival.

A hitelezési kockázat jelentős növekedésének megállapításáról, a 12-hónapos és teljes élettartam ECL becslésének technikáiról, illetve a fizetésképtelenség definíciójáról a részletes információkat lásd a Kockázatkezelés fejezet 33. Hitelezési kockázat megjegyzésben. A hitelezési veszteségre képzett céltartalékokról a részletes információkat lásd a 24-es „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök”, a 15-ös „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” és a 39-es „Lízingügyletek” Megjegyzésekben.

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

A pénzügyi eszközök amortizált bekerülési értéken kerülnek megjelenítésre a mérlegben, ha azokat olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja a szerződéses cash flow-k beszedése, és szerződéses cash flow-k kizárólag tőke és kamatfizetésből állnak (SPPI).

Ezeket az eszközöket amortizált bekerülési értéken kell bemutatni a mérlegben az alábbi sorokon: 'Amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök', 'Vevő és egyéb követelések' és 'Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek'. A Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek soron csak a központi bankoknál és a hitelintézeteknél elhelyezett látra szóló betétek szerepelnek. Látra szólóként besorolt az az instrumentum, amely bármikor vagy legfeljebb 24 órás felmondási idővel megszüntethető. A Magyar Nemzeti Bank által előírt kötelező tartalékot ezen a mérlegsoron mutatja be a Bank.

A fent említett eszközcsoportoknál a kamatbevétel effektív kamatlábmódszerrel kerül meghatározásra és a 'Kamatbevételek' soron kerülnek bemutatásra. Az pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a 'Pénzügyi instrumentumok értékvesztése soron kerül bemutatásra. Ezen eszközök kivezetéséből származó nyereségek és veszteségek (például az értékesítés) az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség / veszteség” soron kerülnek bemutatásra. Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök jelentik legnagyobb tételt az Erste Hungary mérlegében, mely magában foglalja az ügyfeleknek nyújtott hitelek túlnyomó többségét (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hiteleket), bankközi kihelyezéseket), a központi bankokban elhelyezett betéteket és az egyéb követelések összegeit. Az amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba történő befektetés különböző üzleti, stratégiai és kockázatkezelési céllal történhet. Rendszeres és jelentős mennyiségű lejárat előtti értékesítése nem jellemző ezekre az értékpapírokra. A pénzügyi instrumentumok értékesítésével kapcsolatos további szabályokat lásd a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Üzleti modell teszt' részében.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekről további részletek a 18. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek fejezetben találhatóak.

14) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök

Készpénzként csak látra szóló jegybanki vagy egyéb pénzintézeti betétek kerülhetnek kimutatásra. A látra szóló betét kifejezés azt jelenti, hogy egy üzleti napon vagy 24 órán belül lehívható.

A Bank köteles akkora minimális tartalékot tartani a jegybanknál, amely az egy évnél rövidebb lejáratú belföldi ügyfélbetétei, külföldi ügyfelei devizabetétei és külföldi ügyfelei forintbetétei 1 százalékát teszi ki. A kötelező minimum tartalék havi átlaga 2021. december 31-én 41 milliárd forint, 2020. december 31-én 25,32 milliárd forint volt. A kötelező minimum tartalék a „Készpénz és a Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök” között jelenik meg. A tartalékot mérlegtelekekből számolják, és hosszabb időn keresztül kell teljesíteni. Ezért a kötelező minimum tartalék betétre nincs korlátozás.

millió forintban	2020	2021
Készpénz	22 114	22 892
A Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	171 379	92 567
Egyéb látra szóló betétek	3 970	15 840
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	197 463	131 299

15) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vásárlására különböző üzleti célok miatt kerülhet sor (ilyen például a belső/külső likviditási kockázati követelményeknek való megfelelés és a strukturális likviditási többlet hatékony kihelyezése, az Igazgatósági tagok által meghatározott stratégiai pozíciók elérése, ügyfélkapcsolatok létesítése és gondozása vagy a hitelezési üzletág és

egyéb jövedelem teremtő támogatása). Közös tulajdonságuk, hogy nem várható ezen értékpapírok jelentős és gyakori értékesítése. További részletek a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Üzleti modell teszt' részében található arról, hogy mely értékesítések felelnek meg a held to collect üzleti modellnek.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2021									
Állami szféra	844 452	-	-	844 452	- 223	-	-	- 223	844 229
Hitelintézetek	336 319	-	-	336 319	- 448	-	-	- 448	335 871
Nem pénzügyi vállalkozások	59 138	2 035	-	61 173	- 151	- 24	-	- 175	60 998
Összesen	1 239 909	2 035	-	1 241 944	- 822	- 24	-	- 846	1 241 098

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2020									
Állami szféra	797 574	-	-	797 574	- 458	-	-	- 458	797 116
Hitelintézetek	201 803	-	-	201 803	- 148	-	-	- 148	201 655
Nem pénzügyi vállalkozások	16 857	3 365	985	21 207	- 257	- 214	- 532	- 1 003	20 204
Összesen	1 016 234	3 365	985	1 020 584	- 863	- 214	- 532	- 1 609	1 018 975

A Bank mérlegében nem volt POCI hitelviszonyt megtestesítő értékpapír 2021.december 31-én.

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb		
	2021.01.01	2021.12.31						
Stage 1	- 863	- 634	137	263	275	-	- 822	
Stage 2	- 214	-	-	- 110	300	-	- 24	
Stage 3	- 532	-	510	-	13	9	-	
Összesen	- 1 609	- 634	647	153	588	9	- 846	

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb		
	2020.01.01	2020.12.31						
Stage 1	- 257	- 320	22	-	- 309	1	- 863	
Stage 2	-	-	-	- 185	- 29	-	- 214	
Stage 3	- 566	-	-	-	95	- 61	- 532	
Összesen	- 823	- 320	22	- 185	- 243	- 60	- 1 609	

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivezetése miatt váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2021.01.01 – 2021.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az

eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

Ebben az évben az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a Stage 3-as értékpapírok kivétele volt.

millió forintban	2020	2021
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	1 338	1 345
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	1 338	1 345

A 2021. üzleti évben bekerült, és 2021. december 31-én még a könyvekben lévő amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 412 627 millió forint. A 2021. január 1-jén a könyvekben lévő és 2021.12.31-ig kivezetett (de lejáratú kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 181 812 millió forint.

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2021									
Magyar Nemzeti Bank	512 807	-	-	512 807	- 73	-	-	- 73	512 734
Hitelintézetek	176 096	-	-	176 096	- 127	-	-	- 127	175 969
Összesen	688 903	-	-	688 903	- 200	-	-	- 200	688 703

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2020									
Magyar Nemzeti Bank	209 078	-	-	209 078	- 53	-	-	- 53	209 025
Hitelintézetek	99 859	-	-	99 859	- 54	-	-	- 54	99 805
Összesen	308 937	-	-	308 937	- 107	-	-	- 107	308 830

A Bank mérlegében nem volt POCI Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelés 2021. december 31-én.

A Magyar Nemzeti Bank soron kerül kimutatásra az MNB preferenciális letételhelyezési lehetőség, melynek részletei a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZTÉTEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben találhatóak.

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Hitelkockázat változás	Egyéb
	2021.01.01			2021.12.31
Stage 1	- 108	- 3 521	3 430	- 1 -
Összesen	- 108	- 3 521	3 430	- 1 -

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Hitelkockázat változás	Egyéb
	2020.01.01			2020.12.31
Stage 1	- 41	- 601	544	- 7 - 2
Összesen	- 41	- 601	544	- 7 - 2

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értéken értékelt, hitelintézetekkel szembeni követelésekre képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivezetése miatt váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2021.01.01 – 2021.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

A 2021. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2021. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 566 625 millió forint. A 2021. január 1-jén és 2021.12.31-ig kivezetett (de lejáratú kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 253 730 millió forint.

Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2021.12.31											
Állami szféra	18 901	11 290	-	8	30 199	-	- 18	-	- 3	- 21	30 178
Egyéb pénzügyi vállalkozások	78 073	74	20	-	78 167	- 323	- 3	- 16	-	- 342	77 825
Nem pénzügyi vállalkozások	496 036	131 198	18 996	9 333	655 563	- 2 160	- 5 154	- 9 519	- 1 689	- 18 522	637 040
Lakosság	637 648	159 551	30 296	14 777	842 272	- 2 904	- 16 849	- 17 654	- 4 570	- 41 977	800 295
Összesen	1 230 658	302 113	49 312	24 118	1 606 201	- 5 387	- 22 024	- 27 189	- 6 262	- 60 862	1 545 338

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2020.12.31											
Állami szféra	9 421	13 781	-	11	23 213	- 1	- 42	-	- 5	- 48	23 165
Egyéb pénzügyi vállalkozások	53 035	97	1	1	53 134	- 160	- 3	- 1	-	- 164	52 970
Nem pénzügyi vállalkozások	502 811	154 654	16 684	9 534	683 683	- 2 259	- 4 515	- 8 853	- 302	- 15 929	667 754
Lakosság	637 173	114 043	16 081	18 015	785 312	- 3 052	- 16 178	- 12 073	- 5 526	- 36 829	748 483
Összesen	1 202 440	282 575	32 766	27 561	1 545 342	- 5 472	- 20 737	- 20 927	- 5 833	- 52 969	1 492 373

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai	Leírások	Egyéb		
	2021.01.01									2021.12.31
Stage 1	- 5 472	- 5 171	919	10 183	- 5 838	-	4	- 12	- 5 387	
Állami szféra	- 1	-	-	-	-	-	-	-	- 1	
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 160	- 289	2	-	129	-	-	- 6	- 324	
Nem pénzügyi vállalkozások	- 2 259	- 1 565	552	1 275	- 155	-	-	- 6	- 2 158	
Lakosság	- 3 052	- 3 317	365	8 908	- 5 812	-	4	-	- 2 904	
Stage 2	- 20 738	- 2 242	3 021	- 14 484	12 182	73	277	- 114	- 22 024	
Állami szféra	- 42	- 131	35	- 6	131	-	-	- 5	- 18	
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 3	-	-	-	- 1	1	-	-	- 3	
Nem pénzügyi vállalkozások	- 4 515	- 976	1 402	- 2 034	1 058	12	6	- 107	- 5 154	
Lakosság	- 16 178	- 1 135	1 584	- 12 443	10 994	60	271	- 2	- 16 849	
Stage 3	- 20 927	- 464	6 868	- 1 718	- 11 598	317	419	- 87	- 27 189	
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 1	-	-	-	- 16	-	-	-	- 17	
Nem pénzügyi vállalkozások	- 8 853	- 366	4 325	- 98	- 4 833	137	255	- 86	- 9 519	
Lakosság	- 12 073	- 98	2 543	- 1 619	- 6 749	180	164	- 1	- 17 653	
POCI	- 5 833	-	1 221	-	- 1 771	40	59	20	- 6 262	
Nem pénzügyi vállalkozások	- 302	-	303	-	- 1 772	21	37	20	- 1 693	
Lakosság	- 5 526	-	918	-	- 2	19	22	-	- 4 569	
Összesen	- 52 970	- 7 878	12 029	- 6 021	- 7 023	429	759	- 190	- 60 862	

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai	Leírások	Egyéb		
	2020.01.01									2020.12.31
Stage 1	- 4 070	- 3 902	789	679	- 9 270	49	4	- 80	- 5 472	
Állami szféra	- 3	-	-	-	2	-	-	-	- 1	
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 97	- 19	50	-	- 82	-	-	- 11	- 160	
Nem pénzügyi vállalkozások	- 1 447	- 1 427	533	1 446	- 1 297	3	-	- 69	- 2 259	
Lakosság	- 2 523	- 2 456	206	9 565	- 7 893	46	4	-	- 3 052	
Stage 2	- 7 589	- 1 899	1 505	- 21 337	7 968	450	252	- 87	- 20 737	
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 1	- 1	-	- 2	-	-	-	-	- 4	
Nem pénzügyi vállalkozások	- 977	- 687	705	- 4 515	996	41	5	- 82	- 4 514	
Lakosság	- 6 611	- 1 211	800	- 16 779	6 972	409	247	- 5	- 16 178	
Stage 3	- 18 020	- 346	2 803	- 457	- 5 150	126	353	- 236	- 20 927	
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 1	-	-	-	-	-	-	-	- 1	
Nem pénzügyi vállalkozások	- 3 223	- 48	1 156	- 260	- 6 349	2	100	- 231	- 8 853	
Lakosság	- 14 796	- 298	1 647	- 197	1 199	124	253	- 5	- 12 073	
POCI	- 6 995	-	998	-	101	38	44	- 24	- 5 833	
Nem pénzügyi vállalkozások	- 638	-	217	-	133	2	2	- 24	- 308	
Lakosság	- 6 357	-	781	-	- 27	36	42	-	- 5 525	
Összesen	- 36 674	- 6 146	6 094	- 10 782	- 6 351	662	653	- 424	- 52 969	

A „POCI” kategóriába nem kerülnek besorolásra az értékvesztétként vásárolt pénzügyi instrumentumokat, ugyanakkor ezen a soron jeleníti meg a Bank a kivezetett és új eszközként felvett értékvesztett pénzügyi eszközöket. Ezeknél a pénzügyi eszközöknél a szerződéses feltételekben is történt változás (például a forintosított hitelek).

A ‘Képzés’ oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfélkövetelésekre képzett értékvesztést foglalja magában. A ‘Feloldás’ oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivezetése miatt váltak szükségessé. A ‘Stage-ek közötti átsorolás oszlopban’ a 2021.01.01 – 2021.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. További információ található a stage-ek közötti mozgásokról a Covid-19 fejezetben (A várható hitelezési veszteségre gyakorolt hatás) A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a ‘Hitelkockázat változás’ soron szerepeltetjük. ‘Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változást a ‘Hitelkockázat változás’ oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az ‘unwinding’ hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt ügyfelekkel szemben követeléseknél.

A tárgyévi ‘unwinding’ hatás a 144 millió forint volt (2020: 111 millió forint) a hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok esetében. Az unwinding kumulált hatása 2021 év végéig 2 729 millió forint volt, ami az ügyfélhiteleknel a nem realizált kamatbevételt jelenti. A ‘Nem jelentős szerződés módosítások hatásai’ oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A ‘Leírások’ oszlop az értékvesztett ügyfelekkel szembeni követelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában.

A hitelportfólióban szereplő nem teljesítő hitelezési kitétségek csökkentése továbbra is a kockázat kezelési terület egyik fő fókuszpontja. A lakossági portfólióban bekövetkezett értékvesztés visszairás a nem teljesítő hitelportfólió csökkenő arányának volt köszönhető. A stage 2-es hitelezési veszteségének megnövekedett szintje az új IFRS9 paraméterek bevezetésének, az új „nemteljesítési fogalom” meghatározásnak és az új stage 2-es küszöbértékének köszönhető, amely növelte a stage 2-es ügyfelekkel szembeni követelések állományát és ezáltal az értékvesztést is.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugói a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat az amortizált bekerülési értéken értékelt követeléseket bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között:

2021	Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között		Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között		POCI	
	Stage 2-be Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 2-ből	Stage 3-ba Stage 2-ből	Stage 2-be Stage 3-ból	Stage 3-ba Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 3-ból	Nem teljesítő kategóriába teljesítő kategóriából	Teljesítő kategóriába nem teljesítő kategóriából
millió forintban								
Állami szféra	398	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb pénzügyi vállalkozások	5	-	19	-	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	34 858	21 206	3 575	-	547	4	2 203	1
Lakosság	73 205	20 295	8 599	1 304	9 644	93	675	945
Összesen	108 466	41 500	12 194	1 304	10 191	97	2 878	946

2020	Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között		Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között		POCI	
	Stage 2-be Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 2-ből	Stage 3-ba Stage 2-ből	Stage 2-be Stage 3-ból	Stage 3-ba Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 3-ból	Nem teljesítő kategóriába teljesítő kategóriából	Teljesítő kategóriába nem teljesítő kategóriából
millió forintban								
Állami szféra	13 781	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb pénzügyi vállalkozások	53	-	-	-	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	92 961	1 829	966	14	7 306	-	49	7
Lakosság	52 137	6 719	1 197	1 755	492	639	69	2 173
Összesen	158 932	8 548	2 163	1 769	7 798	639	118	2 180

A részleteket lásd a 33. megjegyzés) Hitelkockázat Covid-19 részében.

A 2021. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2021. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 336 734 millió forint. A 2021. január 1-jén és 2020.12.31-ig kivezetett (de lejárat kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 206 114 millió forint. A tárgyévben keletkezett POCI eszközök értéke 4 871 millió forint.

16) Szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok

Amortizált bekerülési értéken értékelt követelések nem jelentős szerződésmódosítása miatt bekövetkező Stage 2 és 3 közötti átsorolás hatásai

millió forintban	2020		2021	
	Amortizált bekerülési érték a módosítás előtt	Nettó módosításból eredő nyereség/veszteség	Amortizált bekerülési érték a módosítás előtt	Nettó módosításból eredő nyereség/veszteség
Hitelek és előlegek	247 055	3 560	299 134	3 410
Egyéb pénzügyi vállalkozások	78	3	80	1
Nem pénzügyi vállalkozások	129 152	824	111 642	477
Lakosság	117 825	2 733	187 412	2 932
Összesen	247 055	3 560	299 134	3 410

Az Erste Bank Hungary szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumainak teljes állománya amortizált bekerülési értéken értékelt instrumentum 2021. december 31-én. Az instrumentumok közül 2021-ben nem volt olyan állomány, amely átsorolásra került Stage 2-be illetve Stage 3-ba, majd visszasorolásra került Stage 1-be (2020-ban 3 millió forint).

A Stage 1-es hitelek törlesztési moratóriumából adódó módosítási vesztesége növelte a hitelkockázattal kapcsolatos ráfordításokat. A részleteket lásd a 33) Kockázatkezelési politika és stratégia fejezet Covid-19-el kapcsolatos részében.

17) Vevő és egyéb követelések

Ezen a beszámolóson a faktoring ügyletekből származó követelések kerülnek kimutatásra.

Bruttó könyv eszerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2021									
Állami szféra	979	-	-	979	-	-	-	-	979
Hitelintézetek	1 938	-	-	1 938	-	-	-	-	1 938
Egyéb pénzügyi vállalkozások	3 408	-	-	3 408	-	-	-	-	3 408
Nem pénzügyi vállalkozások	13 516	361	-	13 877	- 310	- 23	-	- 333	13 544
Household	14	-	-	14	-	-	-	-	14
Összesen	19 855	361	-	20 216	- 310	- 23	-	- 333	19 883

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2020									
Állami szféra	493	-	-	493	-	-	-	-	493
Hitelintézetek	1	-	-	1	-	-	-	-	1
Egyéb pénzügyi vállalkozások	1 424	-	-	1 424	-	-	-	-	1 424
Nem pénzügyi vállalkozások	9 314	1 147	-	10 461	- 123	- 37	-	- 160	10 301
Household	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	11 232	1 147	-	12 379	- 123	- 37	-	- 160	12 219

A Vevő és egyéb követelések között nem volt POCI kategóriába sorolt tétel 2021. december 31-én.

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	2021.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2021.12.31
Stage 1	- 123	- 836	654	-	- 4	- 1	- 310
Stage 2	- 37	-	183	- 16	- 153	-	- 23
Stage 3	-	-	1	-	- 1	-	-
Összesen	- 160	- 836	838	- 16	- 158	- 1	- 333

millió forintban	2020.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2020.12.31
Stage 1	- 43	- 401	345	-	- 23	- 1	- 123
Stage 2	-	-	236	-	- 272	- 1	- 37
Stage 3	- 12	-	4	-	8	-	-
Összesen	- 55	- 401	585	-	- 287	- 2	- 160

18) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

A mérlegben az amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek' soron kerülnek megjelenítésre. A sor további alábontásra kerül a következő kategóriákra: Hitelintézetek által elhelyezett betétek; Ügyfelek által elhelyezett betétek; Kibocsátott értékpapírok; Egyéb pénzügyi kötelezettségek.

A felmerült kamatráfordítások a „Kamatráfordítások” eredménykimutatás soron kerülnek bemutatásra. A kivezetésből eredő nyereségek és veszteségek a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra.

Hitelintézetek által elhelyezett betétek

millió forintban	2020	2021
Belföldi bankok betétei	239 660	267 109
Külföldi bankok betétei	77 548	97 672
ebből osztrák bankok betétei	76 963	97 139
ebből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	59 636	62 762
Összesen	317 208	364 781

Hitelintézetek által elhelyezett betétek – Hátrasorolt kötelezettségek

Lejárat	Névérték 2020		Névérték 2021		Kamatozás módja
	ezer EUR-ban	millió forintban	ezer EUR-ban	millió forintban	
2026. március 1.	100 000	33 052	-	-	3M EURIBOR+ 3,36%, negyedéves kamatfizetés*
2026. március 1.	28 312	9,358	-	-	3M EURIBOR+ 3,36%, negyedéves kamatfizetés *
2026. március 1.	35 000	11,568	-	-	3M EURIBOR+ 3,36%, negyedéves kamatfizetés *
2030. június 22.	-	-	170 000	62 730	3M EURIBOR+ 1,85%, negyedéves kamatfizetés *
Hátrasorolt kötelezettségek összesen	163 312	59 630	170 000	62 730	

1) A 3 havi EURIBOR szintje 0,00%.

2) A Bank a hátrasorolt kötelezettségeiből 2021-ben 163 312 ezer euró (59 630 millió forint)névértékben törlesztett vissza és 170 000 ezer euró (62 730 millió forint) névértékben vett fel újat.

Ügyfelek által elhelyezett bankbetétek

millió forintban	2020	2021
Takarékbetétek	2 338	2 334
Egyéb betétek	2 680 903	3 193 485
Állami szektor	73 575	92 864
Kereskedelmi szektor	791 676	1 093 383
Lakossági ügyfelek	1 416 410	1 664 015
Egyéb pénzügyi szervezetek	399 243	343 223
Összesen	2 683 241	3 195 819

Kibocsátott értékpapírok

millió forintban	2020	Névérték 2020	2021	Névérték 2021
Kötvények	5 307	3 362	3 380	3 353
amelyből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	2 831	3 352	2 999	3 352
Jelzáloglevelek	135 058	156 287	138 058	166 883
Letéti jegyek	803	803	799	799
Összesen	141 168	160 451	142 237	171 035

A jelzáloglevelek 39 910 millió forinttal növekedtek a tárgyévi három értékpapírkibocsátásnak köszönhetően, miközben 29 314 millió forinttal csökkentek a két lejárati következtében.

Kibocsátott kötvények – nem hátrasorolt kötelezettségek

A Bank jogelődje letéti jegyeket bocsátott ki, amelyek állománya évről évre csökken.

Kibocsátott kötvények, nem hátrasorolt érték-papírok 2021.12.31-én	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió forintban	Kamatozás módja
Kötvények					
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.4 2019-2022	HU0000358601	2019.01.03	2022.01.02	1.30	rögzített kamat, 2,40% éves kamatfizetés
Összesen				1.30	
Jelzáloglevelek					
EJBFN22/A	HU0000653241	2019.04.17	2022.06.24	10 000	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN23/A	HU0000653159	2018.06.20	2023.11.24	8 000	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN23/A	HU0000653159	2018.10.03	2023.11.24	8 655	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN23/A	HU0000653159	2018.12.19	2023.11.24	7 000	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN24/A	HU0000653274	2019.09.25	2024.10.24	3 340	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN24/A	HU0000653274	2019.10.30	2024.10.24	6 303	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN26/A	HU0000653258	2019.04.17	2026.04.17	7 500	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN26/A	HU0000653258	2019.09.25	2026.04.17	5 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN26/A	HU0000653258	2021.12.15	2023.11.24	9 400	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN27/A	HU0000653381	2020.10.14	2027.10.27	18 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.03.14	2028.10.22	6 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.06.20	2028.10.22	7 900	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.10.03	2028.10.22	7 475	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.12.19	2028.10.22	13 800	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/B	HU0000653431	2021.04.21	2028.04.21	20 080	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN29/A	HU0000653290	2019.10.30	2029.10.30	18 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN29/B	HU0000653498	2021.12.15	2029.05.23	10 430	rögzített kamat 3,50% éves kamatfizetés
Összesen				166 883	
Letéti jegyek	AT2222222222	1990.01.01	2017.11.25	799	
Összesen				799	

Kibocsátott nem hátrasorolt értékpapírok 2020.12.31-én	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió forintban	Kamatozás módja
Kötvények					
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.3 2018-2021	HU0000358460	2018.10.02	2021.10.01	2.59	rögzített kamat, 2,30% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.4 2019-2022	HU0000358601	2019.01.03	2022.01.02	1.30	rögzített kamat, 2,40% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.40 2018-2021	HU0000358536	2018.12.04	2021.12.03	4.17	rögzített kamat, 2,40% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY II 2.3 2018-2021	HU0000358510	2018.11.05	2021.11.04	2.22	rögzített kamat, 2,30% éves kamatfizetés
Összesen				10.27	
Jelzáloglevelek					
EJBFN21A	HU0000652920	2016.10.19	2021.10.27	19,314	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN21B	HU0000653092	2018.03.14	2021.04.21	10,000	rögzített kamat, 0,50% éves kamatfizetés
EJBFN22/A	HU0000653241	2019.04.17	2022.06.24	10,000	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN23A	HU0000653159	2018.06.20	2023.11.24	23,655	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN24/A	HU0000653274	2019.09.25	2024.10.24	9,643	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN26/A	HU0000653258	2019.04.17	2026.04.17	12 500	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28A	HU0000653100	2018.03.14	2028.10.22	35 175	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN29/A	HU0000653290	2019.10.30	2029.10.30	18,000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN27/A	HU0000653381	2020.10.14	2027.10.27	18,000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
Összesen				156,287	
Letéti jegyek	AT2222222222	1990.01.01	2017.11.25	803	
Összesen				803	

Kibocsátott kötvények - hátrasorolt kötelezettségek

2021.12.31

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatozás módja
Erste Bank Hungary Zrt..	3 352	2014. március 28	2024. március 28	rögzített kamat: 0.9% éves kamatfizetés; kibocsátva 49.92%-on
Hátrasorolt értékpapírok összesen	3 352			

2020.12.31

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatozás módja
Erste Bank Hungary Zrt..	3 352	2014. március 28	2024. március 28	rögzített kamat: 0.9% éves kamatfizetés; kibocsátva 49.92%-on
Hátrasorolt értékpapírok összesen	3 352			

Eredményel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK

Egy pénzügyi instrumentumot eredményel szemben valós értéken kell értékelni az alábbi esetekben.

Azokat a pénzügyi eszközöket, amelyek szerződéses pénzáramlásait nem felelnek meg az SPPI kritériumainak, eredményel szemben valós értéken kell értékelni. Az Erste Bank portfóliójában ez bizonyos ügyfélhiteleknek fordul elő, melynek fő oka, hogy a hiteltermékek olyan kamatjellemzőkkel rendelkeznek, amelyek nem felelnek meg az IFRS 9 által előírt kritériumoknak (részletesebben lásd a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet „SPPI-értékelés” című részében).

Az eredményel szemben valós értéken történő értékelés további oka lehet, hogy a pénzügyi instrumentumot olyan üzleti modell alapján tartja a Bank melynek nem célja a szerződéses cash flow-k beszedése illetve a szerződéses cash flow-k beszedése és az instrumentum értékesítése. Ezek a pénzügyi eszközöket általában lejáratuk előtt kerülnek értékesítésre. Az Erste Bank portfóliójában a kereskedelmi céllal tartott értékpapírokra jellemző.

Az Erste Bank élhet azzal az opcióval, hogy egy pénzügyi instrumentumot eredményel szemben valós értéken jelöl meg a kezdeti megjelölésekor.

Az Erste Bank akkor alkalmazza ezt az opciót, ha olyan számviteli elszámolásból adódó eltéréseket szeretne semlegesíteni illetve azok hatását jelentősen csökkenteni, melyek abból adódnának, ha nem alkalmazná ezt az opciót, illetve olyan elszámolást eredményeznének, amely során a pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értéken vagy átfogó jövedelemmel szembeni valós értéken, míg a kapcsolódó derivatíva pedig eredményel szemben elszámolt valós értéken lenne értékelve.

A mérlegben az eredményel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” soron, az „Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök” valamint a „Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök” soron kerülnek bemutatásra. Az „eredményel szemben valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközök” között azok az ügyfélhitelek szerepelnek, melyek nem felelnek meg az SPPI kritériumoknak, de nem kereskedési célból tartják az adott pénzügyi eszközt.

A kereskedési célú tőkeinstrumentumokat eredményel szemben valós értéken értékeli az Erste Bank. Ezek az instrumentumok a mérlegben a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” („Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök”) mérlegsorban szerepelnek. A Bank eredményel szemben valós értéken értékeli azokat a tőkeinstrumentumokat is melyeket nem kereskedelmi céllal tart (kivéve, ha azokat az FVOCI-n jelölték meg). Ezek a tételek a 'Eredményel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök' soron szerepelnek a mérlegben a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” alatt (21-es Megjegyzés).

IFRS 9 szempontból minden származékos ügylet kereskedési célúnak minősül. Ennek eredményeképpen FVPL kategóriába sorolandók. További részletek a 19. Származékos ügyletek Megjegyzésben találhatóak.

Az eredménykimutatásban az eredményel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök hozama (nyeresége/vesztesége) kamatbevételekre, osztalékbevételekre és valós érték változás nettó eredményére bontható, és ezeket a „Nettó kamatbevétel” és „Egyéb kamatjellegű bevételek” eredménykimutatás sorokon mutatja be a Bank.

Az FVPL kategóriába sorolandók a pénzügyi kötelezettségeken keletkezett negatív kamatok is. A tőkeinstrumentumok osztalékbevételét az „Osztalékbevétel” sorban mutatja be a Bank. A valós érték változásból fakadó nyereségek vagy veszteségek a kamat vagy osztalék bevételek levonásával kerülnek meghatározásra, és magukban foglalják a tranzakciós költségeket és a kezdeti költségeket is.

Ezek a „Valós értékelés nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra. A kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök esetében és a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó eredménye” a nem kereskedelmi céllal tartott FVPL-en értékelt eszközök esetében. Az Erste Bank által nem konszolidált alapok esetében a kamat- vagy osztalékkomponens nincs elkülönítve a valós érték nyereségétől vagy veszteségétől.

Az eredménnyel szemben megjelölt pénzügyi kötelezettségek a kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségeket és a valós értéken megjelölt kötelezettségeket foglalják magukba. A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a 'Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek', amit a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek' és az 'Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek' alkot, illetve az 'Erdménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek', amik a 'Kibocsátott értékpapírok'. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekhez kapcsolódó számviteli politikai részek a 19-es pontban a Származtatott pénzügyi instrumentumoknál, a 22-es pontban az Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségeknél, illetve a 23-as pontban az Erdménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségeknél találhatóak.

19) Származékos ügyletek

Az Erste Hungary származékos ügyleteket használ a kamat, deviza és egyéb piaci kockázatok kezelésére. Az Erste Hungary által alkalmazott származékos ügyletek közé kamat swapok, határidős ügyletek, határidős kamat megállapodások, kamatopciók, deviza swapok, devizaopciók és hitel nem teljesítési cseireügyletek tartoznak.

A származékos ügyletek bemutatás szempontjából két részre vannak osztva:

- Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek és
- Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek.

A származékos pénzügyi instrumentumok valós értéken vannak bemutatva a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, pozitív valós érték esetén eszközként, negatív valós érték esetén pedig kötelezettségként. A származékos pénzügyi instrumentumok közül mind a banki könyvi, mind a kereskedési célú, fedezeti kapcsolatba be nem volt ügyletek a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök' vagy 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek' sorokon kerülnek kimutatásra. A fedezeti elszámolás alá tartozó ügyletek a 'Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök' vagy 'Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek' között jelennek meg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban.

A kereskedési célú származékos ügyletek valós érték változása az eredménykimutatás 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' során kerül elszámolásra. A származékos ügyletek kamatbevétele vagy ráfordítása az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' vagy 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' soron kerül elszámolásra a 'nettó kamateredmény' soron belül. A kamatbevétel vagy ráfordítás elszámolása az effektív kamathoz hasonlóan történik a származékos ügylet névértéke alapján és tartalmazza az amortizációt.

Kereskedési célú származékos pénzügyi instrumentumok

millió forintban	2020			2021		
	Névleges érték	Pozitív valós érték	Negatív valós érték	Névleges érték	Pozitív valós érték	Negatív valós érték
Kereskedési könyvekben tartott¹	7 276 286	46 515	46 626	6 784 903	42 414	36 406
Kamat	1 660 013	8 999	6 848	1 692 566	9 202	9 432
Tőke	2 417	23	49	6 802	82	110
Deviza	5 613 856	37 493	39 729	5 085 535	33 130	26 864
Banki könyvekben tartott¹	308 122	4 493	1 554	343 033	13 120	5 293
Kamat	297 694	4 493	1 554	298 274	10 382	5 293
Deviza	10 428	-	-	44 759	2 738	-
Bruttó érték összesen	7 584 408	51 008	48 180	7 127 936	55 534	41 699
Összesen	7 584 408	51 008	48 180	7 127 936	55 534	41 699

1) Lásd részletesen a 31) Kockázatkezelési politika és stratégia fejezetben.

20) Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök

millió forintban	2020	2021
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1 262	7 871
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	107 437	18 687
Állami szféra	41 862	7 605
Hitelintézetek	65 575	11 029
Other financial institutions	-	53
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	108 699	26 558

21) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök

millió forintban	2020		2021	
	Megjelölt	Kötelezően értékelt	Megjelölt	Kötelezően értékelt
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	2 739	-	1 611
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	1 100	-	1 206
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-	1 100	-	1 206
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-	208 444	-	270 896
Állami szféra	-	63	-	54
Nem pénzügyi vállalkozások	-	110	-	33
Lakosság	-	208 271	-	270 809
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt és kötelezően valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	-	212 283	-	273 713
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	-	212 283	-	273 713

Az 'Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek' sor olyan lakossági hiteleket tartalmaz, melyek célja nem kizárólag a fennálló tőketartozás utáni tőke- és kamatfizetés beszedése, ennek a felmérését részletesen lásd a 39. oldalon.

22) Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek

Az eredménnyel szemben megjelölt pénzügyi kötelezettségek a kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségeket és a valós értéken megjelölt kötelezettségeket foglalják magukba.

Kereskedelmi célú nem származékos pénzügyi kötelezettségek azok a pénzügyi kötelezettségek, amelyek elsősorban a közeljövőben történő visszavásárlás céljából merülnek fel. Az Erste Hungary portfóliójában ilyen típusú kötelezettségek azok az értékpapír-visszavásárlási kötelezettségek, amelyeket viszontértékesítési szerződések alapján vásárolnak vagy értékpapír-kölcsönzési tranzakciók révén kölcsönöznek, majd harmadik félnek értékesítenek. A mérlegben az ilyen kötelezettségek a „Kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek” soron kerülnek bemutatásra. A kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége az eredménykimutatás „Valós értékelés nettó eredménye” során jelenik meg.

millió forintban	2020	2021
Rövid pozíciók	1 630	-
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1 630	-
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	1 630	-

A részesedést megtestesítő értékpapírok az Erste Befektetési Zrt.-hez köthetők.

23) Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek

Az Erste Hungary eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelöl meg egy pénzügyi kötelezettséget, ha az:

- a besorolás megszünteti vagy jelentősen csökkenti a számviteli hiba lehetőségét mintha az amortizált bekerülési értéken lett volna értékelve; vagy
- hibrid szerződést az FVPL-en kerül megjelölésre, ha nem leválasztható beágyazott derivatívát is tartalmaz.

A mérlegben a valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a 'Kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek' soron belül az 'Egyéb kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek' és a 'Derivatívák' sorokon kerülnek bemutatásra. Az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek' soron mutatjuk ki a 'Kibocsátott értékpapírok'-at. A kamatot az eredménykimutatás 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' soron, a 'Nettó kamatbevétel'-ek között mutatjuk ki. A valós érték változásából eredő, kamatráfordítást nem tartalmazó nyereségek és veszteségek a 'Valós értékelés nettó eredménye' soron kerülnek bemutatásra. A felhalmozott valós érték változást az Átfogó jövedelemben kell megjeleníteni. Az átfogó jövedelemben felhalmozott összeg soha nem kerül átvételre az eredménybe, kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kivezetése esetén.

Az átfogó jövedelemmel szemben elszámolt halmozott tételek a kötelezettségek eredeti hitelkockázati felárával számolt diszkontált jelenértéke és valós értéke közötti különbözetből adódnak. A kötelezettség eredeti kockázati felárral való jelenértékének számításakor a diszkontáláshoz használt ráta a kamatrátá (swap hozam) és eredeti kockázati felár összege. Az eredeti kockázati felár a kezdeti megjelenítéskor kerül megállapításra és a teljes hozam valamint a piacon megfigyelhető kamat (swap hozam) különbségét fejezi ki. A nettó jelenérték számításához használt kezdeti kockázati felár a teljes futamidő alatt változatlan marad. A kötelezettség hitelezési kockázatból eredő valószínű érték változása, amely az egyéb átfogó jövedelemmel szemben kerül elszámolásra, a futamidő kezdetét és végét jelentő két időpont között különbségként jelenik meg a hitelkockázat tekintetében. Az egyéb átfogó jövedelemben felhalmozott összeg a pénzügyi kötelezettségek diszkontált jelenértékének és valós értékének különbségéből származik.

	Könyv szerinti érték		Visszafizetendő összeg		Differencia	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
millió forintban						
Kibocsátott értékpapírok	18 392	-	18 000	-	392	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek	18 392	-	18 000	-	392	-

Hitelezési kockázat változásához kapcsolódó piaci érték változás

	Tárgyévi érték		Kumulált érték	
	2020	2021	2020	2021
millió forintban				
Kibocsátott értékpapírok	-	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-

Kibocsátott értékpapírok

millió forintban	2020	2021
Egyéb kibocsátott értékpapírok	18 392	-
Mortgage covered bonds	18 392	-
Kibocsátott értékpapírok	18 392	-

Az eredménnyel szemben valóban értékelt kategorizálás akkor használatos, amennyiben olyan számviteli elszámolásból adódó eltéréseket szeretne semlegesíteni, illetve azok hatását jelentősen csökkenteni, amelyek az eszközök, illetve források eltérő értékeléséből adódnak, amelyek megjelenhetnek az eredmény eltérő elszámolásában is.

Az eredménnyel szemben valós értékelésre kijelölt opció alapján értékelt jelzálogkötvények könyv szerinti értéke az Erste Hungary kimutatásaiban 18 078 millió forint lenne 2020-ban, ha amortizált bekerülési értéken kerültek volna értékelésre, 2021-ben nem volt valós értékelésre kijelölt opció alapján értékelt jelzálogkötvény, mivel a jelzálogkötvény lejárt.

A jelzálogbankokra vonatkozó szabályozás szerint a kamatkockázat fedezése szükséges. Ez IRS-ek útján történik. Főszabályként az IRS-ek valós értéken, míg a kibocsátott kötvények amortizált bekerülési értéken kerülnek elszámolásra, ennek a számviteli elszámolásból adódó eltéréseinek a kiküszöbölését szolgálja az egyes jelzálogkötvények eredménnyel szemben valós értéken való értékelésre történő kijelölése.

EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEMMEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK

24) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Egy hitelviszonyt megtestesítő instrumentumot az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken kell értékelni, amennyiben a szerződéses cash flow-ja megfelel az SPPI kritériumoknak (lásd a későbbi SPPI fejezetben), és olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja mind a szerződéses cash flow-k beszedése és a pénzügyi eszköz értékesítése. A mérlegben ezeket a pénzügyi eszközöket az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken pénzügyi eszközök” kategórián belül a „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” mérlegssorokon kerül bemutatásra.

A fent említett eszközcsoportoknál a kamatbevétel effektív kamatlábmódszerrel kerül meghatározásra és ‘Kamatbevételek’ soron kerülnek bemutatásra. Az eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a ‘Pénzügyi instrumentumok értékvesztése’ soron kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemmel szemben (OCI). Ezen eszközök kivezetéséből származó nyereségek és veszteségek (például az értékesítés) az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség / veszteség” soron kerülnek bemutatásra. Az átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumokból eredő valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra. A korábban átfogó jövedelemmel szemben kimutatott halmozott veszteség vagy nyereség jellegű tételek a pénzügyi eszköz kivezetésekor az eredménnyel szemben kerülnek elszámolásra, amely összegek a ‘Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye’ soron kerülnek bemutatásra.

Az Erste Hungary értékpapír befektetéseinek egy részét Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékeli (FVOCI). A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz hasonlóan az ilyen típusú értékpapírokba befektetés különböző stratégiai, üzleti és likviditási okokból történhet. Ugyanakkor az FVOCI-n értékelt papírokba történő befektetés szerves részét képezi az értékesítéssel történő hozam elérése, amely elsősorban likviditási célt szolgál. Ennek eredményeként az FVOCI-n értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok elsődleges üzleti célja a szerződéses cash flow-k beszedése és az értékpapírok értékesítése révén hozam elérése. Bizonyos tőkeinstrumentumokba történő befektetések esetében, amelyeket az Erste Hungary nem kereskedési céllal tart, a Bank alkalmazza az egyéb átfogó jövedelemmel szembeni valós értékelési opciót. Ezt az opciót a stratégiai, jelentős banki üzleti kapcsolati befektetésekre alkalmazzák (a biztosítási üzletág kivételével).

A tárgyidőszaki valós érték változásból fakadó nyereséget vagy veszteséget az FVOCI-n értékelt instrumentumoknál az átfogó jövedelemben kell kimutatni. A halmozott nyereségeket vagy veszteségeket a saját tőke változás kimutatásában a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok nem realizált tartaléka” sor foglalja magában. Az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt eredmény nem kerül átvezetésre a tárgyévi eredménykimutatásba. Ugyanakkor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valósan értékelt tőkebefektetések kivezetése után az OCI-ban felhalmozott összeget az eredménytartalékba szükséges átvezetni.

Az FVOCI-n értékelt befektetésekből kapott osztalékokat az eredménykimutatás „Osztalékbevétel” során kell elszámolni. A mérlegben az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök a „Tőkeinstrumentumok” soron kerülnek bemutatásra az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” mérlegcsoporton belül.

Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok

Bruttó érték és várható hitelezési veszteség alakulása kategóriák szerint

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Amortizált bekerülési érték	Kumulált valós érték változás	Valós érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen			
2021											
Állami szféra	135 419	-	-	135 419	- 35	-	-	- 35	135 384	- 4 483	130 901
Hitelintézetek	4 921	-	-	4 921	- 7	-	-	- 7	4 914	10	4 924
Nem pénzügyi vállalkozások	4 135	48	-	4 183	- 21	- 1	-	- 22	4 161	- 519	3 642
Összesen	144 475	48	-	144 523	- 63	- 1	-	- 64	144 459	- 4 992	139 467

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Amortizált bekerülési érték	Kumulált valós érték változás	Valós érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen			
2020											
Állami szféra	119 420	-	-	119 420	- 69	-	-	- 69	119 351	4 398	123 749
Hitelintézetek	10 037	-	-	10 037	- 8	-	-	- 8	10 029	71	10 100
Nem pénzügyi vállalkozások	1 230	-	-	1 230	- 5	-	-	- 5	1 225	- 3	1 222
Összesen	130 687	-	-	130 687	- 82	-	-	- 82	130 605	4 466	135 071

Az IFRS 9 meghatározása szerint az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok bruttó könyv szerinti értéke megegyezik az értékvesztési korrekciót megelőző amortizált bekerülési értéken értékelt értékkel. A kumulált valós érték változás egyesíti az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékvesztés hatását, illetve a valós érték elszámolását, amint azt az IFRS 9 előírja az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok tekintetében.

Az Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között nem volt POCI kategóriába sorolt tétel 2021. december 31-én.

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	2021.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2021.12.31
Stage 1	- 81	- 34	18	-	34	-	- 63
Stage 2	- 1	-	-	- 78	78	-	- 1
Összesen	- 82	- 34	18	- 78	112	-	- 64

millió forintban	2020.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2020.12.31
Stage 1	- 50	- 9	30	-	- 52	-	- 81
Stage 2	-	- 1	-	-	-	-	- 1
Összesen	- 50	- 10	30	-	- 52	-	- 82

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Kivezetés miatti feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivezetése miatt váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2021.01.01 – 2021.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek

25) A pénzügyi instrumentumok valós értéke

Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

A pénzügyi beszámolóban szereplő azon eszközök és források valós értékét, melyek ára a pénzpiacon közvetlenül nem figyelhető meg, különböző értékelési technikákkal – ideértve a matematikai modellezést is – kerülnek árazásra. E modellek az elérhető piaci adatokból számolnak, megfigyelhető adatok hiányában pedig szakértői becslést alkalmazva kerül kiszámításra az érintett ügyletek valós értéke. Az értékelési modellekről, valós érték hierarchiáról, a pénzügyi instrumentumok valós értékéről szóló részletes bemutatás ezen pont további részében található. Az Erste Bankcsoport döntése alapján a tőzsdén kívüli származékos ügyletek valós érték számításakor nincs finanszírozási kockázati korrekció (Funding Valuation Adjustment, FVA).

A Bankcsoport a pénzügyi instrumentumok valós érték számítását rendszeres időközönként elvégzi.

Az értékelési modellek és paraméterek leírása

Az Erste Hungary olyan értékelő modelleket használ, amelyek belső tesztelésen estek át, az értékeléshez használt paraméterek (mint például kamatláb, árfolyam, volatilitás, hitelfelár) pedig független árforrásból származik.

Hitelek. Az IFRS 9 szabályozás gyökeresen megváltoztatta a hitelek számviteli klasszifikációját. Az SPPI (solely payments of principal and interest) tesztnek meg nem felelő hiteleket valós értéken kell értékelni. A hitelek valós értékének meghatározásához használt módszertan az egyszerű jelenérték számítás, ahol a várható pénzáramok egy olyan kamattal vannak diszkontálva, ami - annak érdekében, hogy konzisztens legyen a valós értékelés definíciójával, - tartalmazza a nem piaci kockázatokért felszámolt kamatprémiumot is. A hitelkockázatot a szerződéses pénzáramok korrekciója veszi figyelembe, ami tartalmazza az ügyfél várható csődvalószínűségét és az ehhez kapcsolódó veszteséget is. Ezeket a korrigált pénzáramok egy olyan effektív diszkontrátával vannak értékelve, amely már tartalmazza a többi kockázati és költség komponensét.

Értékpapírok. Egyszerű (fix és változó kamatozású) értékpapírok árazása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik, a diszkontgörbe megfelel az adott devizanemnek és elvárt felárnak. A felár korrekciót általában a kibocsátó felára határozza meg. Ha nincs az adott kibocsátóra elérhető görbe, akkor a felárat valamilyen proxy eszközökből származtatható, figyelembe véve az eszköz profiljának a különbségét. Ha nincs elérhető közeli proxy, akkor a felár korrekció más információ alapján kerül becslésre beleértve a belső minősítéssel és csőd-kockázattal alapuló hitelfelárat, illetve szakértői becslést. Bonyolultabb értékpapírok esetében (pl.: opciós tulajdonságokkal rendelkező papírok, mint a visszahívható papírok kamatküszöbök, indexhez kötött stb.) a valós értéket a diszkontált pénzáram modellek és kifinomultabb modellezési technikák, beleértve az OTC derivatívák értékeléséhez használt modellek kombinálásával lehet meghatározni.

A nem kereskedési könyvi részvényeknél amennyiben van aktív piacon jegyzett ár, a valós értéket a jegyzett ár határozza meg. Más nem-kereskedési könyvi részvény befektetéseknél a valós értéket sztenderd értékelési modellek határozzák meg, amelyek közvetlenül nem megfigyelhető paramétereket is tartalmaznak

Nem kereskedési részvénypozíciók: azoknak az instrumentumoknak, amelyeknek megfigyelhető az értéke valamilyen aktív piacon, a megfigyelhető ár alapján történik az értékelése. Nem megfigyelhető ár esetén a bankcsoport belső sztenderd értékelési módszertan alapján számolja ki a piaci értéket a modellben alkalmazott input paraméterek belső becslésével

Kötelezettségek: Az eredmény kimutatásban közvetlenül megjelenő valósan értékelt kötelezettsége az Erste Hungary-nak csak az Erste Jelzálogbank jelzálogkötvényei között van. Ezeknek az eszközöknek a valós érték meghatározásánál az alapot a kapcsolódó, azonos lejáratú állampapírok jegyzett ára és a jelzálogkötvényeknek az állampapírok feletti hozama jelenti.

OTC származtatott pénzügyi eszközök. A likvid piacokon kereskedett származtatott eszközök (pl.: kamatcsere ügyletek, opciók, deviza forwardok és opciók) értékelése sztenderd modellekkel történik. A modellek kalibrálása piaci árjegyzésekből történik (beleértve az implikált volatilitásokat is.) Azokra az eszközökre, amelyeknél a piac kevésbé likvid, az adatok ritkább tranzakciókból származnak, vagy extrapolációs technikák kerülnek alkalmazásra.

Az OTC derivatívákra a partnerkockázatra hitelértékelési kiigazítás (credit valuation adjustment CVA) és a saját csőd kockázatra kötelezettségértékelési kiigazítás (debit valuation adjustment DVA) kerül alkalmazásra. A CVA esetében a kiigazítás alapja a minden derivatívának a várható pozitív értéke, illetve a partner hitelminősége. A DVA alapja a várható negatív érték és az Erste Hungary hitelminősége. Az Erste Csoport egy olyan megközelítést vezetett be, amelyikben a várható kitétség modellezése opciós replikációs stratégián alapul. Azoknál a termékeknél, ahol az opciós replikáció nem alkalmazható, a kitétség Monte-Carlo szimulációs technikával kerül meghatározásra. A leginkább releváns termékekre és portfóliókra ez a két technika kerül alkalmazásra. A többi termék esetében a módszertan a piac érték és egy add-on összegéből áll elő. Azoknál a partnereknél, amelyeket nem kereskednek aktív piacon, a csőd valószínűsége (PD) megállapítása belső PD-kból történik, a Közép Európai piacon jelenlévő likvid cégek csoportjából. A piaci alapú értékelések ezt alkalmazzák. Az Erste Hungary csőd valószínűségének értéke az Erste Hungary kibocsátásainak visszavásárlási szintjéből származik. Azokkal a partnerekkel, akikkel CSA szerződés van érvényben nincs CVA feltéve, hogy a küszöbérték immateriális.

A fent leírt módszertan alapján a felhalmozott CVA korrekció 281 millió forint volt (248 millió forint 2020-ban) és a teljes DVA korrekció 132 millió forint (41 millió forint 2020-ban).

Validáció és kontroll

A pénzügyi eszközök valós érték számításához kapcsolódó felelősség független a kereskedési egységektől. Ezen felül az Erste Bankcsoport létrehozott egy független validációs egységet hogy biztosítsa a felelősségi körök szétválasztását a modellezés, valós érték számítás és modell validációs feladatok között. A modellfejlesztéstől független modellvalidációs egység célja, hogy értékelje az alkalmazásra választott modellek szakmai megalapozottságát, a bemenő (piaci) adatok megfelelését és a modellkalibráció folyamatát.

Valós érték hierarchia

A valóban értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek az IFRS valós értéke hierarchiában három szintre vannak sorolva.

A valós érték hierarchia 1. szintje

A pénzügyi eszközök valós értéke az 1. szintre van besorolva, amennyiben azt aktív piacon azonos pénzügyi eszköz jegyzett követelés vagy kötelezettség árából van meghatározva. Pontosabban az értékelt valós érték megfelel az 1. szintnek, ha folyamatosan megfelelő gyakoriságú, volumenű és konzisztens árazású tranzakciók történnek.

Ez magában foglalja a tőzsdén kereskedett származtatott ügyleteket, (futures ügyleteket, opciókat), részvényeket, államkötvényeket és minden más kötvényt és alapot, amit magas likviditású aktív piacon kereskednek.

A valós érték hierarchia 2. szintje

Abban az esetben, ha az értékelés piaci jegyzésen alapul, de a korlátozott likviditás miatt (a rendelkezésre álló likviditási mutatók alapján) a piac nem minősül aktívnek, az eszköz a második szintre van sorolva. Ha nincs elérhető piaci ár, a valós értékelés piaci jegyzéseket használó értékelő modelleken alapul. Ha az értékelő modell minden jelentős bemeneti paramétere megfigyelhető piaci adaton alapul, akkor az eszköz a valós érték hierarchia 2. szintjéhez tartozik. A 2. szintű értékeléshez a hozamgörbék, hitelfelárák és implikált volatilitások a használt megfigyelhető piaci paraméterek.

Ebbe a kategóriába tartoznak az OTC derivatívák, kevésbé likvid részvények, kötvények és alapok.

A valós érték hierarchia 3. szintje

Néhány esetben a valós érték sem megfelelő gyakoriságú jegyzett piaci árból sem olyan értékelő modellekből nem határozható meg, amelyek kizárólag piacon megfigyelhető áron alapulnak. Ezekben az esetekben azokat egyedi értékelő paramétereket, amelyek nem megfigyelhetőek a piacon, megfelelő piaci feltételezések alapján becsültek. Ha bármilyen nem megfigyelhető bemeneti paraméter az értékelési modell szempontjából szignifikáns, vagy a piaci árjegyzés ritkán van felülvizsgálva az eszköz a valós értékelési hierarchiában 3. szintűnek minősül. A 3. szintű értékeléseknél a megfigyelhető paramétereken túl tipikusan a historikus PD-k és LGD-ken alapuló hitelkockázati felárák tekinthetőek meg nem figyelhető paramétereknek. Ide sorolhatóak a kereskedett értékpapírok, részvények az IFRS 9 alatti valóban értékelt hitelportfólió és a jelzálog kötvények. Egy pénzügyi instrumentum valós érték hierarchiában történő átsorolása 1. szintről 2-es vagy 3-as szintre, illetve alacsonyabb szintekről magasabb szintre besorolása a fentebb leírt kritériumok megszűnése vagy az azoknak való megfelelés alapján történhet meg.

Az alábbi táblázat a valós értéken értékelt instrumentumok értékét mutatja be az értékelési módszerük valós érték hierarchia besorolása alapján:

.

Valós értéken értékelt instrumentumok valós érték hierarchia szint alapján

millió forintban	31.12.2020				31.12.2021			
	Level 1	Level 2	Level 3	Összesen	Level 1	Level 2	Level 3	Összesen
Eszközök								
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	40 686	115 149	1 395	157 230	11 993	70 049	50	82 092
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	49 574	1 395	50 969	82	55 452	-	55 534
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	40 686	65 575	-	106 261	11 911	14 597	50	26 558
Valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	-	-	-	-	-	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	1 508	-	210 775	212 283	-	-	273 713	273 713
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1 508	-	1 231	2 739	-	-	1 611	1 611
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	-	1 100	1 100	-	-	1 206	1 206
Hitelek és előlegek	-	-	208 444	208 444	-	-	270 896	270 896
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	123 108	1 171	52	124 331	100 366	38 085	1 016	139 467
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	-	-	-	-	-	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	123 108	1 171	52	124 331	100 366	38 085	1 016	139 467
Eszközök összesen	165 302	116 320	212 222	493 844	112 359	108 134	274 779	495 272
Források								
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	48 935	-	48 935	110	41 589	-	41 699
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	48 935	-	48 935	110	41 589	-	41 699
Kötelezettségek összesen	-	48 935	-	48 935	110	41 589	-	41 699

A pozícióknak a megfelelő szintekre történő besorolása a riportálási periódus végén történik.

A 3. szintre sorolt pénzügyi eszközök értékelési folyamata

Egy 3. szintű pénzügyi eszköz értékelése egy vagy több olyan szignifikáns bemeneti paramétert tartalmaz, ami közvetlenül nem figyelhető meg a piacon, ezért kiegészítő áellenőrző lépéseket kell tenni. Ebbe egyebek mellett beletartozik a releváns historikus adatok felülvizsgálata, és hasonló tranzakciókhoz viszonyítás. Ez szakértői becsléseket is tartalmaz. További részletek a használt bemeneti paraméterekről és az érzékenységvizsgálatról az alfejezetben találhatóak. A 3. szintű pénzügyi eszközök érzékenységvizsgálata és alkalmazott paraméterei a lenti táblázatban láthatóak.

Az alábbi tábla mutatja a 3. szinten belüli mozgásokat:

millió forintban	Eredményben elszámolt nyereség/vesztés		Átfogó jövedelemben kimutatott nyereség/vesztés	Vásárlás	Eladás	Rendezés	Átsorolás Level 3-ból	Árfolyam hatás	
	01.01.2021								31.12.2021
Eszközök									
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	1 395	-	-	50	-	-	- 1 395	-	50
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	1 395	-	-	-	-	-	- 1 395	-	- 1
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	-	-	-	-	-	-	-	-	- 1
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	210 775	- 10 574	-	85 715	-	- 12 405	-	201	273 712
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1 231	380	-	-	-	-	-	-	1 611
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 100	- 96	-	-	-	-	-	201	1 205
Hitelek és előlegek	208 444	- 10 858	-	85 715	-	- 12 405	-	-	270 896
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	51	- 207	- 1	2 099	- 903	-	-	- 23	1 016
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	51	- 207	- 1	2 099	- 903	-	-	- 23	1 016
Eszközök összesen	212 221	- 10 781	- 1	87 864	- 903	- 12 405	- 1 395	178	274 778

millió forintban	Eredményben elszámolt nyereség/vesztés		Átfogó jövedelemben kimutatott nyereség/vesztés	Vásárlás	Eladás	Rendezés	Átsorolás Level 3-ból	Árfolyam hatás	
	01.01.2020								31.12.2020
Eszközök									
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	1 775	- 380	-	-	-	-	-	-	1 395
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	1 775	- 380	-	-	-	-	-	-	1 395
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	115 360	- 2 045	-	107 397	-	- 8 428	- 1 508	-	210 776
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1 229	55	-	1 455	-	-	- 1 508	-	1 231
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 821	94	-	-	-	- 815	-	-	1 100
Hitelek és előlegek	112 310	- 2 195	-	105 942	-	- 7 613	-	-	208 445
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	626	- 1	3	-	- 577	-	-	-	51
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	626	- 1	3	-	- 577	-	-	-	51
Eszközök összesen	117 761	- 2 426	3	107 397	- 577	- 8 428	- 1 508	-	212 222

A 3. szinten belüli pénzügyi eszközök a következő kategóriákba sorolhatóak:

Származtatott eszközök piaci értéke, ahol a hitelértékelési kiigazításnak (CVA) van materiális hatása, ami meg nem figyelhető paramétereken alapul (a PD-k és LGD-k belső becslésén)

Illikvid kötvények, részvények és alapok, amelyeket nem jegyeznek aktív piacon, ahol vagy értékelő modelletek kell használni nem megfigyelhető változókkal (pl.: hitelfelárak) vagy olyan bróker jegyzéseket, amelyek nem sorolhatóak az 1. vagy 2. szintre

Hitelek, amelyek nem felelnek meg a szerződésszerinti pénzáram feltételnek.

A 3. szintű mérésnél alkalmazott nem megfigyelhető bemeneti paraméterek és érzékenységi vizsgálat

Abban az esetben, ha a pénzügyi eszköz valós értékének a mérése nem piacon megfigyelhető bemeneti paraméterekből történik, akkor ezeket a paramétereket alternatív paraméterekkel is meg lehet állapítani. A mérleg elkészítéséhez olyan paraméterek használatára került sor, amelyek a riport készítés idején aktuális piaci helyzetet tükrözik.

A 3. szintű méréseknél használt meg nem figyelhető értékelési paraméterek terjedelme

Pénzügyi eszközök	Instrumentum típus	Valós érték		Értékelési módszer	Jelentős, nem megfigyelhető bemeneti paraméterek	Nem megfigyelhető bemeneti paraméterek tartománya (súlyozott átlag)
		millió forintban				
2021.12.31						
Származékos ügyletek pozitív valós értéke	-	-	-		PD	-
					LGD	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Fixed and variable coupon bonds	1 206	Diszkontált cash flow	Hitelfelár		na
					PD	0.10%-100% (2.22%)
	Hitelek	270 896	Diszkontált cash flow		LGD	0.02%-98,88% (23.58%)

Pénzügyi eszközök	Instrumentum típus	Valós érték		Értékelési módszer	Jelentős, nem megfigyelhető bemeneti paraméterek	Nem megfigyelhető bemeneti paraméterek tartománya (súlyozott átlag)
		millió forintban				
2020.12.31						
Származékos ügyletek pozitív valós értéke	Swap-ok	1 395	Diszkontált cash flow és opciós modellek a CVA-val módosított lehetséges jövőbeli kitéttiség alapján		PD	1.69%-1.7%
					LGD	60%
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Fixed and variable coupon bonds	-	Diszkontált cash flow	Hitelfelár		na
					PD	0.26%-100% (1.21%)
	Hitelek	208 444	Diszkontált cash flow		LGD	8.47%-100% (24.93%)

Termékenkénti érzékenység vizsgálat lehetséges alternatívák használatával

millió forintban	2020		2021	
	Valós érték változás		Valós érték változás	
	Pozitív	Negatív	Pozitív	Negatív
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	3	- 10	-	-
Eredménykimutatás	3	- 10	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	59	- 116	153	- 243
Eredménykimutatás	56	- 111	60	- 121
Egyéb átfogó jövedelem	4	- 5	93	- 123
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	123	- 123	161	- 161
Eredménykimutatás	123	- 123	161	- 161
Hitelek és előlegek	6 066	- 12 876	6 309	- 16 186
Eredménykimutatás	6 066	- 12 876	6 309	- 16 186
Összesen	6 252	- 13 126	6 623	- 16 591
Eredménykimutatás	6 248	- 13 120	6 530	- 16 468
Egyéb átfogó jövedelem	4	- 5	93	- 123

A fenti hatások mérésénél a legfontosabb a PD-k és LGD-k változása (a származtatott ügyletek CVA-jához). A PD és LGD növekedése (csökkenése) csökkenti (növeli) a vonatkozó valós értékeket. Pozitív korrelációs hatások a PD-k és LGD-k között nem kerültek figyelembe vételre az érzékenység vizsgálat során. Nem kereskedési könyvi részvényeknél a tőkeköltség számításánál használt bemeneti paraméterek önmagában vett növelése (csökkentése) alacsonyabb (magasabb) valós értéket eredményez.)

Az érzékenység vizsgálatok során a meg nem figyelhető bemeneti paramétereknek a következő lehetséges tartományát vizsgáljuk:

- értékpapíroknál a hitelfelárak esetében +100 bázispont és -75 bázispont
- részvényhez kapcsolódó eszközöknél az ár tartománya -10% és + 5%
- nem jegyzett részvélynél az ár tartománya -10% és 10%
- a származtatott eszközök CVA-jánál a PD felminősítés/leminősítés egy besorolással, illetve az LGD változása -5% és +10%
- hiteleknel a PD felminősítés/leminősítés 1%, az LGD -5% és +10% a hitelfelár +100bázispont és -75 bázispont

Nem valós értéken nyilvántartott pénzügyi instrumentumok valós értéke:

2021					
millió forintban	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
Eszközök	3 606 438	3 480 698	787 356	460 705	2 232 637
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek - Készpénz	22 892	22 892	22 892	-	-
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek – Pénzeszköz egyenértékesek ¹	108 407	108 407	-	108 407	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 241 098	1 142 680	764 464	352 298	25 918
Hitelek és előlegek	2 234 041	2 206 719	-	-	2 206 719
Források	3 702 837	3 739 886	-	130 838	3 609 048
Hitelintézetek által elhelyezett betétek (nem alárendelt)	302 019	302 091	-	-	302 091
Ügyfelek által elhelyezett betétek	3 195 819	3 243 789	-	-	3 243 789
Kibocsátott értékpapírok	142 237	131 677	-	130 838	839
Hátrasorolt kötelezettségek	62 762	62 329	-	-	62 329
Pénzügyi garancia és visszavonhatatlan kötelezettségek					
Pénzügyi garancia	n/a	43	-	-	43
Visszavonhatatlan kötelezettségek	n/a	1 925	-	-	1 925
2020					
millió forintban	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
Eszközök	3 017 641	3 059 737	820 940	405 395	1 833 432
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek - Készpénz	22 114	22 114	22 114	-	-
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek – Pénzeszköz egyenértékesek ¹	175 379	175 379	-	175 379	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 018 975	1 042 454	798 826	230 016	13 612
Hitelek és előlegek	1 801 203	1 819 820	-	-	1 819 820
Források	3 141 617	3 148 758	-	136 647	3 012 111
Hitelintézetek által elhelyezett betétek (nem alárendelt)	257 572	259 617	-	-	259 617
Ügyfelek által elhelyezett betétek	2 683 241	2 683 042	-	-	2 683 042
Kibocsátott értékpapírok	141 168	145 501	-	136 647	8 853
Hátrasorolt kötelezettségek	59 636	60 599	-	-	60 599
Pénzügyi garancia és visszavonhatatlan kötelezettségek					
Pénzügyi garancia	n/a	65	-	-	65
Visszavonhatatlan kötelezettségek	n/a	8 694	-	-	8 694

1) A 'Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek – Pénzeszköz egyenértékesek' sor látra szóló bankközi betéteket tartalmaz.

Az ügyfelekkel és pénzügyi intézményekkel szembeni hitelek és követelések valós értéknek számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik figyelembe véve a kamat és hitelfelár hatásokat is. A kamat hatás a piaci kamatok mozgásán alapul, míg a hitelfelárak változásának az alapja belső kockázati számításoknál használt PD-k és LGD-k. A valós érték számításoknál a hitelek és követelések az értékelési mód, a hitelminősítés, lejárat és ország szerint homogén csoportokba lettek osztva.

Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott értékpapírok valós értéke vagy közvetlen piaci jegyzésekből származnak vagy megfigyelhető bemeneti paraméterek (pl. hozamgörbe) alapján határozhatóak meg.

A betétek és más kötelezettségek valós értékének becslése figyelembe veszi a jelenlegi kamatkörnyezetet és a saját hitelfelárat. Ezek a pozíciók a 3. szinthez vannak sorolva. Szerződéses lejárat nélküli kötelezettségek (pl.: látra szóló betétek esetében a névérték képezi a valós érték minimumát.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt kibocsátott kötvények és alárendelt kötelezettségek valós értéke – amennyiben elérhetőek - vagy piaci áron, vagy megfigyelhető piaci paramétereken alapul. Azoknál a kibocsátott kötvényeknél, amelyeknél nem érhetőek el piaci árjegyzések, a valós értéke számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásából származnak. Az Erste Hungary saját hitelkockázatára vonatkozó felár korrekciónak az alapja a saját kibocsátások visszavásárlási szintje.

26) Fedezeti elszámolás (IAS 39 alapon)

Az Erste Hungary-nek 2016 óta nincs fedezeti kapcsolatba bevont ügylete.

27) Nettó módon történő bemutatás

A pénzügyi eszközök és pénzügyi források egymással szemben történő realizálására és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettó módon történő megjelenítésére, akkor, és kizárólag akkor kerül sor, ha aktuálisan érvényesíthető törvényes jog értelmében lehetőség van a kimutatott összegek nettósítására és a nettó elszámolás szándéka fennáll, vagy lehetőség van az eszköz realizálására és a forrás egyidejű elszámolására

A lenti táblázatok tartalmazzák az összes visszavásárlási megállapodást, valamint minden származékos ügyletet, ahol ISDA megállapodás teszi lehetővé a nettó módon történő bemutatást.

2021:

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök - 2021

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	55 534	-	55 534	22 044	-	-	33 490
Összesen	55 534	-	55 534	22 044	-	-	33 490

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2021

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	41 699	-	41 699	22 044	-	-	19 655
Visszavásárlási megállapodások	20 566	-	20 566	-	-	20 251	316
Total	62 265	-	62 265	22 044	-	20 251	19 971

2020:

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök - 2020

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	51 008	-	51 008	20 189	-	-	30 819
Összesen	51 008	-	51 008	20 189	-	-	30 819

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2020

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	48 180	-	48 180	20 189	-	-	27 991
Visszavásárlási megállapodások	99	-	99	-	-	99	-
Total	48 279	-	48 279	20 189	-	99	27 991

Az Erste Bank Hungary a visszavásárlási megállapodásokat és a nettósítási megállapodásokat alkalmazza a származékos és finanszírozási ügyletek hitelkockázatának csökkentésére. Ezek potenciális ellentételezési megállapodásoknak minősülnek. A nettósítási megállapodások olyan partnerek esetében relevánsak, amelyekkel szemben a Bank több származékos szerződéssel is rendelkezik. Ezek a megállapodások biztosítják a szerződések nettó elszámolását bármelyik fél fizetéseképtelensége esetén. A származékos ügyletek esetében a nettósítási megállapodások eredményeként elszámolt eszközök és kötelezettségek értéke a „Pénzügyi instrumentumok” oszlopban kerül bemutatásra. Ha a nettó készpénzes vagy nem pénzbeli pénzügyi biztosítékkal is biztosítják, ezek hatása a „Kapott készpénz biztosíték” és a „Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték” oszlopokban kerül bemutatásra.

A visszavásárlási megállapodások elsősorban finanszírozási ügyletek, amelyek értékpapírok eladását, majd egy későbbi előre meghatározott időpontban és előre meghatározott áron történő visszavásárlását jelentik. Az ügylet lényege, hogy az átadott értékpapír a kölcsönt nyújtó félnél marad és biztosítékként szolgál, amennyiben az adós nem tudja teljesíteni a kötelezettségeit. A visszavásárlási megállapodások nettósításának hatása a "Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték" oszlopban jelenik meg. A biztosíték az átadott értékpapírok valós értékén kerül bemutatásra. Abban az esetben, ha a biztosíték valós értéke meghaladja a visszavásárlási ügyletkezeléshez kapcsolódó követelés/kötelezettség könyv szerinti értékét, a kimutatott értéket a könyv szerinti értékre kell csökkenteni. A fennmaradó pozíció készpénzzel biztosítható. Az ilyen tranzakciókban részt vevő készpénz és nem pénzbeli fedezet felhasználása nem megengedett, amíg az biztosítékként van megjelölve.

A pénzügyi eszközök kivezetése során keletkezett nyereségekkel és veszteségekkel kapcsolatos információk megtalálhatóak a 9) 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye' részben.

28) és visszavásárlási tranzakciók

Visszavásárlás és fordított visszavásárlási megállapodások

A meghatározott jövőbeli dátumon történő visszavásárlási megállapodás keretében eladott értékpapírok nem kerülnek kivezetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból, mivel az Erste Hungary lényegében megtartja a tulajdonjoghoz kapcsolódó összes kockázatot és hasznot. Az ilyen tranzakciók „repó” vagy „eladási és visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. Az Erste Hungary marad a kedvezményezettje minden kamatnak vagy egyéb az értékpapírhoz kapcsolódó bevételnek a repó időtartama alatt. Ezeket a kifizetéseket figyelembe veszik a visszavásárlási ár meghatározásakor.

Az ügyletkezeléshez kapcsolódó kapott pénzösszeg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban eszközként kerül kimutatásra, forrásként kimutatott visszaadási kötelezettséggel együtt az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron belül a „Hitelintézetek által elhelyezett betétek” vagy „Ügyfelek által elhelyezett betétek” soron, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis hitel az Erste Hungary számára. Az eladási és visszavásárlási ár közötti különbséget kamatráfordításként kezeli az Erste Hungary és a „Nettó kamatbevétel” soron belül a „Kamatráfordítás” soron mutatja ki, alkalmazva az effektív kamatláb módszert. Az Erste Hungary által visszavásárlási megállapodás keretében átruházott pénzügyi eszközök benne maradnak az Erste Hungary pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásában a megfelelő soron, illetve az „Ebből fedezetként zárolva” alábontó sorokon külön kiemelve. Értékelésük az adott pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás sorra vonatkozó szabályok alapján történik.

Ezzel szemben, a meghatározott későbbi dátumon történő újraeladásra vonatkozó megállapodás keretében vásárolt értékpapírok nem szerepelnek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban. Az ilyen tranzakciók „fordított visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. A kifizetett ellenértéket a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban a „Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek” vagy „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek” sorban szerepelnek, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis hogy az Erste Hungary által nyújtott hitel. A vételár és az újraeladási ár közötti különbség elszámolása az effektív kamatláb módszer alkalmazásával, kamatbevételeként történik, és a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Kamatbevétel” soron jelenik meg.

Értékpapírok kölcsönzése és kölcsönvétele

Az értékpapírok kölcsönzésével kapcsolatos tranzakciók során a kölcsönadó átruhazza az értékpapírok tulajdonjogát a kölcsönvevőre azzal a feltétellel, hogy a kölcsönvevő egy megállapodás szerinti kölcsönzési futamidő végén visszaszármaztatja azonos típusú, minőségű és mennyiségű instrumentumok tulajdonjogát és a kölcsönzés időtartama által meghatározott díjat fizet. A „fordított visszavásárlási” megállapodásokhoz hasonlóan, az értékpapírok értékpapír-kölcsönzés útján partnerekre való átruházása nem eredményez kivezetést, kizárólag akkor, ha a tulajdonjogával együtt járó lényegében minden kockázatot és hasznot is átruházzák. A kölcsönvett értékpapírok nem kerülnek feltüntetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, kivéve, ha azt követően harmadik félnek eladásra kerül.

millió forintban	2020		2021	
	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke
Visszavásárlási megállapodások	98	99	8 118	7 186
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	98	99	8 118	7 186
Összesen	98	99	8 118	7 186

Az átadott pénzeszközök közé kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak. Az átadott pénzügyi eszközök teljes összege a pénzügyi eszközök könyv szerinti értékét képviseli a megfelelő mérlegpozíciókban, amelyeket a fogadó félnek joga van eladni vagy megterhelni. Az amortizált bekerülési értéken értékelt visszavásárlási ügyletből származó kötelezettségek, kölcsönzött pénzeszközök visszafizetéséről szóló kötelezettséget képviselnek.

Az alábbi táblázat tartalmazza az átadott eszközök, valamint a kapcsolódó kötelezettségek valós értékét.

millió forintban	2020			2021		
	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	99	99	-	7 199	7 186	- 13
Összesen	99	99	-	7 199	7 186	- 13

Az Erste Hungary által eladási és visszavásárlási megállapodások keretében kapott és átadott eszközök értékpapírokból állnak.

29) Biztosítékok

A következő eszközök kerültek biztosítékként zárolásra az Erste Hungary kötelezettségeihez kapcsolódóan:

millió forintban	2020	2021
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	357 279	424 134
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	223 983	221 874
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	133 296	202 260
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	10 598	10 820
Összesen	367 877	434 954

A biztosítékuul szolgáló pénzügyi eszközök közé hitelkövetelések, kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak.

Az adott biztosítékok visszavásárlási megállapodásokhoz, származékos ügyletekhez, kártya tranzakciókhoz és refinanszírozási ügyletekhez kapcsolódnak.

Az ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések refinanszírozott jelzáloghitelek tartalmaznak, melynek értéke 2021-ben 188 867 millió forint értékben (2020-ban 180 071 millió forint), valamint a Magyar Nemzeti Bankkal kötött növekedési hitel program keretében KKV-nak nyújtott hitelek tartalmaznak, melynek értéke 3 191 millió forint (3 692 millió forint 2020-ban). A programmal kapcsolatos részletesebb információk a 12-es sorszámú ellátott megjegyzésben, „Az egyéb működési eredmény”, 2) kommentjében találhatóak.

A fenti kategória emellett még származékos ügyletekhez és kártya tranzakciókhoz kapcsolódó az Erste Hungary által elhelyezett betéteket is tartalmaz.

30) Értékpapírok

millió forintban	2020						2021				
	Amortizált bekerülési ér- téken értékelt eszközök	Kereske- dési célú eszközök	Pénzügyi eszközök			Amorti- zált be- kerülési értéken értékelt eszközök	Keres- kedési célú eszkö- zök	Pénzügyi eszközök			
			Kötele- zően való ér- téken ér- tékel- telt eszkö- zök	Valós ér- téken ér- tékelként megjelölt eszközök	Egyéb át- fogó ered- ményel- szemben valós érté- ken értékelt eszközök			Köte- lezően való érté- ken érté- kel- telt eszkö- zök	Valós értéken ként megje- lölt esz- közök	Egyéb át- fogó ered- ményel- szemben valós érté- ken érté- kel- telt esz- közök	
Kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok	1 018 975	107,437	1,100	-	135,071	1 241 098	18 687	1 206	-	139 467	
Tőzsdén jegyzett	999 266	106,284	-	-	135,020	1 227 266	11 997	-	-	139 467	
Tőzsdén nem jegyzett	19 709	1,153	1 100	-	51	13 832	6 690	1 206	-	-	
Részvények és egyéb részese- dések	x	1,262	2 739	x	-	x	7 871	1 611	x	-	
Tőzsdén jegyzett	x	1,119	-	x	-	x	7 871	-	x	-	
Tőzsdén nem jegyzett	x	143	2 739	x	-	x	-	1 611	x	-	
Összesen	1 018 975	108 699	3 839	-	135,071	1 241 098	26 558	2 817	-	139 467¹	

Kockázatkezelés

31) Kockázatkezelési politika és stratégia

Kockázatkezelési politika és stratégia

A bankok központi feladatai közé tartozik a tudatos és professzionális kockázatmenedzsment. A megfelelő kockázatkezelési irányelvek és stratégia elengedhetetlen a pénzügyi intézmény működéséhez.

Az Erste Hungary egy előrettekintő és az üzleti, illetve a kockázati profilnak megfelelő kockázatkezelési keretrendszert fejlesztett ki. A kockázatkezelési stratégia szinkronban van az üzleti stratégiával, miközben figyelembe veszi a külső környezet tervezett üzleti és kockázati működésre gyakorolt hatását.

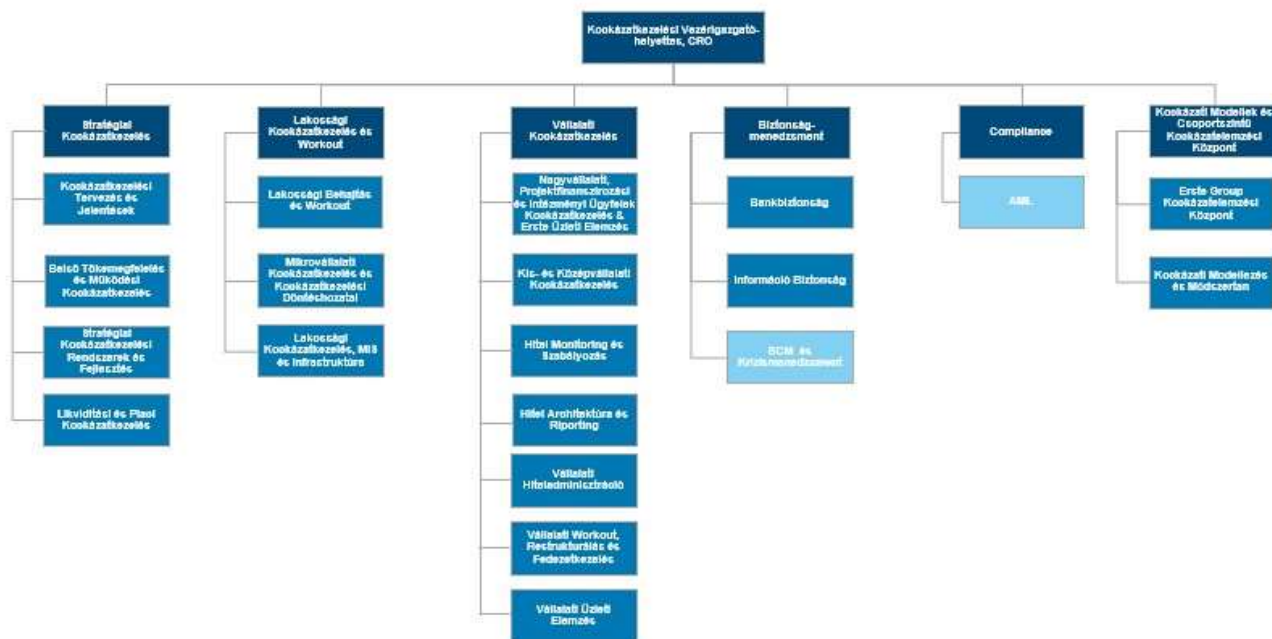
A kockázatkezelési stratégia leírja a mindenkori kockázati profilt, meghatározza a kockázatkezelési alapelveket és a stratégiai célkitűzéseket a fő kockázati típusokra. Biztosít stratégiai határértékeket a szignifikáns pénzügyi és nem-pénzügyi kockázattípusokra, ahogy ezt megfogalmazza a Kockázati Értékelés (RMA). A kockázati stratégia kivitelezése egy pontosan definiált struktúrában zajlik. Ez magában foglalja a kockázattvállalási hajlandóság és további metrikák monitorozását, illetve a határérték túllépések esetén az eskalációs folyamatokat.

A Bank az Európai Parlament és a Tanács hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU rendelet 434. cikkében, valamint az 575/2013/EU rendelet módosításáról szóló 876/2019 rendeletben foglalt közzétételi előírásokra vonatkozóan az Erste Hungary az internetet választotta a közzététel módjaként. Részletesebb leírás található az Erste Bank honlapján: <https://www.erstebank.hu/hu/ebh-nyito/bankunkrol/erste-bank-hungary-zrt/vallalatiranyitas/hivatalos-kozzetetelek>.

Kockázatkezelési szervezet felépítése

A kockázatkezelés egyértelmű szervezeti struktúrán keresztül valósul meg, amelyhez meghatározott szerepek, felelőségek, delegált jogkörök és kockázati limitek tartoznak. A kockázatkezelési szervezeti egységek teljesen elkülönülnek az egyes üzleti területektől. A multifunkciós felügyelet (szakmai területek együttes részvételének) biztosítása érdekében a Kockázatkezelési Bizottságon (RGC) kívül a Bank belső bizottságai is együttműködnek a hatékony döntéshozatali folyamatban. A bizottságok feladata a kockázatkezelés, a kapcsolódó alapelvek, a kockázati stratégia kialakítása és annak az üzleti stratégiával történő összehangolása, nyomon követése, monitorozása, valamint a kockázattudatosság növelése. A bizottságok fő céljai közé tartozik a kölcsönös koordináció megvalósítása a vállalati és lakossági hitelezési tevékenységek, a belső vezetői, valamint a kockázatellenőrzési, megfelelési (compliance) és belső ellenőrzési funkciók között.

A kockázatkezelési terület szervezeti felépítését az alábbi ábra szemlélteti:

Kockázatkezelési rendszer

A Bank annak biztosítása érdekében, hogy a kockázatkezelési rendszer az intézmény profiljával és stratégiájával összhangban álljon, egy átfogó Integrált Kockázatértékelési (a továbbiakban: ERM) keretrendszert implementált, amely a kockázatkezelési szabályzatokban került rögzítésre. Ennek a keretrendszernek a fő komponensei a következők:

- a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS);
- a Kockázati Értékelés (RMA);
- a Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC);
- valamint az ezeket összefogó Kockázati Stratégia.

A fent említett Integrált Kockázatértékelési keretrendszer elemein túl a Bank kockázatkezelési területe az alábbi funkciókat is ellátja:

- Kockázattervezés és előrejelzés;
- Stressz tesztek;
- Helyreállítási terv készítése;
- Kockázati jelentéskészítési rendszerek.

A Bank alapvető célja, hogy a stratégiai céljait prudens és kockázattudatos módon valósítsa meg. A Bank kockázatkezeléssel kapcsolatos alapelveit a Kockázati Stratégiájában fekteti le. Az Erste Hungary proaktív kockázatkezelési és kontroll rendszere illeszkedik az üzleti és kockázati profiljához. A rendszer alapja a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS), amely összhangban van a kockázatok és trendek korai felismerésére és menedzselésére fókuszáló Kockázati Stratégiával. Ezen túl a hatékony és eredményes kockázatkezelési célok elérése érdekében a Bank kockázatkezelési és kontroll rendszerét a külső – és különösen a felügyeleti – elvárásoknak való megfelelés alapján alakította ki. Az Erste Hungary kockázati stratégiáját és kockázatvállalási hajlandóságát az éves tervezési folyamaton keresztül állítja be. Ez a folyamat biztosítja a kockázatok, a limitrendszer, a tőke, a likviditási, valamint a teljesítménybeli célok megfelelő összehangolását.

A Bank mindig is kiemelt hangsúlyt fektetett a megbízható kockázati kultúrára. Ennek keretében minden munkavállalótól elvárt a proaktív viselkedés és az erős kockázatkezelési kultúrához való hozzájárulás. Az egyéni viselkedés és döntéshozatal tekintetében a személyi integritás és magas szintű szakmai színvonal elengedhetetlen.

Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS)

A Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) kifejezi azt a maximális kockázati szintet, amelyet a Bank hajlandó vállalni üzleti céljai elérése érdekében, és a kockázati limitrendszer implementálásához is kiindulási pontként szolgál. A kockázati étvágy így alapvető része a tervezési folyamatnak, iránymutatást ad a fő kockázati mutatók tőrésatairai és a kockázatkezelés fő elveinek tekintetében. Megszabja a limitek és célok felállításának határait, és kulcsfontosságú inputként szolgál az éves stratégiai tervezési folyamathoz, egységes eszként kezeli a tőke, likviditás és a kockázat - megtérülés dimenzióit.

2021 első negyedében az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság jóváhagyta, illetve az Ügyvezetőség tudomásul vette az EBH RAS 2021-ban foglaltakat. 2021 második felében az EBH RAS és a Kockázati Stratégia időközi felülvizsgálata megtörtént az illetékes vezetői testület jóváhagyásával.

Kockázati Értékelés (RMA)

A Kockázati Értékelés (RMA) a kockázatok azonosítását és a kockázatok materialitásának meghatározásához szükséges módszertant és vizsgálatot tartalmazza. A kockázati értékelés fő célja a materiális kockázatok azonosítása és értékelése, következésképpen pedig az Erste Hungary kockázati profiljának elemzése. A fő eredmények alapját képezik a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) limitrendszerének, figyelembe vételre kerülnek a kockázatkezelési keretrendszer elemeinek tervezésekor, valamint az átfogó stresszteszt során a forgatókönyvek kiválasztásánál.

Kockázati Stratégia

Az Erste Hungary Kockázati Stratégiája az ERM keretrendszerének szerves részét képezi. A Kockázati Stratégia meghatározza a kockázatkezelés általános elveit, illetve a kockázatkezelési keret kulcsfontosságú elemeit, így biztosítva a kockázati stratégia megfelelő és következetes végrehajtását. A Stratégiában együttesen jelennek meg a prudens kockázatvállalásra, illetve kockázati kultúrára vonatkozó alapelvek, a Kockázati Értékelés (RMA) és a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) eredményei, valamint a stratégiai célok eléréséhez szükséges kezdeményezések az egyes kockázattípusok, illetve fő üzletágak szintjén.

Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC)

A Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC) keretén belül rendszeresen megtörténik minden lényeges kockázat számszerűsítése, összesítése és összehasonlítása a rendelkezésre álló tőkével, illetve a kockázatvállalási hajlandóságban felállított limitekkel. A kalkuláció eredménye és értékelése a vezetőség számára készített rendszeres riportok részét képezi, támogatva a felsővezetést a döntéshozatali folyamataik során, a prudens kockázatvállalás és a kockázati limiteknek történő megfelelés érdekében. Az értékelés által generált megállapításokat a kockázatkezelési gyakorlatok javítására és a Bankon belüli kockázatok további mérséklésére használja a Bank.

A Kockázatviselési Képesség Számítása (RCC) leírja a 2. pillér szerinti tőkeegyelelés számításának módszertanát. Az 1. pillér szabályozói nézetével szemben az RCC az 1+ pillér megközelítésének gazdasági szemléletén alapszik, feltételezve az Erste Bank működésének folytonosságát, ahogy azt az MNB ICAAP útmutatója is elvárja, és meghatározza, hogy az Erste Bank Hungary rendelkezik-e elegendő tőkével az összes releváns kockázattal szemben. Ezzel az 1+ pilléres megközelítéssel az Erste Bank Hungary növeli a hatékonyságot és biztosítja az összehasonlíthatóságot az 1. pillér szerinti számításokkal. Az RMA eredményei alapján a tőkeszükséglet kiszámításra kerül a materiális kockázattípusok esetében, az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság jóváhagyásával. A gazdasági tőkeszükségletet ezután összehasonlításra kerül a belsőleg rendelkezésre álló tőkével (fedezeti potenciál), hogy a Bank a 2. pilléres kockázatai fedezve legyenek. Mind a gazdasági tőke, mind a fedezeti potenciál az Erste Bank Hungary, mint anyavállalat CRR szerinti konszolidációs körére vonatkozóan az IFRS számveteli standardok alapján kerül kiszámításra.

Az 1. pillér kockázattípusai (hitel-, piaci és működési kockázatok) mellett a gazdasági tőkében kifejezetten figyelembevételre kerül a banki könyvi kamatkockázat, valamint további hitelkockázati típusok, például a koncentrációs kockázat, a kiemelten kezelt kockázatos portfólió, valamint az üzleti kockázat egy éves időtávon és 99,92% -os megbízhatósági szint mellett. A gazdasági tőke kiszámításához az Erste Bank Hungary lehetőség szerint kockázatterzékenyebb, fejlettebb módszereket alkalmaz, amelyek a Bank egyedi kockázati profiljához, illetve egyedi kockázati kitétségeinek sajátosságaihoz igazodnak. A kockázatok közötti diverzifikációs hatások nem kerülnek figyelembevételre, ami a Bank körülmekintő megközelítését tükrözi, hogy elegendő belső tőkét tartson fenn azokban az időkbekben, amikor a kockázatok közötti összefüggések jelentősen megváltozhatnak (például stressz idején). A gazdasági tőkekövetelmények legnagyobb részét a hitelkockázat adja, amely 2021 végén a teljes gazdasági tőkeszükséglet 66,3% -át teszi ki.

A 2. pillér kockázatainak / nem várt veszteségeinek fedezéséhez szükséges belső tőke vagy fedezeti potenciál kiszámítása az 1. pillér megközelítésén alapszik. Ugyanis a CRR és a CRR II (az 575/2013/ EU rendelet és az 575/2013/ EU rendelet módosításáról szóló 876/2019/

EU rendelet) szabályozói szavatolótőkéjét a belső tőkekomponensekkel korrigálják, amelyek tükrözik a gazdasági szemléletet (pl. az éves nyereség (ha ez még nem került figyelembevételre az 1. pillér tőkéjében), a 2. pillér IRB várható veszteség többlete / hiánya, stb.).

A fedezeti potenciálnak elegendőnek kell lennie a 2. pillérből származó kockázatok / nem várt veszteségek elnyeléséhez, amelyek a Bank működéséből erednek (normál és stressz), amint azt az EBH kockázati étvágya tükrözi az EBH gazdasági tőke megfelelésére és stresszelt tőke megfelelésére vonatkozó limitek meghatározása révén. 2021 végén a gazdasági tőkeszükséglet a rendelkezésre álló fedezeti potenciál 54,9%-a volt.

Az Ügyvezetőséget, a Kockázatkezelési Bizottságot, az Igazgatóságot és a Felügyelő Bizottságot negyedévente tájékoztatják az ICAAP tőke megfelelés eredményeiről az EBH ICAAP jelentésén keresztül. Az ICAAP jelentés tartalmazza a kockázati profil alakulását, a rendelkezésre álló tőkét (fedezeti potenciál), a stresszhelyzetekben bekövetkező potenciális veszteségek figyelembevételét, a kockázati korlátok kihasználtságának mértékét és a tőke megfelelés általános állapotát, továbbá felvázolja a kockázati profil alakulását a kockázati étvágy mellett.

Kockázati Jelentéskészítési rendszerek

A kockázatkezelési és a riportolásért felelős szakmai egységek együttműködése, és a vezetői jelentéskészítő rendszerek által biztosított információ gondoskodik arról, hogy a Vezetőség átfogó képet kapjon a Bank kockázati pozíciójáról.

A Bank rendszeresen készít jelentéseket kockázati pozíciójával összefüggésben a kockázati kitettségről, az első és második pilléres tőke helyzetének aktuális és jövőbeli alakulásáról, a felügyeleti és belső átfogó stressz tesztek eredményeiről, a likviditási és piaci kockázati profilról, illetve a kockázati koncentrációkról, melyeket a döntéshozó testületek és bizottságok megvitatnak és jóváhagynak (az Igazgatóság, az Ügyvezetőség, a Felügyelő Bizottság, a Kockázatkezelési Bizottság és az egyéb kockázati bizottságok).

Kockázati tervezés és előrejelzés

A Bankon belül a kockázatkezelés felelőssége magában foglalja a megbízható kockázattervezési és előrejelzési folyamatokat, egyaránt figyelembe véve a portfólió és a gazdasági környezet változásait. A kockázatkezelés által megállapított előrejelzések a Bank kapcsolódó területeivel - különösen a Kontrolling, a Pénzügy és Számviteli és Eszköz-Forrás Menedzsment területekkel, illetve a Stratégiai / Vállalati / Lakossági Kockázatkezeléssel - való szoros együttműködés eredményei, amelynek során értékelésre kerül:

- a várható portfólióminőség és értékvesztés szintek
- a kockázattal súlyozott eszközökkel való gazdálkodás és a tőke megfelelés biztosítása
- a szervezeti egységek, üzletágak és szegmensek felé történő tőkeallokáció
- a likviditási és kamatkockázati profil előrejelzése

Az ICAAP-ból és az ellenőrzési folyamatokból származó megállapítások felhasználásra kerülnek a tőkeallokáció során, ahol a Bank figyelembe veszi a kockázat - megtérülés szempontjait is.

Helyreállítási tervek

A Hpt. 114.§ értelmében az Erste Hungary-nek helyreállítási tervet kell készítenie a lehetséges válsághelyzetekre. A Bank 2021-ben egy felülvizsgált Helyreállítási tervet nyújtott be a Felügyelethez.

A Helyreállítási terv lehetőségeket vázol fel a tőkeerő és pénzügyi életképesség helyreállításának arra az esetére, ha az Erste Hungary súlyos gazdasági stressz alá kerülne. A terv potenciális lehetőségeket határoz meg a Bank tőke,- és likviditási forrásainak helyreállítására, melyek célja az egyéni és piaci stresszt tartalmazó forgatókönyvbeli helyzet kezelése. A tervben leírt helyreállítási irányítás biztosítja a helyreállítási helyzetek időben történő azonosítását és megfelelő kezelését. Ezenkívül az EBH Helyreállítási Terv értékelése és a közelmúltban tárgyalt, a teljes helyreállítási kapacitás értékelése része a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési folyamatnak (SREP). Fontos annak bemutatása, hogy súlyos stressz esetén, amely közel áll a fizetéseképtelenséget okozó vagy valószínűleg fizetéseképtelenséget okozó helyzethez, elegendő helyreállítási kapacitás álljon rendelkezésre.

Az Erste Bank Hungary együttműködik a szanálási hatóságokkal a helyi és uniós szabályozáson alapuló szanálási tervek kidolgozásában. A Szanálási Kollégium keretében hozott közös döntés alapján az Erste Group 2020 áprilisában értesítést kapott a preferált országok közötti „többablakos” (MPE) szanálási stratégia alkalmazásáról, ugyanakkor egy országon belül az „egyablakos” (SPE) szanálási stratégia alkalmazandó. Ennek eredményeként a magyar Erste Csoportra is a „többablakos” (MPE) stratégia érvényesíthető az Erste Groupon belül.

A bankok helyreállítási és szanalási irányelve (BRRD) bevezette a szavatoló tőkére és leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelményt (MREL), amelyet - az Erste esetében az MPE szanalási stratégia miatt - a szanalási csoport szintjén kerül meghatározásra. Az MREL követelmény a közös döntés alapján a bejelentés napjától kötelező MREL többlet esetén, MREL hiány esetén azonban a követelmény kötelezővé válik a 2 és 4 év között meghatározandó átmeneti időszak végéig, de legkésőbb 2023 végéig. Az MREL követelményt a szavatoló tőke és leírható vagy átalakítható kötelezettségek összegeként fejezik ki, a teljes kötelezettség és szavatolótőke (TLOF) százalékában kifejezve.

2019 júniusában jelent meg az új bankreform-csomag, amely tartalmazza a bankok helyreállításáról és szanalásáról szóló irányelv módosítását is (BRRD2). A nemzeti jogszabályokba való átültetés 2020 novemberében került végrehajtásra. A legfontosabb változások magukban foglalják az MREL követelmény meghatározását a kockázattal súlyozott eszközérték (RWA) és a tőkeáttételi mutató kitétsége (LRE) tekintetében a TLOF helyett, az átmeneti megállapodásokat (kötelező közbenső MREL cél 2022.01.01-től) és a végső MREL-cél teljesítésének közös határideje 2024.01.01.), valamint szigorúbb alkalmassági kritériumokat. Ennélfogva az MREL célértékei további változásoknak lesz kitéve. Az MREL követelmény lehetséges változásai az Erste Bank Hungary finanszírozási tervében tükröződnek az MREL és az alárendeltségi célok betartásának biztosítása érdekében.

Stressz Tesztek

A Bank a kockázatkezelési keretrendszer részeként évente - a szabályozói stressz-tesztelésen túl - végez saját hatásbecsléseket is, amely a Bank konszolidált portfólióján az egyes kockázattípusok mentén felméri ellenálló képességét a különböző stressz helyzetekben. Az alkalmazott scenáriók a lehetséges makrogazdasági/üzleti sokkokat foglalják magukba, a megfelelő döntési fórum résztvevőinek elfogadása után. A stressz-tesztelés továbbá kiegészítésre kerül adott célspecifikus érzékenység-vizsgálatokkal, a Bank által készített eszközök segítségével. Az elemzés által feltárt eredmények szerves részei a Bank kockázati stratégiájának, és a Bank kockázati étvágának egyik kiindulópontjai.

A bank különös figyelmet fordít a problémás portfólió újratermelődésének megakadályozására és a korábban keletkezett nemteljesítő portfólió leépítésére.

32) Szavatoló tőke és a magyarországi tőkekövetelményeknek való megfelelés

Az Erste Hungary tőkegazdálkodási politikájának elsődleges célja, hogy biztosítsa, hogy az Erste Bank Hungary megfeleljen a külső tőkekövetelményeknek, és erős hitelminősítésekkel és stabil tőkeemutatókkal rendelkezzen üzletmenetének támogatása és a részvényesi érték maximalizálása érdekében.

Az Erste Hungary a gazdasági körülmények változásának és tevékenységei kockázati jellegének megfelelően kezeli és módosítja tőkeszerkezetét. A tőkeszerkezet fenntartása vagy módosítása érdekében az Erste Hungary módosíthatja a részvényesi osztalék- és egyéb kifizetéseket. Az előző években érvényes célok, irányelvek és folyamatok nem változtak.

A számítás a magyar jogszabályi előírásoknak megfelelően készül, mely megfelel az uniós előírásoknak és konszolidált IFRS alapon készülnek.

Az Erste Bank 2021 és 2020 során teljes mértékben megfelelt a vele szemben támasztott minden külső tőkekövetelménynek.

millió forintban	2020	2021
Tier 1 tőke levonások előtt	423 863	454 054
Levonandó tételek a Tier 1 tőkéből (-)	36 720	23 975
Tier 1 tőke levonások után	387 143	430 079
Tier 2 tőke	64 228	70 590
Szavatoló tőke	451 371	500 669
Kockázat alapján súlyozott eszközök (hitelezési kockázat alapján)	1 464 566	1 582 272
Hitelkockázat tőkekövetelménye	117 165	126 582
ebből IRB módszer alapján	106 722	116 865
ebből standard módszer alapján	10 443	9 717
Piaci kockázat tőkekövetelménye	2 562	530
ebből egyszerű módszer alapján kalkulált	2 562	530
ebből hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	2290	474
ebből tőkeinstrumentumok	273	56
Egyéb tőkekövetelmény a hitelezési értékelési különbözetre vonatkozóan	611	934
Működési kockázat tőkekövetelménye	43 745	45 271
Tőkekövetelmény alapja	2 051 041	2 166 451
Tőkekövetelmény összesen	164 083	173 316

33) Hitelezési kockázat

A hitelezési kockázat a bankoknak alapvető kockázata, amely azt jelenti, hogy a hiteladósok nem tudják visszafizetni a hitelt és a kamatokat lejáratkor, illetve egyáltalán nem fizetnek. A hitelezés az Erste Hungary az egyik fő tevékenysége.

A lakossági, vállalati, ingatlan projekthitel portfóliókhoz tartozó hitelezési kockázatok kezelésekor a Bank gondoskodik a szabályozói előírásoknak megfelelő kockázatkezelési gyakorlatokról, valamint arról, hogy az ügyfeleket kezelhető, pénzügyi kapacitásuknak megfelelő hitel lehetőségekkel lássa el. A speciális kockázatkezelési szabályzatok és eljárásrendek általánosságban az alábbiak:

- lakossági ügyfelekre vonatkozó kockázatkezelési sztxenderdek és lakossági kockázatvállalási szabályzatok;
- kis-, és középvállalatokra nagyvállalatokra vonatkozóan a vállalati kockázatvállalási és döntési hatásköri szabályzat és vállalati kockázatvállalási folyamat eljárásrendje;
- az önkormányzatokra az önkormányzati kockázati politika; és
- ingatlan- és projektügyletekre vonatkozóan pedig az Ingatlanprojekt Kockázatvállalási Szabályzat.

Kvantitatív portfólió-limitek és kvalitatív kockázati alapelvek kerülnek meghatározásra annak biztosítása érdekében, hogy a kockázati profil összhangban maradjon a kockázatkezelési stratégiával. A Bank kockázatkezelése gondoskodik arról is, hogy minden új termék vagy hitelezési kritérium-változás összhangban álljon a csoportszintű hitelezési keretrendszer követelményeivel. Ezt a meglévő kockázatkezelési infrastruktúra támasztja alá. Az Erste Hungary arról is gondoskodik, hogy megfelelően figyelembe vegye a helyi (piaci, verseny-, gazdasági, politikai és jogszabályi / szabályozói) környezetet. A főbb fejlemények vezetői összefoglalóját legalább negyedévente a Menedzsment és a kulcsfontosságú döntéshozók rendelkezésére bocsátják.

Felépítés és szervezet

Mivel a hitelezés a Bank profiljának központi eleme, a Bank rendszeresen azonosítja, értékeli, kezeli és monitorozza a hitelezési kockázatot, amelyet a következő kockázatkezelési egységek végeznek el:

- Stratégiai Kockázatkezelés;
- Lakossági Kockázatkezelés és Workout;
- Vállalati Kockázatkezelés;
- Kockázati Modellezés és Módszertan

A belső szabályzatok az eljárásokra vonatkozó szabályok kialakításával határozzák meg a teljes lakossági hitelezési ciklust, amely lefedi a hiteljegyzést, a portfóliókezelést, valamint a korai és a késői behajtást. A csoportszintű lakossági hitelezési és elemzési keretrendszer jelenti a Bank lakossági hitelezési gyakorlatainak alapját, valamint segít időben azonosítani a kockázati profil esetleges romlását.

Új termékek vagy altermékek esetében a megfelelő kockázatkezelési szabályok biztosítása érdekében a Lakossági Kockázatkezelés és Workout szintén elkészít egy javaslatot a hitelezés minimumkritériumairól, az ügyfélminősítés során minimálisan elérendő pontszámról, az adósságteher százalékban kifejezett kritériumairól, a dokumentációs előírásokról, az ellenőrzés lépéseiről és egyéb, kockázattal kapcsolatos paraméterekről ahhoz, hogy az adott termék vagy altermék jóváhagyása megtörténjen, és megfelelő legyen a bevezetése.

A Vállalati Kockázatkezelés értékeli a kis, közép és nagyvállalati, projekt- és ingatlanfinanszírozási illetve önkormányzati ügyfelekhez kapcsolódó hitelkockázatokat, hiteldöntési javaslatokat tesz, valamint ellenőrzi a hiteljavaslatokat kockázatkezelés és a szabályoknak való megfelelés szempontjából.

A portfólióra vonatkozó kockázati elemzéseket az operatív kockázatkezelési területek működtetik és kezelik a 'vezetői információs rendszeren' (MIS) keresztül, ami a lakossági kockázatkezelési döntéseket különféle rendszeres és eseti elemzésekkel támogatja, és analitikai háttérként szolgál. Gondoskodik a prudens hitelezésről, miközben előmozdítja 'MIS-en keresztüli irányítás' szemléletét, és a lakossági hitelportfóliók proaktív, analitikára épülő kezelését az egész Bank szintjén.

A Stratégiai Kockázatkezelés felel a kockázati stratégiáért és az ehhez kapcsolódó keretrendszerekért.

A Kockázati Modellezés és Módszertan felel a minősítési rendszer fejlesztéséért a modell paraméterek (Basel és IFRS9) becsüléséért, validációjáért, monitoringjáért, egyedi elemzéséért és az ehhez kapcsolódó adatok gyűjtéséért. A módszertanok megfelelnek az aktuális stratégiai célkitűzéseknek.

A hitelkockázat-kezelés és –ellenőrzés

Hitelnyújtás előtt a Bank megállapítja az ügyfél hitelképességét, és a kockázattal korrigált térülés alapján elemzi. Hitel nyújtására csak akkor kerülhet sor, ha a hitelfelvevő törlesztési képessége elegendő a rendszeres törlesztések teljesítéséhez. A kockázattal kiigazított árazás gondoskodik arról, hogy kiegyensúlyozott legyen a viszony a kockázat és a megtérülés között.

A rendszeres hitelkockázati jelentések az Ügyvezetőség és a Kockázatkezelési Bizottság számára tartalmaznak információt a hitelezési kitétségek alakulásáról az egyes főbb szegmensekben, a portfólió minőségéről minősítési kategóriák szerint, valamint részletes kockázati információt adnak az olyan ügyfelekről, akiknél fennáll a nemteljesítés kockázata, vagy a nemteljesítés már be is következett. A rendszeres hitelkockázati jelentések szolgálnak alapul az üzleti területek hitelezési és a kockázatkezelési területek stratégiájához.

A Lakossági Kockázatkezelés és Workout gondoskodik a lakossági kockázatkezelési szabályok változásával kapcsolatos adatok gyűjtéséről. A kockázatkezelési szabályok változását rendszeresen jelenti a Csoportszintű (Erste Group AG) Lakossági Kockázatkezelés (GRRM) felé, hogy aktualizált portfólió-monitoring technikákra építhessen (vintage-elemzés, nemfizetési trendek, szegmenselemzések stb.), valamint kimutathassa az egyes portfóliók alakulása mögött meghúzódó főbb tényezőket. A jelentés lefedi az újonnan nyújtott hitelezés alakulását és a fő mozgásokat is.

A kockázat mérséklésére vonatkozó szabályok

A Bank a követelések megtérülésének biztonsága érdekében, biztosíték mellett vállal kockázatot. A Bank a kockázatvállalási döntés előtt meggyőződik a fedezetek, biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről, valamint a kockázatvállalás időtartama alatt folyamatosan monitorozza ezeket.

A kamatláb fedezését a szükséges mértékig biztosítja.

A hitelkockázat belső minősítésén alapuló módszerének alkalmazása a hitelkockázatra

A szabályzó hatóságok által jóváhagyott megközelítések és keretek

Az Erste Csoport felügyeleti hatósága, az osztrák FMA (Pénzügyi Felügyeleti Hatóság) határozatlan időre felhatalmazta a Csoportot, és ezen keresztül az Erste Hungary-t, hogy az IRB módszer alkalmazásával, 2008. április 1-től kockázattal súlyozott kitétségi összegekkel számoljon hitelezési kockázatra. (IRB hivatalos értesítés: 2008. március 28.; Az IRB hivatalos értesítés egyes banki szervezetek számára és konszolidált szinten külföldi intézmények számára) A Bank hitelkockázati modelljeit évente validálja a vonatkozó szabályozásoknak megfelelően.

A következő szegmensek tartoznak az fejlett IRB módszer alá:

- Lakosság

A következő szegmensek tartoznak az alapszintű IRB alapmódszer alá:

- Vállalatok
- Intézmények
- Központi kormányzat és központi bank
- Vállalati / Speciális hitelezés (Ingatlanfinanszírozás)

Minősítési rendszerek és a külső hitelminősítők (ECAI-k) alkalmazása

A minősítési rendszerek magukban foglalnak minden olyan modellt, folyamatot, ellenőrzést, adatgyűjtést és adatfeldolgozást, amely a hitelezési kockázatok felmérését, a kitétségek minősítési kategóriákba sorolását, valamint a nemteljesítési valószínűségek számszerűsítését szolgálják, bizonyos kitétség-típusokra.

Az Erste Hungary által használt minősítési rendszerek eleget tesznek az IRB módszer alkalmazásához szükséges követelményeknek.

A szuverén ügyfelekre külső minősítők értékelésének felhasználásával történik (Moody's besorolás alkalmazásával), saját modell alapján.

Minősítési modellek és módszerek

A belső minősítési modellek és a kockázati paraméterek becsült értékei kulcsszerepet töltenek be a hitelezési kockázatok kezelésében, a döntéshozatali folyamatokban és a hitelezési műveletekben. Továbbá, a tőkekövetelmény felmérési folyamatához ezekből származnak a fő meghatározó elemek.

Az Erste Hungary empirikus - statisztikai és szakértői alapú modell típusokat alkalmaz. Az időszakos validálás biztosítja a minősítési modellek és kockázati paraméterek minőségét.

Az ügyfélminősítés célja az ügyfelekkel kapcsolatos kockázatok lehető legjobb megbecslése, vagyis a nemteljesítés egy éven belüli valószínűségének megállapítása (nemteljesítés valószínűsége 'PD').

A kockázat felmérése elsősorban az ügyfélminősítésen alapszik, azonban az egyedi hitelkockázatokkal kapcsolatos döntések nem kizárólag az ügyfélminősítésen alapszanak, hanem a kockázati tényezők érték figyelembe vétele mellett születnek meg. Ezen a keretrendszeren belül az ügyfél és az ügyfélkockázatokon túl az ügyletben részt vevő minden potenciális harmadik fél és egyes esetekben a fedezet szintén felülvizsgálat tárgyát képezi.

Az alkalmazandó minősítési módszert az ügyfél besorolásától függően kell meghatározni:

- Lakosság
- Vállalatok
- Bankok
- Szuverén

Minden ügyfélhez egy bizonyos minősítési módszert rendel a Bank az alábbiak szerint:

Kitettségi osztályok	STATISZTIKAI MODEL	SZAKERTŐI MODEL
Lakosság, kiskereskedelem	✓	
Vállalatok	✓	✓
KKV	✓	
Speciális hitelezés (IPRE)		✓
Bankok		✓
Egyéb pénzügyi intézmények		✓
Központi kormányzat és központi bank		✓
Ország		✓
Állam		✓
Részesedések	✓	✓

A minősítési módszerek a bankok és a szuverének minősítése esetében az Erste Group AG szinten központosítva kerülnek meghatározásra, regionális módosítások nélkül és a Group társaságainak rendelkezésére bocsátja.

A többi minősítési módszer (magánszemélyek minősítése, KKV-k minősítése, vállalatok minősítése és speciális hitelezés minősítése) egyéges modellezési iránymutatásokat követnek. Az Erste Hungary-nél a modellstruktúrák az adott portfólióknak megfelelő regionális adaptációkkal rendelkeznek.

A minősítési rendszerek megbízhatóságának ellenőrzését szolgáló eljárások

A minősítési rendszereket legalább évente egyszer felül kell vizsgálniuk az Erste Group AG validációs központjának, a felülvizsgálat csoport szintű előírásoknak megfelelően.

Lakossági portfóliók esetén egyaránt ellenőrzik az alkalmazási és a magatartási scorecardokat. Visszamérés során a Bank megvizsgálja, többek között a minősítés eloszlását, kalibrálását és diszkriminatív erejét.

Amennyiben a felülvizsgálat alapján szükséges, a modelleket kiigazításra vagy újrafeljesztésre kerül. A vállalati hitelezés során használt minősítések felülvizsgálata hasonló, mint a lakossági minősítések felülvizsgálata.

A belső minősítési rendszer szerkezete

Az ügyféltípustól és a terméktől függően, a Bank olyan rendszereket használ, amelyek ügyfél- és termékadatokat használnak fel a minősítés megállapításához. Ahol ez nem elérhető, a minősítést egy külön szabályzatban foglalt eljárás alapján állapítják meg.

A Bank által alkalmazott minősítési rendszereket az Erste Group AG leányvállalataira érvényes standardok alapján és a magyar szabályozásokkal összhangban alakították ki. A Bank minősítési rendszerét az Erste Group AG Validációs egysége validálja éves gyakorisággal.

A Bank vezetése rendszeresen kap tájékoztatást a validálás eredményéről. Amennyiben a validációs folyamat hiányosságokat tár fel a Bank minősítési rendszerére és a kapcsolódó folyamatokra vonatkozóan, a Banknak kockázatmérséklési intézkedéseket kell meghatároznia és végrehajtania a kockázatkezeléshez kapcsolódó területein.

A külső hitelminősítő ügynökségek által adott minősítéseket az egyes ügynökségek esetében összerendelik a belső minősítési rendszerből származó minősítésekkel.

A CRR 4 (98) cikke értelmében a külső hitelminősítő intézmény (ECAI) olyan hitelminősítő ügynökséget jelent, amely a hitelminősítő intézetekről szóló 1060/2009/EK Rendelet szerint bejegyzett vagy tanúsított.

A Bank által használt külső hitelminősítők és hitelminőségi kategóriák az alábbiak:

Moody's	OECD Országkockázati Minősítések	Hitel minőségi kategóriák
Aaa - Aa3	0 - 1	1
A1 - A3	2	2
Baa1 - Baa3	3	3
Ba1 - Ba3	4 - 5	4
B1 - B3	6	5
Caa1 és alatta	7	6

CRR 444. cikk d) pontja - Külső minősítések hozzárendelése hitelminőségi lépésekhez

A minősítési folyamat leírása

A Bank, különböző minősítési rendszereket használ, a központi kormányzatok és jegybankok, hitelintézetek, önkormányzatok, lízingcégek, biztosító társaságok, gazdálkodó szervezetek, projektársaságok, lakossági ügyfelek és egyéb szervezetek esetén.

Minden ügyfél minősítésekor a Bank objektív és számszerűsíthető, valamint szubjektív és nem számszerűsíthető szempontokat alkalmaz. A portfólió felülvizsgálatára támaszkodva, a minősítési eljárásból származó információt folyamatosan korábbi adatokkal mérjük össze.

A Bank az IRB minősítési rendszereit és minősítési módszereit a szabályozói előírásoknak megfelelően évente visszaméri és validálja.

Központi kormányzatok és jegybankok minősítése

A központi kormányzatok és jegybankok (vagy nemzeti bankok) az Erste Holding szintjén kerülnek minősítésre rendszeresen felülvizsgált speciális minősítési rendszer használatával. A minősítés különösen a külföldi devizában való eladósodottság rövid-, közép- és hosszú távú kockázatára koncentrál. Az országgkockázatot egyenlőnek tekinti a központi kormányzat által hordozott kockázattal, beleértve magát a kormányt, a jegybankot (MNB) és azokat az intézményeket, amelyeket a kormány egyetemleges kezessége támogat. A Bank a minősítést negyedévenként aktualizálja a gyorsan változó környezet torzító hatásainak mérséklése érdekében. A kockázati modell kétféle országot különböztet meg: iparosodott és fejlődő (feltörekvő) piacokat.

Hitelintézetek és befektetési vállalkozások minősítése

A hitelintézetek és befektetési vállalkozások minősítéséhez az Erste Holding saját, dedikáltan kifejlesztett modelljét használja.

Ez a minősítési rendszer egy szakértői modell, amely a kvantitatív, kvalitatív és országgkockázati kritériumokra is épül annak érdekében, hogy a transzfer kockázat lefedésre kerüljön.

Vállalkozások minősítése

Gazdálkodó szervezetek minősítésekor a Banknak vizsgálnia kell a tőkeellátottságot, a tőkeszerkezetet, a likviditást, a jövedelmezőséget és az adósságszolgálatot. Az előzőeken túlmenően, az alkalmazott mérlegelemző rendszer más mutatókat is kiszámít az értékeléshez. A múltira vonatkozó adatokon kívül, a Bank a minősítés során figyelembe veszi még a jövőre vonatkozó várakozásokat is. Kötelezően felülvizsgált szubjektív szempontok: tulajdonosi szerkezet, a vezetés szakmai imázsa, a piaci helyzet és várható alakulása, a megrendelések összeállítása, szektorinformációk, jövőbeli kilátások értékelése és a tervezés minősége.

A Bank egy 13+R szintű hitelfelvevő-minősítési rendszert használ vállalkozásokhoz: 1 – Lényegében kockázatmentes; 2 – Minimális kockázatú; 3 – Alacsony kockázatú; 4a, 4b, 4c – Átlag alatti kockázatú; 5a, 5b, 5c – Átlagos kockázatú; 6a – 6b Átlagos szint feletti kockázatú; 7 – Kitettségi limit; 8 – Korai figyelmeztetés; R1-5 – Nemeteljesítő.

Lakossági ügyfelek minősítése

A Bank lakossági portfólióján belüli kitettségek minősítésének megállapítására a Bank termékspecifikus információt is figyelembe vesz. Ezeket, az ügyfélszintű információkon alapuló scorecarddal kiegészítve egy ügyfélszintű minősítési rendszerbe integrálja.

A lakossági portfólión belül a magánszemélyekre alkalmazott minősítési skála (amelyet a tőkeszámításnál is bemutatunk) 8+R fokozatból áll. A mikrovállalkozói ügyfeleket a vállalati ügyfelekhez hasonlóan 13+R fokozatból álló skálán minősítjük.

Részesedések

A Bank részesedéseit negyedévente minősíti. A részesedésekre vonatkozó minősítési kategóriák és céltartalékképzési ráták megállapítása a Bank nyilvántartásaiban szereplő könyv szerinti értékük és valós piaci értékük alapján történik. Részesedés minősítésekor figyelembe kell venni, hogy a társaság gazdasági tevékenysége milyen tendenciákat mutat az előző évekkel összehasonlítva, és milyen változások várhatóak rövid- és középtávon. A Bank nem vesz részt nyereségrészesedések megszerzésében.

A kibocsátóra és a kibocsátott értékpapírra vonatkozó hitelminősítés nem kereskedési könyvi tételekre való alkalmazása

Kibocsátók minősítése ugyanúgy történik, mint más ügyfelek esetében. A szuverén ügyfelekre külső minősítők értékelésének felhasználásával történik (Moody's besorolás alkalmazásával), saját modell alapján.

Más ügyfelek esetében belső minősítés történik.

Nemteljesítés valószínűsége (PD)

A PD az ügyfeleket jellemző nemteljesítési valószínűséget becsli meg.

A PD becslések kvantitatív validálásához az Erste Holding a leányvállalataira meghatározott standardokat alkalmazza. Magát a validációt az Erste Holding Validációs egysége évente hajtja végre, mint független szakértői csoport. A validációba beletartozik a minősítési kategóriákra becsült portfóliószintű PD és a hosszú távú PD visszamérése.

Ezen kívül a Bank összehasonlítja az empirikus portfóliószintű nemteljesítési rátákkal és a hosszú távú, minősítési kategóriákra épülő nemteljesítési rátákkal. A felügyeleti hatóság által jóváhagyott módszertan szerint, amennyiben a validáció elemzése alulbecslést észlel, újrabecslés szükséges.

Nemteljesítéskori veszteségráta (LGD)

Az LGD annak a veszteségnek a volumenbecslésére használatos, amelyet a Bank átlagosan elszenved, ha egy ügylet nemteljesítővé válik, figyelembe véve a követelések behajtásához kapcsolódó költségeket és a pénz időértékét is. A veszteség abszolút nagyságát az adott ügylet kapcsán fennálló követelések összértékére (= nemteljesítéskori kitétség vagy EAD) vetítik a nemteljesítési esemény bekövetkezése időpontjában. A Bank a saját becsült nemteljesítéskori veszteségrátáját (LGD) alkalmazza a lakossági szegmensben.

Az LGD-t az Erste Holding Validációs egysége évente validálja. Ebbe alapvetően beletartozik a csoportok felülvizsgálata, a workout folyamat változásainak áttekintése, az újonnan elérhető tényszerű információ összehasonlítása a korábbi becslésekkel, a becslések makro-kiigazításának áttekintése, és ezért kvantitatív és kvalitatív elemeket egyaránt tartalmaz. Ha a validáció visszamérése tényleges empirikus adatok alapján bizonyítékot szolgáltat arra, hogy a becsült LGD paraméterek nem elég konzervatívak, vezetői beavatkozás és újrabecslés szükséges. A bank megtérülési adatokat használ termékszinten az LGD becslésére, és ez a folyamat a belső adatbázisra épül.

Hitel-egyenértékesítési tényező (CCF)

A CCF azt mutatja meg, hogy a referenciaidőpontban még ki nem használt mérlegen kívüli kitétség mekkora hányadának lehívása várható az ügyféltől a nemteljesítés dátumáig. A tőkeszámítás során ezt az összeget még hozzá kell adni a mérlegen kívüli kitétség már lehívott részéhez, hogy megkapjuk a nemteljesítéskori kitétség becsült értékét (EAD).

A Bank becslést ad a hitelegyenértékesítési tényezőre (CCF) a lakossági szegmens rülirozó terméktípusai esetén (folyószámlahitelek és hitelkártyák).

A CCF-t az Erste Holding Validációs egysége évente validálja. Ebbe alapvetően beletartozik a csoportok felülvizsgálata, a vonatkozó banki folyamatok (pl. folyószámla-monitorozás) változásainak áttekintése, az újonnan elérhető tényszerű információ összehasonlítása a korábbi becslésekkel, annak áttekintése, hogy szükséges-e a becslések makro-kiigazítása, és ezért kvantitatív és kvalitatív elemeket egyaránt tartalmaz.

Ellenőrzési mechanizmus a minősítési rendszerhez

Minden kifejlesztett új IRB modellt használat előtt felül kell vizsgálnia a Független Csoportszintű Validációs osztálynak (Erste Group AG). A fejlesztési standardoknak való megfelelést és az eredmények minőségét a dokumentált validációs standardok alapján értékeli ki.

A validációs eljárásokat és módszereket az Erste Group Bank AG Közzétételi beszámolója részletesen tárgyalja: <https://www.erstegroup.com/en/investors/reports/regulatory-reports>.

A hitelezési kockázat kvantitatív közzététele

Az IRB módszer alá tartozó kitétségek tekintetében a Függelék tartalmazza a központi kormányzatok és jegybankok, intézmények, vállalatok, lakosság, és saját tőke lebontását PD osztályok, kitétség, fennálló hitelek, le nem hívott kötelezettségek, EAD és EAD-vel súlyozott átlagos RW-k. A lakossági kitétségi osztályhoz - amely az egyetlen olyan kitétségi osztály, amelyhez LGD becsléseket végzünk - egy további dimenzió az EAD-val súlyozott átlagos LGD.

Hitelkockázati besorolás

Erste Bank Hungary minden ügyfelet az alábbi kockázati kategóriák egyikébe besorolja:

Alacsony kockázat: Jellemzően olyan ügyfelek (lakossági vagy vállalati), akik régóta kapcsolatban állnak a Bankkal, vagy nagy, nemzetközileg ismert ügyfelek. Erős a pénzügyi helyzetük, annak a valószínűsége, hogy pénzügyi nehézségbe kerüljenek alacsony. Nem estek késedelembe az elmúlt egy évben, Új üzletet jellemzően ebben a kategóriában lévő ügyfelekkel köt a Bank.

Külön figyelendő: Olyan nem lakossági ügyfelek, akiknek a múltban késedelmes kitétségtük volt, vagy fennáll a veszélye, hogy pénzügyi nehézségeik lesznek középtávon, illetve olyan lakossági ügyfelek, akiknél felmerült fizetési probléma a múltban. Ezek az ügyfelek jellemzően a közelmúltban megfelelően teljesítettek.

Kockázatos: Az ügyfél nemteljesítési valószínűsége nagyobb. Fennáll az esélye, hogy rövidtávon pénzügyi nehézségeik lesznek. Fokozottan érintheti őket a gazdaság rövidtávú kedvezőtlen alakulása. Esetleges restrukturálás szükséges, vagy már folyamatban van. Ezeket az ügyfeleket külön terület kezeli a Bankon belül.

Nemteljesítő: Az ügyfél egy, vagy több feltételnek megfelel a CRR 178 paragrafusában foglaltaknak. Ez lehet annak valószínűsége, hogy nem fogja tudni visszafizetni a kitétségt, vagy, hogy materiális kitétséggel 90 napnál nagyobb késedelembe van, átstrukturálásban részesült, amely elengedéssel járt, veszteséget realizált a Bank rajta, vagy csődeljárás van folyamatban az ügyfélén. Az Erste Group ügyfél-szintű default definíciót alkalmaz minden ügyfélszegmensben.

A kockázati kategóriák a bedőlési valószínűségek külső minősítők adóbsorolásával konzisztens módon kerültek meghatározásra. Ezek a valószínűségek az egy éves default ráta historikus adatain alapulnak.

Hitelkockázati monitoring

A Bank kockázatkezelési területei rendszeresen vizsgálják a hitelportfóliót annak minőségét, és a szabályzatoknak történő megfelelést.

Minden hitelkockázati hitelkeret és tranzakció a meghatározott limiteknek megfelelően történik. A limiteket évente felülvizsgálja a Bank. A limitek napi monitorozása biztosított egy belső limitfigyelő rendszerrel.

Csoportszinten meghatározott és sztenderdizált early-warning monitoring működik a Bankban, hogy megfelelő időben észre lehessen venni és kezelni lehessen az esetleges nem kedvező elmozdulásokat. Az early-warning monitoring folyamatot a vállalati kockázatkezelés végzi a vállalati ügyfelekre. Amennyiben egy early-warning jel észlelésre kerül, az ügyfél teljes hitelkitétsége és az ügyfél minősítése is felülvizsgálatra kerül. Amennyiben szükséges, a megfelelő kockázatsökkentő lépéseket megteszi a Bank. A figyelőlistákkal kapcsolatban rendszeres felülvizsgálati megbeszéléseket tart a Bank, hogy figyelemmel kísérje a rossz hitelképességű ügyfeleket és megvitassa a szükséges megelőző intézkedéseket.

Kisvállalatok és lakossági ügyfelek esetében a monitoring és hitel-felülvizsgálat automatizált folyamattal történik. A lakossági kockázatkezelésen az early-warning jelek közé tartozik többek között egy új ügyfél minőségromlásának vizsgálata, a behajtás hatékonyságának csökkenése. Továbbá ha az early-warning jelei azonosításra kerülnek, a monitoring fennáll akkor is, ha az ügyfél teljesíti a szerződés szerinti kötelezettségeit.

Az Erste Bank nemteljesítő és problémás hitelportfóliójával kapcsolatos kedvezőtlen portfólió-változásokat folyamatosan ellenőrzi. További negatív fejlemények bekövetkezése esetén az ügyfeleket workout osztályon kezeli a Bank a lehetséges veszteségek minimalizálása céljából

Hitelkockázati kitétség

A hitelkockázati kitétség a pénzügyi mérleg következő elemeinek összességét jelenti:

- készpénz és készpénzegenlegek – látra szóló betétek más pénzintézeteknél és a jegybankban
- kereskedési célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
- nem kereskedelmi céllal, az eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott értékpapírok
- egyéb átfogó bevétellel szemben valós értékben nyilvántartott értékpapírok (FVTOCI)

- amortizált bekerülési értékű hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok, kivéve vevő-, és egyéb követelések
- pénzügyi lízing követelések
- vevő-, és egyéb követelések (ez a kategória minden korábban fel nem sorolt szerződéses követelést tartalmaz)
- pozitív valós értékű derivatívák
- mérlegen kívüli hitelkockázatok (elsősorban pénzügyi garanciák és le nem hívott és visszavonhatatlan hitelkötelezettségek).

A hitelkockázat megfeleltethető a bruttó könyv szerinti értéknek (vagy mérlegen kívüli tételek esetében a nominális értéknek), kivéve a következőket:

- kölcsönökkel és az előlegekkel kapcsolatos értékvesztés miatti veszteségek nyilvántartására szolgáló értékvesztési számlák
- céltartalékok a garanciákhoz
- bármilyen kapott fedezet (beleértve a kockázati transzfert a kezesek esetében)
- nettó elszámolások/hatások
- egyéb hitelminőség-javulás
- hitelkockázat romlását megelőző tranzakciók.

A hitelkockázati kitettség 2020. december 31. és 2021. december 31. között 3 859 539 millió forintról 4 619 451 millió forintra emelkedett. Ez 723 912 millió forint, azaz 19% növekedés.

Hitelkockázati kitettségek és pénzügyi eszközök közötti különbségek levezetése

2021

millió forintban	Hitelkockázati kitettségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Módosítás	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	15 854	14	-	15 840
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	74 220	-	-	74 220
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	272 102	-	-	272 102
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 206	-	-	1 206
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	-	-	-	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	270 896	-	-	270 896
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	144 523	63	- 5 056	139 467
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	144 523	63	- 5 056	139 467
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 597 297	67 171	-	3 530 126
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 241 945	847	-	1 241 098
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	688 903	199	-	688 704
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 606 200	60 862	-	1 545 338
Kereskedelmi hitelek és előlegek	20 217	334	-	19 883
Pénzügyi lízing követelések	40 032	4 929	-	35 103
Mérlegen kívüli tételek	515 455	5 827	-	509 628
Összesen	4 619 451	73 075	- 5 056	4 541 383

2020

millió forintban	Hitelkockázati kitettségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Módosítás	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	3 973	3	-	3 970
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	158 445	-	-	158 445
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	209 544	-	-	209 544
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 100	-	-	1 100
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	208 444	-	-	208 444
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	130 686	81	4 385	135 071
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	130 686	81	4 385	135 071
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2 933 725	62 389	-	2 871 336
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 020 584	1 609	-	1 018 975
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	308 937	108	-	308 829
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 545 342	52 969	-	1 492 373
Kereskedelmi hitelek és előlegek	12 379	160	-	12 219
Pénzügyi lízing követelések	46 483	7 543	-	38 940
Mérlegen kívüli tételek	459 166	6 173	-	452 993
Összesen	3 895 539	68 646	4 385	3 831 359

A hitelkitettségek értékvesztése magában foglalja az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (beleértve a lízing és vevőköveteléseket) értékvesztését, egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszközök értékvesztését és a mérlegen kívüli tételek értékvesztését. Az 'egyéb változás' az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós érték változását foglalja magában.

A hitelkockázati kitettség típusai:

A következő oldalakon a hitelkockázati volument az alábbi kategóriákba soroljuk:

- partnerintézmény szektora és pénzügyi instrumentumok;
- mérlegen kívüli kitettség termékek szerinti felosztása;
- iparág és IFRS9 besorolás;
- iparág és kockázati kategória
- régió és kockázati kategória
- régió és IFRS9 besorolás
- üzleti szegmens és kockázati besorolás
- üzleti szegmens és IFRS9 besorolás
- nemteljesítő hitelkitettség üzleti szegmens szerinti bontásban és hitel értékvesztés
- értékvesztés összetétele
- hitelkockázati kitettség, átstrukturált kitettség és értékvesztés
- átstrukturált hitelkitettség típusai
- átstrukturált kitettség hitelminőség szerinti bontásban
- üzleti szegmens és fedezet
- pénzügyi instrumentum és fedezet
- nem értékvesztett és nem késedelmes hitelkockázati kitettség, pénzügyi eszközönként és kockázati kategóriánként
- nem értékvesztett és nem késedelmes hitelkockázati kitettség, pénzügyi eszközönként fedezettség szerint.

Hitelkockázati kitettség partnerintézmény szektora és pénzügyi instrumentumok típusa szerint

millió fo- rintban	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok										
	Kész- pénz és pénzes- köz egyenér- tékek	Derivatí- vák és ke- reske- delmi célú pénzügyi instru- mentu- mok	Nem keres- kedelmi célú ered- ményel szemben valós érté- ken értékelt pénzügyi instrumen- tumok	Egyéb átfogó jövedelem- mel szemben értékelt pénz- ügyi instru- mentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelintéze- tekkel szem- beni hitelek és előlegek	Ügyfelek- nek nyúj- tott hitelek és előlegek	Vevőkö- vetelé- sek	Lízing- követelé- sek	Mérlegen kívüli tété- lek	Összesen
2021.12.31											
Magyar Nemzeti Bank	-	14 263	-	-	-	512 807	-	-	-	-	527 070
Állami szféra	-	7 661	54	135 418	844 452	-	30 200	979	-	2 520	1 021 284
Hitelintéze- tek	15 854	38 205	-	4 921	336 319	176 096	-	1 938	-	1 858	575 191
Egyéb pénzügyi vállalkozá- sok	-	7 422	1 206	-	-	-	78 167	3 408	19	78 443	168 665
Nem pénz- ügyi vállal- kozások	-	4 741	33	4 184	61 174	-	655 562	13 878	37 256	311 560	1 088 388
Lakosság	-	1 927	270 809	-	-	-	842 272	14	2 757	121 074	1 238 853
Összesen	15 854	74 219	272 102	144 523	1 241 945	688 903	1 606 201	20 217	40 032	515 455	4 619 451

millió forintban	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok										
	Kész-pénz és pénzeszköz egyenértékesek	Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben való értékelés pénzügyi instrumentumok	Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	Vevőkövetelések	Lízingkövetelések	Mérlegen kívüli tételek	Összesen
2020.12.31											
Magyar Nemzeti Bank	-	13 867	-	-	-	209 078	-	-	-	-	222 945
Állami szféra	-	41 983	63	119 419	797 575	-	23 213	494	-	1 184	983 931
Hitelintézetek	3 973	83 160	-	10 037	201 802	99 860	-	1	-	1 911	400 744
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-	11 722	1 100	-	-	-	53 134	1 424	20	65 038	132 438
Nem pénzügyi vállalkozások	-	7 686	110	1 230	21 207	-	683 683	10 460	43 162	268 126	1 035 664
Lakosság	-	27	208 271	-	-	-	785 312	-	3 301	122 906	1 119 817
Összesen	3 973	158 445	209 544	130 686	1 020 584	308 938	1 545 342	12 379	46 483	459 165	3 895 539

Mérlegen kívüli kitétség termékek szerinti felosztása

millió forintban	2020.12.31	2021.12.31
Pénzügyi garancia	1 901	1 868
Hitelkeretek	403 391	461 737
Egyéb mérlegen kívüli tételek	53 873	51 850
Összesen	459 165	515 455

Hitelkockázati kitétség iparág és IFRS9 besorolás szerint

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati kitétségek (AC és FVOCI)	Szokásos nem IFRS9 értékvesztés	Összesen
2021.12.31							
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	72 122	9 777	743	5	82 647	377	83 024
Bányászat	370	300	-	-	670	662	1 332
Gyártás	249 463	29 664	6 221	2 107	287 455	13 143	300 598
Villamosenergia és víz-ellátás	31 010	1 390	25	78	32 503	4 794	37 297
Építőipar	21 753	6 511	394	36	28 694	13 671	42 365
Ingatlanfejlesztés	2 893	346	38	-	3 277	281	3 558
Kereskedelem	120 786	15 645	1 998	366	138 795	4 488	143 283
Szállítás	34 405	5 374	7 530	1 853	49 162	780	49 942
Vendéglátás	950	17 128	4 692	12	22 782	110	22 892
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 278 711	557	666	-	1 279 934	67 140	1 347 074
Vagyonkezelés (holding)	115 657	75	330	-	116 062	3 890	119 952
Ingatlan forgalmazás	228 616	42 523	3 248	4 835	279 222	7 848	287 070
Egyéb szolgáltatások	24 144	48 263	1 927	86	74 420	4 488	78 908
Közigazgatás	992 880	1 706	-	8	994 594	7 716	1 002 310
Oktatás, egészségügy és művészet	2 403	1 267	152	33	3 856	225	4 082
Lakosság	738 242	162 371	30 980	14 939	946 532	272 729	1 219 261
Egyéb	3	2	7	-	12	1	13
Összesen	3 795 858	342 479	58 583	24 359	4 221 279	398 172	4 619 451

* A nem IFRS 9 értékvesztés releváns oszlop a derivatívákat, a kereskedési célú és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt értékpapírokat, az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hiteleket és előlegeket, valamint az egyéb kötelezettségvállalásokat tartalmazza.

Iparág és pénzügyi instrumentumok szerinti bontásban a legtöbb kitétség a pénzügyi és biztosítói szolgáltatásoknál van (1 347 074 millió forint, ami a teljes kitétség 29,2%-a), amit a háztartások (1 219 261 millió forint kitétség, ami 26,4%) és a közigazgatás (1 002 310 millió forint kitétség, ami 21,7% a teljes kitétség tekintetében) követ.

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati kitétségek (AC és FVOCI)	Szokásos nem IFRS9 értékesítés	Összesen
2020.12.31							
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	50 533	20 378	1 498	12	72 421	78	72 499
Bányászat	418	7 309	-	-	7 727	550	8 277
Gyártás	234 125	36 848	5 987	336	277 296	12 421	289 717
Villamosenergia és vízellátás	48 039	2 984	987	3	52 013	3 171	55 184
Építőipar	19 342	6 113	87	6	25 548	12 045	37 593
Ingatlanfejlesztés	2 920	467	10	-	3 398	157	3 554
Kereskedelem	84 853	24 952	2027	284	112 117	4 343	116 459
Szállítás	26 253	9 251	11 794	114	47 412	6 622	54 034
Vendéglátás	1	18 163	4 404	11	22 579	216	22 795
Pénzügyi és bizto- sítói szolgáltatások	716 199	1 193	641	27	718 059	118 811	836 871
Vagyonkezelés (holding)	84 282	926	320	26	85 554	7 459	93 013
Ingatlan forgalma- zás	206 443	40 792	2 720	8 687	258 642	10 417	269 059
Egyéb szolgáltatá- sok	15 297	48 992	440	144	64 872	2 813	67 686
Közigazgatás	919 107	223	-	11	919 341	42 046	961 387
Oktatás, egészség- ügy és művészet	1 830	1 495	16	2	3 343	68	3 411
Lakosság	741 623	115 660	16 781	18 225	892 290	208 262	1 100 551
Egyéb	9	1	5	1	16	-	16
Összesen	3 064 072	334 354	47 387	27 863	3 473 676	421 863	3 895 539

Hitelkockázati kitétség iparág és kockázati kategória

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2021.12.31					
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	50 983	24 217	7 080	744	83 024
Bányászat	52	741	539	-	1 332
Gyártás	239 500	42 002	10 545	8 551	300 598
Villamosenergia és vízellátás	34 202	2 472	446	177	37 297
Építőipar	18 568	20 935	2 433	429	42 365
Ingatlanfejlesztés	2 896	378	246	38	3 558
Kereskedelem	80 052	55 804	4 955	2 472	143 283
Szállítás	16 576	22 704	1 279	9 383	49 942
Vendéglátás	2 725	14 929	534	4 704	22 892
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 321 307	7 826	17 274	667	1 347 074
Vagyonkezelés (holding)	111 541	2 568	5 513	330	119 952
Ingatlan forgalmazás	248 229	30 537	4 033	4 271	287 070
Egyéb szolgáltatások	43 567	25 297	7 678	2 366	78 908
Közigazgatás	983 584	1 507	17 211	8	1 002 310
Oktatás, egészségügy és művészet	1 342	1 578	978	184	4 082
Lakosság	858 578	170 091	150 877	39 715	1 219 261
Egyéb	1	3	2	7	13
Összesen	3 899 266	420 643	225 864	73 678	4 619 451

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2020.12.31					
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	38 732	14 134	18 129	1 504	72 499
Bányászat	7 770	85	422	-	8 277
Gyártás	239 600	15 300	27 806	7 011	289 717
Villamosenergia és vízellátás	45 436	7 510	1 248	990	55 184
Építőipar	15 740	11 227	10 533	93	37 593
Ingatlanfejlesztés	2 939	96	509	11	3 555
Kereskedelem	65 742	24 704	23 561	2 452	116 459
Szállítás	26 675	5 274	10 177	11 908	54 034
Vendéglátás	15 921	1 805	654	4 415	22 795
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	819 459	7 977	8 767	668	836 871
Vagyonkezelés (holding)	86 048	2 128	4 492	346	93 014
Ingatlan forgalmazás	240 625	11 447	14 227	2 760	269 059
Egyéb szolgáltatások	42 073	13 865	11 187	561	67 686
Közigazgatás	960 185	15	1 176	11	961 387
Oktatás, egészségügy és művészet	1 426	1 412	557	16	3 411
Lakosság	755 572	251 683	67 524	25 772	1 100 551
Egyéb	-	6	5	5	16
Összesen	3 274 956	366 444	195 973	58 166	3 895 539

Az alacsony kockázatú kitétség aránya a legmagasabb 84,4%, míg a külön figyelendő 9,1%, a kétes 4,9% és a nem teljesítő 1,6%.

*Nem teljesítő kitétségek:

Az Európai Bankfelügyelet (EBA) irányelvei alapján a nem teljesítő kitétségek magukba foglalják a default-ban lévő (értékvesztett) kitétségeket és az átstrukturált (forborne) megfigyelési időszakban lévő kitétségeket, melyek hitelkockázati szempontból folyamatos romlást mutatnak. Előbbi egy szélesebben értelmezett definíció, mint a CRR-ben megfogalmazott. A nem teljesítő – nem értékvesztett kategóriába tartoznak a forborne hitelekkel rendelkező azon ügyfelek, akiknél ismét szükség van átstrukturálásra, illetve meghaladták a 30 napos fizetési késedelmet. A nem teljesítő besorolás az alábbiakat jelenti:

- 1) minden default (értékvesztett) kitétség
 - a) 90 napot meghaladó fizetési késedelem
 - b) a valószínűsíthetően visszafizetésre nem kerülő kitétség
- 2) valamint a további esetek
 - a) 'próbaidő' alatt lévő teljesítő forborne hitelek, melyeken default esemény keletkezik, vagy
 - b) 'próbaidő' alatt lévő teljesítő forborne hitelek, amelyek meghaladták a 30 napos fizetési késedelmet, a forborne tételek tekintetében, vagy
 - c) 'próbaidő' alatt lévő teljesítő forborne hitelek, amelyek esetében ismételt átstrukturálási intézkedés szükséges bármely hitel esetében, vagy
 - d) azon nem lakossági ügyfeleknél, akiknél 18 hónapon belül nem történt meg a végső forborne intézkedés

Az Erste Hungary esetében (hasonlóan a teljes Erste Grouphoz) a nem-teljesítő és default besorolás összehangolásra került. Ezért minden ügyfél aki rendelkezik nem-teljesítő kitétséggel a 2-es pont szerint defaultba kell tenni.

Hitelkockázati kitétség régió és kockázati kategória szerint

A hitelkockázati kitétségek földrajzi szintű vizsgálata az ügyfelek országgokázatán alapul. Ez nem feltétlenül a lakhelyet, vagy a cég székhelyét jelöli, hanem azt az országot, ahol az ügyfél gazdasági kockázatot vállal.

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2021					
Elsődleges piacok	3 810 880	420 020	222 427	73 640	4 526 967
Ausztria	87 989	378	80	-	88 447
Csehország	861	390	19	-	1 270
Szlovákia	63	-	1	-	64
Románia	187	103	-	-	290
Magyarország	3 721 780	419 149	222 327	73 640	4 436 896
Horvátország	-	-	-	-	-
Egyéb EU országok	85 756	552	3 275	37	89 620
Egyéb országok	2 607	-	149	2	2 758
Feltörekvő piacok	23	70	12	1	106
Ázsia	-	-	-	-	-
Latin-Amerika	-	15	-	1	16
Közél-Kelet/Afrika	23	55	12	-	90
Összesen	3 899 266	420 642	225 863	73 680	4 619 451

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2020					
Elsődleges piacok	3 269 967	366 351	193 780	58 127	3 888 225
Ausztria	45 524	-	460	-	45 984
Csehország	885	-	25	-	910
Szlovákia	54	-	1	-	55
Románia	240	-	26	-	266
Magyarország	3 215 955	366 351	193 268	58 127	3 833 701
Horvátország	7 309	-	-	-	7 309
Egyéb EU országok	1 990	93	2 166	37	4 286
Egyéb országok	2 877	-	-	2	2 879
Feltörekvő piacok	122	-	27	-	149
Ázsia	112	-	-	-	112
Latin-Amerika	7	-	15	-	22
Közél-Kelet/Afrika	3	-	11	-	14
Összesen	3 274 956	366 444	195 973	58 166	3 895 539

Hitelkockázati kitettség régió és IFRS9 besorolás szerint

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitettség	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Összesen
2021.12.31							
Elsődleges piacok	3 705 591	342 320	58 544	24 359	4 130 814	396 153	4 526 967
Ausztria	66 980	7	-	-	66 987	21 460	88 447
Csehország	50	-	-	-	50	1 220	1 270
Szlovákia	48	1	-	-	49	15	64
Románia	217	58	-	-	275	15	290
Magyarország	3 638 296	342 254	58 544	24 359	4 063 453	373 443	4 436 896
Egyéb EU országok	88 697	129	36	-	88 862	758	89 620
Egyéb országok	1 550	-	2	-	1 552	1 206	2 758
Feltörekvő piacok	20	30	1	-	51	55	106
Latin Amerika	-	15	1	-	16	-	16
Közél-Kelet/Afrika	20	15	-	-	35	55	90
Összesen	3 795 858	342 479	58 583	24 359	4 221 279	398 172	4 619 451

millió forint	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati kitettség (AC és FVTOCI)	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Összesen
2020							
Elsődleges piacok	3 059 453	333 967	47 348	27 863	3 468 631	419 594	3 888 225
Ausztria	28 657	61	-	-	28 718	17 266	45 984
Csehország	1	25	-	-	26	884	910
Szlovákia	25	1	-	-	26	29	55
Románia	243	8	-	-	251	15	266
Magyarország	3 030 527	326 563	47 348	27 863	3 432 301	401 400	3 833 701
Horvátország	-	7 309	-	-	7 309	-	7 309
Egyéb EU országok	2 723	357	37	-	3 117	1 169	4 286
Egyéb országok	1 777	-	2	-	1 779	1 100	2 879
Feltörekvő piacok	119	30	-	-	149	-	149
Ázsia	112	-	-	-	112	-	112
Latin Amerika	7	15	-	-	22	-	22
Közél-Kelet/Afrika	-	14	-	-	14	-	14
Összesen	3 064 072	334 354	47 387	27 863	3 473 676	421 863	3 895 539

*Az IAS 37 standard hatókörébe esnek.

Az első (Stage 1) és második (Stage 2) értékelés kosár tartalmazza a nem értékvesztett kitétséget, míg a harmadik értékelési kosár (Stage 3) tartalmazza az értékvesztett hitelkockázatot. Könyvekbe kerüléskor értékvesztett eszközök (POCI) vásárlással vagy származtatással kerülnek a mérlegbe.

A POCI állományon belül a defaultos ügyfelekkel szembeni követelések 11 971 millió forint (2020-ban 9 411 millió forint volt), a nem defaultos 12 388 millió forint (2020-ban 18 452 millió forint volt).

A hitelkockázati kitétség 603 195 millió forinttal, azaz 15,7%-kal nőtt Magyarországon, 42 462 millió forinttal, azaz 92,3% nőtt Ausztriában, míg a többi elsődleges piacnak számító ország összesen 6 915 millió forinttal, vagy 81,0% csökkent. Az egyéb EU országokban 85 333 millió forint volt a növekedés 4 286 millió forintról 89 928 millió forintra. Csökkenés volt az egyéb országok (121 millió forint) és a feltörekvő piacok (43 millió forint) esetében is. Az elsődleges piacok az Erste Hungary teljes kitétségének a 99,9%-át tették ki 2021 december 31.-én (ügy, mint 2020-ban).

Hitelkockázati kitétség jelentési szegmens és kockázati kategória szerint

A riporting kategóriák mátrixa magában foglalja az üzleti szegmenseket.

Hitelkockázati kitétség üzleti szegmens és kockázati besorolás szerint

millió forint	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2021					
Lakosság	950 623	189 058	186 926	41 853	1 368 460
Vállalatok	877 605	226 569	35 131	31 826	1 171 131
Csoportszintű vállalatok	2 030 478	5 016	3 806	-	2 039 300
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	40 560	-	-	-	40 560
Total	3 899 266	420 643	225 863	73 679	4 619 451

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2020.12.31					
Lakosság	847 866	268 038	82 057	26 703	1 224 664
Vállalatok	862 133	92 769	113 132	31 463	1 099 497
Csoportszintű vállalatok	1 538 513	5 637	784	-	1 544 934
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	26 444	-	-	-	26 444
Összesen	3 274 956	366 444	195 973	58 166	3 895 539

Hitelkockázati kitétség üzleti szegmens és IFRS 9 besorolás szerint

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitétség	Céltartalék	Összesen
2021.12.31							
Lakosság	869 123	176 643	32 627	15 525	1 093 918	274 543	1 368 461
Vállalatok	916 576	165 511	25 956	8 834	1 116 877	54 254	1 171 131
Csoportszintű vállalatok	1 970 805	325	-	-	1 971 130	68 169	2 039 299
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	39 354	-	-	-	39 354	1 206	40 560
Összesen	3 795 858	342 479	58 583	24 359	4 221 279	398 172	4 619 451

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitétség	Céltartalék	Összesen
2020.12.31							
Lakosság	847 547	131 379	17 388	18 665	1 014 979	209 685	1 224 664
Vállalatok	797 014	202 870	29 999	9 198	1 039 081	60 417	1 099 498
Csoportszintű vállalatok	1 394 168	105	-	-	1 394 273	150 661	1 544 934
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	25 343	-	-	-	25 343	1 100	26 443
Összesen	3 064 072	334 354	47 387	27 863	3 473 676	421 863	3 895 539

Hitelezési veszteség (Értékvesztés)

Az értékvesztés magában foglalja a pénzügyi eszközökre, kötelezettségvállalásokra, pénzügyi garanciákra és az egyéb kötelezettségvállalásokra képzett értékvesztést.

Az értékvesztés fedezettsége a nem-teljesítő mérlegen belüli és kívüli ügyleteknek (beleértve mindhárom kosár értékvesztését) 96,19% volt 2021. december 31-én (2020-ban 113,84%). A nem-teljesítő ügyletek értékvesztéssel nem fedezett részére a Bank feltételezi, hogy megfelelő mértékű fedezet vagy egyéb térülés áll rendelkezésre

2021-ben a nem-teljesítő állomány 15 513 millió forinttal (vagy 26,67%-kal) nőtt. A lakossági portfólión belül nagyobb mértékben növekedett a nem-teljesítő kitétség, a moratóriumban maradók besorolásának hatására, valamint a jelzett pénzügyi nehézségek miatt. Emellett a vállalati portfólión belül majdhogynem változatlan az NPL kitétség, mivel a várhatóan nem fizető ügyfelek már 2020-ban defaultba kerültek. Az értékvesztés állomány a hiteleken, kötelezettségvállalásokon és pénzügyi garanciákon összességében 4 657 millió forinttal (vagy 7,0%-kal) nőtt.

A következő tábla bemutatja a nem-teljesítő hitelezési kitétségek értékvesztés fedezettségét (fedezetek figyelmen kívül hagyásával) 2021. december 31-re és 2020. december 31-re.

A nem-teljesítő kitétség arány (NPE ráta) a nem-teljesítő kitétség és a teljes kitétség hányadosa, míg az NPE fedezettségi ráta előáll az értékvesztés (minden ami IFRS9 releváns) és a nem-teljesítő kitétség hányadosaként. A fedezetek nem kerülnek figyelembe vételre.

Nemteljesítő hitelkivettség üzleti szegmens szerinti bontásban és hitel értékvesztés

millió forintban	Nem teljesítő		Hitelkockázati kivettségek		Értékvesztés	Nem teljesítő kivettségek fedezettsége		Nem telj. Kivettség aránya		Nem teljesítő kivettség fedezettsége		Nem telj. kivettség fedezettségi mutató	
	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI
2021.12.31													
Lakosság	41 853	39 640	1 368 460	1 093 917	44 837	21 068	18 968	3.06%	3.62%	107.13%	113.11%	50.34%	47.85%
Vállalatok	31 826	30 914	1 171 131	1 116 877	25 066	19 442	19 428	2.72%	2.77%	78.76%	81.09%	61.09%	62.85%
Csoportszintű vállalatok	-	-	2 039 300	1 971 131	957	-	-	0.00%	0.00%				
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	-	-	40 560	39 354	12	-	-	0.00%	0.00%				
Összesen	73 679	70 554	4 619 451	4 221 279	70 872	40 510	38 396	1.59%	1.67%	96.19%	100.45%	54.98%	54.42%

millió forintban	Nem teljesítő		Hitelkockázati kivettségek		Értékvesztés	Nem teljesítő kivettségek fedezettsége		Nem telj. Kivettség aránya		Nem teljesítő kivettség fedezettsége		Nem telj. kivettség fedezettségi mutató	
	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI
2020.12.31													
Lakosság	26 703	26 360	1 224 664	1 014 979	39 487	15 130	14 854	2.18%	2.60%	147.87%	149.80%	56.66%	56.35%
Vállalatok	31 463	30 438	1 099 497	1 039 080	25 952	18 868	18 867	2.86%	2.93%	82.48%	85.26%	59.97%	61.98%
Csoportszintű vállalatok	-	-	1 544 934	1 394 273	766	-	-	0.00%	0.00%		12908.3031	-	-
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	-	-	26 444	25 344	11	-	-	0.00%	0.00%				
Összesen	58 166	56 798	3 895 539	3 473 676	66 216	33 998	33 721	1.49%	1.64%	113.84%	116.58%	58.45%	59.37%

A várható hitelvesztés (ECL) mérése

Az általános értékvesztési sztemderdeket belső irányelvek szabályozzák a Bankban. Az IFRS9 szerint, az értékvesztés a kivettség minden elemére számol hitelvesztéséget, legyen akár amortizált bekerülési értéken (AC) vagy egyéb átfogó bevétellel szemben valós értéken nyilvántartott (FVOCI). Ide tartoznak a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kölcsönök és előlegek, kereskedelmi bankoknál vezetett nostro számla látra szóló egyenlege csakúgy, mint a pénzügyi lízingek és a kereskedelmi követelések. Ezen kívül hitelkockázati céltartalékot számítunk hitelnyújtási kötelezettségre és pénzügyi garanciákra, amennyiben az IFRS9 hatálya alá tartoznak.

Az IFRS 9 szerint három értékelési kosár van a várható hitelezési veszteség (expected credit loss, ECL) méréséhez. Az 1-es értékelési kosárba azok a pénzügyi eszközök tartoznak, amelyek nem értékvesztettek a könyvekbe kerüléskor, és amelyeknek a hitelkockázata nem növekedett jelentősen a bekerülés óta. Az 1-es kosárban a hitelkockázati értékvesztéseket tizenkét hónapra számítjuk.

Amennyiben a könyvekbe kerülés óta a hitelkockázat jelentős romlása figyelhető meg, de a pénzügyi eszköz még nem értékvesztett, akkor a 2-es értékelési kosárba kerül. A 2-es kosárba tartozó pénzügyi eszközök várható hitelezési veszteségét élettartam (LT) alapon számítjuk. Ha a pénzügyi eszköz értékvesztett, akkor a 3-as értékelési kosárba kerül. A 3-as értékelési kosárban lévő pénzügyi eszközökre a várható hitelezési veszteség élettartam alapon történik.

A vásárolt vagy eredetileg értékvesztett (purchased or originated credit impaired, POCI) pénzügyi eszközök azok, amelyek értékvesztettek a könyvekbe kerüléskor. A rájuk vonatkozó várható hitelezési veszteség mindig élettartam alapon történik.

Az értékelési kosarakba történő besorolással kapcsolatos további információkért lásd 'A pénzügyi eszközök értékelési kosarakba való besorolása; értékvesztett pénzügyi eszközök' fejezetet.

Az Erste Hungary által alkalmazott, az IFRS 9 szabvány előírásaira vonatkozó legfontosabb megfontolásokat, inputokat és feltételezéseket az alábbiakban mutatjuk be.

A pénzügyi eszközök értékelési kosarakba való besorolása; értékvesztett pénzügyi eszközök

Az IFRS9 által megszabott értékvesztési követelmények szerint a pénzügyi eszközök három csoportra („értékelési kosárba”) válnak szét, ez alól kivételt képez a POCI („könyvekbe kerüléskor értékvesztett eszköz”), ami önálló kategória. Az értékvesztési státuszról függően és a megállapított hitelkockázat alapján, minden eszköz a három értékvesztési kategória egyikébe kerül.

Az 1-es értékelési kosárba nem értékvesztett pénzügyi eszközök tartoznak a könyvekbe kerüléskor, és nem értékvesztett pénzügyi eszközök jelentős hitelkockázati romlás nélkül a bekerülés óta, függetlenül a hitelminősítésüktől, vagy, ha az IFRS 9 szerinti alacsony kockázat miatti mentességet élveznek.

A 2-es értékelési kosár nem értékvesztett pénzügyi eszközöket tartalmaz jelentős hitelkockázati romlással a bekerülés óta, az IFRS 9 szerinti alacsony kockázat miatti mentesség nélkül. A 2-es kosárban a hitelkockázati értékvesztést élettartami ECL-ként számítjuk. Teljesítő ügyfélnek történő korábbi hitelszerződés alapján történt folyósítások esetén a teljes kitétség (mérlegen belüli és kívüli) vagy az 1-es vagy a 2-es kosárba kerül, attól függően, hogy a hitelkockázat hogyan alakult a szerződéskötés és a folyósítás óta.

A 3-as értékelési kosár olyan pénzügyi eszközöket tartalmaz, amelyek értékvesztettek a beszámolási fordulónapon, de nem voltak értékvesztettek a könyvekbe kerüléskor. A besorolás elve az, hogy a pénzügyi eszköz akkor lesz értékvesztett, ha az ügyfél nemteljesítővé válik.

A nemteljesítés fogalmát az Erste Hungary a EBA/GL/2016/07 “Guidelines on the application of the definition of default under Article 178” 575/2013 számú EU rendelet alapján határozza meg. A meghatározás rögzíti a nemteljesítő státusz egymáshoz kapcsolódó ügyfelek csoportjai közötti áttérjedését, és tisztázza a technikai nemteljesítés koncepcióját. Az Erste Hungary általánosságban ügyfél szempontból határozza meg a nemteljesítést, ami az összes ügylet értékvesztetté nyilvánítását eredményezi, amennyiben az ügyfél egy ügylettel kapcsolatban nemteljesítést mutat (“húzó hatás”). Másfelől a teljesítő minőségűvé javulás az ügyfél összes kitétsége értékvesztett státuszának megszűnésével jár. A 3-as értékelési kosárban a hitelkockázati értékvesztést élettartami várható hitelezési veszteséggé számoljuk.

A POCI kategória olyan pénzügyi eszközöket tartalmaz, amelyek értékvesztettek voltak a könyvekbe kerüléskor, függetlenül attól, hogy továbbra is értékvesztettek-es vagy sem. A POCI ügyleteknél várt hitelezési veszteséget mindig élettartami alapon számítjuk (az ECL kumulált változásai a könyvekbe kerülés óta), amely érvényesül a kitétség bruttó könyv szerinti értékében. Ennek eredményeként a bekerüléskor nincs értékvesztés elszámolva. A továbbiakban egyedül a várt élettartami hitelezési veszteségek kedvezőtlen változásait jelenítjük meg értékvesztésként, míg a kedvező változásokat értékvesztési nyereségnek tekintjük, amely a POCI pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékét növeli.

A hitelkockázat jelentős növekedésének meghatározása

A hitelkockázat könyvekbe kerülés óta történt jelentős romlásának (significant increase in credit risk, SICR) megállapítása az egyik legfontosabb meghatározója az IFRS 9 szerinti várható hitelezési veszteség mértékének. Erre való tekintettel portfólió és terméktípus szinten

mennyiségbeli és minőségbeli kritériumokat határoztunk meg a hitelkockázat jelentős növekedésének megítélésére, köztük a 30 napos késedelmet.

Mennyiségbeli kritériumok

A mennyiségbeli SICR indikátorok magukba foglalják a beszámolási fordulónaptól számított egy éven belüli, illetve az élettartamon belüli nemteljesítés valószínűségének kedvezőtlen változását, a jelentőséget a változás abszolút és relatív mértékére vonatkozó határértékeken mérve. A Bank a hitelkockázat jelentős romlására vonatkozóan százalékos (relatív) és abszolút határértéket is bevezetett a PD könyvekbe kerülés óta történt változása alapján. Ahhoz, hogy egy pénzügyi eszköznél a hitelkockázat jelentős romlása megállapításra kerüljön, mind a relatív mind az abszolút határértéket át kell lépni.

A relatív változást az aktuális évesített PD és a bekerüléskori évesített PD hányadosaként mérjük. A határérték megsértése azt jelenti, hogy a határértéket eléri vagy meghaladja ez az arány. A hitelkockázat jelentős romlásának becslésére szolgáló ezen relatív határértékek PD szegmens és ügyfélminősítés szinten vannak meghatározva, és a bevezetésükkor, illetve rendszeresen validálásra kerülnek.

Az abszolút határérték a bekerüléskori és az aktuális évesített élettartami PD különbségére vonatkozik. 60 bázispontban van meghatározva az értéke, és a legjobb minősítésű tételek közötti migráció esetén szolgál biztosítékként (az élettartami PD a lejáratig hátralévő időszakra vonatkozik). Ezekben az esetekben ugyanis a relatív határértéket esetleg megsértik, mivel azonban a PD nagyon alacsony, így a hitelkockázat jelentős romlása nem áll fenn.

A relatív küszöbérték változásának érzékenysége a bevezetett covid overlay-ek miatt nem jelentős a várakozások szerint.

Az 1-es értékelési kosárba történő visszakerülésnek egyéb feltételei nincsenek azon kívül, amelyek már az általános kockázatkezelési gyakorlatban is fennállnak (pl. az ügyfélminősítés javulásához).

Kvalitatív kritériumok

A jelentős hitelkockázat növekedésének kvalitatív indikátorai az átstrukturálás-jelölők (a szabályozói átstrukturálás azonosítása), követeléskezelés-jelölők (a követelés behajtásra való átkerülése), információ a korai figyelmeztető rendszerből és csalási indikátorok. Egyes kvalitatív jelzések helyes működésének alapvető feltétele, hogy a kockázatkezelési döntések pontosan és időszerűen kerülnek meghozatalra. (Az IFRS9-re való áttéréshez igazított) kapcsolódó kockázatellenőrzési szttenderdek és folyamatok biztosítják a szükséges irányítási keretrendszert. Ezek az indikátorok belső használatban mutatják az esetleges fizetéseképtelenséget vagy annak megnövekedett valószínűségét, hogy az ügyfél csődöt jelent, illetve, hogy belátható időn belül megnövekszik a nemteljesítés kockázata. A kvalitatív kritériumok pénzügyi eszköz szintű megállapítása mellett, a hitelkockázat jelentős romlásának becslése esetleg csak portfólió szinten lehetséges, ha az ügyfél-szintű indikátorok csak bizonyos időbeli késéssel érhetőek el, vagy kizárólag portfólió szinten értelmezhetőek. Bevezetésre került egy újabb portfólió szintű értékelési kritérium a jelentős hitelkockázat növekedésén belül a Covid-19 járvány és a kapcsolódó gazdasági hatások miatt. További információk a Covid-19 fejezetben találhatóak.

Az 1-es értékelési kosárba történő visszakerülésnek egyéb feltételei nincsenek azon kívül, amelyek már az általános kockázatkezelési gyakorlatban is fennállnak a fenti jelölők vonatkozásában (forbearance, figyelőlista).

Biztonsági küszöbérték

Biztonsági küszöbértékként alkalmazva, amennyiben egy pénzügyi eszköz a szerződés szerinti fizetési kötelezettségét illetően több, mint 30 napos és 1000 Ft-ot meghaladó késedelmet mutat, úgy azt a hitelkockázat jelentős romlásának tekintjük.

Alacsony hitelkockázat miatti mentesség

Az IFRS 9 által megengedett alacsony hitelkockázat miatti mentességet a befektetésre javasolt besorolású eszközökre vagy más eszközre, amelyet alacsony kockázatúnak tekintünk (és amelyekre így a hitelkockázat jelentős romlására vonatkozó mennyiségbeli kritériumok teljesítésétől függetlenül 12 havi várható hitelezési veszteséget lehetne számolni) az Erste Hungary nem alkalmazza.

A várható hitelezési veszteség mérése – az inputok és a számítás leírása

A hitelkockázati értékvesztést egyedileg vagy csoportosan számítjuk.

Egy kitétséget egyedileg lényegesnek tekintünk, amennyiben az ügyfél felé fennálló összes mérlegen belüli és mérlegen kívüli kitétség meghalad egy előre meghatározott lényegességi küszöbértéket. Egyébként a kitétség egyedileg nem lényegesnek tekintett.

Az egyedi számítást azon 3-as értékelési kosárba tartozó, illetve POCI kitétségek esetén kitétségek esetében alkalmazzuk, amelyek nemteljesítő ügyfél felé állnak fenn, és egyedileg lényegesek. A bruttó könyv szerinti érték és a követeléskezelési vagy kockázatkezelési szakértők által becsült várakozás szerinti cash-flow jelenértéke közötti különbség egyedi kiszámítása. A cash flow diszkontálása az effektív kamatlábbal történik (POCI esetében az értékvesztett effektív kamatlábbal).

Egyedileg nem lényeges nemteljesítő kitétségek esetében szabályalapú (csoportos) megközelítést alkalmazunk a kapcsolódó hitelkockázati értékvesztés számítására, mint a bruttó könyv szerinti érték és az LGD szorzata, ahol az LGD olyan jellemzőktől függ, mint a nemteljesítő státuszban töltött idő vagy a követeléskezelési folyamat állapota.

Teljesítő ügyfelek felé fennálló kitétségek esetében (1-es és 2-es értékelési kosár) csoportos értékvesztést számítunk, függetlenül attól, hogy az ügyfél felé fennálló kitétség egyedileg lényeges-e vagy sem.

A hitelkockázati értékvesztés számítása havonta történik, egyedi kitétség szinten és a kitétség devizanemében. A csoportos hitelkockázati értékvesztés kiszámításához az Erste Hungary egy három értékelési kosáron alapuló várható hitelezési veszteség modellt használ, amely 12 havi vagy élettartami várható hitelezési veszteséget ad. A várható hitelezési veszteség (exposure at default, EAD) a diszkontált értéke a mérlegen kívüli tételek esetében a hitelkonverziós faktort is tartalmazó nemteljesítéskor fennálló kitétség, a nemteljesítés valószínűsége (probability of default, PD) és a nemteljesítéskori veszteség (loss given default, LGD) szorzatának a következők szerint:

- A PD annak a valószínűségét jelenti, hogy az adós nem teljesíti a pénzügyi kötelezettségét (a nemteljesítési lentebbi meghatározása szerint) vagy a következő 12 hónapban (1Y PD) az 1-es értékelési kosárba tartozó ügyletek esetében, vagy a hátralévő élettartama alatt (lifetime probability of default, LT PD) a 2-es és a 3-as értékelési kosára tartozó, valamint POCI kitétségek esetében.
- Az EAD az az összeg, amellyel a Erste Hungary várakozása szerint tartozni fog az ügyfél a nemteljesítéskor a következő 12 hónapban (1Y EAD) vagy a hátralévő élettartam (LT EAD) alatt a 2-es vagy 3-as értékelési kosárban, illetve POCI ügyletek esetében.
- Az LGD mutatja meg az Erste Hungary várakozását a nemteljesítő kitétségre jutó veszteséget illetően. Az LGD függ az adós típusától, a követelés típusától és korától, a rendelkezésre álló fedezetektől vagy más hitelbiztosítéktól és a nemteljesítéskor várható kitétségtől (EAD). Az LGD-t az EAD százalékában fejezzük ki.

Élettartami paraméterek

Az élettartami PD-t a könyvekbe kerüléstől a kölcsönügylet lejáratáig megfigyelt múltbéli nemteljesítési eseményeken alapulva fejlesztjük. Egyazon portfólióba tartozó azonos minősítési kategóriájú és lejáratú ügyletek esetében megegyezik.

Az élettartami EAD-ot a várt visszafizetési profil határozza meg, amely termékenként eltérhet. Az LT EAD felhasználja a törlesztési ütemezést vagy a törlesztési típust (annuitásos, lineáris, bullet). Ki nem folyósított hitelek esetében a hitelkonverziós tényező segítségével becsüljük a várható hitelkitétséget.

Az LGD élettartami görbeként kerül becslésre, a lejáratig hátralévő bármely jövőbeli időpontra, múltbéli megfigyelések alapján.

Az ECL számításához használt paraméterek figyelembe veszik a beszámolási fordulónapon rendelkezésre álló, múltbéli eseményekről szóló információkat, az aktuális állapotot és a gazdasági jövőbeli irányvonalára vonatkozó előrejelzéseket. Általánosságban a csoportos értékvesztéshez használt paraméterek különböznek a tőkeszámításhoz használt ciklusokon átívelő paraméterektől, amennyiben az érintett portfólió jellemzői az IFRS előírások szerint ezt indokolják.

Előre tekintő információk felhasználása

A felhasznált paraméterek az egy időpillanatra számított kockázati értéket mutatnak, az előre tekintő információk (FLI) beépítésével. Ez a makroökonómiai változókra vonatkozó előrejelzésekben testesül egy alapértelmezett és további alternatív forgatókönyvek alapján. Az alternatív scenáriók a hozzájuk tartozó valószínűségekkel az alapesettől való eltérésként értelmezendők, ahol az alapesetnek tekintett előrejelzést – kevés kivételtől eltekintve – az Erste Hungary fejlesztési szervezeti egysége készíti. A több forgatókönyvre való tekintettel a „semleges” PD (és kevés kivétellel az LGD is) a makroökonómiai modell használatával módosul, amely a vonatkozó makroökonómiai

változókat összeköti a kockázati tényezőkkel. Az előre tekintő információk az első három évre számított várt hitelezési veszteségbe van beépítve. A negyedik évtől kezdve az élettartam hátralévő részére a paraméterek becslése visszatér a ciklusokon átívelő megfigyelésekhez.

A Covid-19 jelentette kivételes helyzet és a kiterjedt támogató intézkedések mint a moratórium, beleértve a továbbra is meghatározó mértékű bizonytalanságát a járványügyi állapot 2021-es alakulásának (különösen az új vírusvariánsok felbukkanását és elterjedését, a lakosság átol-tásának ütemét és az újabb kormányzati intézkedések lehetőségét tekintve) ahhoz vezetett, hogy a makroökonómiai folyamatok időbeli csúszással tükröződtek a kockázati paraméterekben. Ezért a 2020-as makroökonómiai változók is bekerültek a kockázati paraméterek ki-gészítő előrejelző elemeiként. 2020-ra ezen változók értéke megegyezik a három forgatókönyvben.

Az elfogulatlan valószínűséggel súlyozott, az FLI-t figyelembe vevő ECL az egyes makrogazdasági események bekövetkezési valószínű-ségével van súlyozva. Ilyen tipikus makrogazdasági változók lehetnek a GDP, a munkanélküliségi és az inflációs ráta, termelési index, csakúgy, mint a kamatláb-index. A felhasznált változók függnek az adott piacra vonatkozó megbízható helyi indikátorok elérhetőségétől. Mindazonáltal, a gazdasági fejlődés legfontosabb ilyen célra használt jelzője a GDP. A stage és várható hitelezési veszteség érzékenységét a makro forgatókönyvekre a COVID-19-es fejezetben mutatjuk be.

Az alábbi év végén bekövetkezett események, miatt az alap forgatókönyv (ami ezeket nem tudta teljes mértékben lefedni) valószínűségének súlyát 40%-ra állítottuk:

- Új vírusvariáns (omikron)
- az infláció növekedése a régióon belül, ami potenciálisan hatással van a növekvő kamatokra és
- a geopolitikai helyzet instabil alakulása – Ukrajna/Oroszország konfliktus –, amely az energiaárakat is befolyásolhatja

A Covid-19 világjárvány sajátos helyzete és a kiterjedt támogató intézkedések a bedőlések késleltetett megfigyeléséhez vezettek. Az Erste Bank ezt a makrogazdasági változók hitelkockázati paraméterekben mutatkozó eltolással oldotta meg. Ezért a 2020-as és 2021-es változókat a hitelkockázati paraméterek jövőbeli értékeinek további előrejelzőjeként megjelentek.

A GDP alakulása az alapértelmezett, a kedvezőtlen és a kedvező forgatókönyv szerint:

GDP szcenárió elemzés

GDP növekedés %-ban	Scenario	Súlyozott valószínűség	2020	2021	2022	2023
2021	Alapértelmezett	40%	-5	6.7	4.7	4.5
	Kedvezőtlen	54%	-5	0.1	1.3	2.3
	Kedvező	6%	-5	7.8	5.8	5.6
	Scenario	Probability weight	2020	2021	2022	2023
2020	Alapértelmezett	40%	-6.4	3.9	5.4	4
	Kedvezőtlen	54%	-6.4	-1.3	1.6	2
	Kedvező	6%	-6.4	5.1	6.6	5.2

A 2020-as válságév változói mindhárom forgatókönyvben azonos értékűek. A 2020-es értékek a jövő év folyamán frissülnek a statisztikai hivatal közleményének megfelelően, hasonlóan a 2020-as értékekhez 2021 folyamán.

A makrogazdasági változókra vonatkozó becslések nagyobb volatilitása, a makrogazdasági fellendülés lényegesen magasabb lefelé irányuló kockázata a Covid-19 világjárvány jelenlegi fejleményei és más kockázati tényezők miatti a konzervatív lefelé mutató forgatókönyv bekö-vetkezési valószínűségének viszonylag nagy súlyt adtunk.

2020. decemberben a 2021-es évre vonatkozó növekedési ráta becslült érték. 2021. decemberben ugyanez megfigyelt érték.

Covid-19

A járvány jelentős bizonytalanságot hozott a gazdaságban. A távolságtartás és lezárások, kijárási korlátozások gazdasági lassuláshoz és a legtöbb iparágban a bevételek csökkenéséhez vezettek. Az állami segélycsomagok és fizetési moratóriumok próbálták enyhíteni a kedvezőtlen gazdasági hatásokat, azonban egyúttal a hitelportfólió romlására adott megfelelő reakciókat is bonyolították.

A Covid-19 világjárvány nagy bizonytalanságot okozott a világgazdaságban és a globális piacokon. A társadalmi távolságtartási szabályok és a kormányok által bevezetett korlátozások a gazdaság lassulásához és a bevételek jelentős csökkenéséhez vezettek az egyes iparágakban. Példátlan állami segélycsomagok (például állami garanciák, áthidaló finanszírozás, az állam ideiglenesen fizeti a munkavállalók bérét az elbocsátások elkerülése érdekében, egyszemélyes és mikrovállalkozások nehéz pénzalapjai) és moratóriumi programokat kerültek bevezetésre az állampolgárok és a vállalatok támogatására. Különösen az oltás előrehaladásának fényében a korlátozó intézkedéseket lépésről lépésre csökkentették, és a gazdasági fejlődés ismét lendületet kapott. A bankszektor eszközminőségére gyakorolt közép- és hosszú távú hatását még nem látjuk előre.

Ügyfélhatás

A válság első jeleire a bank több intézkedést kezdeményezett, egyrészt az ügyfelek minél teljesebb támogatása, másrészt a kockázatok megfelelő kezelése érdekében, a részvényesi érdekek szem előtt tartásával. Az általános programok mellett egyedi megoldásokat is kínált a bank azon ügyfelek számára, akik nem feleltek meg valamely program követelményeinek.

Általános érvényességű állami moratóriumot 2020-ban vezettek be, amely először 2021 októberéig meghosszabbodott ugyanazzokkal a feltételekkel, majd szűkebb hatókörrel 2022 júniusáig ismét meghosszabbodott. Ez a legújabb moratórium csak a válságnak leginkább kitétt ügyfelek számára volt elérhető, beleértve a pénzügyi nehézségekkel rendelkezőket is. A válság igen korai szakaszában meghatározott, a hatékony feldolgozást elősegítő, standard paraméterekkel rendelkező kormányzati programok mellett egyedi megoldások is alkalmazásra kerültek az ügyfelekkel, amelyek nem feleltek meg minden előre meghatározott követelménynek.

A nem pénzügyi vállalatok hitelkockázati kitétsége iparági és Covid19-válságra válaszul alkalmazott intézkedések szerinti bontásban

millió forintban	Az EBA-kompatibilis moratórium hatálya alá tartozó hitelek és előlegek	A Covid19-válsággal kapcsolatos átstrukturálási intézkedések hatálya alá tartozó egyéb hitelek és előlegek	A Covid19-válsággal kapcsolatos állami kezességvállalási programok hatálya alá tartozó, újonnan keletkezett hitelek és előlegek	A Covid19-válsággal összefüggésben kapott állami kezességvállalás
2021. 12. 31.				
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	-	100	2 954	2 535
Bányászat	-	-	230	205
Gyártás	-	1 120	10 039	7 115
Villamosenergia és vízellátás	-	-	592	541
Építőipar	-	331	5 034	4 318
Kereskedelem	-	327	15 464	12 789
Szállítás és kommunikáció	-	120	2 413	2 117
Vendéglátás	-	4 677	576	515
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	-	-	-	-
Ingatlanügyletek	-	2 891	1 220	982
Szolgáltatások	-	160	2 813	2 447
Közigazgatás	-	-	6	5
Oktatás, egészségügy és művészet	-	221	653	584
Összesen	-	9 947	41 994	34 153

millió forintban	Az EBA-kompatibilis moratórium hatálya alá tartozó hitelek és előlegek	A Covid19-válsággal kapcsolatos átstrukturálási intézkedések hatálya alá tartozó egyéb hitelek és előlegek	A Covid19-válsággal kapcsolatos állami kezességvállalási programok hatálya alá tartozó, újonnan keletkezett hitelek és előlegek	A Covid19-válsággal összefüggésben kapott állami kezességvállalás
2020. 12. 31.				
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	13 618	-	970	773
Bányászat	74	-	-	-
Gyártás	35 769	-	5 891	3 897
Villamosenergia és vízellátás	1 759	-	-	-
Építőipar	5 211	-	858	768
Kereskedelem	14 762	-	3 299	2 882
Szállítás és kommunikáció	6 396	-	659	595
Vendéglátás	16 867	-	337	301
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	6 263	-	-	-
Ingatlanügyletek	53 853	-	1 090	886
Szolgáltatások	4 141	-	798	679
Közigazgatás	4	-	-	-
Oktatás, egészségügy és művészet	1 188	-	114	102
Összesen	159 905	-	14 016	10 883

Az új állami moratórium nem tekinthető EBA kompatibilisnek.

A kormány támogatta a gazdaság újraindítását, ezért garanciaprogramokat vezettek be. A nem pénzügyi vállalatok részére nyújtott, és 2021. december 31.-én még le nem járt COVID-19 kapcsán bevezetett intézkedések alatt álló hitelek és előlegek együttesen 41 994 millió forint. A legnagyobb mennyiségben a nagy- és kiskereskedelem érintett, ezt követi a feldolgozóipar és az építőipar.

A Covid-19-re válaszul alkalmazott intézkedésekkel (vagyis hiteltörlesztési moratórium, melynek általános leírása megtalálható a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben a 12. oldalon) érintett hitel- és előlegállomány a Háztartások esetében 2021. december 31.-én 54 464 millió forint volt.

Üzleti hatás

2020 márciusában a kockázatkezelési és üzleti területek közösen elkezdtek kidolgozni a teljes Erste Csoportra vonatkozó összehangolt irányelveket, melyek tükrözik a megváltozott gazdasági környezetet. Magas, közepes és alacsony kategóriákba sorolták az iparágakat és ágazatokat az alapján, hogy mennyire vannak kitéve a járvány hatásainak. A besorolás szektorelemzések, ügyfélalálkozókról származó visszajelzések és egyéb, egyedi elemzések alapján készült, központilag és Magyarországon egyaránt.

Az ágazati besorolás fő szempontja a válságnak az adott (al)ágazatra gyakorolt hatásainak felmérése volt. A besorolások rendszeresen felülvizsgálásra kerülnek 12 hónapos gördülő előrejelzés alapján, hogy figyelembevételre kerüljenek az aktuális fejlemények. 2021-ben a gazdasági fejlődés és számos iparágban az új feltételekhez való alkalmazkodási képessége miatt néhány iparág esetében alacsonyabb kockázati kategóriába való felminősítés történt. Az Erste Group azonban óvatosan tekint a leginkább érintett iparokra (főleg szállodák és szabadidő, légi közlekedés). Az (al)ágazatokra vonatkozó üzleti és kockázati stratégiákat is ennek megfelelően alakították át. Ezt a megközelítést az összes érintett szervezeti egységgel és üzletággal összhangba hozták, és az Erste Csoport megfelelő irányító testületei jóváhagyták.

A 2021-es év során a Covid-19-hatásokon túl más kihívásokkal is szembe kellett nézni a vállalati ügyfeleknek: egyrészt az energiaárak emelkedése, másrészt az ellátási láncok zavarai. Az első számos iparágat érint, főként az energiaintenzív termelési folyamatokkal foglalkozó iparágakat, de olyan szegmenseket is, ahol magas az üzemanyagköltség aránya. Az ellátási láncokkal kapcsolatos problémákat az érintett ügyfelek az üzleti tevékenység és a likviditás megőrzését célzó változatos intézkedésekkel kezelik (többek között aktív forgótőke-kezelés, célzott készletezés, output adaptálás, újratárgyalások az átvevőkkel stb.), esetenként pedig tartalék/likviditási finanszírozás biztosításával. A fent említett fejlemények tükröződnek az iparági besorolásban és az iparági stratégiák rendszeres frissítésében.

A kritikus vagy magas kockázatú alágazatokhoz kitétségeket a következő táblázatokban a jelentős kockázatok alatt jelennek meg.

Hitelkockázati kitétség és hitelezési veszteség iparág és IFRS 9 szerinti bontásban – iparági besorolás

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati kitétség (AC és FVTOCI)	Nem IFRS 9 értékvészítés releváns	Összesen	Hitelezési veszteség
2021.12.31								
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	122	9 777	743	5	82 647	377	83 024	- 1 380
Bányászat	370	300	-	-	670	662	1 332	-67
ebből magas kockázatú	292	300	-	-	592		592	-62
Gyártás	249 463	29 664	6 221	2 107	287 455	13 143	300 598	- 6 847
ebből magas kockázatú	66 513	17 021	3 105	1 224	87 863		87 863	- 3 608
Villamosenergia és vízellátás	31 010	1 390	25	78	32 503	4 794	37 297	- 398
Építőipar	21 753	6 511	394	36	28 694	13 671	42 365	- 1 064
Kereskedelem	120 786	15 645	1 998	366	138 795	4 488	143 283	- 2 713
ebből magas kockázatú	39 362	5 190	1 051	25	45 629		45 629	- 869
Szállítás és kommunikáció	34 405	5 374	7 530	1 853	49 162	780	49 942	- 5 643
ebből magas kockázatú	753	166	2	89	1 010		1 010	-78
Vendéglátás	950	17 128	4 692	12	22 782	110	22 892	- 3 137
ebből magas kockázatú	605	4 855	135	12	5 606		5 606	- 151
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 278 711	557	666	-	1 279 934	67 140	1 347 074	- 1 390
Ingtalanügyletek	228 616	42 523	3 248	4 835	279 222	7 848	287 070	- 3 794
Szolgáltatások	24 144	48 263	1 927	86	74 420	4 488	78 908	- 3 107
ebből magas kockázatú	11 241	47 275	1 696	34	60 246		60 246	- 2 430
Közigazgatás	992 880	1 706	-	8	994 594	7 716	1 002 310	- 297
Oktatás, egészségügy és művészet	2 403	1 268	152	34	3 857	225	4 082	- 142
ebből magas kockázatú	205	858	147	32	1 243		1 243	-81
Háztartások	738 242	62 371	30 980	14 939	946 532	272 729	1 219 261	- 43 090
Egyéb	3	2	7	-	12	1	13	- 6
Összesen	3 795 858	342 479	58 583	24 359	4 221 279	398 172	4 619 451	- 73 075

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati kitétség (AC és FVTOCI)	Nem IFRS 9 értékvészítés releváns	Összesen	Hitelezési veszteség
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	50 533	20 378	1 498	12	72 421	78	72 499	2 191
Bányászat	418	7 309	0	0	7 727	550	8 277	49
ebből magas kockázatú	399	7 594	0	0	7 992	0	7 992	31
Gyártás	234 125	36 848	5 987	336	277 296	12 421	289 717	7 272
ebből magas kockázatú	78 196	28 076	2 992	94	109 358	959	110 317	2 574
Villamosenergia és vízellátás	48 040	2 984	986	3	52 013	3 171	55 184	1 163
Építőipar	0	0	0	0	0	0	0	0
ebből magas kockázatú	19 342	6 113	87	6	25 548	12 045	37 593	977
Kereskedelem	84 853	24 952	2 027	284	112 116	4 343	116 459	2 680
ebből magas kockázatú	18 923	17 091	1 067	7	37 087	1 243	38 330	766
Szállítás és kommunikáció	26 253	9 251	11 794	114	47 412	6 622	54 034	7 392
ebből magas kockázatú	803	131	1	82	1 017	0	1 017	89
Vendéglátás	1	18 163	4 404	11	22 579	216	22 795	1 997
ebből magas kockázatú	0	5 033	2	11	5 046	216	5 262	1 951
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	716 199	1 193	641	27	718 060	118 811	836 871	1 073
Ingtalanügyletek	206 443	40 792	2 720	8 687	258 642	10 417	269 059	3 383
Szolgáltatások	15 297	48 992	440	144	64 873	2 813	67 686	1 554
ebből magas kockázatú	5 452	47 769	250	28	53 500	1 457	54 957	927
Közigazgatás	919 107	223	0	11	919 341	42 046	961 387	532
Oktatás, egészségügy és művészet	1 830	1 495	16	2	3 343	68	3 411	53
ebből magas kockázatú	9	1 120	1	0	1 130	29	1 159	22
Háztartások	741 623	115 660	16 782	18 224	892 289	208 262	1 100 551	38 326
Egyéb	8	1	5	2	16	0	16	4
Összesen	3 064 072	334 354	47 387	27 863	3 473 676	421 863	3 895 539	68 646

A várható hitelezési veszteségre gyakorolt hatás

Fentiek szerint a hitelkockázati paraméterek újrabecslése megnövekedett ECL-t eredményezhet, a hitelkockázat könyvekbe kerülés óta történt jelentős romlása, illetve a default kedvezőtlenebb pedig stage besorolást.

A Bank 2021 decemberében újraértékelte a hitelkockázati paramétereket az FLI-n belüli legfrissebb makroszcenáriók alapján. A COVID-járvány sajátosságai (támogató intézkedések) miatt eltoljuk (késleltetve) a makrogazdasági változókat a nemteljesítési ráták növekedését. Az alappályára vonatkozó előrejelzési kockázatok 2021 végi késői megvalósulása miatt az alapforgatókönyv bekövetkezésének valószínűségét 40%-on tartottuk. A GDP forgatókönyvei és súlyai a korábbi „Az előretekintő információk bevonása” részben található táblázatban láthatóak.

Míg a makrogazdasági FLI eltolások a makropályál változását méri, nem tudja magában foglalni a (moratóriumok miatti) hiányzó nemteljesítési hatását. A teljesítő portfólió szükséges értékvesztési szintjének megteremtése érdekében szakértői eltolást alkalmaztunk, így ez első éves bedőlés szintjét annyira emeltünk, hogy fedezze 2 év bedőlését. Az FLI hatása az értékvesztés számításban 2021. december 31-én 16 694 millió forint (2020-ban 14 535 millió forint) volt.

Az Erste Hungary emellett a Covid-19 overlayek bevezetésével is kezelte a várható kockázati szint növekedését. A portfóliót magánszemélyekre és nem magánszemélyekre osztottuk. Az ügyfeleket a Covid-19-hez kapcsolódó esetleges segélyintézkedések (akkor is, ha lejárt) figyelembevételével értékeltük, valamint vizsgáltuk a belső iparági besorolást és a megfelelő ügyfélspecifikus egyéves PD szintet. Az Erste Hungary az állami moratóriumok miatt kiadott MNB-rendelet alapján átstrukturáltnak minősített hiteleknel is bevezetete az overlay-t.

Ezen értékelés és az egyéni vizsgálat alapján az ügyfeleket áthelyeztük a 2. szakaszba, azaz az élettartamra szóló értékvesztés mérésbe. Az iparági besorolás és az overlayek rendszeres felülvizsgálatra kerülnek. A Covid-19 overlay kitétség besorolási hatása a számításokban 2021. december 31-én 90 627 millió forint volt (2020: 170 281 millió forint). Az érintett portfólió csökkent az év eleji moratóriumból való kilépéssel, és ezen felül a 3. moratóriumban részt vevő ügyfelek átstrukturáltnak minősültek. Az overlay állomány csökkenése emellett a iparági besorolásban bekövetkező mérsékelt javulásnak is betudható.

Az Erste Hungary a moratóriumok feloldását követően értékeli a Covid-19 overlay-ek feloldását a magánszemélyekre vonatkozóan, de legalább hat hónapos gyógyulási időszakot figyelembe véve (amikor a moratóriumok már nem torzítják a DPD-információkat, a viselkedési pontozás lehetővé teszi a megfelelő SICR-értékelést). Nem magánszemélyek esetében az overlay-ek feloldását a makromutatók következetes javulása után mérlegeli a Bank. Az Erste Hungary a nemteljesítések és a portfólióromlás mérsékelt növekedésére számít 2022-ben, különösen az állami támogatási intézkedések megszüntetése után.

Az alábbi elemzési táblázatok bemutatják a portfólió overlay-ek és az FLI-k hatását mind a 2. szakaszba való kitétség-migrációra, mind pedig az értékvesztés ebből eredő növekedésére. További érzékenységeket készített a Bank az alap, a felfelé és lefelé mutató forgatókönyvekhez. Az iparági szegmensekre, a magas kockázatú iparági alszegmensekre gyakorolt hatások kerülnek közzétételre.

A forgatókönyv-szimuláció érzékenységi elemzéseket mutat be, amelyek csak a PD-k eltérő értékéből adódó változásokat veszik figyelembe, ha az alap, a felfelé vagy lefelé mutató FLI forgatókönyvek 100%-os súllyal rendelkeznek. Ezen konkrét forgatókönyvek érzékenységét a jelenleg használt (súlyozott FLI) PD-khez viszonyítva számítják ki (a súlyokat és forgatókönyveket a korábbi „Jövőre vonatkozó információk beillesztése” szakasz tartalmazza). Mind a stage besorolást, mind az eredményül kapott értékvesztést a forgatókönyv PD-kkel szimulálták.

A Covid-19 okozta helyzetből adódó FLI-eltolás mind kitétség, mind értékvesztés alapján nőtt; 2021. december 31-én (80 086 millió forint kitétség, 16 694 millió forint értékvesztés) és 2020. december 31-én (59 029 millió forint kitétség és 14 535 millió forint értékvesztés). A 100%-os alapforgatókönyv beépítése a valószínűségi súlyozás a 2. szakasz kitétségének 54.635 millió forintos (2020: 3.365 millió forintos) csökkenését eredményezné, ami 6 212 millió forintos értékvesztés csökkenést eredményezne (2020: 341 millió forint). A lefelé mutató forgatókönyv további 61 855 millió forintos kitétség migrációt eredményezne a 2. szakaszba (2020: 2 916 millió forint), ami 6 423 millió forintos értékvesztés növekedést eredményezne (2020: 281 millió forint). Az Erste Hungary a 2021-es paraméterek esetében három forgatókönyv alapján számolt. Az Erste Hungary egy új makromodell is bevezetett, ami nagyobb hatást eredményezett.

Az értékvesztésben (ECL-ben) a pozitív előjel (+) felszabadítást jelent, míg a negatív (-) allokációt. Az érzékenységet bemutató értékek belső szimulációk eredményei.

Érzékenységvizsgálat – A Covid-19 világjárványhoz kötődő előre tekintő információk (FLI) és stage felülbírálatok
A hitelkockázati kitétségekre gyakorolt hatás iparág szerinti bontásban

millió forintban	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 miatti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI eltolás előtt)	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
2021						
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	72 122	9 777	587	- 587	3 650	- 3 650
Bányászat	370	300	214	- 214	162	- 162
ebből magas kockázatú	292	300	214	- 214	62	- 62
Gyártás	249 463	29 664	11 039	- 11 039	11 320	- 11 320
ebből magas kockázatú	66 513	17 021	10 802	- 10 802	895	- 895
Villamosenergia és vízellátás	31 010	1 390	-	-	-	-
Építőipar	21 753	6 511	118	- 118	6 485	- 6 485
Kereskedelem	120 786	15 645	2 272	- 2 272	8 637	- 8 637
ebből magas kockázatú	39 362	5 190	1 964	- 1 964	1 086	- 1 086
Szállítás és kommunikáció	34 405	5 374	328	- 328	1 826	- 1 826
ebből magas kockázatú	753	166	145	- 145	-	-
Vendéglátás	950	17 128	4 131	- 4 131	-	-
ebből magas kockázatú	605	4 855	4 099	- 4 099	-	-
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 278 711	557	3	- 3	9	- 9
Ingatlanügyletek	228 616	42 523	20 483	- 20 483	18 403	- 18 403
Szolgáltatások	24 144	48 263	43 923	- 43 923	1 082	- 1 082
ebből magas kockázatú	11 241	47 275	43 765	- 43 765	173	- 173
Közigazgatás	992 880	1 706	-	-	-	-
Oktatás, egészségügy és művészet	2 403	1 268	510	- 510	385	- 385
ebből magas kockázatú	205	858	434	- 434	-	-
Háztartások	738 242	162 371	7 019	- 7 019	28 127	- 28 127
Egyéb	3	2	-	-	-	-
Összesen	3 795 858	342 479	90 627	- 90 627	80 086	- 80 086
millió forintban	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 miatti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI eltolás előtt)	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
2020						
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	50 533	20 378	5 079	- 5 079	4 889	- 4 889
Bányászat	418	7 309	285	- 285	-	-
ebből magas kockázatú	399	7 309	285	- 285	-	-
Gyártás	234 125	36 848	23 412	- 23 412	7 479	- 7 479
ebből magas kockázatú	78 196	28 076	21 653	- 21 653	1 185	- 1 185
Villamosenergia és vízellátás	48 040	2 984	-	-	2 850	- 2 850
Építőipar	19 342	6 113	524	- 524	3 823	- 3 823
Kereskedelem	84 853	24 952	13 486	- 13 486	4 234	- 4 234
ebből magas kockázatú	18 923	17 091	13 172	- 13 172	829	- 829
Szállítás és kommunikáció	26 253	9 251	685	- 685	5 948	- 5 948
ebből magas kockázatú	803	131	122	- 122	-	-
Vendéglátás	1	18 163	17 742	- 17 742	-	-
ebből magas kockázatú	-	5 033	4 611	- 4 611	-	-
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	716 199	1 193	-	-	18	- 18
Ingatlanügyletek	206 443	40 792	34 317	- 34 317	3 024	- 3 024
Szolgáltatások	15 297	48 992	41 519	- 41 519	4 459	- 4 459
ebből magas kockázatú	5 452	47 769	41 149	- 41 149	3 528	- 3 528
Közigazgatás	919 107	223	-	-	-	-
Oktatás, egészségügy és művészet	1 830	1 495	1 057	- 1 057	1	- 1
ebből magas kockázatú	9	1 120	824	- 824	-	-
Háztartások	741 623	115 660	32 183	- 32 183	22 305	- 22 305
Egyéb	8	1	-	-	-	-
Összesen	3 064 072	334 354	170 291	- 170 291	59 029	- 59 029

**Érékenységvizsgálat – A Covid-19 világjárványhoz kötődő előre tekintő információk (FLI) és stage felülbírálatok
A hitelezési veszteségre gyakorolt hatás iparág szerinti bontásban**

in HUF million	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 mi- atti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI eltolás előtt)	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
2021.12.31						
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	- 630	- 647	- 23	64	323	311
Bányászat	- 3	- 4	- 4	6	12	9
ebből magas kockázatú	- 3	- 4	- 4	6	12	8
Gyártás	- 853	- 1 401	- 210	675	689	946
ebből magas kockázatú	- 368	- 1 088	- 199	661	383	276
Villamosenergia és vízellátás	- 148	- 41	-	-	93	-
Építőipar	- 140	- 190	- 3	6	64	348
Kereskedelem	- 920	- 444	- 53	108	581	281
ebből magas kockázatú	- 176	- 366	- 49	102	125	81
Szállítás és kommunikáció	- 399	- 137	- 5	5	288	78
ebből magas kockázatú	- 2	- 3	- 2	2	2	-
Vendéglátás	- 5	- 1 209	- 36	73	20	513
ebből magas kockázatú	- 3	- 99	- 36	72	19	9
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	- 1 113	- 14	-	-	164	1
Ingtalanügyletek	- 1 021	- 1 312	- 131	763	6	493
Szolgáltatások	- 116	- 1 075	- 341	929	291	144
ebből magas kockázatú	- 57	- 1 075	- 340	928	239	73
Közigazgatás	- 258	- 36	-	-	1	-
Oktatás, egészségügy és művészet	- 22	- 28	- 7	8	8	29
ebből magas kockázatú	- 1	- 21	- 5	5	1	-
Háztartások	- 3 086	- 17 401	- 103	371	1 824	9 306
Összesen	- 8 714	- 23 939	- 915	3 007	4 235	12 459

in HUF million	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 mi- atti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI el- tolás előtt)			
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2		
2020.12.31								
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	- 320	-1 175	-	118	205	143	467	
Bányászat	- 2	-	30	-	5	15	4	21
ebből magas kockázatú	- 1	-	30	-	5	15	3	21
Gyártás	-1 072	-1 169	-	331	915	723	748	
ebből magas kockázatú	- 259	-1 169	-	282	849	302	235	
Villamosenergia és vízellátás	- 226	-	286	-	-	90	291	
Építőipar	- 106	-	171	-	9	52	173	139
ebből magas kockázatú	-	-	-	-	-	-	-	
Kereskedelem	- 551	-	569	-	131	473	379	175
ebből magas kockázatú	- 55	-	569	-	126	467	84	60
Szállítás és kommunikáció	- 168	-	514	-	10	11	79	456
ebből magas kockázatú	- 2	-	2	-	1	1	2	-
Vendéglátás	-	-	412	-	81	393	44	5
ebből magas kockázatú	-	-	120	-	30	103	11	5
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	- 730	-	34	-	-	180	1	
Ingtatlanügyletek	- 998	-1 152	-	243	878	54	126	
Szolgáltatások	-	-	-	-	-	-	-	
ebből magas kockázatú	- 80	-	897	-	210	597	128	203
Közigazgatás	- 30	-	897	-	205	585	107	123
Oktatás, egészségügy és művészet	- 523	-	3	-	-	-	-	
ebből magas kockázatú	- 8	-	32	-	16	23	4	-
Háztartások	-	-	22	-	10	17	2	-
Egyéb	-3 417	-16 846	-1 211	3 401	3 208	6 696		
Összesen	-8 201	-23 290	-2 366	6 964	5 209	9 326		

Érzékenységvizsgálat – A Covid-19 világméretű járványhoz kötődő előre tekintő információk (FLI) és stage felülbírálatok
Az önálló forgatókönyvek szerinti FLI felülbírálat hatása a hitelkockázati értékvesztésre

	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)					FLI eltolódás hatása			
	Stage 1	Stage 2	Összesen	Stage 2 affected by		Növekedés szcenárió	Stagnálás szce- nário	Csökkenés szcenárió	
				Stage over- layek a Covid-19 hatására	FLI eltolódás				
millió Forintban									
2021.12.31									
Mezőgazdaság és erdő- gazdálkodás	72 122	9 777	81 899	587	3 650	- 3 650	- 2 511	6 946	
Bányászat	370	300	670	214	162	- 162	- 100	530	
ebből magas kocká- zatú	292	300	592	214	62	- 62	-	400	
Gyártás	249 463	29 664	279 127	11 039	11 320	- 11 320	- 10 824	7 756	
ebből magas kocká- zatú	66 513	17 021	83 534	10 802	895	- 895	- 718	4 835	
Villamosenergia és vízellá- tás	31 010	1 390	32 400	-	-	-	-	171	
Építőipar	21 753	6 511	28 264	118	6 485	- 6 485	- 5 789	1 054	
Kereskedelem	120 786	15 645	136 431	2 272	8 637	- 8 704	- 8 229	13 969	
ebből magas kocká- zatú	39 362	5 190	44 552	1 964	1 086	- 1 103	- 988	2 507	
Szállítás és kommunikáció	34 405	5 374	39 779	328	1 826	- 1 831	- 1 350	10 756	
ebből magas kocká- zatú	753	166	919	145	-	-	-	-	
Vendéglátás	950	17 128	18 078	4 131	-	-	-	3	
ebből magas kocká- zatú	605	4 855	5 459	4 099	-	-	-	3	
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 278 711	557	1 279 268	3	9	- 9	-	127	
Ingtatlanügyletek	228 616	42 523	271 139	20 483	18 403	- 18 403	- 18 403	486	
Szolgáltatások	24 144	48 263	72 407	43 923	1 082	- 1 086	- 1 024	12 949	
ebből magas kocká- zatú	11 241	47 275	58 515	43 765	173	- 177	- 140	12 633	
Közigazgatás	992 880	1 706	994 586	-	-	-	-	27	
Oktatás, egészségügy és művészet	2 403	1 268	3 671	510	385	- 385	- 330	98	
ebből magas kocká- zatú	205	858	1 064	434	-	-	-	42	
Háztartások	738 242	162 371	900 613	7 019	28 127	- 11 145	- 6 075	6 977	
Egyéb	3	2	5	-	-	-	-	6	
Összesen	3 795 858	342 479	4 138 337	90 627	80 086	- 63 180	- 54 635	61 855	

millió Forintban	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)					FLI eltolódás hatása				
	Stage 1	Stage 2	Összesen	Stage 2 befolyásoló tényezők		Növekedés szcenárió	Stagnálás szce- nárió	Csökkenés szcenárió		
				Stage overlayek a Covid-19 hatá- sára	FLI eltolódás					
2020.12.31										
Mezőgazdaság és erdőgazdál- kodás	50 533	20 378	70 911	5 079	4 889	- 725	- 195	- 20		
Bányászat	418	7 309	7 727	285	-	-	-	-		
ebből magas kockázatú	399	7 309	7 708	285	-	-	-	-		
Gyártás	234 125	36 848	270 973	23 412	7 479	- 955	- 45	23		
ebből magas kockázatú	78 196	28 076	106 272	21 653	1 185	- 6	-	38		
Villamosenergia és vízellátás	48 040	2 984	51 024	-	2 850	- 16	-	-		
Építőipar	19 342	6 113	25 455	524	3 823	- 275	- 251	1 403		
Kereskedelem	84 853	24 952	109 805	13 486	4 234	- 181	- 23	334		
ebből magas kockázatú	18 923	17 091	36 013	13 172	829	- 7	- 7	123		
Szállítás és kommunikáció	26 253	9 251	35 504	685	5 948	- 2 086	- 2 016	167		
ebből magas kockázatú	803	131	934	122	-	-	-	-		
Vendéglátás	1	18 163	18 164	17 742	-	-	-	9		
ebből magas kockázatú	-	5 033	5 033	4 611	-	-	-	9		
Pénzügyi és biztosítói szolgál- tatások	716 199	1 193	717 392	-	18	-	-	-		
Ingatlanügyletek	206 443	40 792	247 235	34 317	3 024	- 1 007	- 163	5		
Szolgáltatások	15 297	48 992	64 289	41 519	4 459	- 432	- 58	82		
ebből magas kockázatú	5 452	47 769	53 222	41 149	3 528	- 389	- 27	47		
Közigazgatás	919 107	223	919 330	-	-	-	-	-		
Oktatás, egészségügy és mű- vészet	1 830	1 495	3 325	1 057	1	-	-	-		
ebből magas kockázatú	9	1 120	1 130	824	-	-	-	-		
Háztartások	741 623	115 660	857 283	32 183	22 305	- 1 803	- 614	914		
Egyéb	8	1	9	-	-	-	-	-		
Összesen	3 064 072	334 354	3 398 426	170 291	59 029	- 7 481	- 3 365	2 916		

Érzékenységvizsgálat – A Covid-19 világjárványhoz kötődő előre tekintő információk (FLI) és stage felülbírálatok
Az önálló forgatókönyvek szerinti FLI felülbírálat hatása a hitelkockázati értékvesztésre

	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)					FLI eltolódás hatása				
	Stage 1	Stage 2	Összesen	Stage 2 befolyásoló tényezők		Növekedés szcenárió	Stagnálás szcenárió	Csökkenés szcenárió		
				Stage over- layek a Covid-19 hatására	FLI eltoló- dás					
millió Forintban										
2021.12.31										
Mezőgazdaság és erdő- gazdálkodás	-	-	647	-	41	634	-	-	495	524
Bányászat	-	-	4	-	2	20	-	-	15	23
ebből magas koc- kázatú	-	-	4	-	2	20	-	-	14	23
Gyártás	-	-	1 401	-	465	1 635	-	-	1 281	1 075
ebből magas koc- kázatú	-	-	1 088	-	462	659	-	-	507	447
Villamosenergia és víz- ellátás	-	-	41	-	-	93	-	-	72	66
Építőipar	-	-	190	-	3	284	-	-	227	186
Kereskedelem	-	-	444	-	55	862	-	-	670	737
ebből magas koc- kázatú	-	-	366	-	53	206	-	-	159	149
Szállítás és kommuni- káció	-	-	137	-	0	367	-	-	281	666
ebből magas koc- kázatú	-	-	3	-	-	2	-	-	1	1
Vendéglátás	-	-	1 209	-	37	533	-	-	411	345
ebből magas koc- kázatú	-	-	99	-	37	29	-	-	22	19
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	-	-	14	-	-	164	-	-	127	112
Ingtalanügyletek	-	-	1 312	-	632	499	-	-	443	288
Szolgáltatások	-	-	1 075	-	588	435	-	-	347	666
ebből magas koc- kázatú	-	-	1 075	-	588	312	-	-	241	614
Közigazgatás	-	-	36	-	-	1	-	-	1	1
Oktatás egészségügy és művészet	-	-	28	-	1	37	-	-	32	18
ebből magas koc- kázatú	-	-	21	-	1	1	-	-	1	1
Háztartások	-	-	17 401	-	268	11 130	-	-	1 810	1 716
Összesen	8 714	-	23 939	32 653	2 092	16 694	9 032	-	6 212	6 423

	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)					FLI eltolódás hatása		
	Stage 1	Stage 2	Összesen	Stage 2 befolyásoló tényezők		Növekedés szcenárió	Stagnálás szce- nário	Csökkenés szcenárió
				Stage overla- yek a Covid-19 hatására	FLI eltolódás			
millió Forintban								
2020.12.31								
Mezőgazdaság és erdőgaz- dálkodás	- 320	- 1 175	- 1 495	87	609	- 83	- 39	38
Bányászat	- 2	- 30	- 32	9	25	-	-	-
ebből magas kockázatú	- 1	- 30	- 31	9	24	-	-	-
Gyártás	- 1 072	- 1 169	- 2 241	584	1 471	- 80	- 31	30
ebből magas kockázatú	- 259	- 1 169	- 1 428	567	537	- 34	- 17	16
Villamosenergia és vízellátás	- 226	- 286	- 512	-	381	- 33	- 17	16
Építőipar	- 106	- 171	- 277	43	312	- 10	- 5	6
Kereskedelem	- 551	- 569	- 1 120	342	553	- 22	- 10	13
ebből magas kockázatú	- 55	- 569	- 624	342	144	- 7	- 4	5
Szállítás és kommunikáció	- 168	- 514	- 682	1	535	- 124	- 107	30
ebből magas kockázatú	- 2	- 2	- 4	-	2	-	-	-
Vendéglátás	0	0	-	312	49	- 1	-	-
ebből magas kockázatú	0	0	-	73	16	- 1	-	1
Pénzügyi és biztosítói szolgál- tatások	- 729	- 34	- 763	-	180	1	1	- 1
Ingtalanügyletek	- 998	- 1 152	- 2 150	635	180	- 29	- 11	8
Szolgáltatások	- 80	- 897	- 977	387	330	- 27	- 12	13
ebből magas kockázatú	- 30	- 897	- 927	380	231	- 19	- 8	8
Közigazgatás	- 469	- 3	- 472	-	-	-	-	-
Oktatás, egészségügy és mű- vészet	- 8	- 32	- 40	7	4	-	-	-
ebből magas kockázatú	-	- 22	- 22	7	2	-	-	-
Háztartások	- 3 408	- 16 767	- 20 175	2 190	9 904	- 300	- 110	128
Egyéb	-	-	-	-	2	-	-	-
Összesen	- 8 137	- 22 799	- 30 936	4 597	14 535	- 709	- 341	281

Értékvesztés összetétele

millió forintban	2020	2021
Értékvesztés	62 473	67 248
Hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett értékvesztés	3 743	3 624
Egyéb mérlegen kívüli tételekre képzett céltartalék	2 430	2 203
Összesen	68 646	73 075

Az EBH a hitelezési veszteségeket az IFRS 9 követelményei alapján számítja ki, míg az egyéb kötelezettségvállalások céltartalékai az IAS 37 hatálya alá tartoznak.

Kockázati költség

A kockázati költség az IFRS eredménykimutatásban az "Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan" sorának feleltethető meg, és az értékvesztett pénzügyi instrumentumokat tartalmazza, valamint minden FINREP partnerintézményi szektort tartalmaz. A kockázati költség az alábbiakat tartalmazza:

- nettó értékvesztés képzés a hitelezési kockázaton, beleértve a kötelezettségvállalásokra és pénzügyi garanciákra képzett céltartalékokat (az értékvesztés/céltartalék képzés és visszairás különbsége)
- értékvesztés leírás,
- közvetlenül az eredménykimutatásban kimutatott megtérülések
- módosítás miatti nyereség és veszteség

Éves szinten 5,8 milliárd forint kockázati költség keletkezett, lakossági 5,5 milliárd forint, vállalati szinten 0,3 milliárd forint. A fő kockázati költségtényező továbbra is a járványhelyzethez kapcsolódott, valamint a kormány által kezdeményezett moratorium. A Magyar Nemzeti Bank az I. negyedévben új overlay-t vezetett be, mely a saját belsők mellett került alkalmazásra. A meghosszabbított 2. moratorium és az új 3. moratórium miatt a nem-stage1-es hiteleken elszenvedett módosítás miatti veszteség is megképzésre került (3,4 milliárd forint). A 3. moratóriumban a pénzügyi nehézségeket jelző magánügyletek nemteljesítőnek minősültek és 5 milliárd értékvesztés került megképzésre. A paraméterek frissítése (beleértve az FLI-eket is) miatt nem volt szükség további értékvesztés képzésre. A teljes képzést kismértékben ellensúlyozták a nem teljesítő portfólió esetében könyvelt felszabadítások, ahol a becsülnél magasabb megtérülést sikerült elérni.

millió forintban	Értékvesztés képzés	Értékvesztés visszairás	Leírt tételek behajtása	Kivezetésből származó veszteség	Módosítás miatti nyereség	Módosítás miatti veszteség	Kockázati költség összesen
2021.12.31							
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	2 184	-2 617	-	-	-1	60	-374
Bányászat	90	-54	-	-	-	1	37
Gyártás	6 561	-6 540	-	-	-11	170	180
Villamosenergia és vízellátás	839	-1 777	-	-	-	4	-934
Építőipar	1 484	-1 423	-	-	-	21	82
Kereskedelem	4 722	-4 914	-	-	-	67	-125
Szállítás és kommunikáció	4 208	-5 473	-	-	-	3	-1 262
Vendéglátás	1 739	-788	-	-	-	120	1 071
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	5 418	-4 843	-	-	-	6	581
Ingtalanügyletek	3 269	-3 649	-	-	-	92	-288
Szolgáltatások	2 847	-1 307	-	-	-	11	1 551
Közigazgatás	190	-424	-	-	-	0	-234
Oktatás, egészségügy és művészet	217	-209	-	-	-	4	12
Háztartások	53 471	-50 840	-	-	-	2 864	5 495
Egyéb	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	87 239	-84 858	-	-	-12	3 423	5 792

millió forintban	Értékvesztés képzés	Értékvesztés visszairás	Leírt behajtása	tételek	Kiveze- tésből származó veszteség	Módosítás mi- atti nyereség	Módosítás miatti veszteség	Kockázati összesen	költség
2020. december 31.									
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	3 451	-2 584		-6	4	-	32		897
Bányászat	73	-45		-	-	-	-		28
Gyártás	9 068	-4 277		-100	166	-	108		4 965
Villamosenergia és vízellátás	1 022	-800		-74	101	-	-		249
Építőipar	1 083	-1 063		-2	15	-	17		50
Kereskedelem	4 599	-2 872		-264	165	-	136		1 764
Szállítás és kommunikáció	7 436	-1 330		-40	22	-1	17		6 104
Vendéglátás	2 931	-151		-	4	-	183		2 967
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 406	-959		-2	76	-	9		530
Ingatlanügyletek	2 387	-1 638		-1 022	762	-	244		733
Szolgáltatások	1 338	-1 000		-26	36	-	43		391
Közigazgatás	397	-15		-	-	-	-		382
Oktatás, egészségügy és művészet	139	-95		-1	4	-	49		96
Háztartások	49 075	-38 796		-7 133	2 387	-	2 723		8 256
Egyéb	-	-		-	-	-	-		-
Összesen	84 405	-55 625		-8 670	3 742	-1	3 561		27 412

Átstrukturálás (Forbearance)

Bármely ügyfél szerződéses fizetési feltételeinek módosítása (beleértve a futamidőt, kamatot, díjat, késedelmes összeget vagy ezek kombinációját) átstrukturálást jelent. Az átstrukturálás lehet üzleti vagy forbearance (kedvezmények adása a pénzügyi nehézségek miatt) összhangban az EBA kívánalmakkal.

Az üzleti átstrukturálás mind a lakossági mind a vállalati szegmensben lehetséges és hatásos megtartó eszköz lehet magában foglalva az átárazást vagy kiegészítő hitel nyújtását megőrizve a banknak értékes és jó ügyfelét.

Az Erste Hungary az (EU) 2015/227 szabályozással és 39/2016-os MNB rendelettel összhangban a lenti forbearance definíciót használja. Átstrukturálás alatt értjük azt, amikor egy ügyfél ügyleteinek módosítására kerül sor (pénzügyi nehézségek miatt), a szerződéses feltételek módosulnak, melynek eredményeképpen az ügyfél kedvezőbb helyzetbe kerül, mint a szerződésmódosítást megelőzően. Az ügyfél akkor számít pénzügyi nehézséggel küzdő ügyfélnek, amennyiben az alábbi kritériumok egyike teljesül:

- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelme van (30 DPD) bármelyik számláján az elmúlt 3 hónapban, vagy
- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelembe kerülne átstrukturálás nélkül,
- az ügyfél nemteljesítő státuszt kapott,
- az ügyfél az átstrukturálás nélkül nemteljesítővé válna,
- a szerződéses módosítás az ügyfélhitel teljes vagy részleges törlesztését (felmondását) vonná maga után a továbbra is fennálló hitelkitettség mellett.

A nem lakossági szegmens számára további kritériumok:

- az ügyfél korai figyelmeztetési kategóriába tartozik;
- az ügyfél pénzügyi mutatóinak romlása miatt ratingbeli visszaesést okoz;
- az ügyfél esetében a nemteljesítés valószínűsége megnő.

A forborne kitétségek hitelszerződés szinten értendők, ami azt jelenti, hogy a forborne-nal kapcsolatos intézkedések (mérések) alkalmazandók lesznek az ügyfél többi kitétségére is amennyiben az bekövetkezik egy hitelkitétségnél. Forbearance intézkedések azon ügyfeleknek adott szerződéses engedmények, akiknek nehézséget okoz, hogy eleget tegyenek pénzügyi kötelezettségeiknek.

Kedvezményes feltételnyújtás alatt a következőket értjük:

- a szerződés módosítása / refinanszírozás nem történt volna meg, ha az ügyfél nem került volna pénzügyi nehézségbe,
- előnyös különbség van az ügyfél módosított és nem módosított szerződése között,
- a módosított / refinanszírozott szerződés kedvezőbb feltételeket tartalmaz, mint a többi hasonló kockázati profilú ügyfél esetében,
- a szerződésben megengedett forbearance rendelkezések aktiválása,
- lényeges pénzügyi vagy nem pénzügyi megállapodásról való lemondás.

Az átstrukturálást a bank illetve az ügyfél is kezdeményezhet. Átstrukturálást eredményező módosító szerződéses feltételek az alábbiak lehetnek:

- kamat csökkentése,
- törlesztőrészlet csökkentése,
- végső lejárat hosszabbítása,
- rendelkezésre tartási idő hosszabbítása,
- tartozás elengedés,
- kamat tartozás elengedés.

A forborne kitétségek tovább csoportosíthatóak teljesítő és nem teljesítő forborne kitétségekre.

Egy forborne kitétség akkor tekinthető teljesítőnek, ha:

- a kitétség nem tartozott a nem teljesítő kategóriába abban az időpontban, amikor az átstrukturálás kérelme jóváhagyásra került,
- az átstrukturálás nem vezetett nem teljesítő kategóriába történő besoroláshoz.

A teljesítő forborne kitétségek akkor kapnak nem teljesítő forborne státuszt, ha:

- a forborne intézkedések meghosszabbításra kerülnek és az ügyfél nem teljesítő forborne státuszban volt,
- az ügyfél 30 napos késedelembe esik a forborne kitétségére és nem teljesítő forborne kitétségben volt,
- az ügyfélre teljesülnek a szabályzatban meghatározott 'default' kritériumok, illetve
- azoknál a vállalati ügyfeleknél ahol az átstrukturálási megegyezés nem záródott le 18 hónapon belül az első forborne mérés óta.

A teljesítő forborne kitétség megszüntethető, és a kitétségek kiesnek a forborne státusz alól amennyiben:

- legalább két év telt el attól a naptól, amikor a kitétség teljesítő forborne státuszra minősítették (próbaidő),
- a forborne fizetési ütemezési tervben a törlesztőrészletek 50%-a rendszeresen befizetésre került minimum a próbaidő feléig (lakossági ügyfelek esetében),
- rendszeres törlesztés történt minimum a próbaidő felénél (vállalati ügyfelek esetében),
- amennyiben a jelentős visszafizetés magában foglalja a korábban késedelmes (ha van ilyen), vagy leírt (ha nem volt késedelmes) tartozást (mindkét szegmens esetében),
- a próbaidő alatt nem esik az ügyfélkitétség 30 napos késedelembe.

A nem teljesítő forborne kitétség megszüntethető és átminősíthető teljesítővé a próbaidő alatt az alábbi teljesülése esetén:

- egy év eltelt a kitétség nem teljesítő forborne státuszba kerülése óta. A minimum 1 éves időszak az alábbi események közül a legutóbbtól indul:
 - o Az átstrukturálási intézkedések meghosszabbításának pillanata.
 - o Az a pillanat, amikor a kitétség besorolása nemteljesítő lesz.
 - o A türelmi idő vége, amely az átstrukturálási megállapodásban szerepel.
- a forbearance intézkedés nem vezet a kitétség nem teljesítő forborne kitétséggé válásához,
- az ügyfél a default definíció alapján nem került default besorolásba
- lakossági ügyfelek esetében: az ügyfél bizonyította, hogy képes betartani az alábbi feltételeket:
 - o az ügyfélnek az elmúlt 6 hónapban nem volt több mint 30 napot meghaladó késedelme illetve nincs lejárt tartozása;
 - o az ügyfél visszafizette a teljes lejárt (illetve leírt) tartozását (amennyiben volt az ügyfélnek);

- vállalati ügyfelek esetében: a pénzügyi elemzés alapján megállapítható, hogy az ügyfél teljesíteni tudja a meghatározott feltételeket, továbbá az ügyfél nem esett 30 napot meghaladó késedelembe a monitoring időszak alatt és nincs lejárt tartozása.

A vállalati szegmensben a forbearance intézkedések megkövetelik a workout osztály bevonását. A forborne intézkedések legnagyobb részét a helyi workout osztály felelőssége meghatározni. A forborne intézkedések minőségi módosító eseménynek minősülnek a SICR koncepciója alapján.

Default definíció

2019 októberében az Erste Group egy új default definíciót vezetett be, hogy megfeleljen az CRR 178 cikkében meghatározott definíció alkalmazására vonatkozó EBA iránymutatásnak. A default definíció változás hatása az Erste Bank Hungary esetében immateriálisnak tekinthető.

A nem-teljesítési és default definíció az Erste Hungary-nél (és egységesen az Erste Groupban) összehangolásra került.

A 90 napos késedelem materialitása ügyfél szinten naponta kerül ellenőrzésre a mérlegen belüli tételekre az Erste group-on belül egységesen használt lényegességi küszöbhez:

- Lakossági kitétségek esetében: 100 EUR abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten,
- Nem-Lakossági ügyfelek esetében: 500 EUR abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten.

Hitelkockázati kitétség, restrukturált kitétség és értékvesztés bontásban

A kockázat mérséklése érdekében mind a lakossági, mind a vállalati szegmensben egy becslési program indult a portfólió pénzügyi helyzetének felmérésére, és az ügyletek szükség esetén Stage 2-be helyezésre (ha a késedelmek miatt még nem volt ott) átstrukturálás vagy nemteljesítés révén (ha nem valószínű a megtérülés). Ennek eredményeként az átstrukturált kitétség 87 milliárd forinttal nőtt.

millió forintban	Hitelek és előlegek	Hitelviszonyt megtestesítő értékpa-pírok	Mérlegen kívüli tételek	Hitelkeretek	Összesen
2021.12.31					
Bruttó kitétség	2 626 248	1 387 674	143 792	461 737	4 619 451
ebből bruttó forborne kitétség	95 499	-	-	601	96 100
Teljesítő kitétség	2 554 712	1 387 674	142 894	460 492	4 545 772
ebből teljesítő forborne kitétség	47 639	-	-	421	48 060
Teljesítő kitétségekhez tartozó értékvesztés	28 583	910	1 979	3 141	34 613
ebből teljesítő forborne kitétségekhez tartozó értékvesztés	2 762	-	-	14	2 776
Nem teljesítő kitétségek	- 71 536	-	- 898	- 1 245	- 73 679
ebből nem teljesítő forborne kitétségek	- 47 860	-	-	- 181	- 48 041
Értékvesztett nem teljesítő kitétségek	37 741	-	295	426	38 462
ebből értékvesztett nem teljesítő forborne kitétségek	21 747	-	-	52	21 799

millió forint	Hitelek és előle- gek	Hitelviszonyt megtestesítő ér- tékpapírok	Mérlegen kívüli tételek	Hitelkeretek	Összesen
2020.12.31					
Bruttó kitettség	2 121 585	1 259 808	110 755	403 391	3 895 539
ebből bruttó forborne kitettség	8 469	985	-	54	9 508
Teljesítő kitettség	2 066 789	1 258 823	109 732	402 042	3 837 386
ebből teljesítő forborne kitettség	4 610	-	-	49	4 659
Értékvesztett teljesítő kitettségek	27 312	1 159	2 512	3 127	34 110
ebből értékvesztett teljesítő forborne kitettségek	122	-	-	1	123
Nem teljesítő kitettségek	54 809	985	1 024	1 349	58 167
ebből nem teljesítő forborne kitettségek	3 860	985	-	4	4 849
Értékvesztett nem teljesítő kitettségek	33 481	532	2	593	34 608
ebből értékvesztett nem teljesítő forborne kitettségek	2011	532	-	3	2 546

A restrukturált hitelkitettség típusai

millió forintban	Bruttó forborne kitettség	Szerződéses feltételek módosítása	Refinanszírozás
2021.12.31			
Hitelek és követelések	95 499	87 662	7 837
Hitelkeretek	601	601	-
Összesen	96 100	88 263	7 837

millió forintban	Bruttó forborne kitettség	Szerződéses feltételek módosítása	Refinanszírozás
2020.12.31			
Hitelek és követelések	8 501	8 440	61
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	985	985	-
Hitelkeretek	53	53	-
Összesen	9 539	9 478	61

A táblázatban a hitelek és követelések magukba foglalják a vevő és lízingköveteléseket is.

A restrukturált kitettség hitelminőség földrajzi régiók szerinti bontásban

millió forintban	Bruttó for- borne kített- ség	Nem késedel- mes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kített- ség	Fedezet	Értékvesztés
2021.12.31						
Közép és Kelet Európa	96 100	43 002	6 570	46 528	49 769	24 351
Magyarország	96 100	43 002	6 570	46 528	49 769	24 351
Összesen	96 100	43 002	6 570	46 528	49 769	24 351

in HUF million	Gross forborne exposure	Neither past due nor credit impaired	Past due but not credit impaired	Credit impaired	Collateral	Credit loss allowances
As of 31 December 2020						
Central and Eastern Europe	9 539	4 055	572	4 849	8 475	2 699
Hungary	9 539	4 055	572	4 849	8 475	2 699
Total	9 539	4 055	572	4 849	8 475	2 699

Fedezetek

A figyelembe vett fedezetek

A Bank a fedezetkezelést a Vállalati Workout, Restrukturálási és Fedezetkezelés területen belül alakította ki.

A Csoporton belüli összes figyelembe vehető fedezet egy mindenre kiterjedő listán szerepel a 'Csoportszintű fedezeti katalógusban'. A helyileg elfogadható fedezetet az Erste Hungary határozza meg (a Bank Fedezeti Katalógusában) a vonatkozó nemzeti törvényi előírásokkal összhangban. A fedezet értékelése és újraértékelése a Csoportszintű katalógusban foglalt alapelvek és az osztályonként csoportosított és a helyi szabályozói követelményekre épülő belső munkavégzési utasítások szerint történik.

A fedezetek fő típusai

A hitelezési kockázat kezelésére és a hitelezési kockázathoz tartozó tőkekövetelményre vonatkozó szabályzatok szerint a fedezetek kizárólag akkor vehetők figyelembe a tőkekövetelmény csökkentésére, ha

- jogilag érvényesek, ésszerű időtávon belül érvényesíthetők;
- értékük megfelelő, a fedezetértékük karbantartása megfelelő;
- ügyleti szinten a kapcsolódó nyilvántartás és az ahhoz tartozó folyamatok gondoskodnak arról, hogy átfogó és aktualizált információ álljon rendelkezésre a tőkeszámításhoz;
- az ingatlanfedezetekre a Bank érvényes ingatlanbiztosítással rendelkezik.

A fentiek vonatkozásában a figyelembe vett fedezetek köre - amelyek tőkecsökkentő tételként figyelembe vehető - kiterjed

- a pénzügyi biztosítékokra (készpénzes biztosítéki letétek, letéti okiratok, állampapírok, bizonyos egyéb értékpapírok, stb.);
- ingatlanok (csökkentett piacképességű középületek, speciális ipari ingatlanok és ingatlanprojektek kivételével);
- kormányzati, banki és bizonyos egyéb garanciajegyzésekre.

Amikor a fenti feltételek teljesülnek a belső szabályozásokban foglaltaknak megfelelően, és az ilyen konkrét fedezettípusok rendelkezésre állnak, a Bank figyelembe veszi az elfogadott biztosítékokat a tőkekövetelmény számításakor a hitelezési kockázatot mérséklő eszközként.

Fedezetek értékelése és kezelése

A Bank arra törekszik, hogy likvid fedezeteket kérjen be, azaz olyanokat, amelyek a lehető legrövidebb időn belül és megfelelő áron értékesíthetőek. A biztosíték likviditását alapvetően befolyásolja annak jogi érvényesíthetősége, illetve piaci értékesíthetősége, forgalomképessége.

A fedezeti érték megállapításához a mindenkor hatályos fedezetkezelési és fedezetértékelési tárgyú szabályzatokban meghatározottak szerint kell eljárni, az abban meghatározott elvek és számítási módszerek alapján.

A Group Collateral Management állapítja meg a fedezetkezelés csoportszintű szabályait. Évente felülvizsgálja, és szükség esetén módosítja a Policy-t. A Policy Framework előírásai szerint ellenőrzi a helyi fedezetkezelési politikákat a leánybankoknál.

Következésképpen megállapítja az egyes fedezeti kategóriákat és fedezetbevonási módokat és a fedezetek értékelésének egységes szabályait, meghatározza a maximális fedezeti szorzókat (Group Collateral Catalogue), valamint monitorálja a fedezeti szorzó megállapításának éves folyamatát és biztosítja a szükséges jóváhagyásokat (jóváhagyja a helyi fedezeti szorzókat, a csoportszintű maximum fedezeti szorzókat és azok lehetséges változásait).

Az Erste Bank Fedezetkezelése állapítja meg az EBH Fedezeti Katalógusában szereplő, lokálisan alkalmazott fedezeti szorzókat a fedezetek múltbeli megtérülési adatai alapján (peres és peren kívüli megtérülést is figyelembe véve).

Collateral Management legalább éves szinten vizsgálja meg a fedezeti rátákat és a térülési mutatókat, a Group Credit Risk Models által meghatározott szabályoknak megfelelően. A kiugró értékek elkerülésének érdekében nemcsak egy, hanem több éves história figyelembe vételével.

Fedezeti értéket csak akkor lehet a hitelezési folyamatban figyelembe venni:

- Ha betartották az értékelés szabályait (különösképpen a kiindulási érték meghatározását és a megelőző terhek figyelembe vételét).
- Ha a fedezet bevonásával kapcsolatos minden jogszabályi feltétel teljesítésre került.
- Ha a hitelfeltevőnek már semmilyen további lépést sem kell tennie, hogy biztosítsa a bank teljes kontrollját a fedezet felett.
- Ha minden hitelfeltevővel vagy a biztosítékot nyújtóval kötött hitel és biztosítéki szerződés jogilag érvényes és érvényesíthető a szerződések aláírásakor érvényes vonatkozó jogszabályok szerint.
- Ha a fedezet akkor is jogilag érvényes és érvényesíthető a vonatkozó jogszabályok szerint, ha a hitelfeltevő, vagy a fedezet tulajdonosa fizetési képtelenné válik.

Új hitelek nyújtásakor a fenti követelményeknek a folyósítást megelőzően teljesülniük kell; kivételes esetekben lehetőség van az ingatlan jelzálogjog ingatlan-nyilvántartásba történő vagy egyéb zálogjog bejegyzésére a folyósítást követően is, a folyósítástól számított ésszerű időn belül is sor kerülhet – a Fedezetkezelés feladata meghatározni azokat a kivételes eseteket, amelyek helyileg elfogadhatóak, csakúgy, mint a maximális időtartamokat. Amennyiben a folyósítást követően a biztosítékkal kapcsolatban további értékbecslés készül, akkor annak eredményét rögzíteni szükséges az IT rendszerekben.

A következő táblázat összehasonlítja a hitelezési kitétségeket és az allokkált fedezeteket a különböző üzleti szegmensekben. Az allokkált fedezet az elfogadott fedezeti értékek felel meg a belső diszkontálás után és maximalizálva vannak a kitétségi mértékben.

Hitelkockázat kitétség üzleti szegmens és fedezet szerinti bontásban

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitétség	Fedezettség összesen	Fedezettség			Kockázati kitétség csökkentve a fedezet értékével
			Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb fedezet	
2021.12.31						
Lakosság	1 368 460	840 359	231 704	525 524	83 131	528 101
Vállalatok	1 171 131	528 266	49 187	318 256	160 823	642 865
Csoportszintű vállalatok	2 039 300	462 591	411 058	-	51 533	1 576 709
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	40 560	-	-	-	-	40 560
Összesen	4 619 451	1 831 216	691 949	843 780	295 487	2 788 235

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitétség	Fedezettség összesen	Fedezettség			Kockázati kitétség csökkentve a fedezet értékével
			Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb fedezet	
2020.12.31						
Lakosság	1 224 664	735 408	180 083	494 335	60 990	489 256
Vállalatok	1 099 497	435 645	44 613	262 074	128 958	663 852
Csoportszintű vállalatok	1 544 934	332 453	332 453	-	-	1 212 481
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	26 444	7 857	-	-	7 857	18 587
Összesen	3 895 539	1 511 363	557 149	756 409	197 805	2 384 176

Hitelkockázat kitétség pénzügyi instrumentum és fedezet szerinti bontásban

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitétség	Fedezettség összesen	Fedezettség			Kockázati kitétség csökkentve a fedezet értékével	IFRS 9 értékvesztés		
			Garancia fedezet	Ingtatlan fedezet	Egyéb		Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kitétség
2021.12.31									
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	15 854	-	-	-	-	15 854	15 854	-	-
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	74 220	11 028	11 028	-	-	63 192	-	-	-
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	272 102	265 797	209 912	55 879	6	6 305	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	144 523	4 911	4 911	-	-	139 612	144 523	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 597 297	1 464 635	466 089	764 163	234 383	2 132 662	3 475 101	52 888	69 309
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 241 945	340 619	340 619	-	-	901 326	1 241 945	-	-
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	688 903	104 375	55 000	-	49 375	584 528	688 903	-	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 606 201	987 458	70 470	762 137	154 851	618 743	1 495 576	49 456	61 170
Kereskedelmi hitelek és előlegek	20 217	-	-	-	-	20 217	18 327	1 890	-
Pénzügyi lízing követelések	40 031	32 183	-	2026	30 157	7 848	30 350	1 542	8 139
Mérlegen kívüli tételek	515 455	84 845	9	23 738	61 098	430 610	459 612	2 747	1 245
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	51 850	26 452	-	9 621	16 831	25 398	-	-	-
Összesen	4 619 451	1 831 216	691 949	843 780	295 487	2 788 235	4 095 090	55 635	70 554

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitérttség	Fedezettség összesen	Fedezettség			Egyéb	Kockázati kitérttség csökkentve a fedezet értékével	IFRS 9 értékesítés		
			Garancia fedezet	Ingatlan fedezet				Nem késedelmes és nem értékesített	Késedelmes de nem értékesített	Értékesített kitérttség
2020.12.31										
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	3 973	-	-	-	-	-	3 973	3 973	-	-
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	158 445	65 575	65 575	-	-	-	92 870	-	-	-
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	209 544	200 594	157 150	43 434	10	-	8 950	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	130 687	10 037	10 037	-	-	-	120 650	130 686	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2 933 725	1 171 894	304 577	693 376	173 941	-	1 761 831	2 811 164	67 112	55 449
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 020 584	193 189	192 205	49	935	-	827 395	1 019 599	-	985
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	308 937	70 635	62 778	-	7 857	-	238 302	308 936	2	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 545 342	877 003	49 594	691 059	136 350	-	668 339	1 437 987	65 302	42 053
Kereskedelmi hitelek és előlegek	12 379	-	-	-	-	-	12 379	11 541	837	-
Pénzügyi lízing követelések	46 483	31 067	-	2 268	28 799	-	15 416	33 101	971	12 411
Mérlegen kívüli tételek	459 165	63 263	19 810	19 599	23 854	-	395 902	400 384	3 559	1 349
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	53 873	20 952	3 439	8 340	9 173	-	32 921	-	-	-
Összesen	3 895 539	1 511 363	557 149	756 409	197 805		2 384 176	3 346 207	70 671	56 798

Hitelkockázati kitettség pénzügyi eszközönként és kockázati kategóriánként

A következő táblák a teljes hitelkockázati kitettséget tartalmazzák, nem csak az IFRS értékvesztés releváns tételeket.

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2021.12.31					
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	15 854	-	-	-	15 854
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	65 069	2034	7 108	9	74 220
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	192 677	40 495	36 703	2 227	272 102
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	143 611	912	-	-	144 523
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 060 790	299 775	167 423	69 309	3 597 297
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 240 098	1 847	-	-	1 241 945
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	682 080	44	6 779	-	688 903
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 113 749	279 417	151 865	61 170	1 606 201
Kereskedelmi hitelek és előlegek	4 991	9 065	6 160	-	20 216
Pénzügyi lízing követelések	19 872	9 402	2 619	8 139	40 032
Mérlegen kívüli tételek	421 264	77 428	14 629	2 134	515 455
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	28 243	20 469	2 249	889	51 850
Összesen	3 899 265	420 644	225 863	73 679	4 619 451

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2020.12.31					
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	3 973	-	-	-	3 973
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	154 066	2 715	1 631	33	158 445
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	145 787	55 376	6 274	169	207 606
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	130 642	44	-	-	130 686
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2 450 619	236 736	123 809	-	2 811 164
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 017 784	1 816	-	-	1 019 600
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	305 649	-	3 286	-	308 935
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 105 803	225 360	106 824	-	1 437 987
Kereskedelmi hitelek és előlegek	4 885	785	5 871	-	11 541
Pénzügyi lízing követelések	16 498	8 775	7 828	-	33 101
Mérlegen kívüli tételek	370 217	51 349	31 597	990	454 153
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	30 180	12 584	10 014	990	53 768
Összesen	3 255 304	346 220	163 311	1 192	3 766 027

Késedelmes és nem értékvesztett hitelkockázati kitétség pénzügyi eszközönként fedezettség szerint

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitétség						Ebből fedezett					
	Össze- sen	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből 180 napon túli	Összesen	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből 180 napon túli	
		1-30 nap kö- zötti késede- lemben lévő	31-60 nap kö- zötti késedelem- ben lévő	61-90 nap kö- zötti késedelem- ben lévő	91-180 nap közötti késedelemben lévő			1-30 nap közötti ké- sedelem- ben lévő	31-60 nap kö- zötti késedelem- ben lévő	61-90 nap kö- zötti késedelem- ben lévő		91-180 nap közötti késedelemben lévő
2021.12.31												
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2 419	2 036	303	34	34	12	2 396	2 022	303	34	25	12
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	52 888	40 989	6 453	2 104	1 171	2 171	28 468	24 355	2 716	857	422	118
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	49 456	37 865	6 201	2 048	1 171	2 171	26 947	23 114	2 492	801	422	118
Kereskedelmi hitelek és előlegek	1 890	1 862	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pénzügyi lízing követelések	1 542	1 262	224	56	-	-	1 521	1 241	224	56	-	-
Mérlegen kívüli tételek	3 387	2 530	227	76	140	414	838	836	-	-	2	-
Összesen	58 694	45 555	6 983	2 214	1 345	2 597	31 702	27 213	3 019	891	449	130

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitétség						Ebből fedezett					
	Összesen	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből 180 na- pon túli	Összesen	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből 180 na- pon túli	
		1-30 nap közötti ké- sedelem- ben lévő	31-60 nap kö- zötti késedelem- ben lévő	61-90 nap kö- zötti késedelem- ben lévő	91-180 nap kö- zötti késedelem- ben lévő			1-30 nap közötti ké- sedelem- ben lévő	31-60 nap kö- zötti késedelem- ben lévő	61-90 nap kö- zötti késedelem- ben lévő		91-180 nap kö- zötti késedelem- ben lévő
2020.12.31												
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	1 938	1 664	70	62	26	116	1 899	1 635	70	62	27	105
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	67 112	40 847	8 331	1 234	2 245	14 455	29 522	26 978	327	593	1 325	299
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	65 302	39 391	8 217	1 195	2 186	14 313	28 578	26 332	252	561	1 276	157
Kereskedelmi hitelek és előlegek	838	782	39	7	10	-	-	-	-	-	-	-
Pénzügyi lízing követelések	971	672	76	32	49	142	944	646	75	32	49	142
Mérlegen kívüli tételek	3 664	1 753	471	432	525	483	536	281	105	150	-	-
Összesen	72 714	44 264	8 872	1 728	2 796	15 054	31 957	28 894	502	805	1 352	404

Ügyfelekkel szembeni követelések

A kölcsönök és előlegek (LTC-loan to customer) kategóriába tartoznak a következő elemek:

- a mérlegen kívüli, eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott kölcsönök
- amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kölcsönök és előlegek
- pénzügyi lízing követelések
- kereskedelmi és más követelések

A következő oldalakon az ügyfelekkel szembeni követelések az alábbi bontásban szerepelnek:

- üzleti szegmens és kockázati kategória szerint;
- üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban;
- üzleti szegmens és NPL fedezettség szerinti bontásban;
- üzleti szegmens és hitelezési veszteségre képzett fedezet IFRS 9 szerinti bontásban;
- fedezettség és értékvesztés IFRS 9 szerinti bontásban;
- üzleti szegmens és devizabontásban.

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és kockázati kategória szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2021.12.31					
Lakosság	764 475	172 588	167 182	41 218	1 145 463
Vállalatok	559 135	165 789	28 009	30 318	783 251
Csoportszintű vállalatok	6 474	-	219	-	6 693
Összesen	1 330 084	338 377	195 410	71 536	1 935 407

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2020.12.31					
Lakosság	663 224	248 681	72 857	26 059	1 010 821
Vállalatok	627 201	61 025	84 845	28 750	801 821
Csoportszintű vállalatok	1	2	1	-	4
Összesen	1 290 426	309 708	157 703	54 809	1 812 646

Ügyfelekkel szembeni követelések és üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Bruttó ügyfél-hitelek (amortizált bekerülési érték)	Céltartalék	Összesen
2020.12.31							
Lakosság	658 657	168 578	32 048	15 358	874 641	270 822	1 145 463
Vállalatok	606 059	142 938	25 348	8 833	783 178	74	783 252
Csoportszintű vállalatok	6 693	-	-	-	6 693	-	6 693
Összesen	1 271 409	311 516	57 396	24 191	1 664 512	270 896	1 935 408

A Stage 1 és Stage 2-es hitelek nem értékvesztettek, míg a Stage 3-asok és a POCI értékvesztett hiteleknek minősülnek.

millió forint	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Bruttó ügyfélhitelek (amortizált bekerülési érték)	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Összesen
2020							
Lakosság	643 369	123 843	16 841	18 466	802 519	208 302	1 010 821
Vállalatok	589 819	174 389	28 309	9 162	801 679	142	801 821
Csoportszintű vállalatok	-	4	-	-	4	-	4
Összesen	1 233 188	298 236	45 150	27 628	1604 202	208 444	1 812 646

Az NPL lefedettségi ráta a teljes értékvesztés és a nemteljesítő LTC kintlévőség bruttó könyv szerinti értékének hányadosa. A fedezeteket nem veszi figyelembe. A POCI állományon belül a defaultos ügyfelekkel szembeni követelések 11 912 millió forint (2020-ban 9 314 millió forint volt), a nem defaultos 12 279 millió forint (2020-ban 18 314 millió forint volt).

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és NPL fedezettség szerinti bontásban

millió forintban	Nem teljesítő		Bruttó ügyfélhitelek ki-tettségg		Értékvesztett AC	Nem teljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC	AC	Összesen	AC	
2021.12.31													
Lakosság	41 218	39 005	1 145 463	874 641	- 43 391	21 063	18 964	3.60%	4.46%	111.24%	51.10%	48.62%	
Vállalatok	30 318	30 303	783 251	783 177	- 22 725	18 533	18 518	3.87%	3.87%	74.99%	61.13%	61.11%	
Csoportszintű vállalatok	-	-	6 693	6 693	- 9	-	-	0.00%	0.00%				
Összesen	71 536	69 308	1 935 407	1 664 511	- 66 125	39 596	37 482	3.70%	4.16%	95.41%	55.35%	54.08%	

millió forintban	Nem teljesítő		Bruttó ügyfélhitelek ki-tettségg		Értékvesztett AC	Nem teljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC	AC	Összesen	AC	
2020.12.31													
Lakosság	26 059	25 716	1 010 821	802 519	37 547	15 129	14 854	2.58%	3.20%	146.01%	58.06%	57.76%	
Vállalatok	28 750	28 748	801 821	801 679	23 125	17 630	17 628	3.59%	3.59%	80.44%	61.32%	61.32%	
Csoportszintű vállalatok	-	-	4	4	-	-	-	1.48%	1.48%	124.85%	0.00%	0.00%	
Összesen	54 809	54 464	1 812 646	1 604 202	60 672	32 759	32 482	3.02%	3.40%	111.40%	59.77%	59.64%	

Az összesen oszlopok egyaránt tartalmazzák AC-n és FVPL-en értékelt hiteleket.

Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bon- tásban

millió forint- ban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége				Értékvesztett				Stage 2 fedezettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI			
2021.12.31											
Lakosság	658 657	168 578	32 049	15 358	2 818	17 025	18 832	4 716	10.10%	58.76%	30.71%
Vállalatok	606 059	142 938	25 348	8 833	3 052	5 433	12 687	1 552	3.80%	50.05%	17.57%
Csoportszintű vállalatok	6 692	-	-	-	9	-	-	-	0.22%		
Összesen	1 271 408	311 516	57 397	24 191	5 879	22 458	31 519	6 268	7.21%	54.91%	25.91%

millió for- intban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége				Értékvesztett				Stage 2 fede- zettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI			
2020.12.31											
Lakosság	643 369	123 843	16 841	18 466	2 983	16 219	12 670	5 676	13.10%	75.23%	30.74%
Vállalatok	589 819	174 389	28 309	9 162	2 749	5 129	15 075	171	2.94%	53.25%	1.87%
Csoport- szintű válla- latok	-	4	-	-	-	-	-	-	0.37%	1	
Összesen	1 233 188	298 236	45 150	27 628	5 732	21 348	27 745	5 847	7.16%	61.45%	21.16%

Az 'NPL arány' mutatószám a nem teljesítő (non-performing) ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének és a teljes ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének hányadosa. A főbb különbségek a 'Hitelkitétségek' részekben kerülnek kifejtésre. A nem teljesítő hitelek mögött főleg ingatlanok állnak fedezetként.

Az NPL fedezettségi mutató (a fedezeteket nem tartalmazva) úgy kerül kiszámításra, hogy a teljes értékvesztés elosztásra kerül a nem teljesítő ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékével. A számításnál a fedezet és a nem várt megtérülés (recovery) nem kerül figyelembevételre.

2020-ban jelentős értékvesztés képzés történt stage 2-es állományra vonatkozóan a covid intézkedésekkel érintett ügyfelek esetén. Ennek a portfóliónak egy része stage 3-ba került átsorolásra. Ez az átsorolás a fedezettségi mutató csökkenését eredményezte mindkét stage esetén, mivel a stage 2-es állomány legrosszabb része került stage 3-ba, ahol az új értékvesztés még mindig alacsonyabb volt, mint a már meglévő fedezettség a korábbi NPL portfólióra vonatkozóan.

Az IFRS9 értelmében a Bank megkülönböztet szerződéses leírást ("contractual write-off" azaz a defaultos ügyfél adósságának elengedése, feltételek nélkül vagy akár feltételekhez kötötten) és technikai leírást ("technical write-off"). Ez utóbbi annak a felismerése, hogy a követelés várhatóan nem hajtható be így eltávolításra kerül a könyvekből, noha még jogi értelemben él. 2021-ben nem került sor ilyen technikai leírásra. Mindkét write-off típus alapfeltevése, hogy ésszerű behajtási intézkedések és a késői behajtás mind alkalmazásra került, az optimális behajtás érdekében. A fedezettel ellátott követelések leírása a fedezet realizálása előtt nem megengedett, ez alól kivételt képez néhány specifikus körülmény. Egyéb módosító hatások vezethetnek még technikai write-offhoz a végrehajtás, a fedezet vagy követelés semmissé nyilvánítása, jogilag kötelező erejű csőd vagy likvidációs eljárás jelenléte vagy a követelési jogok egyéb okból kifolyó elvesztése, eladása.

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és devizabontásban

millió forintban	EUR	HUF	CHF	USD	Egyéb	Összesen
2021.12.31						
Lakosság	7 192	1 136 195	291	1 777	8	1 145 463
Vállalatok	455 332	319 217	8 674	27	1	783 251
Csoportszintű vállalatok	-	6 474	-	219	-	6 693
Összesen	462 524	1 461 886	8 965	2023	9	1 935 407
2020.12.31						
Lakosság	6 161	1 003 430	382	830	17	1 010 820
Vállalatok	462 514	322 373	9 232	7 703	-	801 822
Csoportszintű vállalatok	1	-	-	-	3	4
Összesen	468 676	1 325 803	9 614	8 533	20	1 812 646

Értékpapírosítás

Az Erste Bank nem alkalmaz értékpapírosítást.

34) Piaci kockázat

A piaci kockázat olyan veszteség kockázata, amely a piaci árak, vagy az azokból származtatható paraméterek kedvezőtlen változásából ered.

Ezek a piaci érték változások megjelenhetnek az eredménykimutatásban, az átfogó eredmény kimutatásban vagy a rejtett tartalékokban. Az Erste Hungary-nál a piaci kockázat kamatláb kockázatra, devizakockázatra, részvénykockázatra, árukockázatra és volatilitási kockázatra osztható. Ez mind a kereskedési könyvekben, mind a banki könyvekben szereplő pozíciókat érinti. Az árukockázatnak az Erste Hungary esetében nem releváns, mert ilyen pozíciója nincs.

Alkalmazott módszerek és eszközök

Az Erste Hungary Csoport a piaci mozgásokból eredő potenciális veszteségeket standard VaR modell alkalmazásával állapítja meg. A VaR számításnál a Bank az Erste Group csoport szintű módszerét alkalmazza. A számítást a historikus szimuláció módszere alapján végzik egyoldalú 99 százalékos konfidencia szint mellett, egynapos tartási időszakokkal és kétéves szimulációs időszakokkal. A VaR egy előre meghatározott valószínűségű – ez a konfidencia szint – maximális várható veszteséget ír le egy pozíció normál piaci körülmények között érvényes tartási időszakán belül.

A statisztikai módszerek hatékonyságának megállapítására folyamatos visszamérés kerül alkalmazásra. Ezt az eljárást egynapos késleltetéssel készüli, hogy meg lehessen állapítani, ténylegesen megvalósultak-e a veszteségekre vonatkozó modell-előrejelzések. 99 százalékos konfidencia szint mellett a tényleges veszteség egyetlen napon statisztikailag csak évente kétszer - háromszor haladhatja meg a VaR-t (vagyis a 250 munkanap 1 százalékán).

Ez mutatja a VaR számítás egyik korlátját: egyrészt, a konfidencia szint 99 százalékra korlátozódik; másrészt, a modell csak azokat a piaci forgatókönyveket veszi figyelembe, amelyek a kétéves szimulációs időszakban megfigyelésre kerültek, és ez alapján számítja ki a Bank aktuális pozícióira vonatkozó VaR-ját. A VaR módszeren kívül eső szélsőséges piaci helyzetek vizsgálatához stressz-tesztet alkalmaz az Erste Hungary. Az ilyen események főként alacsony valószínűségű piaci mozgásokat tartalmaznak.

A stressz tesztek több módszer szerint készülnek el: a „stresszelt” VaR (SVaR) a normál VaR számításból származik. De ahelyett, hogy a modell az ezt megelőző két évre szimulálna, a vizsgálatot sokkal hosszabb időszakon hajtják végre, hogy azonosítsanak egy egyéves időszakot, ami jelenlegi portfólió mellett releváns stressz időszakot testesít meg. A jogi keretrendszernek megfelelően, ezt az egyéves időszakot használjuk a 99% konfidencia szintű VaR számításához. Ez lehetővé teszi a Banknak, hogy egyrészt elegendő elérhető saját forrást tartson magasabb piaci volatilitású időszakban is a kereskedési könyv számára, másrészt biztosítja az ebből származó eredményhatások beépítését a kereskedési könyvi pozíciók kezelésébe. A VaR és a SVaR számítások eredményei a kereskedési könyvi második pilléres tőkekövetelmények számításánál kerülnek felhasználásra.

Kockázatmérséklési módszerek és eszközök

Az Erste Group csoportszintű szintű módszertana alapján az Erste Hungary a kereskedési könyvi piaci kockázatát különféle limitekkel korlátozza. A kereskedési könyv teljes VaR alapú limitét a Risk Appetite Statementben osztják le figyelembe véve a kockázatviselő képességet és az előre jelzett bevételt is.

Minden kereskedési könyvi piaci kockázati tevékenységhez kockázati limitek vannak hozzárendelve, amik statisztikailag konzisztensek a teljes VaR limittel és a VaR mellett a limitek második vonalát képezik. A VaR minden nap kiszámításra kerül, amely elérhető mind a kereskedési egységek, mind vezetőség számára.

A banki könyvi pozíciók mérése egy hosszú horizontú kockázati mérőszámmal történik, ami egyaránt lefedi a banki könyv kamat- és kamatfelár kockázatát. A jelenleg tőkeszámításra alkalmazott módszertan az ICAAP modellnek megfelelően 1 éves tartási periódussal és 99,92%-os konfidencia szinttel számol. Ezen felül a banki könyvi VaR számítására is ugyanez – a kereskedési könyvvel használt módszertannal konzisztens – megközelítés kerül alkalmazásra 1 napos tartási periódussal és 99%-os konfidencia szinttel.

A piaci kockázat elemzése

Az alábbi táblázatok a VaR állapotát mutatják be 99 százalékos konfidencia szinttel, egy napos tartási időszakkal:

millió forintban	Összesen	Kamat	Hitelfelár	Deviza	Részvény
2021.12.31					
Erste Bank Hungary konszolidált	1 582	1 557	16	30	8
Banki könyv	1 518	1 501	16	-	-
Kereskedési könyv	65	56	-	30	8
2020.12.31					
Erste Bank Hungary konszolidált	635	618	19	10	3
Banki könyv	500	481	19	-	-
Kereskedési könyv	135	137	-	10	3

A banki könyvi 99%-os VaR 2019-ben – az ICAAP keretrendszerrel harmonizálva – módszertani változtatáson esett át. Az új módszertannal lehetséges a 99%-os VaR számítása a teljes banki könyvre, illetve külön a kamatkockázatra, valamint a hitelfelár kockázatra is.

Az Erste Hungary a banki könyvben és a kereskedési könyvben is nyilvántart származékos pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket, amelyek nagyrészt kamatsere ügyletek, illetve értékpapírok közül állampapírokat. Különböző kockázatok kerülnek kezelésre a banki és kereskedési könyvi pénzügyi instrumentumok által, ez a további részekben kifejtésre kerül.

A banki könyv kamatláb kockázata

A kamatláb kockázat a piaci kamatlábak mozgása által a pénzügyi instrumentumok valós értékében előidézett kedvezőtlen változás kockázata. Ilyen típusú kockázat akkor merül fel, amikor egyensúlytalanság áll fenn az eszközök és források között (ide értve a mérlegben kívüli tételeket is) azok lejáratá vagy a kamatláb-átározódások időzítése tekintetében.

A kamatláb kockázat azonosítása érdekében minden pénzügyi instrumentum, beleértve a mérlegben nem szerepeltetett tranzakciókat is, lejáratí sávokba kerül rendezésre a hátralévő lejárat vagy az átározódás alapján. Fix lejáratú nem rendelkező (például látra szóló) eszközök statisztikai módszerekkel megállapított modellezett lejáratúval kerülnek besorolásra.

A 2014 és 2020 között megfigyelhető alacsony, illetve negatív kamatkörnyezet nagy kihívást jelent a kamatkockázat mérése és menedzselése számára. Az elmúlt években a csoportszintű kamatkockázat mérési módszertant hozzá kellett ehhez igazítani. A belső kamatkockázati számításokhoz és a szabályozó kamatkockázati mutatókhoz a maximális lefelé irányuló kockázatra a küszöbszintet

az Európai Bankfelügyeleti Hatóság nem-kereskedési tevékenységből származó kamatkockázat menedzsment irányelveinek (EBA/GL/2018/02) a III mellékletében szereplő értékeke jelentik.

Hitelfelár kockázat (credit spread risk)

A hitelfelár kockázata pénzügyi instrumentum értékének negatív irányú változása, amit a kibocsátó hitelképességének piaci megítélésének a változása okoz. A Bank mind a kereskedési, mind a banki könyvben az értékpapír pozícióján keresztül ki van téve hitelfelár kockázatnak.

A kereskedési könyvben az állampapírok credit spread kockázata része a VaR és SVaR által lefedett általános piaci kockázatnak. A vállalati kötvényeket benchmark spread görbékhöz vannak hozzárendelve szektortól, minősítéstől és devizanemtől függően a VaR és SVaR által lefedett általános kockázat részeként.

A banki könyvi értékpapírok credit spread kockázatának számszerűsítése historikus szimuláció alapján történik. Az egy éves időtávon maximum (hipotetikus) hitelkockázati tényezőkhöz köthető leértékelődés kerül kiszámolásra. Ez hitelkockázati felár érzékenységeken (CR01) alapul és a felhasznált kockázati tényezők az eszköz swap különbözetekek.

Nyitott devizapozícióból adódó kockázat

A Bank számos árfolyamhoz kapcsolódó kockázatnak van kitéve. Ez érinti a nyitott devizapozíciókból eredő és egyéb kockázatot. A nyitott devizapozíciókból eredő kockázat az árfolyammal kapcsolatos kockázat, amely az eszközök és források közötti egyenlőtlenségből vagy devizával kapcsolatos pénzügyi derivatívákból adódik. Az ilyen kockázatok eredhetnek ügyféllel kapcsolatos tranzakciókból vagy saját számlás kereskedésből. Monitorozásuk és kezelésük napi szintű. A Likviditási és Piaci Kockázatkezelés az előző napi főkönyv alapján kiszámolja a banki könyvi nyitott devizapozíciót, és egy technikai tranzakcióval zárja a pozíciót a kereskedési könyvvel. A cél az, hogy a banki könyvnek nulla közeli nyitott devizapozíciója legyen. A kereskedési könyvben lehet nyitott devizapozíció, aminek mértékét belső limitek korlátozzák. A belső limiteket az Eszköz-Forrás Bizottság határozza meg.

Az alábbi táblázat az Erste Hungary 2021. december 31-ei legnagyobb nyitott devizapozícióit mutatja, összevetve a 2020. december 31-én fennálló nyitott pozícióval.

Nyitott deviza pozíciók

millió forintban	2020	2021
Svájci Frank (CHF)	- 11	154
Euro (EUR)	1 495	355
Japán Yen (JPY)	4	-1
US Dollár (USD)	1 099	179
Egyéb	25	-4

Pozíciók fedezése

A banki könyvi kockázatkezelés a tőke gazdasági értékének és a jövőbeli nettó kamatbevétel együttes optimalizációjából áll, figyelembe véve a két mérték különböző időhorizontjából fakadó ellentétes motivációkat. A döntések meghozatalakor a mérleg szerkezet folyamatos alakulása, a gazdasági környezet, a piaci verseny, a várható kockázatok, a nettó kamatbevétel várható alakulása és a likviditási pozíció mind-mind befolyásoló tényezők. A kamatkockázat menedzselésének döntéshozó szerve az ALCO. A javaslatok előkészítéséért és az ALCO-n hozott döntések végrehajtásáért az Eszköz-Forrás Menedzsment felel.

A kockázatkezelés a banki pozíciók fedezésével két tényező fókuszba állításán keresztül valósul meg: ezek a nettó kamatbevétel és a tőke gazdasági értéke. Tágabb értelemben véve a fedezés alatt a Bank kedvezőtlen piaci elmozdulásokkal szembeni kitettségének csökkentését értjük, mely azonban nem tartozik az IFRS által definiált fedezeti elszámolás hatálya alá („hedge accounting”).

Az Erste Hungary nem alkalmaz fedezeti elszámolást („Hedge accounting”).

35) Likviditási kockázat

A likviditási kockázatot az Erste Hungary a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság által felállított elvek és az Uniós szintű és magyar jogszabályok (CRR és Hpt.) alapján határozza meg. Ennek megfelelően megkülönbözteti a piaci likviditási kockázatot, ami annak a kockázata, hogy a Bank nem tud könnyen ellentételezni vagy megszüntetni egy pozíciót piaci áron a piac nem megfelelő mélysége vagy valamely működési zavara miatt, és a finanszírozási likviditási kockázatot, ami annak a kockázata, hogy a Bank nem képes hatékonyan eleget tenni a várható és váratlan, jelenlegi és jövőbeli cash flow és fedezeti igényeknek anélkül, hogy az érintené akár a napi működést, akár a pénzügyi helyzetet.

A finanszírozási likviditási kockázat tovább osztható csőd-kockázatra és strukturális likviditási kockázatra. Az előbbi annak rövid távú kockázata, hogy az aktuális vagy jövőbeli fizetési kötelezettségek teljes mértékű, pontos és gazdaságilag igazolt kielégítése nem lehetséges, míg a strukturális likviditási kockázat a Bank saját refinanszírozási költségének vagy marzsának változásából eredő veszteségek hosszú távú kockázata.

Likviditási stratégia

2021-ben az ügyfélbetétekre maradtak az Erste Hungary elsődleges finanszírozási forrása. A hitelfolyósítás üteme elmarad a betétállomány növekedésétől, a többlet likviditást az Eszköz-Forrás Menedzsment részben államkötvényekbe fektette, részben pedig a központi bankhoz került kihelyezésre a Pénzpiaci kereskedés által.

Az Erste Hungary csoport 2021-ben elsősorban az Erste Jelzálogbank Zrt.-n keresztül 39,91 milliárd forint értékben bocsátott ki kötvényeket. (2020: 18 milliárd Ft). A jelzáloglevelek teljes egyenlege 166,88 milliárd Ft volt 2021-ben (153 milliárd Ft 2020-ban).

Likviditási mutatók

A Bankcsoport a az LCR-t az (EU) 2015/61-es Felhatalmazáson Alapuló Rendelet alapján számítja. 2019-ben a az NSFR számítása némileg változott annak érdekében, hogy összhangban legyen a 2013/36/EU (CRR 2) Direktíva bővítésére vonatkozó javaslattal.

Az európai szabályozás mellett vannak helyi likviditási mutatók is, amelyeket az Erste Hungary-nak be kell tartania: DMM: Deviza-finanszírozás Megfelelőségi Mutató, DEM: Deviza Egyensúlyi Mutató, JMM: Jelzálog-finanszírozás Megfelelőségi Mutató, Bankközi Finanszírozási Mutató.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A rövid távú fizetéképtelenségi kockázatot a Bank a túlélési időszak mutató (Survival Period – SPA) számításával követi nyomon. Ez az elemzés meghatározza azt a leghosszabb periódust, amit a Bank a likvid eszközeire támaszkodva túl tud élni előre definiált forgatókönyvek mellett, beleértve egy súlyos kombinált piaci és egyedi válságot is. A vizsgált legrosszabb forgatókönyvek egyszerre feltételeznek nagyon korlátozott pénz és tőkepiaci aktivitást és számottevő ügyfélbetét kiáramlást. Ezen felül a szimuláció megnövekedett garancia lehívást, ügyféltípustól függő hitelezést és a kedvezőtlen piaci mozgások miatt a fedezett származékos ügyleteke esetében potenciális fedezet kiáramlást feltételez. Az SPA forgatókönyvektől függően akár 12 hónapos stressz periódust fed le.

A Bankcsoport a Likviditás Fedezeti Rátát az (EU) 2015/61-es Felhatalmazáson Alapuló Rendelet alapján számítja, és jelenti havi szinten a Felügyelet felé egyedi és csoport szinten is. Ezen felül Az Erste Hungary a Nettó Stabil Finanszírozási Mutatóra implementálta a CRR2 követelményeit is. Ezeket a mutatókat a belső riportokban folyamatosan nyomon is követi. 2014 óta az LCR (2014 és 2016 között a CRR, 2017-től az LCR DA szerint) része a Risk Appetite Statementnek (RAS). Az LCR limitet a RAS jóval a 100%-os szabályozói limit fölé célozza. Az Erste Hungary az NSFR-t a CRR2 szerint negyedévente jelenti, RAS limitet képez rá, amelyet havi szinten monitoringol.

Emellett a Bank nyomon követi a strukturális likviditási gapeket is (amelyek a lejárat eltéréseket tartalmazzák). A likvid eszközökön belüli koncentrációs kockázatot a Bank rendszeresen vizsgálja és jelenti a Felügyelet felé. Az Erste Hungary alap transzferár (FTP) rendszere a strukturális likviditási kockázatkezelés hatékony irányítási eszközének bizonyult.

Kockázatkezelési módszerek és eszközök

Az Erste Hungary meghatározta, folyamatosan felülvizsgálja és tökéletesíti a likviditási kockázat ellenőrzésének és kezelésének általános előírásait (szabványok, limitek és elemzések).

A rövidtávú likviditást a Bank az SPA modellből származó limitek, belső stressz tesztek és belső LCR célok mellett kezeli. A likviditási mutatók rendszeresen bemutatásra kerülnek az Operatív Likviditáskezelési Bizottságnak és az ALCO-nak. A likviditási kockázat kezelésének a másik fontos eszköze az Erste Hungary-n belül az FTP rendszer.

A Banksoportnak az évente felülvizsgált Átfogó Készenléti Terve biztosítja a likviditás kezelési folyamatban minden résztvevő közötti szükséges koordinációt egy válság helyzetben.

A likviditási kockázat elemzése

Az Erste Hungary a likviditási kockázatot az alábbi módszerekkel elemzi.

Likviditás fedezeti ráta

Az Erste Hungary az (EU) 2015/61 felhatalmazáson alapuló rendelet szerinti likviditásfedezeti rátát alkalmazza a belső nyomon követésre és a likviditási pozíció kezelésére is. Annak érdekében, hogy a LCR-t a szabályozói és a belső limitek felett maradjanak, az Erste Hungary szorosan nyomon követi a rövidtávú likviditás be- és kiáramlásokat, illetve a rendelkezésre álló szabad likviditást.

A következő tábla mutatja az LCR értékét 2021 december 31-re:

Likviditás fedezeti ráta

millió forintban	2020	2021
Rendelkezésre álló szabad likviditás	1 215 568	1 139 977
Nettó likviditás kiáramlás	609 723	541 358
Likviditás fedezeti ráta	199%	211%

Strukturális Likviditási gap

A hosszú távú likviditási pozíciót likviditási gapek alkalmazásával kezeli az Erste Hungary a részben szerződéses, részben modellezett cash flow-k alapján a mérleg minden releváns összetevőjére (mérlegben belüli és kívüli). Ezt a likviditási pozíciót a lényeges volumennel rendelkező valamennyi pénznemre számítja ki.

A várható pénzáramok az amortizációs menetrendek szerinti szerződéses lejáratok szerint lejáratokba vannak osztva. Azoknál a termékeknél, amelyeknél nincsenek szerződés szerinti lejáratok (mint például a látra szóló betétszámlák) a lejáratokat belső viselkedési modellek alapján határozzuk meg.

A következő tábla mutatja a 2021 és 2020 végén fennálló likviditási gap-eket:

Likviditási gap

millió forintban	2020				2021			
	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli
Likviditási gap – mérleg tételek	- 65 854	- 284 670	467 326	- 116 802	-109 634	-348 620	667 611	-209 357
Likviditási gap – mérlegben kívüli tételek	- 4 290	1 904	1 273	3 942	4 451	-473	3 363	6 493

Az eszközök forrásokat meghaladó értéke pozitív előjellel szerepel, míg a források eszközöket meghaladó értéke negatív előjellel.

Likviditási puffer

Erste Hungary rendszeresen nyomonköveti a likviditási puffereinek alakulását, ami magában foglalja a készpénzt, a jegybanki kötelező tartalékráta feletti többletet, a meg nem terhelt jegybankképes eszközöket és más likvid értékpapírokat, beleértve a repók és

passzív repók hatását. Ezeket az eszközöket egy válság helyzetben rövidtávon mobilizálni lehet, hogy ellensúlyozzák a potenciális pénzkiáramlásokat. A likviditási puffer 2021 és 2020 végi lejárat szerkezetét az alábbi tábla tartalmazza:

A likviditási puffer lejárat szerkezete

2021.12.31	< 1 hét	1 hét-1 hónap	1-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hónap
Készpénz, az előírásokat meghaladó tartalék	99 347				
Likvid eszközök	946 766	1 646	-8 003	-102 562	-91 873
Likviditási puffer	1 046 113	1 646	-8 003	-102 562	-91 873
2020.12.31					
Készpénz, az előírásokat meghaladó tartalék	193 493	-	-	-	-
Likvid eszközök	1 208 647	1 397	- 4 858	- 67 809	- 154 695
Likviditási puffer	1 402 140	1 397	- 4 858	- 67 809	- 154 695

A fenti számok mutatják a csoport számára potenciálisan folyamatosan elérhető likviditás mennyiségét figyelembe véve az alkalmazandó jegybanki haircutokat is. Egy krízis helyzetben a kedvezőtlen piaci mozgások csökkenthetik ezt a mennyiséget. Ezen hatás figyelembe vételére a Bank további haircutokat alkalmaz. A negatív értékek a likviditási puffer lejárat pozíciói. Az egy hét utáni pozitív értékek a nem azonnal elérhető pufferek.

Pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi kötelezettségek szerződés szerinti nem diszkontált értéke 2021. december 31-én és 2020. december 31-én a következő volt:

Pénzügyi kötelezettségek

millió forintban	Könyv szerinti érték	Szerződés szerinti pénzáramok	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli
2021.12.31						
Nem származékos kötelezettségek	3 773 824	3 824 520	996 767	937 625	928 077	962 051
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	3 773 824	3 824 520	996 767	937 625	928 077	962 051
Bankközi betétek	364 781	379 489	40 692	37 006	210 958	90 833
Ügyfelek által elhelyezett betétek	3 195 819	3 201 715	951 813	885 500	647 377	717 024
Kibocsátott értékpapírok	142 237	160 693	1 232	12 777	60 539	86 145
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	5 226	5 215	3 031	1 150	811	223
Hátrasorolt kötelezettségek	65 761	77 407	-	1 191	8 392	67 825
Származékos kötelezettségek	41 699	41 699	8 251	16 742	6 101	10 605
Lízing kötelezettségek	20 860	21 564	339	3 026	12 029	6 170
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	3 836 383	3 887 079	1 005 339	957 227	945 773	978 739
Függő kötelezettségek	-	335 388	335 388	-	-	-
Pénzügyi garancia	-	1 868	1 868	-	-	-
Visszavonhatatlan kötelezettségek	-	333 520	333 520	-	-	-
Összesen	3 836 383	4 222 466	1 340 727	957 227	945 773	978 739
2020.12.31						
Nem származékos kötelezettségek	3 168 279	3 199 883	648 119	864 763	1 371 806	315 195
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	1 630	1 630	1 630	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	18 392	18 845	-	18 845	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	3 148 257	3 179 409	646 490	845 918	1 371 806	315 195
Bankközi betétek	257 780	259 985	22 139	39 910	183 893	14 042
Ügyfelek által elhelyezett betétek	2 683 241	2 686 619	619 306	767 750	1 051 000	248 563
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	138 337	153 488	808	34 637	65 586	52 457
Kibocsátott értékpapírok	6 640	6 639	4 236	1 599	671	133
Hátrasorolt kötelezettségek	62 259	72 678	-	2022	70 656	-
Származékos kötelezettségek	48 180	48 180	11 938	27 795	2 681	5 765
Lízing kötelezettségek	21 710	22 460	353	2 991	11 433	7 683
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	3 238 168	3 269 773	660 395	895 390	1 385 475	328 512
Függő kötelezettségek	-	228 666	228 666	-	-	-
Pénzügyi garancia	-	1 901	1 901	-	-	-
Visszavonhatatlan kötelezettségek	-	226 765	226 765	-	-	-
Összesen	3 238 168	3 269 773	660 395	895 390	1 385 475	328 512

2021 végén a nem-derivatív kötelezettségek deviza szerinti összetételében 79,99% HUF, 16,26% EUR, 2,69% USD és 1,06% más deviza. (2020: 78,06% HUF, 17,19% EUR, 3,93% USD, 0,82% más deviza)

2021. december 31-én a látra szóló ügyfélbetét állománya 2694 milliárd forint volt. (2020: 2187 milliárd forint). Ügyfélszegmens szerint az ügyfélbetétek 52%-a magánszemély, 11% nagyvállalat, 30% KKV, 2% közszféra. (2019: 53% magánszemély, 15% nagyvállalat 30% KKV, 2% közszféra.)

36) Működési kockázat

Meghatározás és áttekintés

A vonatkozó szabályozással (az Európai Parlament és Tanács 575/2013. sz. EU rendelete a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások új prudenciális követelményeire vonatkozóan) összhangban az Erste Hungary a működési kockázatot úgy határozza meg, mint belső folyamatok nem megfelelő működéséből, emberi- vagy rendszerhibákból, vagy jogi kockázatokkal járó külső eseményekből eredő veszteség kockázata. A működési kockázat megállapítására kvalitatív és kvantitatív módszereket alkalmaz az Erste Hungary. A nemzetközi gyakorlat szerint a működési kockázat kezelésének felelőssége a középvezetésre hárul.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A kvantitatív mérési módszerek a belső veszteséggel kapcsolatos tapasztalatok adatain alapulnak, amely ennek megfelelően az Erste Group standard módszertana szerint kerül gyűjtésre és rögzítésre a központi rendszerbe. A korábban elő nem fordult, ám lehetséges veszteségek számba vétele forgatókönyvek felállításával és külső adatok felhasználásával történik. Az Erste Csoport ezeket a külső adatokat egy vezető non-profit kockázati veszteség adatokkal foglalkozó konzorciumtól (ORX) veszi, míg az Erste Hungary a HunOr-t, ennek magyar megfelelőjét használja erre a célra.

A működési kockázat tőkeigényének számítása központilag történik; az Erste Group csoportszinten számítja a tőkekövetelményt az AMA módszerrel, amelyet a leányvállalataira allokál. A veszteségeseményeket és a forgatókönyv-elemzés eredményeit az Erste Group leányvállalatai szolgáltatják. A veszteségkulcs meghatározása során két tényező kerül figyelembe vételre, a Bank méretmutatója és az adott leányvállalati veszteségadatok aránya. 2011-től a Bank a biztosítási tényezőt használja a tőke kiszámításához kockázatsökkentő eszközként és a tőkeszükséglet csökkentéséhez.

Kockázatmérséklési módszerek és eszközök

A kvantitatív módszereken túl, olyan kvalitatív módszereket is alkalmaz az Erste Hungary a működési kockázat meghatározására, mint pl. a kockázatfelmérések (Kockázatalellenőrzés és Önértékelés). Az ilyen, szakértők által végzett felmérések kockázatalellenőrzési eredményeit és javaslatait a középvezetők rendelkezésére bocsátják, amely segíti őket a működési kockázatok csökkentésében. Az Erste Hungary bizonyos kulcsfontosságú mutatókat, mint például rendszer elérhetőség, munkavállalók fluktuációja, ügyfél panaszok, időszakosan áttekint, hogy az esetlegesen veszteségekhez vezető kockázati potenciál-változásokat időben észlelje.

Az Erste Hungary az Erste Group biztosítási programjának része, hogy csökkenti az Erste Hungary hagyományos vagyonbiztosítási igényeinek kielégítésével járó költségeket, módot adva arra, hogy további biztosítást kössön a korábban nem biztosított bank-specifikus kockázatokra. Ez a program egy viszontbiztosítási társaságot használ annak érdekében hogy a kockázatokot megossza a csoporton belül és elérhetővé tegye a nemzetközi piacokat.

Az alkalmazott kvantitatív és kvalitatív módszerek a fent bemutatott kockázatmérséklési intézkedésekkel együttesen alkotják az Erste Hungary működési kockázati keretét. A működési kockázatról különféle jelentéseken keresztül időszakos információt biztosítanak a Vezetőség és az Igazgatóság felé, ide értve a negyedéves felsővezetőségi jelentést, amely tartalmazza a friss veszteségeket, a veszteségek pontosítását, a kockázatelemzésekben nyert kvalitatív információt és a kulcsfontosságú kockázati mutatókat, valamint az Erste Hungary-re vonatkozó működési VaR-t.

A Működési Kockázatkezelési Bizottság, amely a működési kockázati kitétség enyhítéséért felelős, negyedévente ül össze. A bizottság célja minden működési kockázatkezeléssel kapcsolatos téma megvitatása. A bizottság tagjai a Bank kulcsfontosságú döntéshozói közül kerülnek ki.

Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések

37) Nem pénzügyi eszközök

A tárgyi eszközök – épületek, berendezés és felszerelések – kimutatása a kumulált értékcsökkenéssel és kumulált értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. Az ezekhez az eszközökhöz tartozó hitelek költsége a tárgyi eszközökre kerül aktiválásra. Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a tárgyi eszközök értékének becsült hasznos élettartama alatt, maradványérték-re történő leírással. Az értékcsökkenés az eredménykimutatásban az „Értékcsökkenés”, az értékvesztés pedig az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül elszámolásra.

A becsült hasznos élettartamok az alábbiak:

	Hasznos élettartam (év)
Ingatlanok	15 - 50
Irodai berendezések, járművek, egyéb eszközök	4 - 10
Informatikai eszközök	4 - 6
Eszközhasználati jogok (Ingatlanok)	1 - 10

A földterületekre értékcsökkenés nem kerül elszámolásra.

A tárgyi eszközök értékesítésük időpontjában kerülnek kivezetésre, vagy akkor, amikor használatuktól további gazdasági haszon nem várható. Az eszköz kivezetésekor felmerülő (a nettó értékesítés bevétele és az eszköz könyv szerinti értéke közötti különbséggént kiszámított) nyereség vagy veszteség az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra az eszköz kivezetésének évében.

Befektetési célú ingatlanok

Befektetési célú ingatlan az olyan ingatlan (telek és épületek, épületrészek vagy mindkettő), amelyet vagy bérbeadási céllal tartanak, vagy azzal a céllal, hogy az ingatlan felértékelődése által tehessenek szert haszonra. Részleges saját használat esetében az ingatlan csak akkor befektetési célú, ha a tulajdonos által használt rész nem jelentős. Befektetési célú ingatlanként kell kezelni az olyan befézetlen beruházást, amelynek jövőbeni felhasználása várhatóan befektetési célú ingatlanként történik.

A befektetési célú ingatlant bekerüléskor a tranzakciós költségeket is tartalmazó bekerülési értéken kell értékelni. A kezdeti megjelenítést követően a befektetési ingatlan értékelése értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. A befektetési célú ingatlanok a mérlegben a „Befektetési célú ingatlanok” soron kerülnek kimutatásra.

A bérleti díj bevételek az eredménykimutatásban a „Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei” soron kerülnek kimutatásra. Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a hasznos élettartam során, és az eredménykimutatásban az „Értékcsökkenés” soron kerül kimutatásra. A hasznos élettartam 15-100 évben van meghatározva. A befektetési célú ingatlanokhoz kapcsolódó értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

Immateriális javak

Az Erste Hungary immateriális javai közé főként informatikai szoftverek tartoznak. Immateriális eszköz akkor kerül kimutatásra, amikor az eszköz költsége megbízhatóan mérhető és az abból származó jövőbeni gazdasági előnyökhöz valószínűleg a Bank fog hozzájutni.

A vásárolt immateriális javak bekerüléskor önköltségen kerülnek kimutatásra. Ezt követően az immateriális javak a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztésből származó veszteséggel csökkentett bekerülési értéken kerülnek kimutatásra.

A véges élettartammal rendelkező immateriális javak hasznos gazdasági élettartamuk alatt amortizálódnak. Az amortizációs időszak és az amortizáció módszere legalább minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra, és amennyiben szükséges, kiigazításra kerül. A véges élettartammal rendelkező immateriális javak amortizációs költsége az eredménykimutatásban az „Általános adminisztratív költségek” alatt szerepel.

Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a hasznos élettartam során, a bekerüléskor meghatározott maradványérték összegéig. A „Szoftverek” és „Egyéb immateriális javak” amortizálása 3 - 15 év alatt történik meg.

Az immateriális javakhoz kapcsolódó értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

Üzleti kombinációk és cégérték

(i) Üzleti kombinációk

Az üzleti kombinációk beszerzés alapú elszámolási módszerrel kerülnek könyvelésre. Ez azzal jár, hogy a felvásárolt vállalkozás azonosítható eszközei (beleértve a korábban ki nem mutatott immateriális javakat, mint pl. ügyfélkapcsolatok és márka) és forrásai (beleértve a függő kötelezettségeket, és kivéve a jövőbeli átszervezéseket) valós értéken kerülnek kimutatásra. A felvásárolt azonosítható nettó eszközök valós értéket meghaladó felvásárlási költség cégértékként kerül elszámolásra. Amennyiben a felvásárlás költsége alacsonyabb, mint az azonosítható nettó eszközök valós értéke, a különbözet az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” sorban jelenik meg a felvásárlás évében.

(ii) Cégérték és értékvesztés tesztelése

A cégérték nem amortizálódik, hanem évente értékvesztés tesztelés tárgyát képezi novemberben és a megállapított értékvesztés kimutatásra kerül az eredménykimutatásban.

Értékvesztés

A Bank minden jelentéskészítési napra megvizsgálja, hogy fennáll-e bármilyen körülmény, ami a nem pénzügyi eszközök értékvesztéséhez vezethet. Azon eszközök esetében, amelyek a többi eszköztől függetlenül generálnak pénzáramokat, egyedi eszközök szintjén történik az értékvesztés teszt lefolytatása. A befektetési célú ingatlanok tesztelése tipikus példa erre. Amennyiben értékvesztésre okot adó körülmény áll fenn, vagy szükséges egy eszköz évenkénti értékvesztés tesztelése, a Bank megbecsüli az eszközök megtérülő értékét. Az eszközök megtérülő értéke magasabb az eszköz értékesítési költségekkel csökkentett valós értékénél és a használati értékénél. Ha az eszköz könyv szerinti értéke meghaladja a megtérülő értékét, az eszközt értékvesztettnek kell mindősíteni és az értékét le kell írni a megtérülő értékre. Az eszköz használati értéke a becsült jövőbeni pénzaromok diszkontált jelenértéke. A diszkontráta egy adózás előtti diszkontráta, amely tükrözi a pénz időértékének jelenlegi piaci becsléseit valamint az eszközzel kapcsolatos kockázatokat.

A Bank minden jelentéskészítési napra megvizsgálja, hogy a már korábban elszámolt értékvesztés körülményei fennállnak-e esetleg kisebb mértékben érvényesülnek. Az értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

BRUTTÓ ÉRTÉK									
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Goodwill ⁴⁾	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok ¹⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2021.01.01	72 327	11 227	-	10 280	5 615	12 623	24 384	123 028	17 649
Növekedés	10 472	2	2 116	1 352	457	1 970	2 112	18 481	145
Átsorolás	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Értékesítés	- 1 653	-	-	- 592	- 874	- 396	- 238	- 3 753	-
Csoport növekedése	185	-	-	-	56	12	-	-	-
Átsorolás	58	-	-	43	- 51	- 59	-	- 9	8
Egyenleg 2021.12.31	81 389	11 229	2 116	11 083	5 203	14 150	26 258	151 428	17 802

ÉRTÉKSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS									
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Goodwill ⁴⁾	Ingatlanok ³⁾	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok ¹⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok ²⁾
Egyenleg 2021.01.01	44 200	7 433	-	5 205	4 231	9 411	5 110	64 470	1 194
Növekedés	9 152	1 230	-	893	364	1 382	2 742	15 763	354
Átsorolás	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Értékesítés	- 1 628	- 25	-	- 321	- 699	- 394	- 219	- 3 286	-
Csoport növekedése	30	-	-	-	17	11	-	-	-
Átsorolás	-	-	-	35	- 36	-	-	- 1	-
Értékvesztés	293	25	-	-	1	-	- 22	297	-
Egyenleg 2021.12.31	52 047	8 663	-	5 812	3 878	10 410	7 611	88 421	1 548

NETTÓ ÉRTÉK									
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Goodwill ⁴⁾	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok ¹⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2021.01.01	28 128	3 794	-	5 075	1 384	3 212	19 274	60 867	16 455
Egyenleg 2021.12.31	29 342	2 566	2 116	5 271	1 325	3 740	18 647	63 007	16 254

1) 2021 folyamán az eszközhasználati jogok hasznos élettartama valamint a diszkontráta módosításra került

2) A hasznos élettartam 20 év, a lineáris módszert alkalmazva.

3) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése.

4) A goodwill a Random Capital Zrt. megvásárlásához kapcsolódik, részleteket lásd a B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉTRÉKESÍTSEK részél.

BRUTTÓ ÉRTÉK millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Goodwill -	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok ¹⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2020.01.01	61 499	11 231	-	9 689	5 766	11 879	22 964	123 028	20 438
Növekedés	11 705	-	-	1 039	730	1 403	1 681	16 558	554
Értékesítés	- 909	-	-	- 456	- 792	- 623	- 261	- 3 041	-
Átsorolás	34	-	-	8	1	- 36	-	7	- 8
Egyenleg 2020.12.31	72 329	11 227	-	10 280	5 615	12 623	24 384	136 458	17 649

ÉRTÉKSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Goodwill	Ingatlanok ³⁾	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok ¹⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok ²⁾
Egyenleg 2020.01.01	37 891	6 198	-	4 722	4 360	8 773	2 526	64 470	2 339
Növekedés	7 092	1 239	-	834	438	1 260	2 846	13 709	499
Értékesítés	- 886	- 22	-	- 351	- 484	- 622	- 291	- 2 656	-
Átsorolás	-	-	-	-	1	-	-	1	- 2
Értékvesztés	104	22	-	-	-	-	29	155	-
Egyenleg 2020.12.31	44 201	7 433	-	5 205	4 231	9 411	5 110	75 591	1 194

NETTÓ ÉRTÉK millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Goodwill	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok ¹⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2020.01.01	29 675	3 554	-	5 183	1 839	3 312	26 305	69 868	25 360
Egyenleg 2020.12.31	28 128	3 794	-	5 075	1 384	3 212	19 274	60 867	16 455

1) 2020 folyamán az eszközhasználati jogok hasznos élettartama valamint a diszkontráta módosításra került

2) A hasznos élettartam 20 év, a lineáris módszert alkalmazva.

3) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése.

Nettó könyv szerinti érték

millió forintban	2020	2021
Immateriális javak	31 922	34 024
Szoftverek	28 128	29 342
Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	3 794	2 566
Goodwill	-	2 116
Tárgyi eszközök	28 945	28 983
Ingtatlanok	5 075	5 271
Irodai berendezések, járművek, egyéb	1 384	1 325
Informatikai eszközök (hardver)	3 212	3 740
Eszközhasználati jogok (Ingtatlanok)	19 274	18 647
Immateriális javak és tárgyi eszközök összesen	60 867	63 007
Befektetési célú ingatlanok	16 455	16 254

Az Erste Hungary a teljes mértékben amortizált, de még használatban lévő eszközök között szoftvereket tart nyilván 2021-re bruttó 13 598 millió forint, 2020-ra pedig 8 887 millió forint értékben. A 100%-ban értékcsökkentett, de még használatban lévő tárgyi eszközök bruttó értéke 2021-re 8 785 millió forint, 2020-ra pedig 8 543 millió forint értékben.

A befektetési célú ingatlanok kategóriába tartozó ingatlanok operatív lízingbe adott ingatlanok. A 2020. évi értékvesztés teszt alapján nem szükséges további értékvesztést elszámolni.

A 2021. december 31-én elismert „Goodwill” egy bróker cég és annak informatikai infrastruktúráját biztosító szolgáltató cég megvásárlásához kapcsolódik. Részleteket lásd a B. FELVÁSÁRLÁSOK, ÖSSZEOLDVADÁSOK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK, 12. oldalon.

Befektetési célú ingatlanok valós értéke és valós érték besorolása

2021					
millió forintban	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokot alkalmazó modell, Level 3
Eszközök, amelyek valós értéke a Kiegészítő mellékletben szerepel	16 254	30 198	-	-	30 198
Befektetési célú ingatlanok	16 254	30 198	-	-	30 198
2020					
Eszközök, amelyek valós értéke a Kiegészítő mellékletben szerepel	16 455	30 204	-	-	30 204
Befektetési célú ingatlanok	16 455	30 204	-	-	30 204

38) Egyéb eszközök

Visszavett eszközök

Az Erste Hungary általában lízingszerződésekhez, ingatlanfejlesztési vagy ingatlan-hitelszerződésekhez kapcsolódóan korábban biztosítékként használt eszközöket vesz vissza. A visszavett gépkocsikat az „Értékesítésre tartott eszközök” kategóriába sorolja. A visszavett ingatlanokat az „Egyéb eszközök” alá sorolja készletként, amelyek bemutatása a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken történik meg.

Az Erste Hungary ezeket az eszközöket nem veszi használatba, elsődleges célja a visszavett eszközök értékesítése.

A visszavett ingatlanok átkerülnek a „Befektetési célú ingatlanok” közé, ha közgazdasági elemzések alapján, középtávon nincs igazolható esély az ingatlanértékesítésére, és a veszteségcsökkentő intézkedések olyan jövedelmező bérleti szerződéseket eredményeztek, amelyek keretében a hasznosítható terület legalább 50%-a bérbeadásra kerül, amely hasznosítás legalább egy éven keresztül, folyamatosan jövedelmet termel.

Letétkezelt eszközök

Az Erste Hungary letétkezelt és egyéb vagyongazdálkodási szolgáltatásokat nyújt, amelyek eredményeként eszközöket birtokol vagy fektet be ügyfelei nevében. A vagyongazdálkodóként birtokolt eszközöket az éves beszámoló nem tartalmaz, mivel azok nem a Bank eszközei.

millió forintban	2020	2021
Adókövetelések	832	539
Bankadó ¹⁾	4 177	3 386
Egyéb elszámolások	9 747	10 619
Egyéb pénzügyi eszközök ²⁾	9 965	4 633
Bevételek aktív időbeli elhatárolása	4 264	4 515
Készletek	234	192
Visszavett eszközök ³⁾	5 467	3 522
Költségek aktív időbeli elhatárolása	2 505	2 783
Egyéb	1 871	2 599
Összesen	39 062	32 788

1) Mivel IFRS-eknek megfelelően a bankadóval kapcsolatos levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 3 386 millió forint követelést számolt el 2021 december 31-én a kifizetéssel szemben (2020-ban 4 177 millió forint). A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

2) Az "Egyéb pénzügyi eszközök" egyenlege teljesítő, rövid lejáratú vevőköveteléseket tartalmaz.

3) A visszavett eszközök elsődlegesen ingatlanokat tartalmaznak, amelyek a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken kerülnek kimutatásra. A visszavett eszközök értékvesztése 9 millió forint (2020-ban: 11 millió forint).

Visszavett eszközök valós értéke és valós érték besorolása

2021	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
millió forintban					
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra					
Visszavett eszközök (IAS 2)	3 522	3 522	-	-	3 522
2020					
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra					
Visszavett eszközök (IAS 2)	5 467	5 467	-	-	5 467

Lízingügyletek

39) Lízingügyletek

A lízing egy szerződés, vagy szerződésrész, amely egy eszköz használati jogát ellenszolgáltatás fejében átengedi. Annak megállapítása, hogy egy ügylet lízingnek minősül-e, vagy tartalmaz-e lízing ügyletet, az ügylet tartalma alapján történik, és ehhez azt kell felmérni, hogy az ügylet teljesülése egy adott eszköz vagy eszközök használatától függ-e, és hogy az ügylet keretén belül az eszköz használati joga átszáll-e.

Erste Hungary, mint bérbeadó

A pénzügyi lízing olyan lízing, amely során egy eszköz tulajdonjogához fűződő lényegében összes kockázat és haszon átadásra kerül. Pénzügyi lízing esetén a bérbeadó bérbevevővel szemben fennálló kintlévőségét a szerződésben megállapított jövőbeni fizetési kötelezettségek jelenértékének összegén szerepelteti a beszámolóban a „Pénzügyi lízing követelések” soron, az esetleges maradványértéket figyelembe véve. A lízingből származó kamatbevétel a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Egyéb kamatjellegű bevételek” soron kerül elszámolásra.

Operatív lízing esetén a lízingelt eszközt a bérbeadó a beszámolóban a „Tárgyi eszközök” vagy „Befektetési célú ingatlanok” alatt szerepelteti, az értékcsökkenését az adott eszközökre alkalmazandó irányelvekkel összhangban számolja el. A lízingből származó bevétel a lízing-futamidő alatt lineárisan kerül elszámolásra az eredménykimutatásban a „Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei” soron.

Azok a lízingszerződések, ahol az Erste Hungary bérbeadóként szerepel, szinte kizárólag pénzügyi lízingek.

Pénzügyi lízingek

Az Erste Hungary, mint lízingbe adó, ingóságot és ingatlant egyaránt lízingel ügyfelei számára pénzügyi lízingkonstrukciók keretében. A jelen tétel alatt szereplő pénzügyi lízingkövetelések esetében a lízing tárgyába való bruttó befektetés és a minimum lízingdíj fizetések jelenértéke közötti egyeztetés a következőképpen alakul:

millió forintban	2020	2021
Fennálló minimum lízingdíj fizetés	39 204	33 692
Nem garantált maradványérték	9 963	9 277
Bruttó befektetés	49 168	42 969
Nem realizált pénzügyi jövedelem	2 685	2 937
Nettó befektetés	46 483	40 032
Nem garantált maradványérték jelenértéke	9 416	8 643
Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke	37 067	31 389
A fennálló minimum lízingdíj fizetésekre képzett értékvesztés	- 7 543	- 4 929

Lízingek lejárat szerinti elemzése

	Bruttó befek- tetés	Minimum lízing- díj fizetések je- lenértéke	Bruttó be- fektetés	Minimum lí- zingdíj fizeté- sek jelenértéke
millió forintban	2020	2020	2021	2021
Éven belüli	13 750	11 503	14 614	10 904
1-2 év	12 117	9 719	11 903	8 563
2-3 év	10 828	7 689	7 460	5 507
3-4 év	6 515	4 323	4 664	3 634
4-5 év	3 196	2 100	2 062	1 448
5 éven túli	2 762	1 733	2 266	1 333
Összesen	49 168	37 067	42 969	31 389

Lízingkövetelések

A pénzügyi lízingkövetelések értékesítéséből származó nyereségek/veszteségek az "Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételéből származó nyereségek/veszteségek" soron kerülnek kimutatásra.

Bruttó könyv eszerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2021											
Egyéb pénzügyi vállalkozások	2	16	-	-	18	-	- 4	-	-	- 4	14
Nem pénzügyi vállalkozások	21 290	8 083	7 843	39	37 255	- 157	- 299	- 4 150	-	- 4 606	32 649
Lakosság	1 540	943	242	34	2 759	- 25	- 108	- 180	- 6	- 319	2 440
Összesen	22 832	9 042	8 085	73	40 032	- 182	- 411	- 4 330	- 6	- 4 929	35 103

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2020											
Egyéb pénzügyi vállalkozások	19	-	-	-	19	-	-	-	-	-	19
Nem pénzügyi vállalkozások	17 020	13 939	12 179	24	43 162	- 112	- 509	- 6 661	- 6	- 7 288	35 874
Lakosság	2 478	575	205	44	3 302	- 26	- 65	- 157	- 7	- 255	3 047
Összesen	19 517	14 514	12 384	68	46 483	- 138	- 574	- 6 818	- 13	- 7 543	38 940

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	Nö- veke- dés	Fel- oldás	Stage-ek közötti át- sorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződés- módosítások hatásai	Leírások	Egyéb	
2021.01.01								2021.12.31
Stage 1	- 138	- 24	14	232	- 265	-	-	- 181
Stage 2	- 574	-	36	- 220	349	-	- 2	- 411
Stage 3	- 6 818	-	511	- 18	1 982	- 1	15	- 4 329
POCI	- 13	-	3	-	-	2	-	- 8
Összesen	- 7 543	- 24	564	- 6	2 066	-1	2	13

millió forintban	Nö- veke- dés	Fel- oldás	Stage-ek közötti át- sorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződés- módosítások hatásai	Leírások	Egyéb	
2020.01.01								2020.12.31
Stage 1	- 171	- 89	37	302	- 213	-	- 4	- 138
Stage 2	- 827	-	107	- 728	1 015	-	- 141	- 574
Stage 3	- 217	-	91	- 7	- 6 497	4	- 191	- 6 817
POCI	- 42	-	12	-	16	-	-	- 14
Összesen	- 1 257	- 89	247	- 433	- 5 679	4	- 336	- 7 543

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt lízingkövetelésekre képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2021.01.01 – 2021.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az 'unwinding' hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt lízingköveteléseknél (2021-ben 67 millió forint, 2020-ban 47 millió forint). A 'Nem jelentős szerződés módosítások hatásai' oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A 'Leírások' oszlop a lízingkövetelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat lízingkövetelések bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között:

millió forintban	2021
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	
Stage 2-be Stage 1-ből	1 399
Stage 1-be Stage 2-ből	5 494
Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között	
Stage 3-ba Stage 2-ből	59
Stage 2-be Stage 3-ból	22
Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között	
Stage 3-ba Stage 1-ből	101
Stage 1-be Stage 3-ból	-
millió forintban	
2020	
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	
Stage 2-be Stage 1-ből	7 525
Stage 1-be Stage 2-ből	725
Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között	
Stage 3-ba Stage 2-ből	11 533
Stage 2-be Stage 3-ból	43
Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között	
Stage 3-ba Stage 1-ből	360
Stage 1-be Stage 3-ból	-

A 2021. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2021. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken lízingkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 6 082 millió forint. A 2021. január 1-jén és 2021.12.31-ig kivezetett (de lejáratú kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken lízingkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 3 320 millió forint.

b) Operatív lízingek

Az Erste Hungary ingatlanokat ad bérbe operatív lízingként. December 31-re vonatkozóan a visszavonhatatlan operatív lízingszerződések alapján jövőben esedékes minimális lízingfizetéseket az alábbi táblázat szemlélteti:

Lízingfizetések lejárat szerinti elemzése

millió forintban	2020	2021
Éven belüli	2 495	1 702
1-2 év	2 264	3 853
2-3 év	1 911	1 496
3-4 év	1 355	883
4-5 év	771	382
5 éven túli	939	260
Összesen	9 735	8 576

Az Erste Hungary 2021-ben 2 894 millió forint bevételt számolt el lízingfizetésekből (2 714 millió forint 2020-ban). A bérleti díjakkal kapcsolatos bevételeket részletesen lásd a 7-es Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei megjegyzésben.

Erste Hungary, mint bérbevevő

2019. január 1-től kezdődően az Erste Hungary adoptálta és alkalmazta az IASB által 2016 januárjában kiadott IFRS 16 „Lízing” standardot. Az IFRS 16 standard a lízingbevevők oldaláról egységes, mérlegszemléletű megjelenítést ír elő. A lízingbevevő a mérlegben jeleníti meg az eszközhasználati jogot (right-of-use vagy RoU asset), ami a lízing tárgyának használatára vonatkozó jog,

valamint a lízingkötelezettséget. Bizonyos esetekben a lízingbevevő mentességet kap a megjelenítés alól (rövid-távú, 12 hónapnál rövidebb szerződések, kisértékű eszközök).

A szerződéskötés időpontjában a lízingbevevőnek meg kell állapítania, hogy a szerződés tartalmaz-e lízingelemeket, tehát létezik-e egy azonosítható eszköz, aminek a használatára joga van a lízingbevevőnek meghatározott ideig és meghatározott ellentételezés fejében. Amennyiben a szerződés tartalmaz lízing elemet, a lízingbevevő a lízing kezdeti időpontjában megjeleníti az eszközhasználati jogot valamint a lízingkötelezettséget a mérlegében. Az eszközhasználati jog a kezdeti megjelenítéskor bekerülési értéken kerül megjelenítésre, majd a lízing kezdeti időpontjától értékcsökkenést számol el rá a lízingbevevő. Az eszközhasználati jog hasznos élettartamának vége a lízingszerződés lejáratára, de a hasznos élettartam nem lehet hosszabb, mint a mögöttes eszköz hasznos élettartama. Az eszközhasználati jog bekerülési értéke a lízingkötelezettség jelenértékéből valamint a lízing kezdő időpontját megelőző, kedvezményekkel csökkentett kifizetésekből, illetve az egyéb, az eszköz kezdeti üzembe helyezéséhez és felszámolásához kapcsolódó költségekből áll. Az Erste Hungary lineáris módszert alkalmaz az értékcsökkenés elszámolására. Az eszközhasználati jogokra az IAS 36 sztenderd értékvesztési szabályai vonatkoznak.

A lízingkötelezettség kezdeti megjelenítéskor a jövőbeni biztos lízingdíj kifizetések jelenértékén kerül megjelenítésre. A használt diszkontráta vagy a lízingszerződésben közvetlenül meghatározott kamatláb, vagy ha ilyen nincs meghatározva, akkor a lízingbevevő járulékos hitelfelvételi kamatlába. A lízingdíjak lehetnek fix díjak, változó, valamilyen indexhez vagy kamatlábhöz kötött díjak, a maradványérték-garancia alapján fizetendő összegek, a megvásárlási opció lehívásának díja, az opcióval meghosszabbított futamidő alatt fizetett lízingdíjak, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő él az opciós jogával, valamint a szerződés felmondásának a díja, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő élni fog a futamidő vége előtti felmondás jogával. Felmondási és meghosszabbítási opciókat több ingatlanbérleti szerződés is tartalmaz. Ezek az opciók teszik lehetővé, hogy az Erste Hungary rugalmasan tudjon váltani, ha ez a költségek vagy a lokáció szempontjából előnyös, illetve az adott bérleményben maradni, ha ez a kedvezőbb lehetőség.

A kezdeti megjelenítést követően a lízingkötelezettség értéke minden lízingfizetési időszakban a korábban meghatározott kamatláb alapján számított kamattal növekszik, és a lízingdíjkifizetésekkel csökken, illetve újraértékelésre kerül, amennyiben változás merül fel a becslésekben vagy a lízingfeltételekben. A diszkontráta (járulékos hitelfelvételi kamatláb) refinanszírozási kamatláb, korrigálva a gazdálkodó egység valamint a lízingszerződés sajátosságaival. A kamatláb kiszámítása az Erste Hungary által a hitelek árazásához használt módszert és sémát követi.

Az eszközhasználati jogok a mérlegben a "Tárgyi eszközök" soron kerültek megjelenítésre. A lízingekkel kapcsolatos kamatráfordítások a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Egyéb kamatjellegű ráfordítások” soron kerülnek elszámolásra az eredménykimutatásban, az eszközhasználati jogokhoz kapcsolódó értékcsökkenés pedig az „Értékcsökkenés” soron.

A bérleti szerződések kizárólag irodákhoz és a fiókhálózathoz kapcsolódó ingatlanbérletek az Erste Hungary-nél. Az operatív lízingszerződésekkel kapcsolatosan a mérlegbe felvett eszközhasználati jogokat részletesen lásd a 37-es Nem pénzügyi eszközök megjegyzésben.

Lízingkötelezettségek lejárat szerinti elemzése

millió forintban	2020	2021
Éven belüli	3 170	3 182
1-5 év	10 988	11 595
5 éven túli	7 552	6 083
Összesen	21 710	20 860

2021-ben az Erste Hungary 176 millió forint kamatráfordítást számolt el a lízingkötelezettségekkel kapcsolatosan (2020-ban 180 millió forint).

A lízingdíjkifizetések összege a lízingkötelezettségként mérlegbe felvett lízingek után 2021-ben 3 284 millió forint (2020-ban 3 158 millió forint). A kisértékű eszközök lízingjéhez kapcsolódó lízingdíjkifizetések összege 98 millió forint volt 2021-ben (88 millió forint 2020-ban). Az Erste Hungary szerződesei között nem volt olyan lízing 2020-ban és 2021-ben, amely az IFRS 16 rövid lejáratú szerződések kivétele alapján nem került lízingkötelezettségként a mérlegben felvételre.

Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek és jogi ügyek

40) Egyéb kötelezettségek

millió forintban	2020	2021
Bevételek passzív időbeli elhatárolása1)	921	854
Elszámolási számlák	7 510	10 658
Adófizetési kötelezettségek	347	377
Egyéb pénzügyi kötelezettségek2)	244	411
Vevőktől kapott előlegek	679	1 221
Költségek passzív időbeli elhatárolása	12 657	16 263
Egyéb kötelezettségek	4 669	4 872
Összesen	27 027	34 656

1) Az "Egyéb pénzügyi kötelezettségek" egyenlege rövid lejáratú szállítói kötelezettségeket tartalmaz.

41) Céltartalékok

Céltartalékok

Az Erste Bank Hungary akkor képez céltartalékot, ha egy múltbeli esemény hatására jelenlegi kötelme van és valószínű, hogy a kötelelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség, és a kötelelem összege megbízhatóan becsülhető. A céltartalékokat a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás „Céltartalékok” sora tartalmazza. Ide tartoznak a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatáson kívüli ügyletek közül az egyéb kötelezettségvállalásokra képzett hitelkockázati céltartalékok, valamint a peres eljárásra és az átstrukturálásra képzett céltartalékok. A hitelkeretekre és garanciákra képzett és felszabadított céltartalékok eredményhatása az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerül kimutatásra. Az egyéb céltartalékokhoz kapcsolódó bevételek és ráfordítások az 'Egyéb működési eredmény' soron kerülnek kimutatásra.

Munkavállalói juttatási programok

Az Erste Hungary jubileumi juttatásokra vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási programot működtet. A jubileumi juttatások (hosszú szolgálati időre/ hűséges szolgálatra adott juttatások) olyan ajándékok és utalványok, amelyek a munkatársak szolgálati idejének hosszához kötöttek. A jubileumi juttatásokra való jogosultságot, annak feltételeit és magát a juttatást az Erste Hungary belső előírása szabályozza. Az Erste Hungary-nál nem működik nyugdíjra és végkielégítésre vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási program.

Halasztott és nem készpénz alapú juttatások az ügyvezetőség részére

A Bank által nyújtott aktuális évi és halasztott bónusz kifizetések 50 százaléka készpénz, 50 százaléka pedig fantom részvény juttatás (nem-készpénz alapú kifizetés). A készpénz javadalmazás 60 százaléka az adott évi teljesítményhez kötött és az adott évben megszerezhető, 40 százaléka pedig elhatárolásra és elosztásra kerül a következő 5 évre, egyenlő részletekben. A halasztott bónusz Igazgatóság részére történő kifizetések az Erste Csoport szabályait is figyelembe kell venni. Amikor a bónusz összege meghaladja a Javadalmazási Politikában előre meghatározott limitet, akkor arányaiban 40 százalékát kell előre kifizetni, 60 százalékot pedig elhatárolni. Ebben az esetben is a kifizetések 50 százaléknak részvény alapúnak kell lennie. A tényleges kifizetés mindig készpénzben történik (fantom részvény juttatás esetében is).

Pénzügyi garanciák

Normál üzletmenet során az Erste Bank pénzügyi garanciákat ad, amelyek bizonyos típusú akkreditívekből és garanciákból állnak. A pénzügyi garancia olyan szerződés, amely előírja a garanciát adó fél számára, hogy meghatározott kifizetéseket teljesítsen a garancia jogosultjának, amennyiben a meghatározott adós nem teljesíti szerződéses kötelezettségeit. Amennyiben az Erste Bank a garanciabirtokos, a pénzügyi garancia nem szerepel a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, hanem biztosítékként veendő figyelem-be a mögöttes eszköz értékvesztésének megállapításakor.

Garanciaadóként az Erste Bank a pénzügyi garanciákat kimutatja, amint szerződő félle válik. A pénzügyi garanciák értékelése valós értéken történik. Általában a bekerülési érték a garanciáért kapott díj. Ez az összeg később a díjbevéttel szemben amortizálódik. A mérlegben a 'Céltartalékok' soron kerül kimutatásra. Az összehasonlítási periódusban a pénzügyi garanciák átnézésre kerültek abból a szempontból, hogy potenciálisan az IAS 37 standard hatókörébe tartoznak-e. A kapott díj az eredménykimutatásban a „Nettó díj- és jutalékbevételek”-en belül a „Díj- és jutalékbevételek” soron kerül elszámolásra, a garancia időtartama alatt lineárisan.

Amennyiben az Erste Bank a garanciavállaló, akkor a számviteli kezelés attól függ, hogy a pénzügyi garancia integráltnak tekinthető-e azon pénzügyi eszközök szerződéses feltételeihez, melyek kockázata garantált. Az Erste Bank integráltnak tekinti azokat a garanciákat, amelyeket a garantált pénzügyi eszközök kezdetéhez kötnek. Ha a bank egy hitelszerződésben rendelkezik opcióval a garancia nyújtásának visszakövetelésére, akkor azt is integráltnak tekinti.

Az integrált pénzügyi garanciákat a kapcsolódó pénzügyi instrumentumok várható hitelveszteségének a becslései tartalmazzák. Az integrált pénzügyi fizetett díjakat a kapcsolódó pénzügyi eszköz effektív kamatlábjában vesszük figyelembe.

Azokat a pénzügyi garanciákat melyeket nem tekintünk integráltnak, megtérülő/reimbursement eszközként kerülnek megjelenítésre a mérleg „Egyéb eszközök” sora alatt. Az eredménykimutatásban csökkentik a garantált pénzügyi eszközöknél felmerülő értékvesztés miatti veszteséget a „Pénzügyi instrumentumok értékvesztésének eredménye” részben. Ennek a számviteli kezelésnek az előfeltétele, hogy az Erste Hungary-nak bizonyosnak kell lennie abban, hogy a veszteség megtérül az instrumentumból. A nem integrált pénzügyi garanciák után fizetett díjakat az eredménykimutatás a „Díj- és jutalékköltség” sor „Nettó díj- és jutalékbevételek” sorában mutatjuk be.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Az Erste Hungary akkor képez céltartalékot, ha egy múltbeli esemény hatására jelenlegi köteleme van és valószínű, hogy a kötelelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség, és a kötelelem összege megbízhatóan becsülhető. A céltartalék megállapításához becslések szükségesek a céltartalékhoz kapcsolódó jövőbeli pénzáramok mértékéről és ütemezéséről. Olyan jogi ügyek, amelyek nem teljesítik a céltartalék képzésre vonatkozó feltételeket az 42)-es Függő kötelezettségek részben kerülnek bemutatásra.

millió forintban	2020	2021
Peres ügyekre képzett céltartalékok	1 627	2 708
Garanciára és lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	3 743	3 624
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 1)	1 416	1 737
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 2)	1 729	1 458
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 3)	598	430
Egyéb céltartalékok	3 150	2 792
Egyéb	3 150	2 792
Céltartalékok	8 520	9 124

Céltartalék várható kötelezettségekre, Céltartalékok peres ügyekre

A céltartalék várható kötelezettségekre a hitelezési tevékenységgel kapcsolatos peres ügyekhez kapcsolódik. A peres ügyekre képzett céltartalék olyan peres ügyekre biztosít fedezetet, amelyek nem tartoznak közvetlenül a társaság alaptevékenységéhez, mint pl. munka- és foglalkoztatásügyi kérdések.

Ebben a kategóriában kerül megjelenítésre egy 0,8 milliárd forintos összeg a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) egy döntéshez kapcsolódóan: A Gazdasági Versenyhivatal 2013. november 19-én hozott döntést 11 magyarországi vezető bank megbírságolásáról, amiért – a döntés értelmében – összehangolt tevékenységet folytattak a “végtörlesztési” rendszer esetében 2011. szeptember 15-e és 2012. január 30-a között. A döntést megfellebbezték, így az ügy a Legfelsőbb Bíróságon (Kúria) folytatódott. A Kúria döntése értelmében a jogi eljárás pontatlansága miatt az eredeti döntés törlésre került, a kifizetett büntetési összeg visszafizetésre került a Banknak és új eljárás rendeltek el. Az új eljárás során a Fővárosi Bíróság a 2020 július 1-én meghozott ítéletében elutasította a bankok fellebbezését. Az EBH (és öt másik érintett bank) 2020 szeptember 18-án a Kúriához fordult jogorvoslatért. A Bank az új jogi ügyre céltartalékot képzett 2017-ben az eredeti bírság 1,7 milliárd forintos összege erejéig. Új eljárás során a Banknak bírságot kellett fizetnie, mely felülvizsgálatra kerül, így a fennmaradó tartalékot (826 millió forint) 2021 december 31-én a Bank a könyveiben tartja.

Egyéb céltartalékok

Az 551 millió forintos visszavett ingatlanokhoz köthető illetékfizetési kötelezettségre megképzett céltartalék (2015-ben megképezve), valamint 160 millió forintos összegben az FX 1 és 2 elszámolás során lezárt hitelekre képzett céltartalék. Az egyéb céltartalékok között kerül bemutatásra (IAS 37 alapján) a garanciára és a lehívható hitelkeretre képzett céltartalékok (2 202 millió forint)

Céltartalék mozgástáblák:

Credit loss allowances for loan commitments and financial guarantees 2021

millió forintban	2021.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2021.12.31
Stage 1	1 416	2 833	- 1 548	- 2 293	1 314	15	1 737
Stage 2	1 729	-	- 1 039	2 419	- 1 654	3	1 458
Nem teljesítő	598	-	- 297	262	- 128	- 6	429
Összesen	3 743	2 833	- 2 884	388	- 468	12	3 624

CLAdit loss allowances for loan commitments and financial guarantees 2020

millió forintban	2020.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2020.12.31
Stage 1	690	1 376	- 825	- 1 747	1 905	17	1 416
Stage 2	435	-	- 743	2 581	- 549	5	1 729
Nem teljesítő	759	115	- 497	227	- 9	3	598
Összesen	1 884	1 491	- 2 065	1 061	1 347	25	3 743

Céltartalékok 2021

millió forintban	2021.01.01	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Diskontálásból eredő hatás	Árfo- lyamha- tás	2021.12.31
Peres ügyekre kép- zett céltartalékok	1 626	1 419	- 106	- 229	-	-	2 710
Garanciára és a le- hívható hitelkeretre képzett céltartalék	2 430	2 788	-	- 3 007	-	- 9	2 202
Egyéb céltartalékok	720	4 171	- 2	- 4 301	-	-	588
Egyéb	720	4 171	- 2	- 4 301	-	-	588
Céltartalékok	4 776	8 378	- 108	- 7 537	-	- 9	5 500

Céltartalékok 2020

millió forintban	2020.01.01	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Diskontálásból eredő hatás	Árfo- lyamha- tás	2020.12.31
Peres ügyekre kép- zett céltartalékok	1 548	533	-	- 454	-	-	1 627
Garanciára és a le- hívható hitelkeretre képzett céltartalék	727	3 304	-	- 1 629	-	28	2 430
Egyéb céltartalékok	2 665	-	- 72	- 1 811	-	- 62	720
Egyéb	2 665	-	- 72	- 1 811	-	- 62	720
Céltartalékok	4 940	3 837	- 72	- 3 894	-	- 34	4 777

A hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák értékvesztési kategóriák közötti átsorolásai (bruttó alapú bemutatás)

	2020	2021
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		
Stage 2-be Stage 1-ből	25 813	12 643
Stage 1-be Stage 2-ből	2 287	13 037
Átsorolás Stage 2 és Nem teljesítő között		
Nem teljesítőbe Stage 2-ből	42	1 043
Stage 2-be Nem teljesítőből	84	10
Átsorolás Stage 1 és Nem teljesítő között		
Nem teljesítőbe Stage 1-ből	1 463	150
Stage 1-be Nem teljesítőből	102	20
Mérlegen kívüli hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák, melyek év közben kerültek be a könyvekbe és nem kerültek ki teljesen mértékben	120 418	158 435
Mérlegen kívüli hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák, melyek ja- nuár 1-jén már a könyvekben voltak és évközben teljes mértékben kike- rültek a könyvekből	51 427	65 805

42) Fügő kötelezettségek

A pénzügyi ügyféligények kielégítése érdekében az Erste Hungary különféle visszavonhatatlan és fügő kötelezettségeket vállal. Ezek közé pénzügyi garanciák, akkreditívek és egyéb le nem hívott hitelezési kötelezettségek tartoznak. Bár az ilyen kötelezettségeket nem lehet feltüntetni a mérlegben, ezek hitelezési kockázattal járnak, és ezért a Bank általános kockázatának részét képezik.

millió forintban	2020	2021
Visszavonhatatlan fügő kötelezettségek	228 666	335 388
Garancia fedezet	1 901	1 868
Visszavonhatatlan hitelkeretek	172 892	281 670
Import akkreditívek	53 873	51 850
Visszavonható fügő kötelezettségek	230 499	180 067
Visszavonható hitelkeretek	230 499	180 067
Egyéb fügő kötelezettségek	5 468	3 455
Peres eljárások	1 185	1 883
Egyéb	4 283	1 572
Összesen	464 633	518 909

Kapcsolódó céltartalékokat lásd a 41. megjegyzésben a 144. oldalon

Peres eljárások

Az Erste Hungary érintett jogvitákban, amelyek legtöbbször szokásos banki tevékenysége során merült fel. Az ilyen eljárások várhatóan nem lesznek jelentős negatív hatással a Bank pénzügyi helyzetére vagy nyereségességére.

Ezek az eljárások nagymértékben a fogyasztókkal kötött szerződések záradékainak érvényességével kapcsolatos vitákhoz kapcsolódnak. A fogyasztók a bankokkal szemben – beleértve a Bankot is – a devizahitelekkel kapcsolatban pert indítottak, a szerződések érvénytelenségére vonatkozóan. Ezen peres eljárások a 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályok értelmében felfüggesztésre kerültek, amíg az ügyfelekkel való elszámolások befejeződnek. Míg néhány felperes elállt a keresetétől, több peres eljárásban is alperesként érintett maradt a Bank. Az elszámolástól függetlenül a fogyasztók további peres eljárásokat kezdeményeznek. Mindezen bizonytalanságok megnehezítik az esetleges hatások számszerűsítését.

Tovább növelte az ügyek kimenetelének bizonytalanságát, hogy a magyar bíróságok az Európai Bíróság 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos előzetes döntését is figyelembe veszik számos eljárásnál (4 ügy a Bankkal, 10 egyéb magyar bankokkal szemben). Az Európai Bíróság elé terjesztett kérdések a deviza hitelszerződések 2014-es fogyasztói hitel törvénynek és a 93/13/EEC Council Directive fogyasztókat védő rendelkezéseinek való megfelelést vizsgálják. Ezen függőben lévő ügyek eredményeképp számos más folyamatban lévő ügyet felfüggesztettek amíg az Európai Bíróság meghozza az előzetes döntést. Továbbá abban az esetben, ha az Európai Bíróság döntése kedvezőbb lenne a felperesek számára, az a Bank ellen folyó perek számának az növekedéséhez vezethetne.

Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok

43) Saját tőke összesen

Saját részvények és saját részvényekkel kapcsolatos megállapodások

Az Erste Hungary tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumai, melyeket a társaság vagy leányvállalatai megszereznek (saját részvények) levonásra kerülnek a tőkéből. A kifizetett vagy kapott ellenérték a Bank saját részvényeinek vásárláskor, eladáskor, kibocsátáskor vagy visszavonásakor a tőkében kerül elszámolásra. Nyereség vagy veszteség ezekkel a tranzakciókkal kapcsolatban nem kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemben.

millió forintban	2020	2021
Jegyzett tőke	146 000	146 000
Tőketartalék	117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	160 370	190 562
Összesen	423 862	454 054
Anyavállalatra jutó saját tőke	423 862	454 054

Jegyzett tőke és tőketartalék

2021. december 31-én a társaság jegyzett tőkéje 146 000 000 000 forint (száznegyvenhat milliárd forint). A jegyzett tőke 146 000 000 000 (száznegyvenhat milliárd) darab 1 forint névértékű dematerializált tőzsrészvényből áll.

A Bank tulajdonosai

2021. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata - 70%-os tulajdonrészrel - az Erste Group Bank AG, amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, a 1100 Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóit az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbírószágon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

A Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. Az eladási ár 77,78 milliárd forint volt. Az eladási tranzakcióhoz kapcsolódó szabályozói jóváhagyások és egyéb szerződéses feltételek teljesítése után a tulajdonjog átruházás 2016 augusztusában történt meg.

A részesedés vásárlást a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2016 augusztus 4-én hagyta jóvá (H-EN-I-693/2016), a tulajdonjog változást a cégjegyzékbe 2016 augusztus 24-én jegyezték be.

Tulajdonos	2020 december 31		2021 december 31	
	Részvény darabszám	Részesedés	Részvény darabszám	Részesedés
Erste Group Bank AG	102 200 000 000	70%	102 200 000 000	70%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	21 900 000 000	15%	21 900 000 000	15%
European Bank for Reconstruction and Development	21 900 000 000	15%	21 900 000 000	15%
Összesen	146 000 000 000	100%	146 000 000 000	100%

Eredménytartalék és egyéb tartalékok

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron mutatja ki a Bank az „Általános tartalékot”. A 2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról 83. szakasza előírja a Bank számára, hogy az adózás utáni eredményének 10%-áig képezzen „Általános tartalékot” nem kiosztható jövedelem formájában. Az így képzett tartalék felhasználása csakis a Bank alaptevékenységének veszteségeivel függhet össze. Az általános tartalék teljes összege 2021 végén 30 742 millió forint (2020-ban 24 818 millió forint).

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron kerül bemutatásra 164 814 millió forint eredménytartalék, 4 994 millió forint értékelési tartalék, és nem volt ehhez kapcsolódó halasztott adó. 2020 végén az eredménytartalék egyenlege 131 491 millió forint, az értékelési tartalék egyenlege 4 464 millió forint és az ehhez kapcsolódó halasztott adó -403 millió forint volt.

Törzsrészesvényekre járó osztalék

A törzsrészesvényekre járó osztalék kötelezettségként kerül elszámolásra és a tőkéből kerül levonásra, amikor azt a Bank részvényese jóváhagyja.

Egyéb bemutatandó tételek

44) Tranzakciók kapcsolt felekkel

A fő részvényes mellett az Erste Hungary más gazdálkodó szervezeteket és olyan társult vállalkozásokat határoz meg kapcsolt félként, amelyek az Erste Group tagjai. A kapcsolt felek közé tartoznak továbbá az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság tagjai, valamint olyan társaságok is, amelyek felett ezek a személyek ellenőrzéssel vagy jelentős befolyással bírnak. A Bank és teljeskörűen konszolidált vállalatai közötti tranzakciók kiszűrésre kerülnek a konszolidált éves beszámolóból. A kapcsolt felekkel bonyolított tranzakciók a szokásos piaci feltételek között teljesültek.

Az alábbi táblázatban a következő kifejezéseket alkalmaztuk:

- Anyavállalat: a legvégső ellenőrzést gyakorló anyavállalat az „Erste Group Bank AG” mindkét bemutatott időszakra
- Társvállalatok: minden olyan társaság, amelyet az Erste Group konszolidál, kivéve az Erste Hungary leányvállalatait, amelyek egymás közötti tranzakciói kiszűrésre kerülnek.
- Kisebbségi részvényesek: A Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val 2016-ban, amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben.

Kapcsolt feleknek nyújtott hitelek, előlegek és fennálló kötelezettségek		
millió forintban	2020	2021
Egyéb látra szóló betétek	2 903	434
Anyavállalat	2 903	395
Társvállalatok	2	39
Bankközi kihelyezések ¹⁾	25 700	66 399
Anyavállalat	25 308	66 106
Társvállalatok	392	293
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	12 601	11 459
Társvállalatok	12 601	11 459
Származékos pénzügyi eszközök	18 130	21 637
Anyavállalat	17 203	21 324
Társvállalatok	927	313
Kereskedelmi hitelek és előlegek	-	14
Társvállalatok	-	14
Egyéb eszközök	3 662	4 209
Anyavállalat	2 421	2 749
Társvállalatok	1 242	1 460
Bankközi betétek	17 650	34 570
Anyavállalat	16 287	34 322
Társvállalatok	1 363	248
Ügyfelek által elhelyezett betétek	3 611	31 574
Társvállalatok	3 611	31 574
Származékos pénzügyi kötelezettségek	36 926	29 134
Anyavállalat	36 926	29 122
Társvállalatok	-	12
Egyéb kötelezettségek	2 303	3 198
Anyavállalat	258	1 082
Társvállalatok	2 045	2 116
Hátrasorolt kötelezettségek	59 636	62 762
Anyavállalat	59 636	62 762
Egyéb mérlegen kívüli tételek	1 150	1 344
Anyavállalat	32	124
Társvállalatok	1 118	1 220

¹⁾ Átlagos éves szerződéses kamat:

- 2021: 2,57%

- 2020: 0,23%

Az igazgatóság tagjainak nyújtott hitelek összege 6,7 millió forint, a kapcsolódó kamatbevétel 0,05 millió forint volt 2021-ben.

Kapcsolt vállalkozásoktól származó bevételek és ráfordítások		
millió forintban	2020	2021
Kamatbevétel	2 110	2 289
Anyavállalat	1 711	1 916
Társvállalatok	399	373
Fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások	-5 185	-18 585
Anyavállalat	-5 180	-18 582
Társvállalatok	-4	-3
Díj- és jutalékbevétel	2 043	2 841
Anyavállalat	975	918
Társvállalatok	1 068	1 923
Fizetett jutalék- és díjráfördítések	-630	-616
Anyavállalat	-493	-488
Társvállalatok	-137	-128
Egyéb bevételek/ráfördítések	166	145
Anyavállalat	177	160
Társvállalatok	-11	(15)

Az Ügyvezetőség, Felügyelőbizottsági tagok és az Igazgatóság javadalmazása

Vezetőség juttatásai

millió forintban	2020	2021 tervek
Fix javadalmazás	435	475
Teljesítmény alapú javadalmazás	435	475
Egyéb juttatások	29	31
Összesen	900	981

A vizsgált évben az Ügyvezetőség azon tagjai, akik egyben tagjai az Igazgatóságnak is, tagságukért nem részesülnek külön juttatásban. Az ügyvezetés tagjainak javadalmazása az egyének feladatkörének, a vállalati célok elérésének, valamint a bankcsoport pénzügyi helyzetének figyelembevételével történik.

A fentiek kizárólag a munkaviszonnyal kapcsolatos javadalmazást tartalmazzák, a végkielégítések nélkül.

Az „Egyéb juttatások” között egyéb szerződéses juttatások szerepelnek.

Az Erste Bank Hungary javadalmazási politikákról szóló uniós tőkekövetelmény-irányelven (CRD V.) és a magyar banktvénnyen alapuló javadalmazási politikájának megfelelően a Vezetőség tagjait CRD V. hatálya alá tartozó munkavállalóként ismeri el és így teljesítményhez kötött javadalmazásukra a következő speciális szabályok vonatkoznak:

- A teljesítményhez kötött javadalmazás alapja mind az Erste Hungary pénzügyi eredményei, valamint az egyéni teljesítmény. A prémium összege az Erste Group HR és az Erste Group Teljesítmény-menedzsment által megállapított kvalitatív és kvantitatív fő teljesítménymutatók (KPI-k) alapján kerül meghatározásra. Az alkalmazott KPI-k: a kockázattal korrigált pénzügyi eredménymutatók, üzletág-specifikus célkitűzések és vezetői kompetenciák.
- A teljesítményhez kötött javadalmazás 60 százaléka azonnali kifizetés, 40 százaléka pedig négy évre halasztva, egyenlő részletekben kerül kifizetésre. A halasztott összegek újraértékelésre kerülnek és annak eredményképpen akár csökkenthető is az összeg.
- Mind az azonnali, mind a halasztott kifizetések minimum 50 százalékát nem-készpénz alapú kifizetésnek kell kitennie. Az Erste Hungary az Erste Group fantom részvényprogramját választja nem készpénz alapú instrumentumnak. A nem készpénz alapú instrumentumot egy éves megtartási időszakon keresztül vissza kell tartani.

Az Igazgatóság javadalmazásának változó része, beleértve mind a készpénzes kifizetéseket, mind a fantom részvény (részvény-egyenérték), a jogi követelményeknek megfelelően öt évre kerül elosztásra, és csak bizonyos feltételek mellett kerülnek kifizetésre. A fantom részvények nem tőzsdei kereskedésű részvények, hanem olyan fantom részvény, amelyet készpénzben fizetnek ki egy meghatározott kritériumokon alapuló egyéves tartási időszak után.

2021-es évre vonatkozóan a teljesítmény alapú javadalmazást a következő megosztásban tervezzük kifizetni a készpénz, illetve fantom részvény tekintetében, összhangban a MNB és EKB tárgyba kelt iránymutatásaival:

Tervezett teljesítmény alapú javadalmazás		
millió forintban	2020	2021 terv
Azonnali kifizetés készpénzben	-	95
Halasztott bónusz kifizetés készpénzben	-	143
Halasztott bónusz kifizetés fantom részvényben	435	238
Total	435	475

Felügyelőbizottság és Igazgatósági tagok javadalmazása:		
millió forintban	2020	2021 terv
Felügyelő Bizottság javadalmazása	47	48
Igazgatóság javadalmazása	900	1 010
Összesen	947	1 058

A Felügyelő Bizottság tagjainak javadalmazása csak a felügyeleti testületben ellátott feladatok ellentételezését tartalmazza, a végkielégítéseket nem.

Az Igazgatósági tagok kompenzációja csak azokat a munkaviszonyból származó jövedelmeket tartalmazza, amelyeket a helyi munkavállalók pozíciójuk betöltéséért kapnak. Tagságukért további javadalmazásban nem részesülnek.

A Bank Felügyelő Bizottság három helyi munkavállalóból és hat külső tagból áll, akik funkcionális tisztséget nem töltenek be a Bankban. 2021-ben a külső felügyelőbizottsági tagok a tagságukért 47,71 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2015-ben: 7,7 2016-ban 23, 2017-ben 37; 2018-ban 39, 2019-ben 41 és 2020-ban 47 millió forint volt).

A Bank Igazgatósága a vezetőségi tagokból és öt külső tagból áll, akik vezető tisztséget nem viselnek a Bankban. A külső tagok 2021-ben 27,9 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2015-ben: 7,1, 2016-ban 12, 2017-ben 24, 2018-ban 26, 2019-ben 25,5; 2020-ban 28,6 millió forintnyi javadalmazásban részesültek).

Munkavállalói részvény program

Azok a munkavállalók, akik a mérleg fordulónapján legalább 6 hónapig aktív munkaviszonyban álltak az Erste csoport valamely tagjával, nettó 350 eurónak megfelelő összegű Erste Group Bank AG részvényeket kapnak, amennyiben a 2022. évi közgyűlés osztalékkifizetéséről dönt. A program keretében az adott időszakra odaítélt részvények várható darabszáma 32 583 (a kalkulációnál a 2021.12.31-én elérhető részvényárakkal számoltunk). A jogosultak létszáma alapján adók nélkül 397,78 millió forint személyi jellegű ráfordítás került elszámolásra, a kapcsolódó elhatárolással együtt.

Amikor az Erste Hungary részvény alapú juttatást nyújt az anyavállalat részvényeiből a munkavállalóinak, a juttatást készpénz alapon számolja el, mivel nem a saját tőkéjéből nyújtja azt, hanem az anyavállalatéból. Az Erste Hungary pénzügyi beszámolja szempontjából az IFRS 2 követelményei alapján a juttatást készpénz alapúként számolja el, és a valós értéket minden beszámolási periódus végén újraszámolja.

Az Erste Bank Hungary Zrt. szervezeti felépítése:

- (i) a Közgyűlés
- (ii) az Igazgatóság;
- (iii) az Ügyvezetőség;
- (iv) a Javadalmazási Bizottság;
- (v) a Jelölő Bizottság;
- (vi) a Felügyelő Bizottság;
- (vii) az Audit Bizottság (mint a Felügyelő Bizottság albizottsága) és
- (viii) a Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság.

A Közgyűlés a Bank legfőbb szerve. A Közgyűlést az Igazgatóság hívja össze egy vagy több Részvényes vagy a Felügyelőbizottság bármely tagjának írásbeli kérelmére az ésszerűen lehetséges legrövidebb időn belül. A vonatkozó jogszabályok által meghatározott esetekben a Közgyűlés döntéshozatalát kezdeményezheti az illetékes hatóság, a Könyvvizsgáló, valamint a cégbíróság is.

Az Igazgatóság tagjai

A Bank ügyvezető szerve az Igazgatóság, amely a jogszabályok, az Alapszabály, és a Bank közgyűlése által hozott határozatok keretei között, valamint a Felügyelőbizottság ajánlásainak figyelembevételével irányítja a Bank működését, vezeti a Bank gazdálkodását. Az Igazgatóság legalább 3 (három) tagból áll (10 tagja volt 2020-ban és 2021-ben is). Az Igazgatóság tagjait a Közgyűlés választja legfeljebb 5 (öt) évre. Az Igazgatóság tagjai a Közgyűlés által bármikor újraválaszthatók és visszahívhatók. Az Igazgatóság tagjává olyan személy választható, aki a Ptk.-ban és a Hpt.-ben, illetve az egyéb jogszabályokban, valamint az Erste Bank Hungary Zrt. alapszabályában meghatározott feltételeknek megfelel.

A Felügyelő Bizottság tagjai

A Felügyelő Bizottság legalább 3 (három) és legfeljebb 9 (kilenc) tagból áll (9 tagja volt 2020-ban és 2021-ben is), akiket legfeljebb 5 (öt) évre a Közgyűlés választ meg. A Felügyelő Bizottság tagjai a Közgyűlés által újraválaszthatók és visszahívhatók.

A Felügyelőbizottság tagjai vezető tisztségviselők és felügyelőbizottsági tagok lehetnek (többek között) a Bankéval azonos tevékenységet végző más gazdálkodó szervezetben. Amennyiben azonos tevékenységet is végző más gazdálkodó szervezet nem az Erste csoport tagja, a más gazdálkodó szervezetben történő vezető tisztségviselői tisztség betöltéséhez a Közgyűlés hozzájárulása szükséges.

A Közgyűlés a Felügyelőbizottság elnökét annak tagjai közül választja meg.

Az Igazgatóság üléseire a Felügyelőbizottság elnökét tanácskozási joggal meg lehet hívni.

A Javadalmazási Bizottság tagjai

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 tag. A bizottság elnökét a bizottság maga választja meg tagjai közül.

A Jelölő Bizottság tagjai

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai a Felügyelőbizottság tagjai közül delegált 3 tag. A bizottság elnökét a bizottság maga választja meg tagjai közül.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 tag.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság bizottsági elnököt választ a Bizottság tagjai közül.

Az Ügyvezetőség

Az ügyvezetőség a Bank operatív irányítását végző, a mindennapi működéshez szükséges döntéseket, elveket megfogalmazó szervezet, amelyet az Igazgatóság hoz létre, saját testületén belül. Az Ügyvezetőség tagjai az Igazgatóság elnöke, a Bank vezérigazgatója és az igazgatósági tagsággal rendelkező vezérigazgató-helyettesek.

45) Könyvvizsgálat díja és adó tanácsadási díjak

Az alábbi táblázat a könyvvizsgáló, a PwC által a 2020-as és 2021-es pénzügyi évben felszámított alapvető könyvvizsgálati díjakat és egyéb tanácsadói díjakat mutatja be:

millió forintban	2020	2021
Audit díjaks	191	205
Egyéb audit szolgáltatások	-	9
Egyéb szolgáltatások	19	11
Összesen	210	225

Az egyéb szolgáltatások az átvétel előtti jelzáloghitel-vizsgálatból és a beszámoló készítéshez kapcsolódó szolgáltatásokból állnak. Törvényi előírás alapján szükséges a jelzálogbanknak (ez esetben leányvállalat) átadott jelzáloghitelek könyvvizsgálói vizsgálata, amit garanciát nyújt az átvett hitelállomány minőségére.

46) Értékesítésre tartott eszközök és a kapcsolódó kötelezettségek

A befektetett eszközök értékesítésre szánt eszközként kerülnek besorolásra, amennyiben jelen állapotukban eladhatók és valószínűsíthető az eladásuk az értékesítésre szánt eszközként történő besorolástól számított 12 hónapon belül. Ezen eszközök a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Értékesítésre szánt eszközök” sorban jelennek meg, a „Lakossági” szegmensben. Az értékesítésre szánt eszközként besorolt befektetett eszközök nyilvántartása a könyv szerinti érték, illetve az értékesítési költségekkel csökkentett valós érték közül az alacsonyabb értéken történik.

Az „eladási csoport” olyan eszközök csoportja, esetleg a hozzájuk tartozó kötelezettségekkel együtt, amelyeket egy gazdálkodó szervezet egyetlen tranzakció során szándékozik eladni. Az értékesítésre szánt eszközként való besorolás értékelési alapja és egyben kritériumai az „eladási csoport” egészére vonatkoznak. Az „eladási csoport” részét képező eszközök a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Értékesítésre szánt eszközök” sorban kerülnek kimutatásra.

Amennyiben üzemi gépek, berendezések egyszer ilyen besorolást kaptak, akkor azokra értékcsökkenés nem alkalmazandó.

in THUF	2020	2021
Értékesítésre szánt eszközök	1 490	-

2020-ban a Sió Ingatlan Invest Kft. átsorolásra került az értékesítésre tartott eszközök közé, 2021-ben értékesítésre került, ami részletesen a B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK részben kerül kifejtésre.

Az értékesítésre szánt eszközök valós értéke és valós érték besorolása

2021	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
millió forintban					
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra	-	-	-	-	-
Értékesítésre tartott eszközök (IFRS 5)	-	-	-	-	-
2020					
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra	1 490	1 500	-	-	1 500
Értékesítésre tartott eszközök (IFRS 5)	1 490	1 500	-	-	1 500

47) Külföldi pénznemre szóló eszközök és források

A nem forintban nyilvántartott eszközök és források a következőképpen alakultak:

millió forintban	ebből a Magyarországon kívüliek			
	2020	2021	2020	2021
Eszközök	588 286	544 605	44 407	34 014
EUR	546 522	505 549	34 172	18 997
CHF	10 979	9 504	312	321
USD	25 107	26 292	4 638	12 301
JPY	61	35	53	31
Egyéb	5 617	3 225	5 232	2 364
Források	718 376	854 845	94 256	96 885
EUR	562 811	694 501	79 997	83 761
CHF	8 494	25 837	1 512	627
USD	128 674	114 943	11 143	9 665
JPY	608	1 283	2	31
Egyéb	17 789	18 281	1 602	2 801

További információkat a nyitott deviza pozíciókról lásd a 34-es "Piaci kockázat" Megjegyzésben.

48) Hátralévő lejáratok elemzése

A Bank pénzügyi eszközeinek és forrásainak modellezett hátralévő lejárat szerinti bontása a következőképpen alakult:

millió forintban	2020		2021	
	Éven belüli	Éven túli	Éven belüli	Éven túli
Eszközök				
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	197 463	-	131 299	-
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	144 665	15 043	52 742	29 350
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	37 347	13 661	28 971	26 563
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	107 318	1 382	23 771	2 787
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	29 606	182 677	34 759	238 953
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	2 739	-	1 611
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	1 100	-	1 206
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	29 606	178 838	34 759	236 137
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	12 400	122 671	8 516	130 951
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	-	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	12 400	122 671	8 516	130 951
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	777 829	2 042 349	1 251 232	2 223 908
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	149 683	869 292	192 215	1 048 884
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	253 115	55 714	596 796	91 907
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	375 031	1 117 343	462 220	1 083 118
Pénzügyi lízing követelések	11 732	27 208	6 634	28 468
Tárgyi eszközök	-	28 945	-	28 983
Befektetési célú ingatlanok	-	16 455	-	16 254
Immateriális javak	-	31 922	-	34 024
Adókövetelések	1 133	-	101	-
Halasztott adókövetelések	-	3 017	-	2 338
Értékesítésre szánt eszközök	1 490	-	-	-
Kereskedelmi hitelek és előlegek	12 081	138	19 792	91
Egyéb eszközök	37 797	1 265	31 349	1 439
Eszközök összesen	1 226 196	2 471 689	1 536 424	2 734 760

millió forintban				
Források				
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	23 429	7 896	24 993	16 706
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	21 261	7 896	24 993	16 706
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	2 168	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	18 847	-	-
Ügyfelek által elhelyezett betétek	-	-	-	-
Kibocsátott értékpapírok	-	18 847	-	-
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	1 125 772	1 315 470	1 926 176	1 781 887
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	47 279	110 917	75 609	289 172
Ügyfelek által elhelyezett betétek	1 071 179	1 077 993	1 835 191	1 360 627
Kibocsátott értékpapírok	3 736	125 976	11 195	131 042
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	3 578	584	4 182	1 045
Lízing kötelezettségek	2 879	18 295	3 182	17 678
Céltartalékok	1 831	4 993	2 942	6 182
Adókötelezettségek	257	-	2 728	-
Halasztott adókötelezettségek	-	140	-	-
Egyéb kötelezettségek	30 308	-	34 656	-
Saját tőke	-	402 335	-	454 054
Anyavállalatra jutó saját tőke	-	402 335	-	454 054
Jegyzett tőke	-	146 000	-	146 000
Tőketartalék	-	117 492	-	112 500
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	-	160 371	-	195 554
Források összesen	1 578 192	2 119 693	1 994 678	2 276 506

49) Mérlegfordulónap utáni események

MREL-követelményekhez kapcsolódó kötvénykibocsátás

Az Erste Bank Hungary 2022. februárjában hajtotta végre első nemzetközi MREL-kötvénykibocsátását 350 millió euro értékben. A kötvénykibocsátás hozzájárult az MREL-követelmények teljesítéséhez. A kibocsátott kötvény a Bécsi és a Budapesti Értéktőzsdén jegyzik.

Geopolitikai válság

A kiobbant orosz-ukrán konfliktus közvetlenül nem érinti az Erste Bankot, mivel a két országgal szembeni kitettségek nem jelentősek, így ezzel kapcsolatosan nem szükséges kockázati céltartalék képzése. Számolni kell azonban olyan közvetett hatásokkal, mint a pénzügyi piacok volatilitása, vagy a szankciókkal összefüggő, ügyfeleket érintő, tovaryűrűző hatások. A további geopolitikai problémák gazdasági nehézségekhez vezethetnek, azonban ezek hatása jelenleg nem becsülhető megfelelően.

Ezzel összefüggésben az Erste Bank elővigyázatosságból több intézkedést is tett. Két közlemény jelent meg a holnapon, amik a lombard és derivatív termékek mögötti jelentősebb fedezetkövetelményekre figyelmeztetnek.

Osztalék

A közgyűlésen előterjesztett osztalék összege 50 milliárd forint.

50) Egyéb közzététel

Az Erste Bank Hungary Zrt. képviselőire jogosult személyek adatai, akik a 2021-es éves beszámoló aláírására kötelezettek

Név	Lakcím
Radován Jelasity	1026 Budapest, Balogh Ádám utca 35
Manfred Schmid	1051 Budapest, Dorottya utca 6. 5.e. 528.a

A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy:

János Rádi (anyja születési neve: Kmetty Mária)

Regisztrálási szám: 168198, igazolványszám: 009310, regisztrálási szakterület: IFRS, pénzügy

51) 2020. és 2021. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai

Cég neve	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2020.12.31	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2021.12.31
Leányvállalatok:		
Erste Befektetési Zrt.	100%	100%
Random Captial Bróker Zrt.	0%	100%
RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt.	0%	100%
Erste Ingatlan Kft.	100%	100%
Sió Ingatlan Invest Kft.	100%	0%
Erste Lakástakarék Zrt.	100%	100%
Collat-reál Kft.	100%	100%
Erste Jelzálogbank Zrt.	100%	100%
Egyéb befektetések:		
Union Vienna Insurance Group Zrt.	1.36%	1.36%
Budapesti Értéktőzsde Zrt.	2.32%	2.32%
Garantiqa Hitelgarancia Zrt.	2.17%	2.17%
VISA Incorporated (USD)	0.0005%	0%

millió forintban	Jegyzett tőke 2020	Jegyzett tőke 2021
Leányvállalatok		
Erste Befektetési Zrt.	2 000	2 000
Random Captial Bróker Zrt.	-	285,5
RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt.	-	160
Erste Ingatlan Kft.	141	141
Sió Ingatlan Invest Kft.	12,9	-
Erste Lakástakarék Zrt.	2 025	2 025
Collat-reál Kft.	3	3
Erste Jelzálogbank Zrt.	3 010	3 010

Az összes leányvállalat bejegyzett székhelye: 24-26. Népfürdő utca, 1138 Budapest, Magyarország.